

ELVERUM
KOMMUNE

HANDLINGS- OG ØKONOMIPLAN 2026 – 2029

Virksomhetsplan og årsbudsjett 2026

Bandet Høvding under Rock i parken 2025.

Foto: Ingrid Rundberget.

KS-vedtak 127/25
11.12.2025

DEL 1 – INNLEDNING	3
Kommunedirektørens innledning	3
Generelle forutsetninger	5
Planprosessen.....	5
Elverum – status som utgangspunkt i planleggingen	5
Demografi – befolkningsutvikling og endringer i utgiftsbehov	6
Økonomiske måltall og handlingsregler	10
Måltall	10
Handlingsregler	10
DEL 2 – HANDLINGSPLAN – ØKONOMIPLAN 2026 – 2029	12
Innledning.....	12
Handlingsplan 2026 – 2029	12
Bakgrunn	12
Overordnede mål	12
Økonomiplan 2026 – 2029 med årsbudsjett for 2026	13
Innledning.....	13
Mål og premisser.....	13
Endringer i budsjettforutsetninger (grunnlagsendringer)	18
Konsekvensjustert bevilgningsoversikt – drift (før tiltak)	19
Nye driftstiltak	20
Salderingstiltak	22
Bevilgningsoversikt – drift	30
Bevilgningsoversikt drift – netto	32
Bevilgningsoversikt – investering	33
Bevilgningsoversikt investeringer – prosjekter	34
Økonomisk oversikt – drift	44
Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser	45
DEL 3 – VIRKSOMHETSPLAN 2026	46
Innledning.....	46
Bemanningsplaner.....	47
Stab, støtte og utvikling	49
Sektor for Teknikk og miljø.....	52
Sektor for skole	53
Sektor for barnehage.....	55
Sektor for Nav Elverum	57
Sektor for Kultur	59
Sektor for helse, mestring og omsorg.....	62
DEL 4 – Vedlegg.....	66
Priser og gebyrer 2026	66
Selvkostkalkyler 2026	94
Kontrollutvalg	98
Beskrivelse av grunnlagsendringer for hver sektor og stab	100
Kommunestyresak 127/25	121

DEL 1 – INNLEDNING

Kommunedirektørens innledning (før politisk behandling).

Handlings- og økonomiplan for 2026 – 2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026, er et resultat av et omfattende arbeid i kommunens organisasjon. Utgangspunkt for arbeidet er rullering av gjeldende Handlings- og økonomiplan 2025-2028, gjeldende planer, samt de utfordringer som er framkommet i driftsåret 2025, og som er videreført inn i 2026.

Kommunen skal årlig utarbeide en fireårig økonomiplan og årsbudsjett for kommende år. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Kommuneleien stiller krav om at den løpende driften skal finansieres av løpende inntekter. Økonomiplanlegging skal bidra til at ressursene blir utnyttet på best mulig måte, og er grunnlaget for at tjenestetilbudet tilpasses utviklingen i innbyggernes behov og utvikling i inntektsrammene.

Den viktigste faktoren for kommuneøkonomi og budsjettarbeid, er antall innbyggere og aldersfordelingen av disse i Elverum. Aldersfordelingen sier automatisk noe om hvilke tjenester det er påregnelig at kommunen må gi.

Kommunedirektøren har gjennom budsjettåret 2025 rapportert om økt behov for tjenester enn det budsjettet la opp til. Økt aktivitet som er dekket gjennom budsjettåret 2025 er saldert ved bruk av netto driftsresultat og saldering ved endring av budsjettforutsetninger innenfor den enkelte sektor. Det viser seg år etter år at det kommer økonomiske utfordringer som medfører mye arbeid for å finne inndekning på økt aktivitet. Dette viser at det er tvingende nødvendig med omstilling der man klarer å legge frem et budsjett med positivt netto driftsresultat og sette av midler til disposisjonsfond.

Elverum kommune ble tildelt 3 millioner kroner i skjønnsmidler fra Statsforvalteren i Innlandet for budsjettåret 2025. Midlene skulle brukes til omstilling for å få økonomisk bærekraft. Det har vært gjort et omfattende utredningsarbeid gjennom 2025 med bistand fra ekstern konsulent. Arbeidet har hatt et mandat som skulle redusere netto driftsutgifter årlig med 40 millioner kroner. Det var videre en forventning om at det skulle utredes en meny av sparetiltak tilsvarende 80 millioner kroner for at det skulle være mulig å prioritere politisk. Vi klarte ikke 40 millioner i realistiske varige tiltak for 2026, men implementering av tiltakene i 2026 vil gi større effekt utover i planperioden.

Elverum kommune har i forbindelse med rammeoverføringer fått ytterligere 2 millioner kroner som skal benyttes til omstilling i 2026. Dette er kommunedirektøren svært glad for da omstilling av tjenesteproduksjonen ikke er noe som er gjort på en to tre.

I forbindelse med omstillingsprosjektet i 2025 har vi analysert nivået på kommunens tjenestetilbud og sammenlignet oss med kommunegruppe 9, kommuner med innbyggere fra 20 000 til 30 000, og andre kommuner man kan lære av. Kommuneindeksen 2025, utarbeidet av Agenda Kaupang, viser at Elverum kommune er den 55 mest kostnadseffektive kommunen i Norge i 2024. Kommunebarometeret 2025 viser at Elverum kommune er rangert som nr. 59, og det er spesielt de økonomiske nøkkeltallene som trekker oss ned. Det at kommuneindeksen viser at Elverum er særdeles kostnadseffektiv gjør det vanskelig å omstille utenom å se på struktur både innenfor skole og institusjonene våre.

Kommuneproposisjonen 2026, Prop. 142 S (2024-2025) sier blant annet at *«Kommunene og fylkeskommunene er rammestyrte og derfor ansvarlig for å tilpasse aktiviteten til inntektsnivået. Å tilpasse tjenestetilbudet til endret demografi vil kreve omstillinger. Det må påregnes økt behov for å flytte ressurser mellom ulike tjenestområder, for eksempel fra oppvekst området til pleie- og omsorg, i tråd med endringene i befolkningssammensetningen og innbyggernes behov for tjenester»*

Proposisjon 1 S (2025-2026) for budsjettåret 2026 fra Kommunal og distriktsdepartementet sier: *«Regjeringa vil streke under at kommunane og fylkeskommunane har eit sjølvstendig ansvar for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene dei har gjennom kloke prioriteringar, nødvendige omstillings tiltak og god økonomistyring, slik at drifta er berekraftig over tid. Kommunane og fylkeskommunane kan ut frå lokale behov og vurderingar bruke handlingsrommet til å betre den økonomiske balansen eller betre tenestetilbodet.»*

Signalene fra de ovennevnte proposisjoner sier at kommunene må omstille og sikre at utgiftene ikke er høyere enn inntektene.

Elverum kommune har fått økte rammeoverføringer fra Staten.

Overføringer fra Staten til budsjett 2026 er 106,243 millioner kroner høyere enn 2025. I dette ligger det en lønns- og prisvekst, kommunal deflator, på 3,5 prosent.

Aktivitetsøkningen er tatt inn i budsjettet som grunnlagsendringer. Grunnlagsendringer er definert som endringer som kommunestyret selv har vedtatt eller ikke selv kan påvirke, eksempelvis brukerbehov og lønns- og prisvekst.

Samlet sett er det lagt inn grunnlagsendringer på ca. 137,5 millioner kroner. Lønn og sosiale utgifter utgjør ca. 95,5 millioner kroner av dette. Når alle grunnlagsendringer er innarbeidet er det stort avvik mellom inntekter og utgifter. Uten korrigerende tiltak er netto driftsresultat i 2026 negativt med 14,2 millioner kroner, og etter avsetninger og bruk av bundne fond er det merforbruk på 28,6 millioner kroner.

I tillegg til grunnlagsendringene er rentesituasjonen endret fra oktober 2024. Rentebanen som ble lagt inn som premiss i Handlings- og økonomiplanen for 2025-2028 har ikke slått til. Ved rullering av økonomiplanen er renteutgiftene 19,6 millioner høyere i 2026.

For å komme i balanse er det i kommunedirektørens forslag lagt inn salderingstiltak på 26,832 millioner kroner som resultat av omstillingsprosessen og i tillegg lagt inn et tiltak som går på generell innsparing på sektorene på 10 millioner kroner.

Salderingstiltakene innebærer en bemanningsreduksjon i 2026 på 28,2 årsverk, i tillegg er det lagt inn en besparelse på ledige (vakante) stillinger, sparing ved utsatt rekruttering eller innleie av sykevikar, på 6 millioner kroner i tillegg til det som ligger i basisbudsjettet på 12 millioner kroner. Samlet utgjør dette tiltaket 18 millioner kroner.

Netto driftsresultat har i budsjettforslaget for 2026 og i økonomiplan perioden bedret seg jamfør budsjett 2025. Kommunens egen målsetting er 2 %. For 2026 er det på 0,83 %, 1,7 % i 2027, 1,9 % i 2028 og 1,7 % i 2029. Dette betinger at alle salderingstiltak som er fremmet vedtas.

Kommunens økonomiske situasjon er svært krevende, noe den har vært over tid. Kommunedirektøren har derfor ikke funnet rom for store investeringer. Samtidig er det noen investeringer som er nødvendig for å kunne opprettholde driften. Det er samlet innarbeidet investeringer for 188 millioner kroner, der 55 millioner kroner er innenfor selvkostområdet vann og avløp. Den største posten utenom selvkost er utvidelse av Vestad skole med ca. 87 millioner kroner.

Ikke prioriterte investeringstiltak utgjør ca. 169 millioner kroner. Det er heller ikke funnet plass til nye driftstiltak som i sum utgjør ca. 24 millioner kroner.

Statlige styringssignaler sier at kommunene må kjenne til endring i sin egen befolkningssammensetning, og begynne å planlegge og dimensjonere sitt tjenestetilbud i tråd med endringene. Det er ut fra befolkningssammensetningen i Elverum i 2026, planperioden til 2029 og videre til 2040 påregnelig at det blir en større etterspørsel etter tjenester innenfor helse og omsorg enn skole og barnehager. Kommunedirektøren foreslår derfor en strukturendring innenfor grunnskole for at kommunen skal kunne møte en større etterspørsel etter helse- og omsorgstjenester. Samtidig må også de forskjellige tjenester innenfor helse og omsorg også omstille for å kunne møte de påregnelige større etterspørselen etter tjenester. Kommunedirektøren foreslår derfor å legge ned et sykehjem fra 2027.

Selv om budsjett for 2026 er svært stramt, mener kommunedirektøren at budsjettet gir rom for at innbyggerne som har og innbyggere som får tildelt tjenester skal oppleve et godt tjenestetilbud fra Elverum kommune.

Kommuneorganisasjonen gjennomfører hvert år, i henhold til kommunens årshjul for styring, omfattende arbeidsprosesser for å sikre god mål- og rammestyring. Kommunens tjenester, lov-, forskrifts- og plangrunnlaget for tjenesteproduksjonen, målene for tjenesteproduksjonen, organisering av virksomheten samt planlagt årlig utviklingsarbeid framgår av den framlagte virksomhetsplanen for 2026. Kvaliteten på kommunens tjenester har forbedret seg jevnt og trutt gjennom de senere årene, til tross for svært stramme økonomiske rammer. Dette dokumenteres blant annet gjennom det årlige Kommunebarometeret, som viser at Elverum kommune for tiden er vurdert å være blant de 20 prosent beste kommunene i landet på den samlede tjenesteproduksjonen.

Elverum 28. oktober 2025

Kristian Trengereid
Kommunedirektør

Generelle forutsetninger

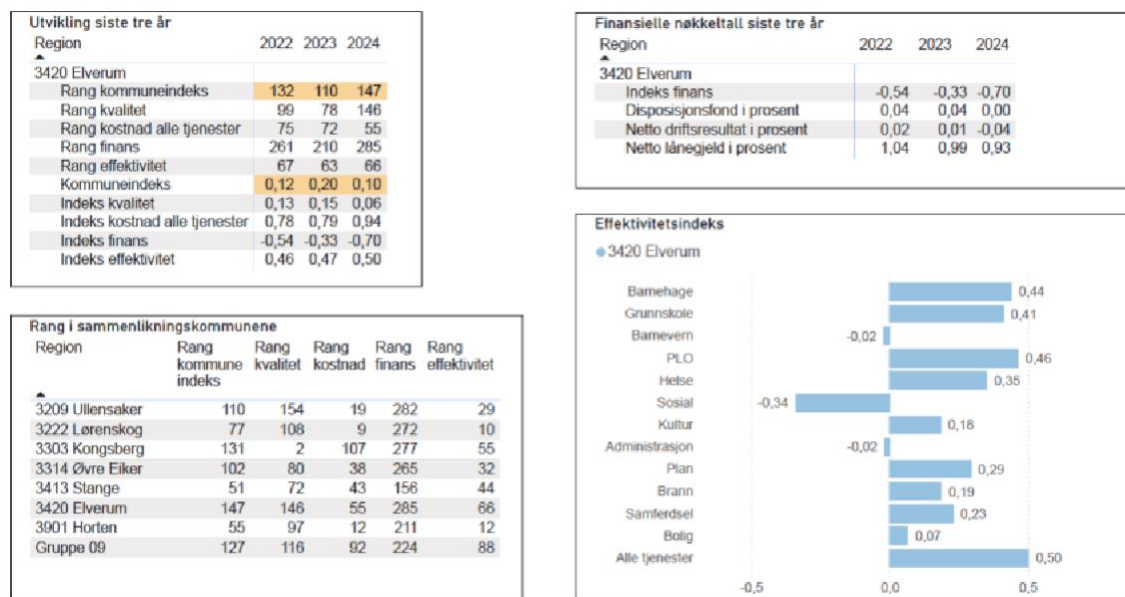
Planprosessen

En av kommunedirektørens viktigste oppdrag er å utarbeide forslaget til Handlings- og økonomiplan for kommende fireårs periode. Denne planen gjelder for perioden 2026-2029, med virksomhetsplan og årsbudsjett for det første året i perioden – 2026. Planprosessen gjennomføres i henhold til kommunens årshjul for styring. I tråd med årshjulet involveres kommunestyre komitéene (inkludert møter med lag, foreninger og andre i regi av komitéene), tillitsvalgte, verneombud og administrasjonen med bidrag fra hvert tjenestoområde. Kommunestyrets strategikonferanse medio juni er en milepæl i denne prosessen.

Forutsetninger og føringer for den samlede prosessen som leder til Handlings- og økonomiplanen følger av kommunelovens kapittel 14, Økonomiforvaltning.

Elverum – status som utgangspunkt i planleggingen

Gjennom 2025 har kommunen fått bistand fra eksterne til å gjennomføre økonomianalyse og administrasjonsanalyser samt dypdykk utvalgte sektorer. Resultatene for Elverum kommune sammenlignes med andre store og effektive kommuner i Norge. I dette har vi fått et kritisk blikk utenfra på tjenesteproduksjonen og hjelp til å se de sterke og svake sidene ved kommunens leveranser. Kvalitet og kostnader er overordnet beskrevet ved hjelp av Kommuneindeksen. Analysene danner grunnlag for utredningen av omstillingstiltak.

Figur: resultat for Elverum i Kommuneindeksen.

Demografi – befolkningsutvikling og endringer i utgiftsbehov

Utvikling i antall innbyggere og alderssammensetningen (demografi) har stor betydning for kommunens utgiftsbehov og inntekter. I perioden 2000 – 2016 var den årlige veksten i innbyggertall på ca. 1 prosent, men fra 2017 og frem til i dag har veksten vært på ca. 0,5 prosent med en økende trend de siste tre årene. Det er helt avgjørende å ha korrekte prognoser på utviklingen på kort og lang sikt for å ha kontroll på kommunens økonomi. Statistisk Sentralbyrå (SSB) sine prognoser¹ for årene som kommer viser en lavere vekst enn det vi har hatt de siste årene. SSB skriver at befolkningsframskrivninger i seg selv er usikre. Framtidig innvandring er gjenstand for den sterkeste graden av usikkerhet, men trender innen fruktbarhet, dødelighet og utvandring kan også ende opp ganske annerledes enn forventet.

Veksten i SSB sine prognoser er et resultat av netto innflytting og ikke fødselsoverskudd. Det innebærer at alderssammensetning i befolkningen vil endre seg, noe som igjen vil påvirke kommunens inntekter og utgiftsbehov.

Kommunesektorens organisasjon (KS) har med bakgrunn i SSB sine prognoser for befolkningsframskriving utarbeidet modell for beregning av kostnader knyttet til demografi og utvikling i forskjellige aldergrupper. SSB utarbeider prognoser for befolkningsframskriving annethvert år. Tabellen nedenfor viser framskrevet innbyggertall i forskjellige aldersgrupper for perioden 2024 – 2034. Det er ikke tatt hensyn til lokale forhold, noe som selvfølgelig kan medfører små og større avvik.

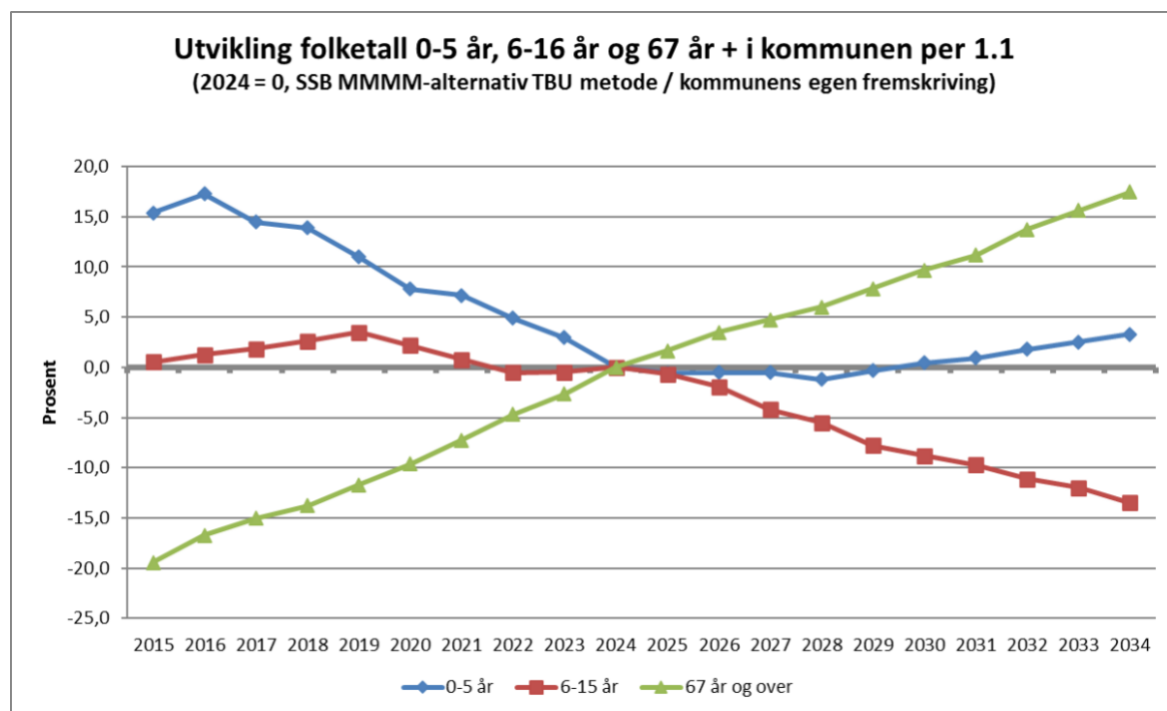
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034
0-1 år	362	373	382	385	386	390	391	395	399	403	407
2-5 år	820	802	794	791	782	788	796	798	804	809	814
6-15 år	2 442	2 426	2 395	2 340	2 307	2 252	2 227	2 205	2 170	2 149	2 113
16-18 år	848	804	794	789	794	808	777	760	745	748	760
19-20 år	576	582	571	557	552	542	557	559	558	540	519
21-22 år	529	550	554	562	557	553	556	555	565	561	559
23-24 år	517	519	512	525	531	537	535	534	539	540	547
25-29 år	1 268	1 255	1 252	1 232	1 249	1 252	1 254	1 257	1 259	1 270	1 273
30-49 år	5 404	5 416	5 422	5 447	5 428	5 466	5 458	5 508	5 522	5 538	5 536
50-66 år	4 796	4 842	4 867	4 894	4 920	4 883	4 891	4 851	4 797	4 760	4 752
67-79 år	3 061	3 065	3 063	3 043	3 021	3 012	3 026	3 047	3 097	3 123	3 161
80-90 år	948	1 018	1 106	1 178	1 251	1 330	1 379	1 410	1 461	1 493	1 512
90 år og eldre	190	185	177	177	179	187	200	212	218	240	259
Sum	21 761	21 837	21 889	21 920	21 957	22 000	22 047	22 091	22 134	22 174	22 212

Tabell: Prognose fra SSB på utvikling i folketall, fordelt på aldersgrupper, perioden 2024 – 2034.

Elverum har en lavere befolkningsvekst enn landet og gjennomsnittet av alle kommuner i Innlandet.

¹ SSB publiserer befolkningsframskrivingene for kommunene hvert andre år. Siste publisering kom i 2024. Hovedresultatene viser fortsatt befolkningsvekst, sentralisering og aldring av befolkningen. SSB sine framskrivninger er et produkt med mange brukere i både offentlig og privat sektor, og anvendes til viktige oppgaver som offentlig planlegging og politikkutforming. I tillegg til rapportpublikasjonen, er mye materiale fra framskrivingene for kommunene å finne på Statistisk sentralbyrås nettside sb.no/befolkning/befolkningsframskrivninger. Der ligger det blant annet nyhetsartikler, veiledning for bruk og interaktive applikasjoner som kart og grafer for å lettere kunne orientere seg i materialet.

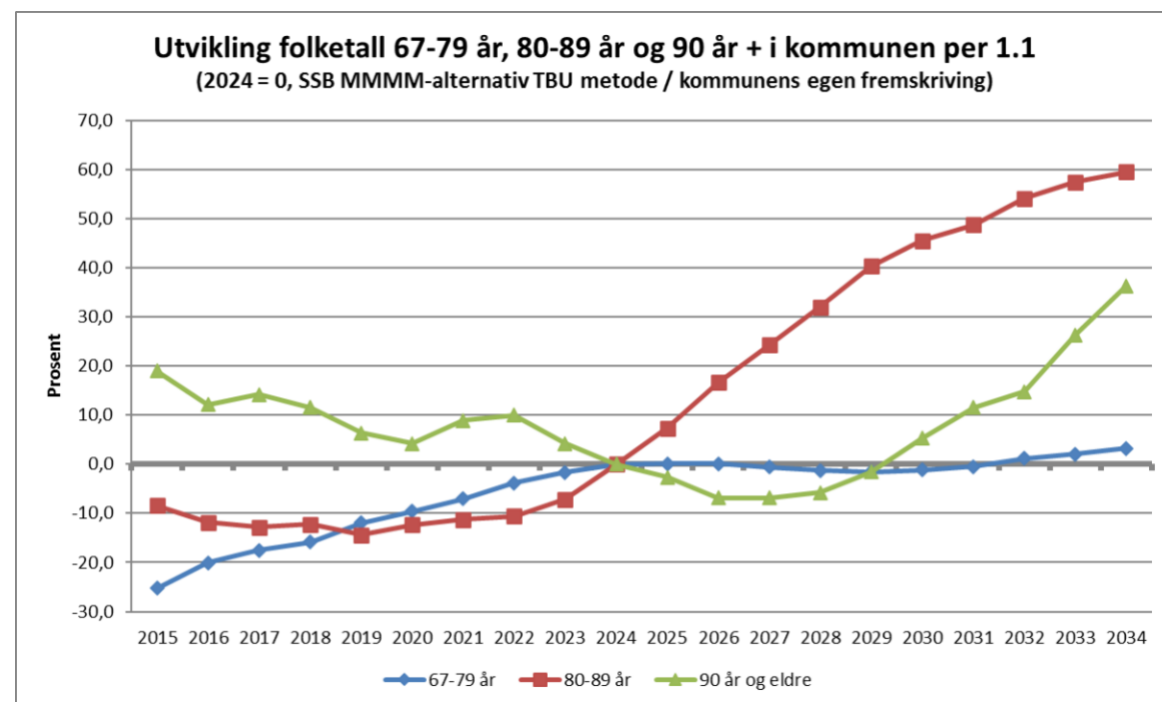
Figuren under viser prosentvis endring i folketall i perioden 2015 – 2034. Antall eldre vil øke mens antall unge vil gå ned.

Figur: Utvikling i aldersgruppene 0-5, 6-15 og 67 år + i perioden 2015 – 2034 (KS sin demografimodell).

Prognosen for aldersgruppen 0 – 5 år tilsier et stabilt utgiftsbehov innen tjenesteområdet for barnehage, men nedgangen i aldersgruppen 6 – 15 år tilsier et redusert utgiftsbehov innen tjenesteområdet skole. Økningen i aldersgruppen 67 år og eldre tilsier et økt utgiftsbehov innen tjenesteområdet for pleie og omsorg.

Figuren under viser at veksten ligger i hovedsak i aldersgruppen 80 – 89 år.

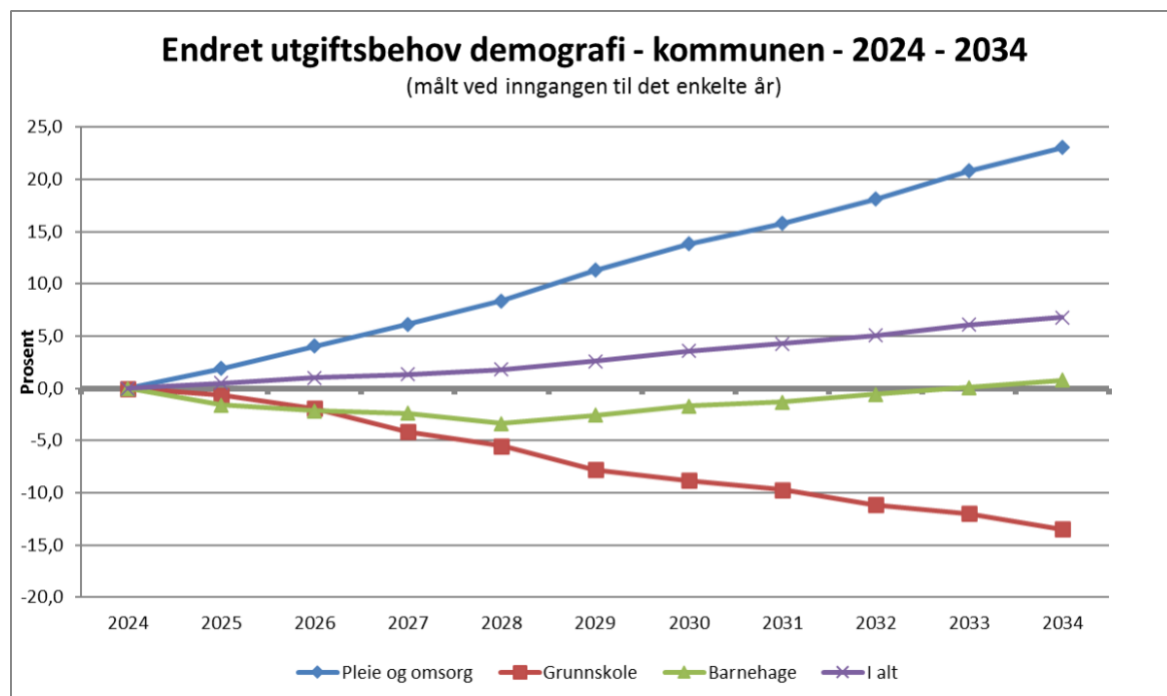

Figur: Utvikling i folketall 67 år + i perioden 2015 – 2034 (KS sin demografimodell).

Prognosene for utviklingen i folketall for de over 67 år er sikrere enn for de under 67 år. Befolkningsframskrivingen viser at vi får en vesentlig økning i aldersgruppen 80-89 i kommende økonomiplanperiode, men en liten nedgang i aldersgruppen 90 år og eldre.

Endringene i befolknings sammensetning vil medføre betydelige endringer i kommunens utgiftsbehov. Uten tilsvarende økte inntekter må utgiftsbehovet innen pleie og omsorg finansieres med redusert utgiftsbehov innen grunnskole. Foreslåtte omstillingstiltak kan bidra til å sikre dette.

Figuren under viser prosentvise endringer i kommunens samlede utgiftsbehov, men også fordeling mellom pleie og omsorg, grunnskole og barnehage i perioden 2024 – 2034.

Figur: Endret utgiftsbehov i perioden 2024 – 2034 (KS sin demografimodell).

Prognosen for økning i utgiftsbehov innen pleie og omsorg er stabilt på litt over 2 prosent hvert år. Inntekts-systemet vil ta hensyn til dette, men det vil også ta hensyn til nedgangen i utgiftsbehovet innen grunnskole. Uten endringer i kommunens utgifter innen grunnskole må dette dekkes inn med andre inntekter og/eller fra andre sektorer og områder.

Selv om det er usikkerhet for de enkelte årene viser modellen at det på sikt vil være behov for betydelige omdisponeringer i kommunens budsjettammer til de forskjellige tjenesteområdene. Den samlede forventede utgiftsveksten innen pleie- og omsorg vil delvis bli finansiert ved økte statlige overføringer, men mye må også finansieres med omdisponering innen kommunens samlede rammer.

Behov for omstilling har vært et gjentakende budskap fra sentrale myndigheter i mange år. Dette budskapet kommer også frem i Kommunal- og distrikts departementet sin proposisjon til Stortinget:

«Kommunesystemet må være i stand til å møte dei utfordringane kommunesektoren står overfor. Staten må sørge for rammeføreasetnadar som legg til rette for at kommunane kan møte utfordringane. Samstundes har kommunane sjølv ansvar for omstilling, og for å finne lokale løysingar på korleis utfordringane best kan møtast. (...)

«Regjeringa vil streke under at kommunane og fylkeskommunane har eit sjølvstendig ansvar for å tilpasse aktivitetsnivået til inntektene dei har gjennom kloke prioriteringar, nødvendige omstilling stiltak og god økonomistyring, slik at drifta er berekraftig over tid. Kommunane og fylkeskommunane kan ut frå lokale behov og vurderingar bruke handlingsrommet til å bere den økonomiske balansen eller betre tenestetilbodet.»

Hensikten med kommuner fremgår av kommuneloven og i formålsparagraf 1-1 står det:

«Loven skal legge til rette for at kommuner og fylkeskommuner kan yte tjenester og drive samfunnsutvikling til beste for innbyggerne. Loven skal også legge til rette for kommunenes og fylkeskommunenes utøvelse av offentlig myndighet. Videre skal loven bidra til at kommuner og fylkeskommuner er effektive, tillitsskapende og bærekraftige.»

Kommunene har en viktig rolle og er sentrale i forvaltningen av det offentlige velferdstilbudet.

Utviklingen i demografi, og et bevisst forhold til en forventet utvikling, er viktig i kortsiktig og langsiktig planlegging av drift og investeringer. Elverum kommune har høy gjeld noe som begrenser kommunens økonomiske handlingsrom, spesielt når det er et høyt rentenivå.

Kommunen har vært gjennom en periode med svært mange og til dels store investeringer, de fleste som følge av kommunens egne prioriteringer, men også noe som følge av myndighetskrav. I kommunal sektor er det noe som heter **generasjonsprinsippet**. Dette prinsippet går ut på at den generasjonen som nyter godt av en investering er den som skal betale for den. Med dette prinsippet er det riktig med lånefinansiering av investeringer, men det er svært viktig at beslutningstakere tar hensyn til framtidige generasjoners behov- og betalingsevne.

Framtidig behov kan være vanskelig å fastsette. Framtidig betalingsevne må sees i to perspektiver:

- (1) Innbyggerne (brukerne) må ha forutsetning til å betale nødvendige skatter, avgifter og/eller husleie.
- (2) Kommunens egen evne til å opprettholde eget tjenestetilbud ved endringer i utgiftsbehov innenfor de forskjellige tjenesteområdene. Befolkningsutvikling (demografi) har stor betydning for de overføringene som kommer gjennom statsbudsjettet. De store investeringene som er gjort tidligere gjør at kommunen har kapasitet til å håndtere vekst som ligger i SSBs prognoser. Samtidig har de bidratt til å svekke kommunens økonomiske handlingsrom. Det vil ta tid å omstille i en slik grad at det opparbeides et økonomisk handlingsrom.

Økonomiske måltall og handlingsregler

Måltall

Elverum kommune skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivarettatt over tid. I dette ligger det å utarbeide samordnede og realistiske planer for egen virksomhet, økonomi og for Elverum samfunnets utvikling. Elverum kommune skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig risiko, og som sikrer at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

Kommunens økonomireglement beskriver kommunens overordnede økonomibestemmelser og fullmakter. For å sikre kommunen økonomisk handleevne over tid må prioriteringer og aktivitet i budsjetter og økonomiplan tilpasses følgende økonomiske mål:

Økonomiske mål	Mål
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	Min. 2,0 %
Udisponert disposisjonsfond % av brutto driftsinntektene	Min. 4,0 %
Netto lånegjeld ² i % av brutto driftsinntekter.	Maks 100 %
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VARF ³ Renteekspontert gjeld i % av brutto	Min. 20 %

Tabell: Økonomiske måltall i kommunens økonomireglement.

Handlingsregler

Kommunens langsiktige planlegging skal ha mål om en bærekraftig økonomisk utvikling som ivaretar nåtidens behov uten å stå i veien for at fremtidige generasjoner klarer å ivareta sine (generasjonsprinsippet). For å nå de økonomiske målene bør følgende handlingsregler følges:

1. Netto driftsresultat

Kommunen skal over tid budsjettere med netto driftsresultat på 2,0 % av brutto driftsinntekter. Det kan budsjetteres med et lavere netto driftsresultat når udisponerte disposisjonsfond er mer enn 4,0 % av brutto driftsinntekter i regnskapsåret før budsjettet vedtas for kommende år (budsjett år minus to år).

2. Avsetninger til fremtidige investeringer

Det skal over driftsbudsjettet avsettes et beløp som egenkapital i årets/fremtidige investeringer. Beløpet skal minimum tilsvare forventet utbytte/overføring til kommunen fra eierskap i selskaper.

3. Disposisjonsfond

Kommunen skal til enhver tid ha et udisponert disposisjonsfond på minst 4,0 % av brutto driftsinntekter som buffer ved et eventuelt driftsunderskudd.

4. Lånegjeld

Kommunen skal ikke ha netto lånegjeld som overstiger 100 % av brutto driftsinntekter (alternativt: gjennomsnittet for norske kommuner) og samtidig ivareta generasjonsprinsippet.

5. Investeringer innenfor dagens handlingsrom

Drifts- og finansutgifter som følge av investeringer skal håndteres innenfor de økonomiske rammer som er tilgjengelig når vedtak om investering gjøres. Ingen investeringer skal finansieres med bakgrunn i forventede inntekter som følge av en forventet innbyggervest eller lignende.

6. Langsiktig perspektiv

Kommunens økonomiplan for de fire neste årene skal ses i lys av det investerings- og driftsbehov kommunen vil ha i et perspektiv på minimum 8 år.

7. Ansvar og myndighet

Kommunen skal ha ledere med selvstendig ansvar for og myndighet til å disponere tildelte driftsrammer.

² Netto lånegjeld er langsiktig gjeld ekskl. pensjonsforpliktelser og lån til videre utlån.

³ VARF står for vann, avløp, renovasjon og feiing.

8. Utlån

Det skal ikke foretas utlån av kommunale midler utover formidlings lån (startlån fra Husbanken). Maskiner, biler, instrumenter, hjelpemidler og liknende skal ikke lånes ut dersom utlånet ikke er en del av kommunens tjenester.

9. Garantier

Når kommunen gir garanti for noen andres økonomiske forpliktelser skal det i kommunens balanse avsettes midler tilsvarende den summen garantien innebærer. Dette for å sikre dekning dersom behovet for garanti utløses.

10. Budsjettrenten og rentefond

Kommunen skal budsjettere med en rente på 3,0 %. Avvik mellom budsjetterte renter og faktiske renter avsettes/brukes av kommunens rentefond.

Kommunens økonomiske situasjon er svært krevende, noe den har vært over tid. Det har ikke vært mulig å budsjettere med de økonomiske målene på kort sikt, det vil si i kommende planperiode (1-4 år). Det har vært og er krevende å nå målet om en bærekraftig økonomisk utvikling. Høy gjeldsgrad tilsier at behov for økt egenfinansiering av investeringer i årene som kommer.

Tabellen nedenfor viser utviklingen i de økonomiske målene de siste regnskapsår og i kommende fire år når alle drifts- og investeringstiltak er innarbeidet.

Økonomiske mål	Måltall	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
		2025	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	2,00 %	0,21 %	1,28 %	2,20 %	2,36 %	2,19 %
Udisponert disposisjonsfond i % av brutto driftsinntekter	4,00 %	0,00 %	0,67 %	2,06 %	3,62 %	4,98 %
Netto lånegjeld i % av brutto driftsinntekter.	Maks. 100 %	97 %	95 %	93 %	95 %	95 %
Egenfinansiering av investeringsporteføljen ekskl. VA16RF.	20 %	26,1 %	10,1 %	4,7 %	11,8 %	1,6 %

Tabell: Økonomiske resultater og mål perioden 2025 - 2029.

De økonomiske målene er ikke oppfylt:

- Gjennomsnittlig netto driftsresultat for årene 2026-2029 er 2,0 prosent av brutto driftsinntekter. Korrigert gjennomsnittlig netto driftsresultat for årene 2026-2029 er 1,4 prosent av brutto driftsinntekter. I korrigert netto driftsresultat er selvkostområder tatt ut.
- Gjennomsnittlig nivå på udisponerte fondsmidler er 2,83 prosent av brutto driftsinntekter.
- Gjennomsnittlig netto lånegjeld er 95 prosent av brutto driftsinntekter.
- Gjennomsnittlig egenfinansiering 7,1 prosent av investeringsporteføljen.

DEL 2 – HANDLINGSPLAN – ØKONOMIPLAN 2026 – 2029

Innledning

Handlings- og økonomiplan 2026-2029 beskriver hovedtrekk og rammer for den planlagte virksomheten for Elverum kommune for de kommende fire årene. **Handlingsplanen** beskriver plangrunnlaget og vesentlige aktiviteter i kommunen og lokalsamfunnet. **Økonomiplanen** viser de økonomiske rammene for den samme fireårsperioden fordelt på investeringer og drift med detaljert årsbudsjett for 2026.

Handlingsplan 2026 – 2029

Bakgrunn

Handlingsplanen beskriver hovedtrekkene i kommunens virksomhet for de kommende fire år. Store deler av kommunens planverk er for tiden under oppdatering. Kommunen er også i et omfattende omstillingsarbeid for å oppnå økonomisk bærekraft. Det er hensiktsmessig at handlings- og økonomiplan reflekterer dette. Handlingsplanen baseres derfor på:

1. Nasjonale forventninger til regional og kommunal planlegging 2023–2027.
2. Tre overordnede mål formulert med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel, utfordringer som er beskrevet i Planstrategi for Elverum kommune og innhold i planverket som bidrar til måloppnåelse.
3. Føringer for tjenesteproduksjonen, myndighetsforvaltningen og samfunnsutviklingen i lover og forskrifter, samt enkeltvedtak i kommunens styrende organer som ikke er omtalt i planverket.

Dette innebærer at kommunen skal arbeide planmessig og gjøre om politisk prioriterte og vedtatte, langsiktige mål og strategier til handling. Samtidig må kommunen være beredt på å håndtere muligheter og utfordringer underveis, og som planverket ikke har forutsatt. Tidligere vedtatte mål og planer som ikke bidrar til hovedmålene nedprioriteres i påvente av revidering av kommuneplanens samfunnsdel og videre oppdatering av temaplaner.

Overordnede mål

De tre overordnede målene som legges til grunn for handlingsdelen er formulert med utgangspunkt i kommuneplanens samfunnsdel:

- Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.
- Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.
- Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk

I virksomhetsplanen beskrives sektorer og stabers prioriterte innsatser i 2026 for å bidra til å nå disse målene. De skal være forankret i temaplaner. Kunnskap fra analyse og tiltaksutforming i forbindelse med omstillingsarbeidet vil følges opp med utforming av langsiktige strategier i revidering av kommuneplanens samfunnsdel.

Økonomiplan 2026 – 2029 med årsbudsjett for 2026

Innledning

Kommunen skal årlig utarbeide en fireårig økonomiplan og årsbudsjett for kommende år. Økonomiplanen og årsbudsjettet skal settes opp i balanse og være realistiske, fullstendige og oversiktlige. Kommuneloven stiller krav om at den løpende driften kun skal finansieres av løpende inntekter. Økonomiplanlegging skal bidra til at ressursene blir utnyttet på best mulig måte, og er grunnlaget for at tjenestetilbudet tilpasses utviklingen i innbyggernes behov og utviklingen i inntektsrammene.

God planlegging av økonomi og tjenestetilbud bidrar til å styrke det lokalpolitiske handlingsrommet. Kommunestyret skal selv vedta økonomiplan og årsbudsjett, herunder prioritere ressursbruken på de ulike tjenesteområder. Kommunestyret har ansvaret for at årsbudsjettet overholdes, og skal iverksette tiltak i løpet av året som er nødvendige for å opprettholde budsjettbalansen.

Arbeidet med økonomiplan 2026 – 2029 tar utgangspunkt i gjeldende økonomiplan (2025 – 2028). For å sikre realisme er det viktig at alle forutsetningene som ligger til grunn i gjeldende økonomiplan blir kvalitetssikret og gjennomgått før de blir videreført.

Endringer som kommunestyret har vedtatt eller ikke selv kan påvirke blir innarbeidet som grunnlagsendringer. Eksempler på grunnlagsendringer er pris- og lønnsvekst, føringer fra statsbudsjettet, endringer i demografiske forhold (brukerbehov og sammensetning med videre) og andre budsjettforutsetninger som må korrigeres for å sikre et realistisk budsjett. Effekten av effektiviseringer som ikke endrer tjenestetilbudet til kommunens innbyggere innarbeides også som grunnlagsendringer.

Endringer i budsjettforutsetninger som påvirke tjenestetilbud (omfang og kvalitet) som kommunestyret selv kan påvirke legges frem for politisk behandling. Eksempler på dette er ny aktivitet eller tiltak som reduserer kommunens nettoutgifter (salderingstiltak).

Mål og premisser

Generelt

Økonomiplanen og årsbudsjettet skal vise kommunestyrets prioriteringer, bevilgninger, mål og premisser. Økonomiplanen gjelder for 4 år, med forpliktende årsbudsjett for det første året i perioden. Årsbudsjettet samsvarer med virksomhetsplanen, som på tilsvarende måte utgjør første år i Handlingsplanen. Virksomhetsplanene er utarbeidet for sektorer og staber (se eget kapittel under).

Budsjettpremisser består av:

- Tekniske budsjettforutsetninger er ytre rammebetingelser for budsjettet som kommunestyret må legge til grunn ved fastsettelsen av budsjettet. Dette kan være forutsetninger om pris- og lønnsvekst, rentenivå og andre parametere.
- Premisser er kommunestyrets egne prioriteringer og mål for hvordan bevilgningene til sektorer og staber skal disponeres. Eksempler på slike premisser kan for eksempel være: en forutsetning om at det innen eldreomsorgen skal det være x antall institusjonsplasser fordelt på langtids- og korttidsopphold. Det skal være x antall plasser i kommunale barnehager, mv.

Nedenfor er noen av de tekniske budsjettforutsetninger beskrevet. Premisser for bevilgningene til sektor og staber er beskrevet i virksomhetsplanene.

Statsbudsjett

Frie inntekter i form av rammetilskudd og skatt på inntekt og formue fastsettes gjennom Stortingets vedtak om Statsbudsjettet. Rammetilskuddet består av innbyggertilskudd (likt beløp per innbygger), utgifts- og inntektsutjevning og andre ordninger som skjønnstilskudd, distriktstilskudd, overgangsordninger med videre. Nivået på inntektsutjevningen i rammetilskuddet må sees i sammenheng med skatt på inntekt og formue. Nivået på de frie

inntektene kan ikke kommunene selv påvirke, og de fastsettes i all hovedsak av innbyggertall, demografi og andre kriteriedata som indikerer kommunens utgiftsbehov.

Tabellen nedenfor viser hva rammetilskudd består av, skatt på inntekt og formue og hvilke summer som lå til grunn i kommunedirektørens forslag til års budsjett og kommende planperiode. Tabellen viser også hvor mye dette utgjør fordelt pr innbygger.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2028	2029
Innbyggertilskudd	686 323	750 088	750 107	750 135	750 114
Utgiftsutjevning	30 032	35 993	35 994	35 995	35 994
Inntektsutjevning	133 671	115 979	115 979	115 979	115 979
Andre ordninger	29 064	13 517	14 444	14 444	14 444
Sum rammetilskudd	879 091	915 577	916 524	916 553	916 532
Skatt på formue og inntekt	736 752	810 526	810 526	810 526	810 526
Sum frie inntekter (avrundet beløp til nærmeste 100 000)	1 615 843	1 726 100	1 727 000	1 727 100	1 727 100
<i>Sum skatt og netto inntektsutjevning</i>	<i>870 423</i>	<i>926 505</i>	<i>926 505</i>	<i>926 505</i>	<i>926 505</i>
<i>Rammetilskudd kr pr innb. (inkl. inntektsutjevning)</i>	<i>40 309</i>	<i>41 822</i>	<i>41 866</i>	<i>41 867</i>	<i>41 866</i>
<i>Skatteinntekter kr pr innb.</i>	<i>33 782</i>	<i>37 024</i>	<i>37 024</i>	<i>37 024</i>	<i>37 024</i>
<i>Kostnadsindeks (utgiftsutjevningen)</i>	<i>1,0097</i>	<i>1,0120</i>	<i>1,0120</i>	<i>1,0120</i>	<i>1,0120</i>

Tabell: Elverum kommune - Frie inntekter i form av rammetilskudd og skatt på formue og inntekt (prok 2503).

Rammetilskudd utgjør cirka 53 prosent og skatt 47 prosent av de frie inntektene. Skattøren for 2026 er i forslag til statsbudsjett satt til 11,35 prosent. Budsjettet forutsetter at kommunen anvender det skattøret som Stortinget vedtar.

Endringer i frie inntekter i planperioden har ikke tatt hensyn til prognoser for endringer i innbyggertall og demografi som er beskrevet innledningsvis.

Demografi

Tidligere år er det blitt lagt inn prognose for befolkningsframskriving for beregning av frie inntekter i økonomiplanperioden. Erfaringer tilsier at tilsvarende endringer i utgifter er vanskelig å beregne. Ved framskriving av budsjetttrammer er det ikke tatt hensyn til forventet endringer i utgiftsbehov. Tabellen nedenfor viser innbyggertall/demografi som er lagt til grunn ved beregning av frie inntekter og utgifter i planperioden.

Innbyggertall/demografi per 1.7	2025	2026	2027	2028	2029
Innbyggere 0 år	177	192	192	192	192
Innbyggere 1-5 år	977	970	970	970	970
Innbyggere 6-12 år	1 674	1 622	1 622	1 622	1 622
Innbyggere 13-15 år	777	778	778	778	778
Innbyggere 16-22 år	1 949	1 996	1 996	1 996	1 996
Innbyggere 23-24 år	509	494	494	494	494
Innbyggere 25-66 år	11 491	11 502	11 502	11 502	11 502
Innbyggere 67-79 år	3 071	3 081	3 081	3 081	3 081
Innbyggere 80-89 år	994	1063	1063	1063	1063
Innbyggere 90 år og over	190	194	194	194	194
Innbyggere i alt 1.7 før budsjettåret	21 809	21 892	21 892	21 892	21 892
Folketall per 1.1. i budsjettåret	21 899	21 899	21 899	21 899	21 899

Tabell: Utviklingen i innbyggere og demografi, tallene viser hva som lagt til grunn ved beregning av kommunens inntekter i 2026 og resten av planperioden.

Lønns- og prisvekst

Økonomiplanen for 2026 –2029 og årsbudsjettet 2026 er budsjettet i 2026-kroner. Grunnlaget for lønns- og prisvekst fra 2025 til 2026 ligger på det nivået som Statsbudsjettet legger til grunn. For 2026 er kommunal deflator på 3,5 prosent.

Forventet lønnsvekst er på 4 prosent. Lønnsveksten består av et overheng (1,0 %) fra året før budsjettåret og en forventet lønnsvekst i budsjettåret (2,2 %). Overhenget er budsjettet på sektorene og stabene, mens forventet lønnsvekst i budsjettåret er budsjettet på en sentral post. For 2026 er lønns- og pensjonsreserven budsjettet med

23,8 millioner kroner. Dette er midler som blir fordelt ut på sektorer og staber når lønnsoppgjøret våren 2026 er kjent.

Den kommunale prisveksten kan ut fra opplysninger om deflator og lønnsvekst inklusiv pensjon beregnes til i størrelsesorden 2,8 prosent. Den kommunale prisveksten er dermed høyere enn anslaget for veksten i konsumprisindeksen (2,2 prosent), og må ses i sammenheng med at kommunesektorens sammensetning av vare- og tjenestekjøp er annerledes enn innbyggernes.

Sektorer og staber har fått sine rammer justert med forventet lønns- og prisvekst.

Eiendomsskatt

Vedtak om eiendomsskatt, bunnfradrag og skattesatser er premisser som vedtas av kommunestyret selv - i en egen sak. Inntektene kommunen får inn fra eiendomsskatt kommer fram på en egen linje i bevilgningsoversikt – drift. Takstgrunnlaget for de fleste boliger er det samme som skatteetatens formues grunnlag, mens takstgrunnlaget for boliger som ikke har formues grunnlag og andre type eiendommer fastsettes av egen takstnemnd. Takstgrunnlag er en forutsetning som kommunen selv ikke kan påvirke, og endelig takstgrunnlag blir kjent når skatteetaten er ferdig med sine beregninger av formues grunnlag for kommende skatteår, og når takstnemnda har gjort sine vedtak i februar neste år.

I tabellen nedenfor er tallgrunnlaget for beregning av eiendomsskatteinntekter i 2026 og resten av planperioden.

Eiendomstype	Simulert takst	Reduksjonsfaktor	Skattegrunnlag	%	Eiendomsskatt
Bolig og fritid	29 235 286	0,30	20 464 700	4,00	81 858
Ubebygd areal	154 754	0,15	131 540	7,00	921
Andre eiendommer	4 576 831	0,15	3 890 556	7,00	27 231
Sum	33 861 871		24 407 797		110 010

Tabell: Beregningsgrunnlag for eiendomsskatt planperioden (Beløp i 1 000 kroner).

Vedtak om eiendomsskatt gjøres av kommunestyret. I den saken vedtas også skattesatsen for de forskjellige eiendomstypene. Det kan i tillegg vedtas et bunnfradrag som reduserer takstgrunnlag og nivå på eiendomsskatten.

Den lokale reduksjonsfaktoren som fikk virkning fra 2017 er fjernet fra og med skatteåret 2026.

Andre generelle driftsinntekter

Kommunen får utbetalt **integreringstilskudd** for flyktninger bosatt etter avtale mellom Integrerings- og Mangfolddirektoratet (IMDi) og kommunen, eller som bosetter seg i kommunen på egenhånd i fem-årsperioden. Integreringstilskudd kommer i tillegg til innbyggertilskudd, og er et tilskudd som gis de fem første årene. Første året er tilskuddet for hver flyktning på 202 000 kroner (250 500 kroner for enslige voksne og 194 300 kroner for enslige mindreårige), andre året 259 200 kroner for deretter en gradvis reduksjon til 74 800 kroner i år fem. I tillegg til integreringstilskudd får kommunen også innbyggertilskudd per person. Tabellen nedenfor viser antall flyktninger som er lagt til grunn i beregning av integreringstilskudd i 2025 og økonomiplanperioden. Det er tatt hensyn til bosetting av 25 nye flyktninger pr år i perioden 2026-2029.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2028	2029
Antall flyktninger med integreringstilskudd	349	394	303	208	145
Antall enslige mindreårige flyktninger tilskudd	27	24	24	24	24
Integreringstilskudd (gjelder også enslige mindreårige flyktninger)	58 098	52 300	36 800	26 800	21 700
Tilskudd for enslige mindreårige flyktninger (kommer i tillegg til integreringstilskuddet)	18 033	18 700	18 700	18 700	18 700
Sum tilskudd	76 131	71 000	55 500	45 500	40 400

Tabell: Beregningsforutsetninger Integreringstilskudd.

Kommunen får **konsesjonsavgifter** på cirka 400 000 kroner som inngår i andre generelle driftsinntekter. Dette er midler som disponeres til næringsutvikling gjennom avsetning til fond med egne vedtekter.

I bevilgningsoversikt drift ligger **integreringstilskudd, bostøtte og konsesjonsavgifter på linjen for «Andre generelle driftsinntekter»**.

Renteinntekter

Kommunen får **renteinntekter** av innskudd i bank, formidlings lån, ansvarlige lån og andre utlån. Tabellen viser nivået i kroner.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2028	2029
Bankinnskudd	4 500	3 990	3 990	3 990	3 990
Formidlings lån (Startlån)	18 478	18 350	17 770	17 180	16 572
Ansvarlige lån (lån til andre)	3 402	3 000	3 000	3 000	3 000
Kundefordringer	250	500	500	500	500
Sum	26 630	25 840	25 260	24 670	24 062
Rentebetingelser:					
Bankinnskudd	3,80 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %	4,00 %
Rentebetingelser utlån til TAIK Nibor-3mnd med påslag	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %	2,50 %

Tabell: Renteinntekter og rentebetingelser.

Utbytter

Utbytte fra aksjeselskaper utbetales med bakgrunn i selskapenes regnskapsresultater. En forutsetning er at selskapene går med overskudd og har nok egenkapital til å dele ut utbytte. Det vil si at nivået på utbytte ikke er kjent før regnskapene til de forskjellige selskapene er kjent.

Det å budsjettere med utbytte fra selskaper forutsetter forutsigbare inntekter og resultatet som gir rom for utbytte.

Elverum Energi AS mottar utbytter fra Eidsiva Holding AS og Østerdal Kraftproduksjon AS. Det forventede nivået på årlig utbytte fra Elverum Energi AS er på 21 millioner kroner, dette etter en dialog med ledelsen i selskapet. For 2026 er det innarbeidet 0,8 millioner kroner i ekstra utbytte som resultat av forvaltning av 15 millioner kroner som ble utbetalt som kompensasjon for flytting av arbeidsplasser knyttet til nettselskapet.

Det forventes ikke utbytte fra de øvrige aksjeselskapene som kommunen eier aksjer i.

Overføringer fra KF Elverum kommuneskoger kommer i tillegg med 2 millioner kroner i 2026 og 1,5 millioner kroner pr år i perioden 2027-2029. Dette er inntekter som blir inntektsført i sektoren Felles og finans.

Konsesjonskraft

Elverum kommune tar ut 2 263 MWh i konsesjonskraft fra Skjefstadfoss kraftverk. Uttak gjøres via et finansielt oppgjør med Østerdalen kraftproduksjon AS (ØKAS). Dette uttaket gir Elverum kommune inntekter, men det vil også redusere inntektene til ØKAS og dermed nivå på utbytte til eiere. Det er en avtale med Nord Østerdal Kraftlag, som er medeier i ØKAS, om et økonomisk bidrag for å kompensere deres reduserte inntekt. For 2026 er det lagt inn en konsesjonskraftpris på cirka 41 øre kWh, som vil gi Elverum kommune en netto inntekt på 0,9 million kroner.

Renteutgifter

Kommunen har **renteutgifter** på innlån for finansiering av kommunens investeringer, formidlings lån og andre lån. Tabellen nedenfor viser nivået i kroner og rentenivå for perioden 2026-2029 som ligger i låneporteføljen 31.12.2025.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplanperiode		
			2027	2028	2029
Renter på ordinære lån	97 753	98 232	95 788	96 977	108 433
Renter på formidlingslån (Husbank)	27 374	27 016	25 822	24 648	23 282
Låneomkostninger	600	600	600	600	600
Sum	125 727	125 848	122 210	122 225	132 315
Renter på innlån med flytende rente	4,76 %	4,63 %	4,19 %	4,03 %	4,10 %
Renter på innlån med faste renter	3,73 %	3,85 %	3,86 %	3,88 %	4,04 %
Gjennomsnittsrente	4,29 %	4,30 %	4,08 %	3,97 %	4,08 %

Tabell: Renteutgifter og rentebetingelser.

Kommunen må nedbetale ordinære lån med et minimumsavdrag. Tabellen nedenfor viser avdrag det budsjetteres med for perioden 2026-2029 og beregnet minimumsavdrag.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Økonomiplanperiode		
			2027	2028	2029
Avdrag på lån	90 368	88 444	87 298	95 443	103 944
Minimumsavdrag i henhold til kommunelov	90 368	88 444	86 165	95 267	103 874
Avdrag utover minimumskravet	0	0	1 133	176	70

Tabell: Avdrag på lån og beregnet minimumsavdrag.

Endringer i budsjettforutsetninger (grunnlagsendringer)

Ved budsjettering er det noen forhold som administrasjon og kommunestyret selv ikke kan påvirke og som må innarbeides i budsjetter for kommende år. Forhold som kommunen selv ikke kan påvirke er blant annet lønns- og prisvekst, endringer i myndighetskrav (lovpålagte oppgaver), endringer i demografi og brukersammensetning mv.

I grunnlagsendringer ligger også helårsvirkning av tiltak i gjeldene økonomiplan eller andre endringer som kommunestyret har vedtatt gjennom året (egne saker eller tertialrapporter).

I skjemaet for «*Bevilgning drift – netto*» vises budsjetttrammer for de forskjellige sektorer og staber.

Budsjetttrammene er nettotrammer, det vil si bruttoutgifter minus bruttoinntekter for hver sektor og stab. Endringer i forutsetninger gjør at rammene må justeres hvert år for at årsbudsjettet for kommende år skal være realistisk.

Lønns- prisvekst fra 2025 til 2026 (deflator) er innarbeidet med 3,5 prosent, som er i samsvar med forslag til statsbudsjett 2026.

- **Lønn:** 2,1 % (helårseffekt av lønnsoppgjøret 2025), og 3 % i forventet lønnsoppgjør 2026 (28,1 millioner kroner).
- **Utgifter:** 2,8 % prisregulering (6,8 millioner kroner)
- **Inntekter:** 3,5 % prisregulering (3,9 millioner kroner)

Tabellen nedenfor viser grunnlagsendringer på hovedpostnivå samlet for alle sektorer og staber.

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	58 313
02 Lønn til vikarer	196
03 Lønn til ferievikarer	487
04 Overtidslønn	230
05 Annen lønn	1 149
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)	34 952
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	17 304
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	6 451
40 Overføringer og tilskudd til andre	24 397
60 Salgsinntekter	-4 236
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	10 707
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse	-500
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-12 000
Sum grunnlagsendringer	137 449

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 fordelt på hovedposter.

Økningen i sosiale utgifter i tabellen over viser en relativt stor vekst. Hovedårsaken er endrede pensjonsregler som medfører økte kostnader for kommunene. Endringene innebærer en årlig økning i pensjonskostnadene på om lag 2 prosent for kommunen (ca. 23 millioner kroner). Dette skal kompenseres gjennom en tilsvarende økning i rammetilskuddet.

Grunnlagendringer for hver sektor og stab er kommentert i eget vedlegg til handling- og økonomiplanen.

Konsekvensjustert bevilgningsoversikt – drift (før tiltak)

I tabellen nedenfor er bevilgningsoversikt – drift – etter innarbeiding av grunnlagsendringer.

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1)	Regnskap	Budsjett		Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2024	2025	Endring	2026	2027	2028	2029
Generelle driftsinntekter							
Rammetilskudd	-822 165	-883 108	-32 469	-915 577	-916 524	-916 553	-916 532
Inntekts- og formuesskatt	-660 487	-736 752	-73 774	-810 526	-810 526	-810 526	-810 526
Eiendomsskatt	-63 006	-96 554	-13 446	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Andre generelle driftsinntekter	-98 963	-76 532	5 131	-71 401	-55 901	-45 901	-40 801
Sum generelle driftsinntekter	-1 644 621	-1 792 946	-114 558	-1 907 504	-1 892 951	-1 882 980	-1 877 859
Netto driftsutgifter							
Sum bevilgninger drift, netto	1 562 092	1 619 824	137 447	1 757 271	1 753 202	1 747 411	1 749 118
Avskrivninger	132 653	128 791	-7 808	120 983	124 354	130 871	140 590
Sum netto driftsutgifter	1 694 746	1 748 615	129 639	1 878 254	1 877 556	1 878 282	1 889 708
Brutto driftsresultat	50 124	-44 331	15 081	-29 250	-15 395	-4 698	11 849
Finansinntekter/Finansutgifter							
Renteinntekter	-31 292	-26 630	790	-25 840	-25 260	-24 670	-24 062
Utbytter	-23 990	-21 000	-800	-21 800	-21 000	-21 000	-21 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-	-	-	-	-	-
Renteutgifter	137 004	125 727	-2 061	123 666	116 292	111 019	107 639
Avdrag på lån	95 757	90 368	-1 924	88 444	80 983	86 062	92 637
Netto finansutgifter	177 479	168 465	-3 995	164 470	151 015	151 411	155 214
Motpost avskrivninger	-132 653	-128 791	7 808	-120 983	-124 354	-130 871	-140 590
Netto driftsresultat	94 950	-4 657	18 894	14 237	11 266	15 842	26 473
Disponering eller dekning av netto driftsresultat							
Overføring til investering	4 042						
Avsetninger til bundne driftsfond	13 658	2 969	13 576	16 545	16 545	16 545	16 545
Bruk av bundne driftsfond	-17 912	-1 953	-240	-2 193	-2 193	-2 193	-2 193
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 641	-3 641	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	-94 738	0	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0						
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-94 950	4 657	9 695	14 352	14 352	14 352	14 352
Merforbruk	0	0	28 589	28 589	25 618	30 194	40 826

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift før tiltak.

Når alle grunnlagsendringer er innarbeidet er det stort avvik mellom inntekter og utgifter. Uten korregerende tiltak er netto driftsresultat i 2026 negativt med 14,2 millioner kroner, og etter avsetninger og bruk av bundne fond er det merforbruk på 28,6 millioner kroner.

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, dette gjelder også økonomiplanen, og det må vedtas salderingstiltak for å komme i balanse – se kapittel under. Utgifter må reduseres og/eller inntekter må økes.

Nye driftstiltak

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, dette gjelder også økonomiplanen. I en situasjon med god økonomi vil det være lettere å innarbeide nye driftstiltak. Med en svært anstrengt økonomi er det mer krevende.

Det er innarbeidet tre nye driftstiltak.

Kommunen har fortsatt stort behov for omstilling for å kunne levere forsvarlige tjenester til innbyggerne innenfor gitte økonomiske rammer, både på kort sikt (1-4 år) og lang sikt (8-10 år). Samtidig har kommunen et svært begrenset økonomisk handlingsrom. Statsforvalteren har innvilget kommunen skjønnsmidler som skal benyttes til å sikre kapasitet til gjennomføring av nødvendig omstilling. Å gjenopprette økonomisk balanse med bærekraftige tjenester som på sikt gir kommunen et handlingsrom krever omstilling som involverer og forplikter hele organisasjonen.

Arbeidet med omstillingen gjennomføres med jevnlig dialog med statsforvalter og politisk ledelse.

Mål med tiltaket:

- Omstille kommunens tjenesteproduksjon i tråd med behov og nasjonale forventninger og med en vridning av innsatsen til et lavere nivå i innsatstrappen.
- Levere forsvarlige tjenester til innbyggerne innenfor gitte økonomiske rammer.
- Gjenopprette økonomisk bærekraft og innfri de økonomiske måltallene.

Konsekvens av å ikke gjennomføre tiltaket:

Organisasjonen har ikke kapasitet til å gjennomføre nødvendige og tilstrekkelige tiltak for å gjenvinne økonomisk bærekraft uten tiltaket. Risiko- og sårbarhetsanalyse av den samlede tjenesteproduksjonen konkluderer med at kommunen driftes med et høyt risiko- og sårbarhetsnivå som det vil ta tid å få ned på et akseptabelt nivå. Årsaken til dette er sterkt forbundet med manglende disposisjonsfond som normalt vil kunne benyttes til tiltak både for å forhindre at uønskede hendelser oppstår og for å dempe konsekvenser av uønskede hendelser som oppstår. Dette kan på kort sikt føre til en forverring av den økonomiske situasjonen og kommunens evne til å opprettholde et forsvarlig tjenestenivå til innbyggerne.

Vedlikeholdet av kommunale formålsbygg er underfinansiert, og innebærer at vedlikeholdsetterslepet øker i omfang fra år til år. Kartlagt/estimert vedlikeholdsetterslep ble i 2024/2025 anslått til minimum 400 millioner kroner. For å sikre midler til økt vedlikehold må det frigjøres midler i tilknytning til omstillingsarbeidet, og målet for å unngå økt etterslep er at det avsettes minimum 200 kr/m² til årlig vedlikehold. Risikoen for stengte bygg som følge av vedlikeholdsetterslep over tid er reell. Stengte bygg kan få konsekvenser for kommunens mulighet til å opprettholde drift i tjenester og oppnå overordnede mål.

Kr/m ² /år	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Vedlikehold	122	115	70	58	58	91	82	47

Tabell: Utviklingen i gjennomført vedlikehold av kommunens formålsbygg i perioden 2017-2024 – Kr/m²/år.

Nye driftstiltak	2026	2027	2028	2029
1 Eiendom - EUS ta i bruk Spangen-boligen til undervisning	175	103	0	0
2* Eiendom - Eiendom – HMO tar i bruk den gamle helsestasjon	165	330	330	330
3* Kultur – Prosjektmidler	50	50	50	50

* Endret i forhold til kommunestyrets endringsvedtak.

1 Eiendom - EUS tar i bruk Spangen-boligen til undervisning

EUS har en elevtallstopp som skolen ikke rommer i årene 2025-2027. Alternativ læringsarena Oasen benytter Spangenshuset midlertidig for å frigjøre lokaler i D-fløy til ordinær undervisning.

Konsekvenser for brukere og ansatte:

Økt grad av skjerming og muligheter for alternative læringsmetoder. Økt avstand til skolen og ordinær drift kan påvirke både positivt og negativt, og vurderes ikke å ha stor effekt. Utvidelse av skoleområdet gir større avstand til personalfasiliteter.

Mål: Gi et fortsatt forsvarlig tilbud til elever som har behov for skjerming og tilrettelagt skolehverdag.

Konsekvenser av å ikke gjennomføre tiltaket:

Tiltaket ble iverksatt fra skolestart 2025. Dersom tiltaket ikke videreføres vil det medføre at elever på den alternative læringsarenaen Oasen må flytte for andre gang på kort tid og vil stå uten et reelt tilbud da tidligere lokaler er tatt i bruk. Elevtallet på EUS er 774 pr. 1.10.2025, og kapasiteten er definert til 750 elever. Tiltaket er derfor etablert i løpet av 2025, med etableringskostnader som vil få virkning i langt kortere tid enn forutsatt.

Elevgruppa som berøres er sterkt utsatt for problematisk skolefravær og en reversering av tiltaket vil med høy sannsynlighet medføre at det får konsekvenser for enkeltelever med vegring som resultat.

2 Eiendom - HMO tar i bruk den gamle helsestasjonen

Helse, mestring og omsorg tar i bruk gamle helsestasjon til lokaler for barne- og familietjenesten og samtale innen rus og psykisk helse. Dette bidrar til å frigjøre kontorplass i Helsehuset til Barneverntjenesten som ikke har nok kontorer, og som vil gi mulighet for flere samtalerom som reduserer risiko for at ansatte utsettes for vold og trusler. Barne- og familietjenesten får egnede lokaler. Samtaletjenesten i rus- og psykisk helse samlokaliseres. Det vil være mulig å drive lavterskel, kurs- og gruppeaktiviteter i lokalene.

Mål: Lokalet tas i bruk andre halvår 2026.

3 Kultur - Prosjektmidler

Endringsforslag vedtatt av kommunestyret.

Salderingstiltak

Kravet til budsjettbalanse er absolutt, dette gjelder også økonomiplanen. Kravet påvirker prioritering og gjennomføring av tiltak. Hvilke tiltak som skal gjennomføres til hvilket tidspunkt i planperioden er en politisk prioritering. Hensikten med salderingstiltak er å sikre kommunen en bærekraftig økonomisk utvikling. I dette ligger målet (kravet) om å budsjettere med positive netto driftsresultater og avsetninger til fond for å håndtere uforutsette hendelser, likviditet og midler til egenfinansiering av investeringer.

Tabellen under viser kommunedirektørens forslag til tiltak som har til hensikt å redusere kommunens netto utgifter i 2026 og for planperioden. Det er en egen kolonne med henvisning til de tiltakene som er utredet i samarbeid Agenda Kaupang.

Salderingstiltak	Agenda Kaupang	2026	2027	2028	2029
1* Kom.dir. inkl samf utvikl.staben - redusere politisk godtgjøring	5.8	0	0	-550	-550
2* Kom.dir. inkl samf utvikl.staben – Kontrollutvalg – forvaltningsrevisjon		-150	-150	-150	-150
3 Tekmil - områdeplan Vestad	-	-500	0	0	0
4 Tekmil - melde seg ut av utmarks-kommunenes sammenslutning	4.4	0	-100	-100	-100
5 Tekmil - parkeringsavgift fra første time	4.10	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
6 Tekmil - privatisering av kommunale veger	4.8	0	-300	-300	-300
7 Tekmil - sentralisere drift av grøntarealer	4.6	-100	-200	-200	-200
8 Eiendom - samarbeid om anbud snøbrøyting	4.11	0	0	0	-100
9 Eiendom - effektivisering av renhold (5,8 årsverk)	4.3	-4 232	-4 371	-4 371	-4 371
10* Skole - skolestruktur - effektiv og framtidrettet organisering av barnetrinnet på færre skoler. Nedleggelse av Sørskogbygda skole (2027) og Frydenlund (2029).	1.2	-	-2 500	-6 000	-7 100
11 Skole - forebygging, tidlig innsats og bedre håndtering av utfordringer i skolen med bedre utnyttelse av voksenressurser	1.3	-900	-3 800	-6 500	-7 600
12 Skole - samordnet tilrettelagt tilbud for barn og unge med autismespekterforstyrrelse	1.4	0	-1 500	-1 500	-2 000
13 Skole - bedre vedtaksprosesser og oppfølging av fosterhjemsplasserte elever og gjesteelever i egen kommune	1.5	-700	-1 000	-1 000	-1 000
14 Skole - redusert åpningstid i SFO og fullstendig samlokalisering i ferier	1.6	-1 100	-1 700	-1 700	-1 700
15 Skole - effektivisering og lavere ressursbruk i voksenopplæringen	1.7	-600	-1 800	-2 300	-2 300
16 Barnehage- bedre samsvar mellom behov og vedtak til barn med nedsatt funksjonsevne jf Bhg loven	1.1	-300	-600	-600	-600
17 Barnehage - samordnet tilrettelagt tilbud for barn og unge med autismespekterforstyrrelser	1.4	0	-500	-1 100	-1 100
18 NAV - definerte krav til arbeidsrettet oppfølging og avklaring av alternative rettigheter	3.1	-3 089	-5 175	-5 175	-5 175
19 NAV - gjennomgang og presisering av standarder og retningslinjer for tildeling og utmåling av sosialhjelpen	3.2	-1 089	-2 175	-2 175	-2 175
20 NAV - flere flyktninger i jobb - færre på sosialhjelp	3.3	0	-1 500	-3 000	-3 000
21* Kultur - redusert åpningstid bibliotek	4.14	-20	-20	-20	-20
22 Kultur - avvikle kulturkalender	4.13	0	-300	-300	-300
23 Kultur - endre drift kinoen	4.12	0	-349	-420	-554
24 Kultur - mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi	4.9	-200	-200	-200	-200
25 HMO - endring av tjenestene matombringning tilberedelse av mat og handleordning for hjemmeboende (0,6 årsverk)	2.7	-250	-1 069	-1 069	-1 069

Salderingstiltak	Agenda Kaupang	2026	2027	2028	2029
26 HMO - plan for helhetlig tjenestetilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse (1,1 årsverk)	2.6	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
27 HMO - plan for helhetlig organisering av rus og psykisk helsetjeneste (4,6 årsverk)	2.5	0	-4 000	-4 000	-4 000
28 HMO - dreining fra kjøp av tjenester til egen drift i barneverntjenesten, samt øke satsingen på forebyggende tiltak for å redusere institusjonsplasseringer	2.9	0	-1 100	-1 308	-2 727
29 HMO - frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten (9,8 årsverk)	2.2	0	-9 066	-9 266	-9 266
30 HMO - redusere forventningene til helse- og omsorgstjenesten - strengere tildeling, tjenestestandard (2,5 årsverk)	2.1	0	-2 100	-2 100	-2 100
31 HMO - felles ambulant nattjeneste og bruk av digitalt tilsyn ved institusjoner, bofellesskap og hjemmetjenesten i helse, mestring og omsorg (5,4 årsverk)	2.4	-1 409	-3 120	-3 120	-3 120
32 HMO - mer effektiv hjemmetjeneste - innføre digital hjemmesykepleie (6 årsverk)	2.3	-1 800	-3 600	-3 600	-3 600
33 HMO - økt lisensutgift som følge av investeringstiltak signalanlegg, ambulant nattjeneste (pkt. 31)	2.4	1 123	1 123	1 123	1 123
34 Personal - redusere antall lærlinger fra 18 til 17	5.9	-238	-238	-238	-238
35 SI - optimalisere nåværende bruk av Microsoft-lisenser	5.6	-150	-150	-150	-150
36 SI - avvike valget over en dag og ikke leie valglokale	5.7	0	-250	0	-250
37 SI - digitalisere internpost	5.5	-140	-140	-140	-140
38 Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal	5.2	0	-300	-1 800	-3 100
39 Felles - Mer effektive innkjøpsrutiner	5.3	0	0	-250	-500
40 Felles - digitalisering av administrative tjenester	5.1	-6 000	-8 000	-10 000	-12 000
41 Felles - Bedre system for onboarding, opplæring og utvikling av ledere	5.4	300	-400	-900	-900
42 Felles - generell innsparing 10 mill fordelt på sektorer	-	-10 000	0	0	0
43* Økt overføring gjennom Statsbudsjettet		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850
SUM		-45 894	-75 000	-88 829	-96 982

Tabell: Salderingstiltak som er innarbeidet i Handlings- og økonomiplanen 2026 – 2029.

* Endret i forhold til kommunestyrets endringsvedtak.

Kommentarer:

1. Kommunedirektør inkl samf utvikl.staben - redusere politisk godtgjøring

Opprinnelig forslag fra kommunedirektøren var å redusere antall kommunestyrerepresentanter

I strategikonferansen 11.06.25 ga formannskapet administrasjonen oppdrag å vurdere mulige salderingstiltak innen KOSTRA funksjon 100 – politisk styring som ledd i omstillingen. Ifølge kommuneloven skal kommuner med 10.000-50.000 innbyggere velge minst 27 representanter til kommunestyret. I Elverum er det pr. i dag 35 representanter i kommunestyret. Dette er minimumstallet for kommuner med 50.000-100.000 innbyggere. Ut over antall kommunestyrerepresentanter, vil antall møter og størrelse av frikjøp av varaordførere påvirke kostnadene. Forslaget til salderingstiltak er beregnet med utgangspunkt i at Elverum kommune **fra neste kommunestyreperiode** vil tilpasse seg minimumsnivået for antall folkevalgte i kommunestyret og at varaordførere frikjøpes i 50% stilling. Dette har vært praksis i Elverum tidligere og er gjeldende praksis i flere andre kommuner, også kommuner som er større enn Elverum. Tiltaket følges opp i lokal forskrift om det blir vedtatt.

Vedtatt endringsforslag var å opprettholde antall kommunestyremedlemmer, men endre reglementet for politisk godtgjøring med en årlig effekt på kr 550 000.

2. Kom.dir. inkl samf utvikl.staben – Kontrollutvalg – forvaltningsrevisjon

Vedtatt endringsforslag var å redusere årlig bevilgning til kontrollutvalget og forvaltningsrevisjon.

3. Tekmil - områdeplan Vestad

I desember 2024 ble det politisk bevilget 1 million kroner til utarbeidelse av «Områdeplan Vestad», fordelt med 500.000 kroner på hvert av årene 2025 og 2026. På grunn av kapasitetsutfordringer ved enhet for arealplan er dette arbeidet ikke igangsatt. Konsekvensene av dette blir at vi mangler en helhetlig plan for utviklingen av Vestad, men det vurderes allikevel riktig å ikke igangsette dette arbeidet nå, kommunens økonomiske situasjon tatt i betraktning. Årets bevilgning vil representere et mindreforbruk i det endelige regnskapet for 2025.

4. Tekmil - melde seg ut av utmarks-kommunenes sammenslutning (USS)

USS er en interesseorganisasjon som arbeider for å fremme medlemskommunenes interesser i utmarksspørsmål av enhver karakter. Ved utmelding herfra vil vi spare årlig kontingent og administrativ/politisk tidsbruk.

5. Tekmil - parkeringsavgift fra første time

Ved å innføre avgiftsparkering fra første time i sentrum, der hvor det i dag er to timer gratis parkering, vil kommunen kunne øke sine inntekter. Inntekten er anslått ut ifra en parkeringsavgift på 12 kr/time, og ellers like vilkår som dagens bestemmelser.

6. Tekmil - privatisering av kommunale veger

Kommunen har muligheten til å overdra drift og vedlikeholdsansvaret for kommunale veger til de private brukerne av vegene. Dette vil medføre færre meter kommunal veg med tilhørende lavere totale kommunale vedlikeholdskostnader. Kriteriene for hva slags type veger som skal overdras vil kreve egen politisk behandling.

7. Tekmil - sentralisere drift av grøntarealer

I dag driftes kommunens grøntarealer av både driftsteknikere hos eiendomsstaben og av parkansatte i teknisk sektor. Ved å se den driften under ett, samt ta i bruk mere robotgressklippere vil disse oppgavene kunne effektiviseres og moderniseres i noen grad. Innsparingen krever også et investeringsvedtak for anskaffelse av robotgressklippere.

8. Eiendom - samarbeid om anbud snøbrøyting

Eiendomsstaben og teknisk sektor gjennomfører hver sine anskaffelser av snøbrøytetjenester. Ved å samkjøre utlysningen etter kontraktører for snøbrøyting, vil kommunen kunne oppnå bedre vilkår totalt sett. Det er forholdsvis nylig inngått kontrakter, så innsparingen vil først skje ved neste utlysning i 2029.

9. Eiendom - effektivisering av renhold (5,8 årsverk)

Eiendomsstaben har utredet tiltak som innebærer redusert bemanning som følge av naturlig avgang. Dette innebærer økt produktivitet/ytelse for de ansatte, men forutsetter mer bruk av renholdsmaskiner som må anskaffes over investeringsbudsjettet de kommende fire år. Brukerne av kommunale bygg må også akseptere vedtatte renholds standarder (NS-INSTA 800), som innebærer behovsprøvd renhold basert på fastsatte kvalitetsprofiler.

10. Skole - skolestruktur - effektiv og framtidsrettet organisering av barnetrinnet på færre skoler

Tiltaket innebærer å legge ned og samlokalisere barneskoler for mer effektiv drift tilpasset et synkende elevtall, og unngå framtidige kostnader til skolebygg. Tiltaket innebærer at Sørskogbygda skole legges ned til skolestart 2026 med overføring av elever til Ydalir skole. Budsjettvedtak må følges opp av en utredning og vedtak om skolenedleggelse.

Vedtatt endringsforslag i kommunestyret ble å utsette avvikling av Sørskogbygda skole med ett år (fra 2026 til 2027), men også utrede en helhetlig plan for alle skoler i Elverum kommune. For deretter vurdere å legge ned Frydenlund skole fra 2029.

11. Skole - forebygging, tidlig innsats og bedre håndtering av utfordringer i skolen med bedre utnyttelse av voksenressurser

Bedre tverrfaglig samarbeid, kompetanse og organisering for å håndtere utfordringer skal sammen med tiltak i form av sosial handlingsplan og investering i praktisk undervisning redusere assistentbruk i skolen.

12. Skole - samordnet tilrettelagt tilbud for barn og unge med autismespekterforstyrrelse

Se tiltak 17. Dette er allerede vedtatt av kommunestyret og utredes i samarbeid med barnehage. Innsparingen ligger i antatt økt effekt av dette.

- 13. Skole - bedre vedtaksprosesser og oppfølging av fosterhjemsplasserte elever og gjesteelever i egen kommune**
Tidligere involvering i saker med fosterhjemsplasserte elever i andre kommuner som skal gi mer presise vedtak og refusjoner. Tettere samarbeid med barnevernstjenesten er en faktor og samarbeidet er iverksatt.
- 14. Skole - redusert åpningstid i SFO og fullstendig samlokalisering i ferier**
Reduksjon av åpningstiden i SFO med 1 time til normal åpningstid 07.30-16.30. Per i dag har SFO lenger åpningstid enn barnehagene. Innsparing forutsetter at prisen ikke reduseres.
Videre foreslås full sammenslåing av SFO-tilbudet i ferier til en SFO, bortsett fra perioden etter sommerferie til skolestart.
- 15. Skole - effektivisering og lavere ressursbruk i voksenopplæringen**
Tiltaket innebærer en lavere bemanning i voksenopplæringen ved større grupper og mindre individuell tilpasning og oppfølging.
- 16. Barnehage – Bedre samsvar mellom behov og vedtak etter barnehageloven § 37**
Tiltaket skal sikre at ressursene etter § 37 brukes målrettet til barnets beste. Felles rutiner, møteplasser og reviderte søknads- og rapporteringsskjema skal gi mer enhetlig praksis og tydeligere vurderinger. Dette skal bidra til bedre kvalitet i vedtak, styrket foreldreinvolvering og mer effektiv ressursbruk i barnehagene.
- 17. Barnehage og skole - Samordnet tilrettelagt tilbud for barn og unge med autismespekterforstyrrelser**
Tiltaket innebærer å etablere et felles og samordnet tilbud for barn i barnehage og elever i skole med autismespekterforstyrrelse. Målet er å samle kompetanse, styrke kvaliteten og gi mer stabile og inkluderende tilbud. Samlokalisering av tilbudene skal legge til rette for bedre ressursutnyttelse, samarbeid og fleksibel bruk av personell. Dette gir økt kvalitet for barn og elever, tryggere arbeidsmiljø for ansatte og mer effektiv drift.
- 18. NAV - definerte krav til arbeidsrettet oppfølging og avklaring av alternative rettigheter**
4 -Definerte krav til arbeidsrettet oppfølging og avklaring av alternative rettigheter. Økt med 2 nye veilederstillinger fra 2. halvår 2026: Vi omorganiserer vår arbeidsform, slik at vi begrenser antall veiledere i møter med samme bruker, og reduserer bytte av veileder gjennom helhetlige og fullførte oppfølgingsløp. Denne frigjøringen av kapasitet og økning i antall veiledere, gir oss handlingsrommet til økt veiledningskapasitet for å fullføre oppfølgingsløpene og derigjennom unngå langvarig behov for økonomisk sosialhjelp.
- 19. NAV - gjennomgang og presisering av standarder og retningslinjer for tildeling og utmåling av sosialhjelpen**
Det utarbeides kvalitetshåndbok med objektive kriterier, som sikrer lik praksis, og som stimulerer til tiltak- og/eller arbeidsdeltakelse i tråd med sosialtjenesteloven.
- 20. NAV - flere flyktninger i jobb - færre på sosialhjelp**
Koordinert innsats og målrettet virkemiddelbruk i flyktningenes kvalifiseringsløp: Mål om økt arbeidsdeltakelse for bosatte flyktninger, slik at de blir godt integrert og økonomisk selvhjulpne. Dette gjøres gjennom igangsatte tiltak som resultat av deltakelse i KS-prosjektet «flyktninger i arbeid».
- 21. Kultur - redusert åpningstid bibliotek med 10 timer per uke. Kvelder og lørdager.**
Tiltaket vil redusere tilgjengeligheten for brukere som benytter biblioteket utenom ordinær arbeidstid, særlig studenter, skoleelever og yrkesaktive. Det svekker bibliotekets funksjon som inkluderende møteplass og kulturarena, og kan føre til lavere deltakelse i aktiviteter og arrangementer.
Kommunestyret ønsket ikke å redusere åpningstidene på lørdager og endret beløpet på salderingstiltaket fra kr 70 000 til kr 20 000.
- 22. Kultur -avvikle kulturkalender** for å redusere nettoutgiftene til kinodriften. Tiltaket kan gi redusert synlighet for kulturtilbudet, særlig for ikke-digitale brukere og frivillige lag og foreninger som mister en gratis markedsføringskanal. Overgang til digitale kanaler krever økt innsats for å opprettholde publikumsoppslutning.
- 23. Kultur - endre drift kinoen.** Redusere netto driftsutgifter ved Elverum kino gjennom omfordeling av kostnader og naturlig avgang i stillinger. Tiltaket gir færre kulturarrangementer og redusert kapasitet til å støtte store arrangementer i byen. Det kan svekke kulturhusets rolle som regionalt kraftsenter og krever omorganisering og kompetanseheving blant ansatte. Tiltaket er ikke i tråd med målsettingene i kommunens kulturplan.
- 24. Kultur - mer vedlikehold av kjøretøy i egen regi**

Elverum kommune har i dag en bilpark på 150 biler som administreres av kjørekontoet i sektor for kultur. Teknisk sektor har tilgang til verksted-fasiliteter på driftssentralen og kompetanse innen vedlikehold av maskiner og biler. Ved å se biladministrasjonen i sammenheng med driften hos teknisk sektor, kan vi spare kostnader ved å redusere kjøp av bilrelaterte tjenester i det private markedet. Innsparingen krever også et investeringsvedtak for å bl.a. anskaffe container for oppbevaring av sommer-/vinterhjul.

25. HMO - endring av tjenestene matombrining tilberedelse av mat og handleordning for hjemmeboende (0,6 årsverk)

Tiltaket innebærer økte priser på matombrining til hjemmeboende jf. selvkostprinsippet. Det skal etableres digital handleordning, som er mer effektiv enn dagens løsning. Tiltaket innebærer også å redusere tid hjemmetjenesten bruker til å gjøre i stand måltider, ved å innføre frokost-, lunsj- og kveldsmatpakker for hjemmeboende.

26. HMO - plan for helhetlig tjenestetilbud til barn og unge med funksjonsnedsettelse (1,1 årsverk)

Tjenestene til barn og unge med funksjonsnedsettelser vurderes i den hensikt å vri tjenestetilbudet fra det øverste trinnet i tjenestetrappa, til å kunne tilby mer fleksible tjenester, også utenfor Vestly avlastning. Det gjøres også en vurdering av om Vestly avlastning kan ha noe redusert åpningstid for eksempel på enkelte røde dager og ved ferieavvikling.

27. HMO - plan for helhetlig organisering av rus og psykisk helsetjeneste (4,6 årsverk)

Tjenester til personer med psykisk helse og rusrelaterte utfordringer har vokst kraftig de senere årene. Tiltaket innebærer å se på organisering av tjenestene og vri tjenestene fra 1:1 oppfølging til mer lavterskel og gruppeaktivitet. Det skal gjøres en vurdering av samtaltjenestens omfang, og sikre en mer målrettet tjeneste. Styrking av gode botilbud til målgruppen blir viktig for å sikre at brukere får oppfølging på riktig nivå i tjenestetrappa.

28. HMO - dreining fra kjøp av tjenester til egen drift i barneverntjenesten, samt øke satsingen på forebyggende tiltak for å redusere institusjonsplasseringer

Tiltaket omfatter dreining fra kjøp av tjenester fra eksterne leverandører i barneverntjenesten, til å drifte mer av disse tiltakene selv. Det jobbes målrettet med reduksjon av kjøp av forebyggende tiltak i hjemmet. Fremover vil barneverntjenesten arbeide med å dreie noe av tjenesten over fra saksbehandling, til å arbeide med forebyggende tiltak i hjemmet. Barne- og familietjenesten vil arbeide med å øke kapasitet i sin tjeneste. Sammen vil barneverntjenesten og barne- og familietjenesten utarbeide en tiltakstrapp for de ulike tiltakene som iverksettes i hjemmet. Barne- og familieteamet skal også prioritere å arbeide forebyggende sammen med kommunens øvrige tjenester til barn og unge, slik at vi reduserer adferds utfordringer og omsorgssvikt - og derved forebygger behov for omsorgsovertakelse.

29. HMO - frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten (9,8 årsverk)

De fleste ønsker å bo hjemme så lenge det er mulig. Forutsatt at kommunen har gode tilbud på lavere trinn i tjenestetrappa, for eksempel omsorgsboliger og gode hjemmetjenester, er ikke tallet på sykehjemsplasser avgjørende for kvaliteten på eldreomsorg. For å opprettholde forsvarlige helse- og omsorgstjenester er det nødvendig å sikre cirka 15 % dekningsgrad for sykehjem og omsorgsbolig med mulighet for døgnbemanning til aldersgruppen 80+. I dag har Elverum for stor andel sykehjemsplasser, som er det dyreste omsorgsnivået. Det er behov for en dreining av tjenestene til lavere trinn i tjenestetrappa.

Tiltaket innebærer å styrke lavere trinn i tjenestetrappa ved å flytte ressurser fra langtidsplass på sykehjem, til korttidsopphold og styrking av hjemmetjenester og bruk av digitalt tilsyn. Gjennom å avvikle Sætre sykehjem med 24 plasser, åpne 5 langtidsplasser på Moen sykehjem avdeling 2 og 2 korttidsplasser på Helsehuset sengepost 1, samtidig som hjemmetjenesten styrkes, kan flere bo lengre hjemme.

Omstillingen gir en reduksjon av 17 langtidsplasser på sykehjem. Elverum har i dag 5 sykehjem, og er anbefalt å redusere antall lokasjoner for å sikre effektiv bruk av ressurser – særlig helsepersonell som det vil bli knapphet på. En viktig premisse for å sikre gode tjenester på lavere trinn i tjenestetrappa er etablering av minst 50 nye omsorgsboliger med mulighet for døgnbemanning.

30. HMO - redusere forventningene til helse- og omsorgstjenesten - strengere tildeling, tjenestestandard (2,5 årsverk)

De kommunale helse- og omsorgstjenestene utgjør en stor og voksende andel av kommunens kostnadsbilde. Tjenestene utfordres til å finne nye løsninger og utvikle seg for å møte fremtidens helse- og omsorgsutfordringer som vil komme av demografi og knapphet helsepersonell. Forventningene til hva det offentlige skal ha ansvar for å tilby hjelp til synes også å være økende. Dette sett i lys av framtidige bemanningsutfordringer gjør at helse og omsorgstjenestene i større grad må jobbe mot å sette innbyggerne i stand til selv å mestre hverdagslivets utfordringer, samt sikre at ressursene blir brukt på en effektiv og rettferdig måte. Som et ledd i dette arbeidet vil kommunens praksis med at det innvilges praktisk bistand til renhold av bopel endres fra hver 2. uke til inntil hver 4. uke. Tjenesten tildeles etter individuell vurdering.

31. HMO - felles ambulant nattjeneste og bruk av digitalt tilsyn ved institusjoner, bofellesskap og hjemmetjenesten i helse, mestring og omsorg (5,4 årsverk)

Tiltaket innebærer å etablere en mer effektiv organisering og bruk av kompetanse i nattjenesten i helse og omsorg. Det har gjennom flere år vært utfordringer med å sikre sykepleierkompetanse på natt, særlig i institusjonstjenesten, og det er allerede rekrutteringsutfordringer på sykepleierstillinger – særlig på natt. Ved å redusere antall stedlige nattevakter på enkelte avdelinger der det i dag er to eller flere nattevakter, skal det etableres to ambulante nattevakter som bistår stedlige nattevakter med faste oppdrag eller ved behov. For å sikre forsvarlige tjenester på natt er det nødvendig at alle sykehjem og bofellesskap med flere hus har moderne signalanlegg eller mulighet for digitalt tilsyn som sikrer god oversikt.

32. HMO - mer effektiv hjemmetjeneste - innføre digital hjemmesykepleie (6 årsverk)

En aldrende befolkning og mangel på helsepersonell krever smartere måter å jobbe på. Digital hjemmesykepleie tilbyr flere av de samme gode helsetjenestene som tradisjonell hjemmesykepleie, men de blir gitt digitalt og uten at pleieren er fysisk til stede. Helsepersonell vil via skjerm utføre noen av de samme tjenestene som i tradisjonell hjemmesykepleie, enten det gjelder medisinsk oppfølging, gi trygghetsfølelse i hjemmet eller annen helsefaglig veiledning. Ved hjelp av denne tjenesten kan helsepersonell oppdage tidlige tegn til forverring, gi råd og støtte, og bidra til å sikre oppfølging og trygghet.

Tiltaket innebærer å innføre digital hjemmesykepleie i hjemmetjenesten og derved redusere tid og kostnader til å kjøre til og fra brukers hjem.

33. HMO - økt lisensutgift som følge av investeringstiltak signalanlegg, ambulant nattjeneste

Tiltaket ses i sammenheng med tiltak 31. Moderne signalanlegg på sykehjemmene er helt nødvendig for å sikre oversikt i avdelingene, slik at ansatte kan gjøre bedre prioriteringer. Signalanlegg med moderne velferdsteknologi fjerner behovet for unødvendige tilsyn om natten og gir beboerne bedre søvn. Digitalt tilsyn gir mulighet til å se (bilde/video) for raskt å kunne vurdere om det er behov for fysisk tilsyn og kan redusere behov for bemanning. Signalanlegg er helt nødvendig for å kunne gjennomføre omstillingstiltak om å etablere felles ambulant nattjenesten med effektiv bruk av kompetanse og redusert bemanning. Signalanlegg på Helsehuset og på Moen sykehjem må byttes ut, da de ikke tilfredsstiller behov for digitalt tilsyn og passiv varsling. Nytt system medfører økte lisensutgifter.

34. Personal - redusere antall lærlinger fra 18 til 17

Kommunen har over tid hatt utfordringer med å rekruttere lærlinger, og ser behovet for å redusere antall lærlinger fra 18 til 16, for å benytte midlene hensiktsmessig opp mot andre type tiltak som hindrer utenforskap, herunder tiltak for å forebygge sykefravær gjennom satsning på psykisk helse og kvinnehelse.

Endringsforslag, vedtatt av kommunestyret, om å redusere antall lærlinger med en og ikke to.

35. IKT- Optimalisere nåværende bruk av Microsoft-lisenser

Elverum kommune har et stort antall digitale løsninger og fagsystemer. Leverandørene av programvare har ulike lisensmodeller og måter å beregne kostnader på. Noe programvare har nesten uten unntak alle ansatte (både faste og midlertidige) tilgang til. Det gjelder blant annet til Microsoft kontorstøtteverktøy. Microsoft-programvare prises basert på hvilken lisensstype og funksjonalitet den enkelte bruker får tilgang til.

Tiltaket innebærer å redusere kommunens totale lisenskostnader knyttet til nåværende bruk av Microsoft-programvare. Dette skal gjøres ved å etablere løsninger som automatisk basert på ansettelsesforhold (rolle og behov) tildeler korrekt lisensstype i henhold til de arbeidsoppgaver den enkelte ansatte skal utføre. Videre vil det arbeides med å gjøre ansettelsesforhold for innleie/midlertidige så kort som mulig slik at lisens frigjøres så snart

ansettelsesforholdet er avsluttet, samt å redusere antall ansatte på maksdato for derigjennom å redusere antall lisenser for disse.

36. IKT - Avvikle valget over en dag

I henhold til Valgloven §9-1 (4) kan kommunestyret selv bestemme at det på ett eller flere steder i kommunen skal holdes valg også søndagen før valgdagen. Valgavvikling over to dager har vært praksis i Elverum kommune frem til nå.

Tiltaket innebærer å avvikle valg over en dag i stedet for to dager. Antall valglokaler opprettholdes som ved Stortings- og sametingsvalget 2025, det vil si 4 valglokaler.

Beregning effekt av tiltaket er knyttet til reduserte kostnader til bemanning, opplæring, transport/logistikk og leie av lokaler.

37. IKT - digitalisere internpost

Posten AS leverer og henter post til Elverum kommune to ganger per dag. Dette er en betalt tjeneste. Inngående post sorteres. Ferdig sortert post som ikke kan gjøres tilgjengelig digitalt, sammen med internpost (les: brune konvolutter), distribueres ved å bli kjørt ut til mottakende enheter. Intern postdistribusjon gjennomføres 3 ganger/uke i henhold til definerte kjøreruter.

Tiltaket har som målsetning at distribusjon av fysisk post reduseres til tilnærmet null. Dette skal gjøres ved at mer ekstern inngående fysisk post skannes og gjøres digitalt tilgjengelig for mottakende enhet, henting av post utføres kun på forespørsel på faste ukedager og internpost (i brune konvolutter) erstattes med digitale løsninger.

Avtale med Posten AS om levering og henting av fysisk post avvikles og erstattes med at fysisk post hentes og leveres i postboks av kommunalt ansatte.

38. Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal

Salderingstiltaket forutsetter investering i nytt datasystem for økonomi og personal (investeringstiltak nummer 10 med samme navn). Salderingstiltaket vil ikke ha samme effekt uten noen form for investering i ny teknologi. Målet med nytt datasystem er å ta i bruk mer digitale verktøyer, automatisere arbeidsoppgaver og ha mer gjenbruk av data gjennom integrasjon mellom fagsystemer.

Gevinstrealisering hentes ut fra alle sektorer, direkte effekt av tiltaket som er lagt inn her ligger først og fremst i økonomistaben.

Det vises til rapporten fra Agenda Kaupang for mer utfyllende beskrivelse av tiltaket.

39. Felles - Mer effektive innkjøpsrutiner

Tiltaket må sees i sammenheng med nytt datasystem for økonomi og personal. Leverandør vil bli bedt om å komme tilbud (opsjon) på en e-Handels løsning hvor målet er å automatisere mer av våre innkjøpsrutiner. Effektene vil være mer lojalitet til leverandører og produkter, mindre bruk av tid i prosessene med bestilling og håndtering av fakturaer og betaling. Igangsetting og gjennomføring vil ikke kunne skje før nytt datasystem for økonomi og personal er på plass.

Gevinstrealisering med mer effektive innkjøpsrutiner vil hentes ut fra alle sektorer og staber.

Det vises til rapporten fra Agenda Kaupang for mer utfyllende beskrivelse av tiltaket.

40. Felles - digitalisering av administrative tjenester

Det er hensiktsmessig å digitalisere og effektivisere administrative tjenester, for å spare tid og ressurser i tjenester som ikke er lovpålagte. Nytt ERP system vil kunne bidra til å effektivisere fagområdene stab-/og støtte. Effekten av dette vil komme i fra 2027, og fremover. I 2026 hentes effekten ut i ubrukte fastlønnsmidler som følge av ledige stillinger, samt ubrukte sykelønnsrefusjoner når det ikke leies inn vikarer eller behov for overtid.

41. Felles- Bedre system for onboarding, opplæring og utvikling av ledere

Kommunen har behov for et helhetlig ERP system, som ivaretar en god ansattopplevelse fra ansettelse til slutt oppgjør. Det vil være satsning på å effektivisere arbeidsprosesser for å frigjøre tid og ressurser i takt med innføring av digitalisering og teknologi. Målet er å frigjøre tid til ledelse, styring og utvikling av tjenestene i samarbeid med våre ansatte.

I 2026 legges det til rette for satsning på ledelse gjennom god lederoppfølging, lederopplæring og lederutvikling. Lederutviklingsprogrammet vil ha søkelys på omstilling – og endringstakt for å sikre en fremtidig bærekraftig kommuneøkonomi.

42. Felles - generell innsparing 10 millioner fordelt på sektorer

Utgifter knyttet til konto for overtid er tatt ned med 10 millioner kroner. Det er tatt utgangspunkt i at korttidsfraværet reduseres fra 3,1 prosentpoeng til 2,65 prosentpoeng. Tiltaket følges opp i økonomirapporteringen.

43. Økt overføring gjennom Statsbudsjettet

I Stortingets vedtatte Statsbudsjett ble rammene til kommunesektoren økt. For Elverum kommune ble dette beregnet til 11,85 millioner kroner. Dette beløpet ble fremmet som er endringsforslag og vedtatt. Midlene styrket netto driftsresultat og avsetning til disposisjonsfond.

Bevilgningsoversikt – drift

Bevilgningsoversikt - Drift (§ 5-4.1)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Generelle driftsinntekter						
Rammetilskudd	-822 165	-883 108	-927 427	-928 374	-928 403	-928 382
Inntekts- og formuesskatt	-660 487	-736 752	-810 526	-810 526	-810 526	-810 526
Eiendomsskatt	-63 006	-96 554	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Andre generelle driftsinntekter	-98 963	-76 532	-71 401	-55 901	-45 901	-40 801
Sum generelle driftsinntekter	-1 644 621	-1 792 946	-1 919 354	-1 904 801	-1 894 830	-1 889 709
Netto driftsutgifter						
Sum bevilgninger drift, netto	1 562 092	1 619 824	1 722 447	1 691 705	1 667 865	1 646 901
Avskrivninger	132 653	128 791	120 983	124 354	130 871	140 590
Sum netto driftsutgifter	1 694 746	1 748 615	1 843 430	1 816 059	1 798 736	1 787 491
Brutto driftsresultat	50 124	-44 331	-75 924	-88 742	-96 094	-102 218
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-31 292	-26 630	-25 840	-25 260	-24 670	-24 062
Utbytter	-23 990	-21 000	-21 800	-21 000	-21 000	-21 000
Gvinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-	-	-	-	-
Renteutgifter	137 004	125 727	125 848	122 210	122 225	132 315
Avdrag på lån	95 757	90 368	88 444	85 418	94 985	103 944
Netto finansutgifter	177 479	168 465	166 652	161 368	171 540	191 197
Motpost avskrivninger	-132 653	-128 791	-120 983	-124 354	-130 871	-140 590
Netto driftsresultat	94 950	-4 657	-30 255	-51 728	-55 425	-51 611
Disponering eller dekning av netto driftsresultat						
Overføring til investering	4 042	0	0	4 700	4 700	4 700
Avsetninger til bundne driftsfond	13 658	2 969	16 545	16 545	16 545	16 545
Bruk av bundne driftsfond	-17 912	-1 953	-2 193	-2 193	-2 193	-2 193
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 641	15 903	32 676	36 373	32 559
Bruk av disposisjonsfond	-94 738	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0					
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-94 950	4 657	30 255	51 728	55 425	51 611
Avsetning/Bruk av disposisjonsfond (beløp i 1000 kr)						
Merforbruk	0	0	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt – drift.

Netto driftsresultat 2026 er 30,25 millioner kroner, men kun 15,9 millioner kan disponeres fritt av kommunestyret. 14,4 millioner må avsettes til bundne driftsfond (selvkostfond mv). For årene 2027 - 2029 er netto driftsresultat noe bedre. Korrigert for netto avsetninger til bundne fond er ikke resultatet tilfredsstillende i forhold til økonomiske mål og handlingsregler i kommunens økonomireglement. For år 2026-2029 er netto driftsresultat i snitt 2,0 prosent, men korrigert netto driftsresultat er i snitt 1,4 %.

	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2027	2029
Netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-0,21 %	1,28 %	2,20 %	2,36 %	2,19 %
Avvik i kroner i forhold til økonomisk mål 2 %	-40 301	-17 136	4 608	8 429	4 446
Korrigert* netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	-3 641	-15 902	-37 375	-41 072	-37 258
Korrigert netto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	016 %	0,67 %	1,59 %	1,75 %	1,58 %

Tabell: Netto driftsresultat.

* Korrigert med netto avsetning til bundne fond

Målet om netto driftsresultat på 2 prosent av brutto driftsinntekter nåes i 2027, men ikke ved korrigering for bundne midler.

Avsetninger til eller bruk av fond

Tabellen nedenfor viser midler som er avsatt og brukt til forskjellige formål vedtatt av kommunestyret.

Avsetninger og bruk av fond	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2026	2027	2028	2029
Bundne fond				
Samfunnsutvikling. Konesjonsavgift og uttak fra næringsfondet	-49	-49	-49	-49
Viltfondet. Selvkost, bruk av fond	12 745	12 745	12 745	12 745
Politisk råd for Sør-Østerdalsregionen. Mer inntekter enn utgifter, som må avsettes til bundet fond	2 230	2 230	2 230	2 230
Bruk av avsatte kompetansemidler – Sør-Østerdal barnehager	-574	-574	-574	-574
Sum avsetning og bruk av bundne fond	14 352	14 352	14 352	14 352
Disposisjonsfond				
Disp. av netto driftsresultat etter overføringer til investering	15 903	32 676	36 373	32 559
Sum avsetning og bruk av disposisjonsfond	30 255	51 728	55 425	51 611

Tabell: Netto avsetninger til eller bruk av disposisjonsfond.

Disposisjonsfond

Tabellen nedenfor viser status i disposisjonsfond med de forutsetninger som er innarbeidet i årsbudsjettet for 2026 og resten av planperioden.

Beløp i 1000 kroner	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2025	2026	2027	2028	2029
Udisponert disposisjonsfond 1.1	1 614	0	15 903	48 579	84 952
disponert disposisjonsfond 1.1	8 777	0	0	0	0
Bruk (+)/avsetning (-)	10 391*	15 903	32 672	36 372	32 559
Disposisjonsfond 31.12	0	5 166	48 579	84 952	117 511
Udisponerte fondsmidler i % av driftsinntekter	0,00 %	0,67 %	2,06 %	3,62 %	4,98 %

Tabell: Udisponerte disposisjonsfond.

* Korrigerte beløp i samsvar med signaler i økonomirapporter til kommunestyret gjennom 2025.

Handlingsregelen i økonomireglementet sier at kommunen skal til enhver tid ha et udisponert disposisjonsfond på minst 4 % av brutto driftsinntekter som buffer ved et eventuelt driftsunderskudd. Beholdningen av udisponerte fondsmidler vil bli tilfredsstillende ved utgangen av 2029. Det forutsetter at det ikke oppstår uforutsette hendelser som svekker kommunens netto driftsresultater i planperioden.

Dekning av tidligere års merforbruk

Ved regnskapsmessig merforbruk (underskudd) som ikke kan dekkes inn av disposisjonsfond må merforbruket dekkes inn i kommende budsjetter. Elverum kommune har ikke merforbruk fra tidligere år som skal dekkes inn i 2026 og økonomiplanperioden.

Bevilgningsoversikt drift – netto

Budsjettforskriftens bevilgninger drift – netto spesifiserer linjen «Sum bevilgninger drift, netto» fra budsjettskjema bevilgningsoversikt - drift på de enkelte tjenesteområdene. Tabellen nedenfor viser netto bevilgninger til sektorer og staber.

Bevilgningsoversikt - Drift netto (§ 5-4.2)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Kommunedirektør inklusiv samfunnsutviklingstaben	22 662	22 841	22 551	22 369	21 516	21 508
Sektor for teknikk og miljø	51 854	63 955	21 201	18 182	14 546	871
Eiendomsstab	76 137	80 452	79 635	79 239	79 297	78 950
Sektor for skole	373 082	396 473	399 814	393 486	384 847	380 916
Sektor for barnehage	181 891	203 614	210 822	210 594	209 808	209 636
NAV Elverum	86 920	87 832	89 729	85 659	84 124	84 090
Sektor for kultur	45 172	50 908	50 110	49 740	49 635	49 467
Sektor for helse, mestring og omsorg	669 379	732 546	744 453	727 269	721 254	719 529
Personalstab	13 427	16 587	16 431	16 514	16 495	16 475
Service- og IKT-staben	31 092	34 548	37 303	38 259	37 907	38 535
Økonomistaben	20 109	20 560	21 135	20 940	19 417	18 094
Felles og finans	-9 632	-90 492	29 263	29 454	29 019	28 830
SUM	1 562 092	1 619 824	1 722 447	1 691 705	1 667 865	1 646 901

Tabell: Bevilgning drift – netto fordelt på sektor og stab.

Tabellen over viser økonomiske bevilgninger til sektorer og staber i årsbudsjett for 2026 og planperioden 2027-2029.

Alle sektorer og staber utarbeider virksomhetsplaner for kommende års tjenesteproduksjon, innenfor rammene av vedtatt budsjett og prioriterte mål. Virksomhetsplanene danner grunnlaget for tertialrapportering og årsmelding. Tiltakene som er beskrevet i Handlingsplanen konkretiseres og utdypes i de enkelte tjenesteområdenes planer.

I virksomhetsplanene redegjøres det for:

- Sektorens/stabens oppdrag
- Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen
- Prioriterte bidrag til å nå kommunens overordnede mål
- Indikatorer for måloppnåelse
- Planlagt utviklingsarbeid i 2026
- Deltakelse i prosjekt med ekstern finansiering

Rammen for Felles og finans inneholder ikke noen aktiviteter, og har derfor ingen egen virksomhetsplan. På dette området er det blant annet innarbeidet midler til:

- Lønnsoppgjør 2026 (23,9 millioner kroner)
- Premieavvik (-30,5 millioner kroner)
- Inndekning av tidligere års premieavvik (44,0 millioner kroner)
- Ansattforsikringer, OU-kontingent til KS (6,2 millioner kroner)
- «Avregne» interne kostnader som skal føres i vertskommuneregnskap mv (-5,6 millioner kroner)
- Overføringer fra KF Elverum kommuneskoger (-2,0 millioner kroner)
- Rentekompensasjon fra Husbanken (-6,4 millioner kroner)
- Tap på fordringer (0,3 millioner kroner)

Bevilgningsoversikt – investering

Budsjettforskriftens bevilgningsoversikt - investering viser summen av planlagte investeringer og utlån, og hvordan disse planlegges finansiert.

Bevilgningsoversikt - Investering (§ 5-5.1) (beløp i 1000 kr)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
	2024	2025	2026	2027	2028	2028
Investeringsutgifter						
Investeringer i varige driftsmidler	149 281	45 849	99 432	164 627	84 750	512 500
Tilskudd til andres investeringer	2 553					
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	5 511	5 590	6 000	6 000	6 000	6 000
Utlån av egne midler						
Avdrag på lån						
Sum investeringsutgifter	157 346	51 439	105 432	170 627	90 750	518 500
Investeringsinntekter						
Kompensasjon for merverdiavgift	-14 694	-3 170	-7 692	-19 426	-2 300	-4 900
Tilskudd fra andre	-32 879					
Salg av varige driftsmidler	-4 416	0	-840	-600	-1 190	-1 900
Salg av finansielle anleggsmidler	0		0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-107		0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån av egne midler	-6 300		-6 800	-1 300	-1 300	-1 300
Bruk av lån	-71 363	-42 679	-90 900	-144 601	-81 260	-505 700
Sum investeringsinntekter	-129 758	-45 849	-106 232	-165 927	-86 050	-513 800
Videreutlån						
Videreutlån (Startlån)	44 861	55 000	95 000	55 000	55 000	55 000
Bruk av lån til videreutlån	-20 000	-20 000	-60 000	-20 000	-20 000	-20 000
Avdrag på lån til videreutlån	24 733	28 000	29 568	29 568	29 568	29 568
Mottatte avdrag på videreutlån	-46 082	-43 000	-44 568	-44 568	-44 568	-44 568
Netto utgifter videreutlån	3 512	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Overføring fra drift og netto avsetninger						
Overføring fra drift	-4 042			-4 700	-4 700	-4 700
Avsetninger til bundet investeringsfond	0					
Bruk av bundet investeringsfond (Startlån)	-3 534	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-5 590	0	0	0	0
Avsetninger til ubundet investeringsfond			800	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	-759		0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0		0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-8 335	-25 590	-19 200	-24 700	-24 700	-24 700
Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	22 765	0	0	0	0	0

Tabell: Bevilgningsoversikt – investering.

Investeringer i varige driftsmidler, aksjer og andeler er spesifisert og kommentert i bevilgning til investeringer - prosjekter.

Bevilgningsoversikt investeringer – prosjekter

I Handlings- og økonomiplanperioden 2026 -2029 planlegges investeringer i varige driftsmidler som vist i tabellen under.

Bevilgningsoversikt - Investering (§ 5-5.1)		Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)		2026	2027	2028	2029
1	Tekmil - mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi	1 000	0	0	0
2	Tekmil - sentralisere drift av grøntarealer	1 000	0	0	0
3	Eiendom - ENØK-tiltak	12 512	12 512	0	0
4	Eiendom - oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg	2 500	2 500	0	0
5	Eiendom - rehabilitering Hanstad skole	0	0	3 000	24 000
6	Eiendom - utbygging og ombygging Vestad skole	0	79 565	8 000	0
7	Eiendom - effektivisering av drift, anskaffelse renholdmaskiner	500	500	500	500
8	Kultur - utskiftning av biler	8 975	9 050	12 250	10 000
9	HMO - signalanlegg Moen sykehjem	4 923	0	0	0
10	HMO - ny EKG legevakt	170	0	0	0
11	HMO - EPJ Innlandet	0	1 000	0	0
12	HMO - signalanlegg innsparing felles ambulant natt-tjeneste	10 552	0	0	0
13	IKT -nettverksutstyr	300	0	0	0
14	IKT - wifi	1 500	2 000	0	0
15	Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal	3 500	1 000	0	0
16	Tekmil - ny beredskapstank	0	0	1 000	0
17	Tekmil - lastebil	0	0	2 000	0
18	Tekmil - ledningsnett prosjektering	3 000	3 000	5 000	5 000
19	Tekmil - ledningsnett	27 500	30 000	35 000	45 000
20	Tekmil - lekkasjesøk	5 000	5 000	3 000	3 000
21	Tekmil - nyanlegg ledningsnett	4 500	9 500	15 000	0
22	Tekmil - nytt lut rom	3 000	0	0	0
23	Tekmil - pumpestasjon	4 000	4 000	0	0
24	Tekmil - renseanlegg	0	0	0	425 000
25	Tekmil - sikre vannverket periferisikring	5 000	5 000	0	0
26	Felles - egenkapitalinnskudd EKP 2026	3 350	3 350	3 350	3 350
27	Felles - egenkapitalinnskudd KLP 2026	2 650	2 650	2 650	2 650
Sum investeringer i varige driftsmidler		105 432	170 627	90 750	518 500

Tabell: **Brutto investeringskostnader fordelt på prosjekter i perioden 2026 -2029.**

Det hefter varierende grad av usikkerhet ved tallene da det er knyttet forutsetninger til disse, samt at prosjektene er i forskjellig fase; skisse-, forprosjekt- eller hovedprosjektfase. Til fradrag på brutto investeringstall kommer MVA-kompensasjon og på enkelte av prosjektene statlige investeringstilskudd. Se forklaring i teksten i tabellen under.

Kommentarer til investeringsprosjektene:

1. Tekmil – mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi

Gjelder tilpasninger på driftssentralen for å kunne gjøre flere bilrelaterte tjenester i egen regi. Anskaffelse av container for oppbevaring av vinter-/sommerdekk, utvide vaskeanlegget og innkjøp av verktøy.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Reduserer de årlige driftskostnadene til vedlikehold av kommunens bilpark med 200.000 kroner.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen: Går glipp av innsparingen, som følger av effektiviseringen.

2. Tekmil – sentralisere drift av grøntarealer

Gjelder anskaffelse av robotgressklippere for å effektivisere plenklipping av kommunens grøntområder inkl. formålsbygg, der hvor det er mulig å bruke roboter.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Reduserer de årlige driftskostnadene tilhørende plenklipping med 200.000 kroner.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Går glipp av denne effektiviseringen/moderniseringen.

3. Eiendom - ENØK-tiltak

Dette er et samlet ENØK-tiltak som omfatter utskifting av utfaset belysning og erstatning av 15 gamle ineffektive ventilasjonsanlegg med lav gjenvinningsgrad. Lovendring om utfasing av kvikksølvholdige lyskilder tredde i kraft i 2023, og etter 1. september 2023 selges ikke vanlige lysstoffrør, kompaktlysrør og halogenlamper i Norge. Nå er også lagrene hos leverandører tomme, og innebærer at mange lamper allerede er uten lys i kommunale formålsbygg. Lampene erstattes med LED-teknologi som har lengre levetid og bruker mindre energi. En del gamle ventilasjonsanlegg går fortsatt både uten og med liten grad av gjenvinning. Det anbefales å utfase/erstatte 15 av disse anleggene med nye anlegg som har stor grad av gjenvinning av varmen. I kalkylen for innsparing ligger en estimert strømpris på 0,85 kr/kWh. Tiltaket ble for ordens skyld påbegynt i 2025, og er planlagt gjennomført over tre år.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Det opprettholdes tilstrekkelig med lys i kommunale formålsbygg slik at tjenesteytere kan bruke lokalene som forutsatt innenfor gjeldende nye lovkrav. LED-belysning gir også en besparelse med tanke på strømforbruk. I tillegg gir nye ventilasjonsanlegg med varme gjenvinning en energibesparelse samtidig som vi har mulighet til å optimalisere og forbedre inneklimaet. Prosjektet bidrar til å oppfylle mål i klima- og energiplanen med redusert CO₂ utslipp.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Det begynner å bli mørkt i byggene da vi ikke får kjøpt lyskilder til eksisterende lamper. Lagrene er tomme, og lampene vil heretter stå uten lys. Det vil føre til stengte lokaler. Ventilasjonsanlegg med liten eller ingen grad av varme gjenvinning er dårlig økonomi med tanke på unødig energiforbruk.

4. Eiendom - oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg

Omsorgsboligene ble bygd i 1999 og består totalt av 63 leiligheter fordelt på 2 bygg.

Hvert bygg har 3 etasjer, samt underetasje. Leilighetene består av stue/kjøkken, 1 soverom og romslig bad. Hver leilighet har en liten balkong og hvert bygg har heis.

Leilighetene er utstyrt med mini/hybel kjøkken, det vil si en integrert enhet som inneholder 2 kokeplater, oppvaskkum, kjøleskap og et skap. Kjøkkenløsningen er 24 år gammel og mange har allerede gått i stykker. Kjøleskapene ryker fortløpende, og Elverum kommune må da kjøpe nytt separat kjøleskap til beboer. Det er for kostbart å reparere så gamle kjøleskap. Når kokeplatene slutter å virke, må vi bytte ut hele minikjøkkenet. Dette er en dyr og dårlig løsning. Løsningen mangler stekeovn og det er et stort savn hos de aller fleste beboere. Noen leiligheter har et hulrom (beregnet for integrert stekeovn) hvor man kan sette opp en liten hybelstekovn eller mikrobølgeovn. Flesteparten av leilighetene har ikke plass til dette og det lages mange kreative løsninger som også skaper brannfarer. Det plasseres bl.a. hybelkomfyrer på taburetter inne i leilighetene. Vi ser også med bekymring på brannfaren ved disse gamle kjøleskapene. Totalt sett er dette meget dårlige kjøkkenløsninger og det er stort behov for utskifting.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Ved å investere i nye kjøkken med plass til leietakers hvitevarer og mulighet til å tilberede mat, vil omsorgsleilighetene bli mer attraktive å leie. Dette bidrar til økte leieinntekter tilsvarende minimum kapitalkostnaden knyttet til investeringen. I tillegg kvitter vi oss med mange brannfeller og kommunen får mer tilrettelagte omsorgsboliger å tilby for de som har behov.

Søndre Nyborg skal være et trygt sted å bo, samt at det skal være like attraktivt å bo der som ved Jotuntoppen og Jotunhaugen omsorgsboliger. I dag er det eiendom sitt ansvar å reparere når

kokeplate eller kjøleskap slutter å fungere. Når leietakerne eier hvitevarene selv, vil det bli leietaker sitt ansvar å utbedre eller erstatte defekte hvitevarer.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Per i dag har kommunen cirka 10-15 ledige leiligheter ved Søndre Nyborg. Konsekvenser ved å ikke bytte ut kjøkkenene er at vi må stenge ned ytterligere leiligheter fordi kjøkkenløsningen (kokeplate/kjøleskap) ikke fungerer. Dette medfører i neste omgang at kommunen taper ytterligere leieinntekter. Samtidig må vi gjøre tiltak der det er bebodd når noe går i stykker. Tiltaket innebærer ombygging/oppgradering av dagens løsning, og derfor må oppgraderingen finansieres av investeringsmidler.

5. Eiendom - rehabilitering Hanstad skole

Behovet er utredet iht. KS-vedtak 078/24. Prosjektet omfatter ombygging av klasserom til lærerarbeidsplasser, omlegging av utvendige takflater bygg CDEF, oppgradering av varme- og ventilasjonsanlegg, etterisolering og utskifting av vinduer. I tillegg etablering av renholdsentral med tilhørende varemottak som bidrar til at arealet i underetasjen bygg BC kan avstenges. Det er medtatt nytt inventar for cirka 3,8 millioner kroner inkl. mva.

I kalkylen er det synliggjort behov for midler til ombygging av klasserom til lærerarbeidsplasser i 2028. Dette vil bidra til å frigjøre arealer i underetasjen med tilhørende innsparing knyttet til eiendomsdrift.

Ny belysning for hele bygningsmassen er ikke medtatt da den inngår i prosjektet «ENØK-tiltak», hvor samtlige lysarmaturer må oppgraderes til led-teknologi.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Etter at nye lærerarbeidsplasser er etablert vil deler av underetasjen i bygg BC bli frigjort med tilhørende reduksjon av eiendomsdriften. Resterende del av underetasjen vil bli frigjort med innsparing fra 2029 etter gjennomførte tiltak i 2028. Samlet frigjort areal etter gjennomført prosjekt utgjør 503 m² i underetasjen bygg BC.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Skolen vil fortsatt framstå som nedslitt og utdatert med ineffektiv eiendomsdrift, samt ikke hensiktsmessige lokaler knyttet til spesielt lærerarbeidsplasser som nå er provisorisk anrettet i underetasjen bygg BC.

6. Eiendom - utbygging og ombygging Vestad skole

Det vises til KS-150/24 hvor kommunestyret går inn for utbygging av Vestad skole slik at den står ferdig til skolestart 2027.

Prosjektet innebærer ombygging av cirka 360 m² i eksisterende skole, og cirka 1730 m² nybygg. I tillegg må det søkes dispensasjon fra reguleringsplanens rekkefølgebestemmelser. Forutsatt at dispensasjon blir gitt iht. avklarte forutsetninger i gjennomført mulighetsstudie, KS-078/24, er kostnaden til nødvendige infrastruktur tiltak estimert til å utgjøre cirka 10 mill. kroner. Dette er tiltak som med stor sannsynlighet må gjennomføres i 2026, og være ferdig før tilbygget kan tas i bruk tentativt senhøsten 2026.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Bakgrunnen for behovet er at opprinnelig skolebygg var dimensjonert for 200 elever. Kapasiteten ble økt til 250 elever da brakkemodul med 2 undervisningsrom ble satt opp som en midlertidig løsning i 2018. Behovet for Vestad skole er nå en to-parallell skole. Dette innebærer behov for 14 ordinære klasserom med tilhørende grupperom, SFO-base, spesialrom, flere arbeidsrom for pedagoger og garderober med tilhørende toaletter. Ved å gjennomføre prosjektet vil Vestad skole få økt kapasitet til å ta imot flere elever.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vestad skole har ikke kapasitet til å ta imot flere elever. Innbyggerveksten i Vestad bydel vil bidra til at Elverum kommune bryter nærskole prinsippet, samt økte kostnader til skyss.

Endringsforslag i kommunestyret utsetter prosjekt med ett år.

7. Eiendom – effektivisering av drift, anskaffelse av renholdsmaskiner

Sees i sammenheng med effektiviseringsbeløp som følge av omstillingstiltak. Effektivisering gir en netto innsparing på over 4 millioner kroner per år.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Anskaffelsen av renholdsmaskiner bidrar til å effektivisere renholdet med cirka 4,2 mill. kroner per år.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Sees i sammenheng med effektiviseringsbeløp som følge av omstillingstiltak, og uten nye renholdsmaskiner vil den reduserte bemanningen kunne innebære økt sykefravær med tilhørende økte kostnader.

8. Kultur - utskiftning av biler

Kommunen eier 150 biler som følges opp av biladministrasjonen. Disse har pr 2025 en samlet snittalder på 9,1 år. Av det så har vi 75 dieserbiler med en snittalder på 11,3 år, og 22 bensinbiler med snittalder 11,5 år.

Samlet kjørelengde i 2024 var drøyt 1,4 millioner kilometer.

Det har ikke vært satt av penger til utskifting av biler i 2024 og 2025, og med så høy alder følger høye vedlikeholdskostnader. For 2024 var økningen i vedlikeholdskostnader vesentlig høyere enn den kalkulerte rentekostnaden ved investeringen for 2026 og 2027, og basert på 1.halvår vil 2025 få kostnader lik eller høyere enn 2024.

Investeringene for 2026 prioriterer utskiftninger innen hjemmebaserte tjenester, da dette er kritiske tjenester med vesentlig høyere årlig kjørelengde enn resten av kommunen.

Utskiftningsplanen er et levende dokument som tilpasses endringer i tjenester og behov, så tallene for 2027-2029 er foreløpige og vil endres.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Senker årlige vedlikeholdskostnader, tryggere arbeidsmiljø for ansatte ved at de kjører nyere biler. Reduserer risiko for bilrelatert driftsstans i kommunale tjenester.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vedlikeholdskostnadene øker i takt med alderen på bilene. Vesentlig økt risiko for driftsforstyrrelse i kritiske tjenester som hjemmebasert omsorg på grunn av driftsstans på bil.

9. HMO - signalanlegg Moen sykehjem

Det er helt nødvendig med et velfungerende sykesignalanlegg på sykehjemmet. Både for at pasientene skal kunne varsle når de trenger hjelp, men også for at de ansatte skal kunne be om assistanse når de trenger det, og særlig i akutte situasjoner.

Moderne signalanlegg gir mulighet for velferdsteknologiske løsninger som for eksempel posisjonering, digitalt tilsyn og sporing. Dette kan gi pasienten større bevegelsesfrihet uten at ansatt er like tett på hele tiden, og det gir ansatte mulighet for å ha oversikt i avdelingen på en bedre måte enn i dag. All bruk av velferdsteknologi følger regler om personvern og samtykke. Dette er helt nødvendig for å kunne redusere antall nattevakter ved sykehjemmet og innføre felles ambulant nattjeneste.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Investeringen sikrer et fungerende moderne signalanlegg slik at det vil være mulig for pasienten å varsle når den trenger hjelp. Dette gir trygghet og forutsigbarhet både for pasient og ansatte. Ansatte vil også kunne varsle hverandre i situasjoner de trenger hjelp også akutt.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Kan risikere på kort varsel å stå uten signalanlegg. Dette vil utfordre pasientsikkerhet og et forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte. Manglende signalanlegg medfører behov for ekstra ressurser til hyppigere tilsyn og behov for styrket bemanning ved behov. Det vil være høyere risiko for at det kan oppstå skade på pasient og ansatt. Moen sykehjem kan ikke være en del av felles ambulant natttjeneste.

10. HMO - nytt EKG apparat på Elverum legevakt

Investeringen gjelder nytt EKG (elektrokardiogram) apparat på Elverum interkommunale legevakt, fordi det de har er utdatert og må byttes ut. Legevakten skal være i stand til å vurdere, gi råd og veilede ved henvendelser om øyeblikkelig hjelp, diagnostisere og behandle akutte medisinske tilstander ved legekonsultasjoner og sykebesøk og ved behov henvise til andre tjenester i kommunen, blant annet fastlege, og eventuelt spesialisthelsetjeneste jf. nasjonal veileder Legevakt og legevaktsentral. EKG apparat er medisinsk teknisk utstyr til hjelp for å få viktig informasjon om hjertes tilstand for å vurdere riktig behandling.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen: Kunne tilby lovpålagt legevaktordning som sikrer befolkningens behov for øyeblikkelig hjelp ved akutt sykdom og skade. Jf. Forskrift om krav til og organisering av kommunal legevaktordning, ambulansetjeneste, medisinsk nødmeldetjeneste mv. (akuttmedisinforskriften) §§ 13 e., 20.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen: Elverum interkommunale legevakt tilbyr ikke forsvarlig øyeblikkelig hjelp til befolkningen.

11. HMO – Elektroniske pasientjournal (EPJ Innlandet)

Elverum har behov for en fremtidsrettet elektronisk pasientjournal (EPJ). Elverum har sammen med 44 av 46 kommuner i Innlandet signert en forpliktelseserklæring for felles anskaffelse av EPJ-løsning. Det betyr at vi forplikter oss til å inngå kontrakt med valgt leverandør på de vilkår som fremgår av konkurransegrunnlaget. Saken behandles i Kommunestyret 05.11.2025.

Pris for driftskostnader er estimert til 200,-/innbygger. Migrasjon og integrasjon engangssum er usikkert og foreløpig estimat er 1 million kroner

Anbudskonkurransen pågår høsten 2025. Elverum tar sikte på å implementere nytt system i 2027.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Innlandets kommuner har gått sammen om behov for en ny og moderne elektronisk pasientjournal (EPJ) for å styrke kvaliteten og skape mer bærekraftige helse- og omsorgstjenester. Anskaffelsen er et element i digitaliseringen av tjenestene som springer ut fra behovet for økt funksjonalitet, sikkerhet og bedre samhandling mellom ulike enheter og tjenester. En oppdatert EPJ-løsning, er avgjørende for at helsepersonell raskt skal få tilgang til riktig informasjon, noe som er helt nødvendig for å kunne yte god pasientbehandling, sikre god kvalitet, understøtte god og sømløs oppgaveflyt og sikre trygg og god oppfølging av innbyggerne.

Vi er avhengig av en EPJ-løsning som gir oss nødvendig beslutningsstøtte og enkel tilgang til riktig relevant styringsinformasjon. Denne anskaffelsen er særlig viktig med tanke på det økende behovet for helse og omsorgstjenester. For å møte denne utviklingen kreves en robust EPJ-løsning som kan håndtere økt bruk og behov for pleie, effektivisere oppgavene helsepersonell gjør i løsningen, samt legge til rette for oppgavedeling, effektiv ressursstyring og prioritering innen helsetjenesten. Situasjonen gjør det nødvendig med en fleksibel og skalerbar EPJ-løsning som kan tilpasses ulike pleie- og behandlingsbehov og understøtte en effektiv tjenesteutvikling

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Dagens EPJ (Geric) vil utfases i den form den er i dag, og kommunen vil alene måtte ut på anbud for å sikre lovpålagt pasientjournal. Dette er et stort arbeid, som vil være svært tids- og kompetansekrevende. Vi vil ved å ha samme løsning som kommunene i Innlandet være i mye bedre posisjon til å utvikle EPJ til våre behov, enn vi vil kunne ha alene.

12. HMO – signalanlegg innsparing felles ambulant natt-tjeneste

Helsehuset trenger signalanlegg til alle tre avdelingene. I tillegg er det behov for signalanlegg på 5 rom på Moen.

Denne investeringen er en premiss for at vi skal kunne redusere nattjenesten og etablere felles ambulant nattjeneste i sektor helse, mestring og omsorg. Det er helt nødvendig med et velfungerende sykesignalanlegg på sykehjemmene. Både for at pasientene skal kunne varsle når de trenger hjelp, men også for at de ansatte skal kunne be om assistanse når de trenger det og særlig i akutte situasjoner.

Moderne signalanlegg gir mulighet for velferdsteknologiske løsninger som for eksempel posisjonering, digitalt tilsyn og sporing. Dette kan gi pasienten større bevegelsesfrihet uten at ansatt er like tett på hele tiden, og det gir ansatte mulighet for å ha oversikt i avdelingen på en bedre måte enn i dag. All bruk av velferdsteknologi følger regler om personvern og samtykke.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Investeringen vil gi et moderne signalanlegg slik at det vil være mulig for pasienten å varsle når den trenger hjelp. Dette gir trygghet og forutsigbarhet både for pasient og ansatte. Ansatte vil også kunne varsle hverandre i situasjoner de trenger hjelp også akutt.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Manglende signalanlegg medfører behov for ekstra ressurser til hyppigere tilsyn og behov for styrket bemanning ved behov. Det vil være høyere risiko for at det kan oppstå skade på pasient og ansatt.

13. IKT -nettverksutstyr

Deler av kommunens sentrale nettverksutstyr begynner å bli utdatert og må erstattes. Dette gjelder nettverksutstyr til serverrom og ny switch/brannmur for Elverum ungdomsskole. Årsaken er behov for å kunne håndtere stadig økende nettverkstrafikk og krav til høy ytelse.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Nettverksutstyret vil kunne håndtere rask og effektiv kommunikasjon (høy nettverkstrafikk) med lav forsinkelse og vil støtte avanserte og viktige funksjoner som redundans og sikkerhet.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Risiko for lav ytelse, dvs. lang responstid for brukere av digitale løsninger. Ikke mulig å håndtere viktige sikkerhetsmessige funksjoner med nåværende løsninger.

14. IKT - wifi

Elverum kommunes trådløse nettverk basert på Wifi er utdatert. Mange av komponentene i løsningen er allerede eller vil snart være uten support. Dette gjelder både hovedkomponenter (controller) og enkeltkomponenter (aksesspunkt). Leverandør-/supportapparatet i Norge er svært begrenset. Implementering av ny løsning er planlagt å foregå over to år (2026 og 2027).

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Kommunen vil få et trådløst nett som er moderne og som inneholder ny og vesentlig bedre funksjonalitet for å ivareta sikkerhet, høy kapasitet og båndbredde og som vil være skalerbart. Kapasitet og kompetanse hos leverandøren vil være god.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Risiko for ustabilitet, lav ytelse, nedetid og manglende sikkerhetsfunksjoner. Videre utbygging av dagens løsning er svært begrenset.

15. Økonomi - nytt datasystem for økonomi og personal (ERP-system)

Nytt datasystem for økonomi og personal må sees i sammenheng med salderingstiltaket 38 med samme navn. Salderingstiltaket forutsetter investering i nytt datasystem for økonomi og personal. Salderingstiltaket vil ikke ha samme effekt uten noen form for investering i ny teknologi.

Elverum kommune har i dag høyere administrative kostnader enn sammenlignbare kommuner. Det er spesielt innenfor økonomi- og personalforvaltning – regnskaps- og lønnsfunksjonen – at ressursbruken er høyere enn i andre kommuner. Dette tyder på at mange oppgaver utføres ineffektivt, trolig grunnet manuelle rutiner og utdaterte systemer. Dagens løsninger krever mye tid

av de ansatte og gir lite rom for å øke effektiviteten ytterligere. Kort oppsummert: administrasjonen utfører oppgavene sine med god kvalitet, men det brukes unødvendig mye ressurser på støttefunksjoner. Dette er problemet tiltaket søker å løse.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Løsningen er å innføre et moderne, integrert datasystem for økonomi og personal (ERP-system) som kan digitalisere og automatisere en rekke arbeidsoppgaver. Et slikt system vil erstatte/oppgradere dagens løsninger for regnskap, lønn og personalhåndtering. Med et nytt ERP kan vi:

- Automatisere rutineoppgaver: for eksempel elektronisk fakturabehandling, automatisert bokføring, digital arbeidsflyt for godkjenninger, automatisk lønnskjøring og rapportering. Dette reduserer behovet for manuell inntasting og kontroll.
- Samkjøre data og systemer: Det nye systemet vil integreres med øvrige fagsystemer (f.eks. tekniske systemer, Altinn for rapportering, lønn/HR-systemer) slik at informasjon flyter sømløst og man unngår dobbeltarbeid.
- Forbedre rutiner og prosesser: Innføringen brukes som en anledning til å standardisere og effektivisere arbeidsprosesser innen økonomi og HR. Vi tilpasser kommunens rutiner til beste praksis i det nye systemet, fremfor skreddersøm, for å sikre enkelhet og bred etterlevelse.
- Støtte brukerne bedre: Et moderne system vil ha bedre brukergrensesnitt, selvbetjeningsløsninger for ansatte (f.eks. bedre onboarding og offboarding, registrering av timeføring, reiseregninger) og gi ledere bedre styringsinformasjon for daglig drift. Dette legger til rette for at ledere og øvrige ansatte kan jobbe mer effektivt og fokusere på verdiskapende oppgaver fremfor papirarbeid.

Konsekvenser ved ikke å gjøre investeringen:

Kommunen får ikke hentet ut effektene som medfører besparelse av tid til å utøve ledelse, utvikling og styring. Kan ikke hente ut gevinster i form av digitalisere og automatisere en rekke arbeidsoppgaver.

Dagen datasystem for økonomi og personal vil i løpet av kort tid fases ut, og må skiftes ut. Nytt system vil kreve det samme når det gjelder prosess, anbud og investeringer.

16. Tekmil - ny beredskapstank

Vi ønsker å kjøpe inn en ny beredskapstank for rent drikkevann som kan løftes opp på lastebil via krok, og som er utstyrt med pumper for levering av vann til større enheter som f.eks. sykehus og våre nødvannstanker.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Investeringen vil styrke vår egenberedskap, samfunnsnyttig viktig for Kommunen og våre samarbeidspartnere. Kan med denne investeringen kjøre ut rent drikkevann til sårbare abonnenter og pumpe vannet inn til de store enhetene som for eksempel sykehuset og høydebassengene våre.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Uten investeringen vil vi ikke styrke egenberedskapen

Endringsforslag i kommunestyret utsetter anskaffelsen med to år.

17. Tekmil – lastebil

Innkjøp av ny/brukt lastebil med krok. Den vil gjøre oss i stand til å initiere tiltak mye raskere ved hendelser og vi vil da i en startfase av en hendelse kunne kjøre ut nødvannsutstyr til befolkningen uten å være avhengig av tredjepart.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Vi styrker vår egenberedskap, kan ved innkjøp av en krokobil sikre vannleveransen og utkjøring av nødvannskontainere uten å være avhengige av andre sivile aktører.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vil være avhengige av sivile aktører til å kjøre ut våre nødvannskontainere. Vil ikke øke egenberedskapen uten denne investeringen.

Endringsforslag i kommunestyret utsetter anskaffelsen med to år.

18. Tekmil - ledningsnett prosjektering

Posten prosjektering vil omfatte alle prosjektene vi setter i verk og som prosjekteres av eksterne, er beregnet ut ifra en prosentsats av investeringskostnaden tilhørende tiltakene.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Vi skal øke vår rehabiliteringstakt i tråd med Hovedplan VA, og investeringstiltak må prosjekteres, viktig at vi har gode planer som er klare til å iverksettes for å nå våre tiltaksmål.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Enhet VA vil ikke klare å oppfylle de mål som er fastsatt i Hovedplan VA uten god prosjektering. Fremdriften på vår rehabilitering vil ikke nås.

19. Tekmil – ledningsnett

Det er beskrevet inngående i hovedplan VA at vi har aldrende ledningsnett, og et nett med varierende utfordringer. Hovedfokuset fremover er å rehabilitere ledningsnett (vann, spillvann og overvann) og med den bakgrunn mener vi at det for 2026 bør investeres 27,5 millioner kroner i rehabiliteringsprosjekter rundt om i kommunen.

For 2026 gjelder det følgende prosjekter:

- Slutføre Strandbygdvegen
- Videreføring av overføringsledning Glomma med Restvoldgjordet nordover til X Olav Schulstadsveg
- Rehabiliter Odins veg
- Rehabiliter Grundsetvegen

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Styrker vårt ledningsnett, gjør oss bedre til å levere de tjenestene vi er satt til å forvalte og levere. Reduserer de daglige/ukentlige vedlikeholds oppgavene-

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Aldrende ledningsnett, med større behov for daglig/ukentlig vedlikehold. Øker mulighetene for lekkasjer og forurensing av drikkevann, resipienter for avløpsvann og større mengder fremmedvann på ledningsnettet.

20. Tekmil – lekkasjesøk

Elverum har mye innlekk av fremmedvann i vårt spillvannsnett og vi planlegger å bruke 5 millioner kroner i året på lekkasje søk og utbedringer av punkter, kummer og kortere ledningstrekk for å fjerne innlekk av fremmedvann.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Fjerner fremmedvann fra avløpsledningene, det medfører at vi kan rense avløpsvann og ikke grunnvann som kommer inn til renseanlegget. Vi kan redusere bruk av kjemikalier til våre renseprosesser, og reduserer belastningen i større nedbørsperioder. Styrker driften og reduserer kostnader ved avløpsrensing.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Stor hydraulisk belastning på ledningsnett og renseanlegget, i større nedbørsperioder må vi ha overløp av avløpsvann til resipienter. Økte kostnader til avløpsrensing.

21. Tekmil - nyanlegg ledningsnett

I gjeldende hovedplan ligger det for hele perioden inne tre prosjekter:

- Utvidelse av vann og avløp nordover Strandbygda til Sundsvoll skole. Per dags dato er ikke prosjektet prosjektert eller estimert i tid. Denne utvidelsen henger igjen fra forrige planperiode og skal utføres i kommende planperiode.
- I forbindelse med et fjernvarmeprosjekt mellom Kirkevegen (Mastmoen) og Hanstad skole kommer enhet VA til å bygge en ny vannledning i samme trase. Dette gjøres for å sikre en trygg forsyning sørover mot Heradsbygda og Jømna for fremtiden.
- Utvidelse av vann og avløp mot Starmoen Motorbane. NMK er en stor arrangør av motorstevner og stevnene trekker til seg store folkemengder, men det er ikke tilfredsstillende kvalitet på brønnvann. I tillegg er det ikke tilfredsstillende sanitære forhold for publikum eller stab på anlegget. Det er derfor foreslått av Elverum bygger ut sin infrastruktur slik at disse forholdene blir tilfredsstillende. Dette er et prosjekt som vil gagne hele kommunen og skape verdiskapning.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Sikrer vannforsyningen med bedre ledningsnett, knytter på nye områder utenfor sentrum som vil gi muligheter for vekst og utvikling.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Øker ikke forsyningssikkerheten sørover mot Heradsbygda og Jømna.

22. Tekmil - nytt lut rom

Lut rommet på Vannverket trenger rehabilitering og nåværende lut-tank nærmer seg sin levetid. Lut rommet tilfredsstiller ikke nye krav, og må moderniseres for å tilfredsstille nye krav til utforming og sikkerhet.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Øker sikkerheten ved håndtering, dosering av lut for heving PH på drikkevannet. Tilfredsstiller nye krav og forskrifter.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Sikkerheten rundt LUT håndtering og dosering vil ikke være iht nye krav og forskrifter.

23. Tekmil – pumpestasjon

Elverum kommune har mange installasjoner som trenger rehabilitering som eksempel pumpestasjoner for avløp og høydebasseng.

PA 113 er en av de eldste og mest sentrale pumpestasjonene i Elverum og den er moden for en større rehabilitering eller utskifting. Det er derfor foreslått en investering i 2026 og 2027 på 8 millioner kroner fordelt på to år.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Sikrer kritisk infrastruktur mot kollaps og store driftsutfordringer. Reduserer driftsoppgaver som en konsekvens av nytt utstyr.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vil ikke redusere kritikaliteten på ledningsnett, stor mulighet for drifts stans og utslipp til resipienter. Øker daglige driftsoppgaver og vedlikeholds budsjett.

24. Tekmil – renseanlegg

Elverum kommune har fått krav fra Statsforvalter om nye rensekrav for avløpet. Dette medfører en betydelig investering i løpet av denne planperioden som en følge av at Elverum kommune får krav om Nitrogen rensing av avløpet.

Det er gjort en forundersøkelse på om dagens renseanlegg kan utvides, eller nytt renseanlegg må bygges. Anbefalingen fra rapporten er at det bygges et nytt renseanlegg.

Oppstart av nytt renseanlegget er estimert vil komme i 2029, men dette er noe usikkert.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Tilfredsstiller nye utslippskrav fra Statsforvalter

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Elverum kommune vil ikke klare sine utslippskrav.

25. Tekmil - sikre vannverket periferisikring

Vannverket må sikres for uvedkommende, og vi vil derfor bygge periferisikring rundt vannverket. I prosjektet vil det innbefatte gjerder, bommer, overvåking, eiendomsoppkjøp, lyssetting m.m. Prosjektet vil strekke seg over 1 til 2 år.

Tiltaket er finansiert over gebyrgrunnlaget for vann og avløp, og påvirker således ikke kommunens bevilgningsøkonomi direkte.

Konsekvenser ved å gjøre investeringen:

Sikrer en viktig samfunnsfunksjon mot sårbarhet.

Konsekvenser ved å ikke gjøre investeringen:

Vannverket vil være sårbart. Kan føre til at vannverket settes ut av drift.

26. Felles – egenkapitalinnskudd EKP 2026

Obligatorisk innbetaling av egenkapital i Elverum kommune pensjonskasse.

27. Felles – egenkapitalinnskudd KLP 2026

Obligatorisk innbetaling av egenkapital i Kommunenenes Landspensjonskasse.

Økonomisk oversikt – drift

Økonomisk oversikt etter art-drift (§ 5-6)	Regnskap	Budsjett	Budsjett	Økonomiplanperiode		
(beløp i 1000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Driftsinntekter						
Rammetilskudd	-822 165	-883 108	-927 427	-928 374	-928 403	-928 382
Inntekts- og formuesskatt	-660 487	-736 752	-810 526	-810 526	-810 526	-810 526
Eiendomsskatt	-63 006	-96 554	-110 000	-110 000	-110 000	-110 000
Andre skatteinntekter	-2 312	-401	-401	-401	-401	-401
Andre overføringer og tilskudd fra staten	-96 652	-76 131	-71 000	-55 500	-45 500	-40 400
Overføringer og tilskudd fra andre	-337 092	-206 623	-196 416	-194 169	-194 155	-194 155
Brukerbetalinger	-65 867	-64 565	-63 680	-63 680	-63 680	-63 680
Salgs- og leieinntekter	-180 974	-183 749	-190 038	-193 310	-197 077	-210 679
Sum driftsinntekter	-2 228 555	-2 247 883	-2 369 488	-2 355 960	-2 349 742	-2 358 223
Driftsutgifter						
Lønnsutgifter	1 140 517	1 096 136	1 157 280	1 157 101	1 156 205	1 155 375
Sosiale utgifter	269 340	292 899	327 851	328 466	327 833	328 466
Kjøp av varer og tjenester	573 078	544 744	568 075	566 689	561 960	562 948
Overføringer og tilskudd til andre	163 090	140 982	119 375	90 608	76 779	68 626
Avskrivninger	132 653	128 791	120 983	124 354	130 871	140 590
Sum driftsutgifter	2 278 679	2 203 552	2 293 564	2 267 218	2 253 648	2 256 005
Brutto driftsresultat	50 124	-44 331	-75 924	-88 742	-96 094	-102 218
Finansinntekter/Finansutgifter						
Renteinntekter	-31 292	-26 630	-25 840	-25 260	-24 670	-24 062
Utbytter	-23 990	-21 000	-21 800	-21 000	-21 000	-21 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	-	-	-	-	-
Renteutgifter	137 004	125 727	125 848	122 210	122 225	132 315
Avdrag på lån	95 757	90 368	88 444	85 418	94 985	103 944
Netto finansutgifter	177 479	168 465	166 652	161 368	171 540	191 197
Motpost avskrivninger	-132 653	-128 791	-120 983	-124 354	-130 871	-140 590
Netto driftsresultat	94 950	-4 657	-30 255	-51 728	-55 425	-51 611
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering	4 042	0	0	4 700	4 700	4 700
Avsetninger til bundne driftsfond	13 658	2 969	16 545	16 545	16 545	16 545
Bruk av bundne driftsfond	-17 912	-1 953	-2 193	-2 193	-2 193	-2 193
Avsetninger til disposisjonsfond	0	3 641	15 903	32 676	36 373	32 559
Bruk av disposisjonsfond	-94 738	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-94 950	4 657	30 255	51 728	55 425	51 611
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0	0

Tabell: Økonomisk oversikt etter art-drift.

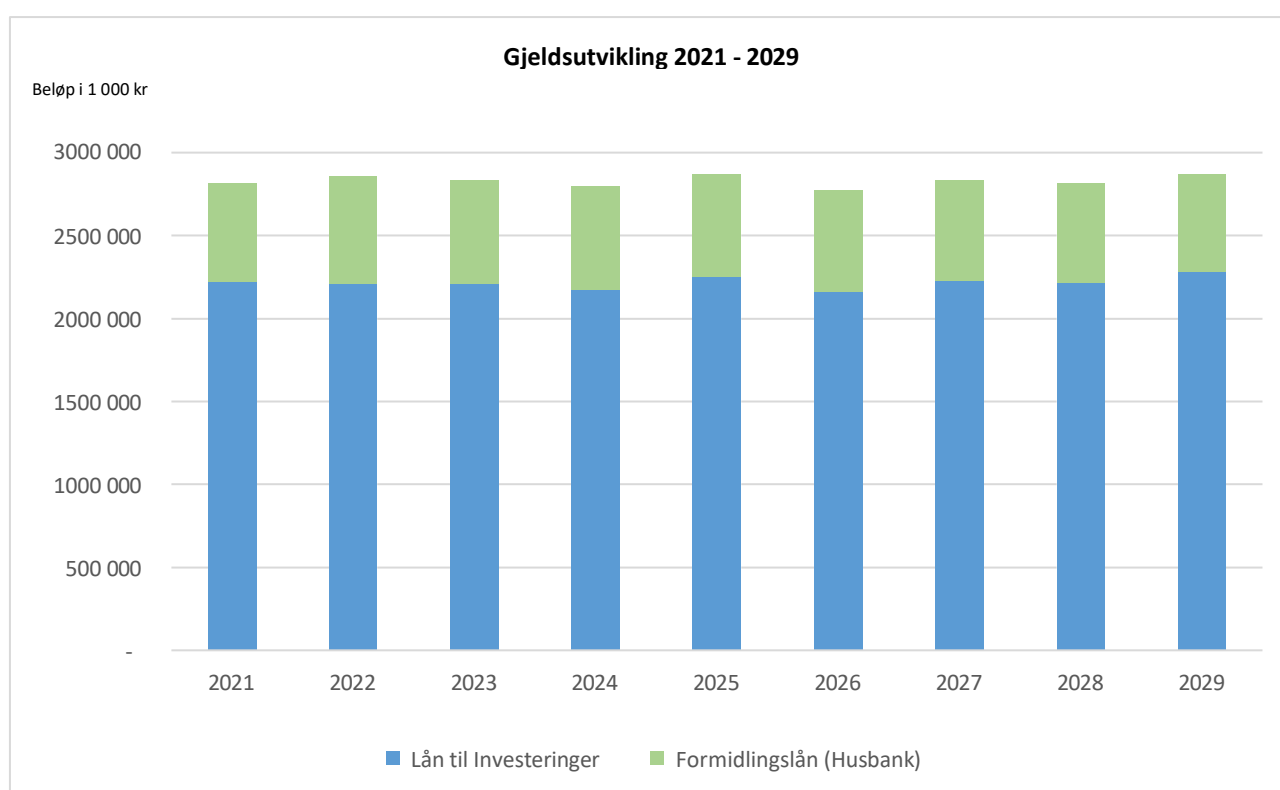
Oversikt over gjeld og andre vesentlige forpliktelser

Nivået og utviklingen i kommunens samlede gjeld påvirker kommunens økonomiske handlingsrom. Kommunen skal forvalte finansielle midler og gjeld på en måte som ikke innebærer vesentlig risiko, og for å sikre at betalingsforpliktelser kan innfris ved forfall.

I gjeldende økonomiplan er det innarbeidet konsekvensen av nye låneopptak som følge av alle planlagte investeringer. Avdrag på gjeld er innarbeidet i henhold til minimumsnivået som kommuneloven og forskrift setter til avdrag på lån. I praksis betyr dette at kommunen betaler ned gjelden i samme takt som den gjenstående økonomiske levetiden på kommunens eiendommer, anleggsmidler, transportmidler og utstyr tilsier.

Beløp i 1 000 kroner	2025	2026	2027	2028	2029
Lån til Investeringer	2 251 709	2 163 265	2 228 654	2 216 433	2 283 330
Formidlingslån (Husbank)	617 672	611 531	604 287	595 911	586 301
Sum gjeld 31.12	2 869 381	2 774 796	2 832 942	2 812 343	2 869 632

Tabell: Gjeld pr. 31.12 i de enkelte årene i planperioden.

Graf: Samlet gjeldsutvikling for Elverum kommune - perioden 2021 - 2029.

DEL 3 – VIRKSOMHETSPLAN 2026

Innledning

Hver sektor og stab har sin virksomhetsplan. Summen av planene skal gi en oversikt over det vesentlige av den kommunale virksomheten. Planene viser hvordan kommunens ressurser prioriteres basert på folkevalgtes styring av ressursbruken, og skal gi innbyggere og omverden mulighet til innsyn i hvordan kommunens ressurser anvendes til tjenesteproduksjon, myndighetsforvaltning og samfunnsutvikling.

Ressursbruken er fordelt ut på nettorammer til sektorer og staber. Kommunens virksomhet er for 2026 organisert i seks sektorer som ivaretar kommunens rolle som tjenesteprodusent, forvaltningsmyndighet og samfunnsutvikler. I tillegg er virksomheten organisert med fem staber som ivaretar støttefunksjoner for sektorene, men også egenproduksjon.

Virksomhetsplan per tjenesteområde er det nivået i planverket som beskriver kommende års tjenesteproduksjon innenfor rammen av det vedtatte budsjett og prioriterte mål. Disse danner grunnlag for tertialrapporter og årsmelding. Dette betyr at tiltak som er beskrevet i Handlingsplanen er beskrevet mer detaljert på hvert tjenesteområde.

Sektorer og staber skal innenfor sine driftsrammer prioritere aktivitet og utviklingsarbeid som bidrar til de overordnede målene:

- Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.
- Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.
- Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk.

Veldig mye av det en kommune gjør dreier seg om å bidra til å nå disse målene. Vi har valgt å trekke ut noen vesentlig få indikatorer som kan peke på tilstand eller utvikling for å nå disse målene. Sektorene og stabene beskriver særegne indikatorer for de overordnede målene i sine virksomhetsplaner. Alle sektorer og staber har følgende felles indikatorer:

- Drift og investeringer innenfor vedtatte rammer
- Tilstedeværelse

Gjennom 2026 vil sektorer og staber jobbe med felles prioriteringer og utviklingsarbeid. Omstillingsarbeidet er et langsiktig arbeid som involverer alle sektorer og staber og vil pågå gjennom hele økonomiplanperioden. Kommunen mottok i 2025 skjønnsmidler for å iverksette dette arbeidet. Kommunen er også tildelt skjønnsmidler for 2026 og har fått signaler om at tildeling av disse i til sammen 3-4 år.

Sentralt i omstillingsarbeidet er helhetlig planlegging av alle tjenesteområder i kommunen som styrker de lavere trinnene i innsatstrappen og skape mest mulig nytteverdi for innbyggerne. Dette kan bidra til å utsette, og i noen tilfeller gjøre at det ikke er behov for, ressurskrevende kommunale helse- og omsorgstjenester.

Medarbeiderne er samlet sett den største ressursen vi forvalter i vår organisasjon og er helt avgjørende for å løse kommunens oppgaver og få til omstilling. Tilstedeværelse er viktig for å sikre kvalitet i tjenestene, kontinuitet og utvikling. Derfor har administrasjonsutvalget vedtatt at alle sektorer og staber jobbe systematisk med å redusere sykefravær. Utvikling rapporteres som del av gjeldende rapporteringsrutine.

I sine virksomhetsplaner redegjør sektorene og stabene for:

- Sektorens/stabens oppdrag
- Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen
- Prioritert aktivitet til å nå kommunens overordnede mål
- Indikatorer for måloppnåelse
- Planlagt utviklingsarbeid i 2026
- Deltakelse i prosjekt med ekstern finansiering

Bemanningsplaner

Oversikten nedenfor viser personalressurser som ligger i kommunens bemanningsplaner for tjenesteproduksjon per 1. januar, og 31.12.2026 hvor effekten av grunnlagsendringer og salderingstiltak er innarbeidet.

Sektorer og staber	Antall årsverk				
	1.1.2025	Endring	1.1.2026	Omstilling	31.12.2026
Kommunedirektørens kontor og Samf. utv. staben	6,0	-0,9	5,1	0,0	5,1
Sektor for teknikk og miljø	53,0	-1,0	52,0	0,0	52,0
Eiendomsstaben	86,4	-0,6	85,8	-5,8	80,0
Sektor for skole	452,2	-1,8	450,4	-9,4	441,0
Sektor for barnehage	134,6	-5,8	128,8	0,0	128,8
Sektor for helse, mestring og omsorg	672,7	7,7	680,4	-7,1	673,3
Nav Elverum	29,0	0,0	29,0	2,0	31,0
Sektor for kultur	33,8	-1,8	32,0	0,0	32,0
Personalstaben	6,0	0,4	6,4	0,0	6,4
Service- og IKT-staben	25,4	0	25,4	0,0	25,4
Økonomistaben	22,0	0	22,0	0,0	22,0
Sum	1 521,1	-3,8	1 517,3	-28,7	1 488,6

Tabell: Bemanning i Elverum kommune fordelt på sektorer og staber per 01.01.2025 og per 01.01.2026.

1.1.2025 er årsverk oppgitt i bemanningsplan i Handlings og økonomiplan 2025-2028 korrigert for feil.

Endring er endring i årsverk fra 1.1.2025 til 1.1.2026.

1.1.2026 er årsverk oppgitt i lønnsark 2026 inklusive andre innmeldte grunnlagsendringer.

Omstilling er årsverk levert i salderingstiltak grunnet omstillingsprosess.

31.12.2026 er endelig årsverk 2026 inklusive alle endringer.

Kommunedirektørens kontor og Samfunnsutviklingsstaben reduseres i sum med 0,9 årsverk fra bemanningsplan 2025. Dette er summen av flere endringer: Rådgiverstilling klima energi erstattes ikke, naturlig avgang deler av årsverk erstattes ikke, rådgiverstilling som er delt med HR/personal føres tilbake til ansvaret for mer korrekt rapportering.

For **Teknikk og miljø** reduseres bemanningen med et årsverk. Enhet for geodata har mindre aktivitet, som følge av mindre byggeaktivitet, og reduserer bemanningen ved å unngå reansettelse etter en naturlig avgang. Ingen foreslåtte salderingstiltak medfører nedbemanning. Nedbemanningen hos enhet geodata er notert som en grunnlagsendring.

For **Eiendomsstaben** er bemanningen redusert med 0,6 årsverk i løpet av 2025 som følge av naturlig avgang og vedtatt innsparingstiltak i Handlings- og økonomiplan 2025-2028. Salderingstiltak nr. 9 «Effektivisering renhold» utgjør en reduksjon i bemanningen med virkning fra 1. januar 2026 på 5,8 årsverk.

For **Sektor for skole** er det en netto reduksjon av 1,75 årsverk i 2025. Det er redusert 1,0 stilling i PPT/logoped i forbindelse med opphør av vertskommunesamarbeid, 0,5 stilling i BOI ved vakant stilling som ikke er videreført. I grunnskole er det endringer som følge av endringer i elevtallsfordeling og behov for tilrettelegging som gir en netto reduksjon på 0,25 stilling. Det er ikke omstillings- eller salderingstiltak som har effekt per 1.1.2026, men flere som vil ha effekt gjennom 2026 og gir en reduksjon i 16,5 årsverk. Nedleggelse av Sørskogbygda skole og samlokalisering med Ydalir vil ha en effekt på 5,6 årsverk, reduksjon i 5,0 årsverk som følge av tidlig innsats, tverrfaglig samhandling mm., SFO-tiltak vil ha en effekt på 2,4 årsverk og saldering i voksenopplæring totalt 2,0 årsverk. I tillegg kommer sektorens andel av den generelle salderingen som anslås å berøre 1,5 årsverk.

For **Sektor for barnehage** utgjør bemanningen 128,8 årsverk i 2026, en reduksjon på 5,8 årsverk fra 2025. Nedtrekket henger sammen med lavere barnetall for barnehageåret 2025/2026. Terningen barnehage er redusert med én småbarnsavdeling fra august 2025, og bemanningen i de kommunale barnehagene er justert deretter. Det er også gjort en justering med 1 årsverk ved Sørenskrivergården barnehage som følge av endringer i barnetall.

Av den totale reduksjonen er om lag 4 årsverk knyttet til nedtrekk i grunnbemanningen – hovedsakelig ved Terningen og Sørenskrivergården barnehager som følge av færre barn og redusert kapasitet. Resterende reduksjon gjelder ekstraressurser til barn med særskilte behov, der det per nå er færre vedtak. Dette vil kunne endre seg i løpet av året.

Sektor for helse, mestring og omsorg har en netto økning på 0,58 årsverk.

Årsaken til økte grunnlagsendringer med 7,68 årsverk er flere. Ett årsverk systemansvarlig Gat er overført til HR-staben. Rus og psykisk helse har økt med en psykolog og skal avslutte kjøp av vektertjeneste og erstatte med egne ansatte. Tilrettelagte tjenester har netto økt brukerbehov og må styrke bemanningen. Kommunehelsetjenesten har økt behov på interkommunal legevakt, og har en liten reduksjon i årsverk for tilsynslege og kommuneoverlege. Som følge av at Elverum kommunale legesenter har fått ansvar for LIS1 ordningen medfører det økt behov veiledning fra lege og for helsesekretær. Enhet for barn, unge og familier har økt behov på grunn av flere barnefødsler, og styrking av fagleder barne- og familietjenesten.

Omstillingstiltakene medfører et nedtak av 7,1 årsverk gjennom 2026 (de fleste tiltak har halvårs effekt). 0,3 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 25, 1,1 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 26, 2,7 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 31 og 3 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 32.

Nav øker sin bemanning med to årsverk i 2026, dette er i tråd med tiltakene som er utarbeidet i omstillings arbeidet. Disse tiltakene ligger som nr. 4 og 5. Begge stillingene ligger inne med kostnader for et halvt år, da rekruttering ikke starter før eventuelt vedtak.

Sektor for kultur Bemanningen økt med 0,2 årsverk i biblioteket. Det gjennomføres et nedtrekk på 2 årsverk jobbsentralen i tråd med KS-sak 145/24 med virkning fra 01.01.2026. Netto endring årsverk for 2026 er -1,8 årsverk.

Personalstaben Pr. 1.1.25 er det ikke telt med 1 årsverk som ble overført fra HMO i løpet av 2025. 0,4 årsverk føres tilbake til kommunedirektørens kontor for mer korrekt rapportering. 0,2 årsverk varig reduksjon en ansatt. Netto endring er derfor en økning på 0,4 årsverk.

For Service- og IKT-staben er det ingen endring av bemanningsplaner fra 2025 til 2026.

Økonomistaben arbeider kontinuerlig med effektivisering og rasjonalisering av arbeidsoppgaver og rutiner. Effektivisering av oppgaver handler om å arbeide smartere. Rasjonalisering av oppgaver handler om å slutte med oppgaver. Arbeidet har gitt resultater og behovet for antall ansatte ble redusert med 0,6 årsverk fra 2024 til 2025. Videre utviklingsarbeid har til hensikt å redusere bemanningen ytterligere utover i planperioden.

Stab, støtte og utvikling

Stabenes oppdrag

Kommunedirektørens stab og samfunnsutvikling er ansvarlig for politisk styring og arbeid i rådene, interkommunale og regionale politiske råd, beredskap, eierskapssekretariat, kommuneadvokat, internasjonalt samarbeid og samfunns- og næringsutvikling.

Eiendomsstaben har ansvaret for tjenester som omfatter forvaltning, prosjektledelse og forsikring av kommunens bygg og eiendom. I tillegg har eiendomsstaben ansvaret for drift og vedlikehold av bygg og anlegg hvor kommunens virksomheter utfører tjenester til innbyggerne.

HR-/personalstaben har ansvar for å bistå ledere med veiledning og rådgivning innen fagfeltet arbeidsrett; sykefraværarbeid, rekruttere, beholde, utvikle og fase ut. Staben skal videre bistå med omstillings- og endringstakt i kommunen gjennom strategisk HR og HR-analyse for å sikre gode beslutningsgrunnlag i arbeidet med å skape gode tjenester for innbyggerne.

Service- og IKT-staben har ansvar for kommunikasjon og servicefunksjoner, felles journalføring, post og arkivfunksjon, felles IKT-drift for hele kommunen, personvern/-sikkerhet, bevillingsfunksjon/skjenkekontroll, saksbehandling ved videreformidling av Husbankens virkemidler startlån og bostøtte valgavvikling, administrasjon av bredbåndsutbygging hvor kommunen er involvert.

Staben er bidrar med i utvikling av velferdsteknologi. Helseteknologi som omfatter drift og etablering av teknologiske metoder og løsninger som brukes i planlegging, organisering, gjennomføring, dokumentasjon og videreutvikling av kunnskapsbasert helsehjelp.

Økonomistaben har ansvaret for kommunens regnskap inklusiv lønn, innfordring av kommunale krav, økonomifunksjoner, budsjettering og rapportering, finans, støttetjenester til sektorer og staber og tre stiftelser.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Omfang av tjenester/aktivitet

Kommunedirektør- og samfunnsutviklingsstaben er øverste leder av kommunens administrasjon og all kommunal administrativ virksomhet og utgjør politisk sekretariat. Øvrige oppgaver kommunedirektøren og staben er ansvarlig for:

- Iverksette og følge opp vedtak som blir fattet av folkevalgt organ.
- Delegere myndighet.
- Kommunens samlede planverk, virksomhetsstyring og internkontroll.
- Administrativ deltakelse i nettverk og samarbeid
- Beredskap og krisestab.
- Prosederer kommunens rettssaker og bistår kommunens administrasjon, enheter og kommunale foretak med juridisk rådgivning.
- Ledelse av omstillingsarbeid og internasjonale samarbeidsprosjekter.
- Utredning og saksbehandling.

Tilskudd

Mottaker	2025	2026
Hedmark Gardistforening – minnemarkering Midtskogen	10 000	10 000
Helse Inn	200 000	200 000
Movies on War	200 000	200 000
Finnskog Natur- og kulturpark	75 000	75 000
Namibiaforeningen, infosenter	33 000	33 000

Tjenestekjøp

Mottaker	2025	2026
Forsvarskoordinator	250 000	250 000
Elverum Turistinformasjon	210 000	210 000
Elverum Vekst	2 700 000	2 920 000

Medlemskap

Mottaker	2025	2026
Mjølsbyen	105 000	105 000
Visit Øst-Norge	665 000	665 000
Osloregionen Interkommunale politiske råd	70 000	70 000
Jernbaneforum Dovrebanen	20 000	20 000
Osloregionens Europakontor	105 000	105 000

Eiendomsstaben

Staben forvalter kommunens eiendomsportefølje. Denne utgjør cirka 145.000 m² formålsbygg og 35.000 m² boliger. Forvaltningen innebærer å ivareta kommunens eierinteresser og forpliktelser, herunder verdibevaring, forsikring av kommunal eiendom, innleie- og festeavtaler samt forvaltning av interne og eksterne utleieavtaler. Øvrige oppgaver staben er ansvarlige for:

- Gjennomføre og styrke tilstandsbasert vedlikehold av eiendomsmassen (formålsbygg og boliger) for å redusere etterslep, samt gjennomføre forsvarlig og kostnadseffektivt renhold og løpende drift.
- Bidra til energiøkonomisering i byggene gjennom fysiske og organisatoriske tiltak.
- Gjennomføre investeringsprosjekter i henhold til årsplan med fokus på bærekraftige kvaliteter, framdrift og økonomi.
- Avhende overflødig eiendom, bygg og anlegg (EBA) i henhold til vedtak.
- Erverve eiendom i henhold til gjeldende reguleringsplaner.
- Saksbehandling knyttet til bolig- og eiendomsforvaltning.

HR-/personalstaben

HR-/personalstaben bistår med prosesser på ledelse, styring og gjennomføring. Fokuset er ledelse, medarbeiderskap, kompetanse, digitalisering, struktur/organisasjon og kultur. HR-/personalstaben følger opp styringsindikatorne på overordnet nivå; sykefravær, brudd på arbeidsmiljølovens hvilebestemmelser, HMS- og kvalitetsavvik, fagkompetanse, vakanse, 0 prosent kontrakter og mestringsorientert ledelse.

Målet er å sikre at ledere har den støtten og verktøyene de trenger for å utøve god ledelse, styring og gjennomføring i daglig drift og utviklingsarbeid.

Service- og IKT-staben

Service- og IKT-staben er ansvarlige for drift av kommunens ikt-systemer, arkiv og dokumenthåndtering.

- Gjennom startlansordningen hjelpe personer og familier som har langvarige problemer med å finansiere egen bolig, slik at de kan etablere seg og bli boende i en egnet og nøktern bolig over tid.
- Digihjelpen: lavterskeltilbud til de som ønsker hjelp til å bli mer digitalt kompetente.
- Kommunens hjemmeside og sosiale medier-plattformer, hver med sine egne funksjoner og formål, er vesentlige i kommunikasjon og samhandling mellom kommune og innbyggere. Blant annet bidrar disse med informasjon og varsling, dialog og medvirkning, kunnskapsdeling og bygger tillit ved at kommunen fremstår tilgjengelig som igjen skaper følelse av fellesskap.
- Bidra til innføring av helseteknologi slik at flere kan bo trygt hjemme lenger – med støtte tilpasset den enkeltes behov. Helseteknologi er et sentralt virkemiddel for å gi innbyggerne mulighet til å leve selvstendige og trygge liv i eget hjem så lenge som mulig, og samtidig sikre at tjenester ytes på riktig nivå med god kvalitet.
- Bidra til økt mestring i hverdagen, bidra til tidlig innsats og til kvalitet og pasientsikkerhet gjennom digitale helseteknologiske løsninger. Disse tiltakene er i tråd med nasjonale føringer og Elverum kommunes ambisjon om å styrke innbyggernes rett til å leve aktive og selvstyrte liv, og samtidig sikre bærekraftige og robuste tjenester.

Økonomistaben

Yter økonomitjenester til kommunens sektorer og staber.

Økonomistaben har også ansvar for å bistå sektorer og staber i arbeid med innkjøp. Dette er alt fra enkeltkjøp, rammeavtaler og større anskaffelser innen bygg og anlegg. Kommunen har innkjøpssamarbeid med kommunene Hamar, Ringsaker, Stange og Løten. Innkjøpssamarbeidet fungerer som et utvidet fagmiljø med 7 andre innkjøpsrådgivere. I tillegg har kommunen avtale med Abakus AS for gjennomføring av anbudsprosesser.

I tillegg yter staben økonomitjenester til følgende virksomheter basert på tjenesteavtaler:

- Kommunalt foretak Elverum kommuneskoger
- Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS
- Elverum kirkelige fellesråd
- Sør-Østerdalsregionen interkommunalt politisk råd
- 3 stiftelser i Elverum kommune

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål (stabene samlet)

- Lederstøtte til sektorene.
- Innføring av helseteknologi slik at flere kan bo trygt hjemme lenger – med støtte tilpasset den enkeltes behov.
- Implementere nytt kvalitet- og avvikssystem.
- Systematisk sykefraværsoppfølging jamfør vedtatt rutine i administrasjonsutvalget 18. juni 2025
- Gjennomføre vedtatte ENØK-tiltak, samt holdningsskapende arbeid for å spare energikostnader.
- Deltakelse i internasjonale samarbeidsprosjekter.
- Oppfølging av vedtak om stedsposisjonering.
- Startlånsordningen- hjelp til å finansiere egen bolig
- DigiHjelpen - lavterskeltilbud til de som ønsker hjelp til å bli mer digitalt kompetente.
- Kommunikasjon og samhandling mellom kommune og innbyggere.

Indikatorer for måloppnåelse staber:

- Minimum 200 kr/m² til vedlikeholdstiltak per år for å unngå etterslep.
- Andel startlåsmottakere som fortsatt eier boligen etter 5 år.
- Antall tilfeller av tvangssalg av boliger kjøpt med startlån de siste 5 år.
- Økt bruk av digitale tjenester, informasjon og kommunikasjon med innbyggere.
- Gevinstrealisering i henhold til vedtatte omstillingstiltak.

Planlagt utviklingsarbeid i 2026 – utviklingsarbeidet som skal bidra til måloppnåelse på de overordnede målene (stabene samlet)

- Revidering kommuneplanens samfunnsdel.
- Lede, bidra med implementeringskompetanse og følge opp den samlede porteføljen av omstillingstiltak og digital transformasjon av interne arbeidsprosesser og tilbud til innbyggerne.
- Implementere rammeverket helhetlig tjenestemodell (HTM) for å støtte kommunen i innføringen av velferdsteknologi og andre digitale tjenester. Modellen vil gi en strukturert tilnærming til hvordan teknologi kan integreres i tjenestene på en måte som er trygg, bærekraftig og tilpasset brukernes behov.
- Ta i bruk nye moduler i kommunens kvalitets- og internkontrollsystem (Kommuneplikter, systemforvaltning, sjekklister, DPIA, ROS, personvern) for å sikre at rettigheter og behov hos innbyggere imøtekommes.
- Søke å styrke vedlikeholdsbudsjettet for boliger og formålsbygg gjennom etablering av disposisjonsfond.
- Revidere kommunens beredskapsplanverk.
- Revidere arbeidsgiverstrategien
- Revidere kompetanseplaner som understøtter omstilling.
- Videreutvikling av kommunens startlånsordning for ordinære startlån ved å endre prioritering av målgrupper og ved å gi mulighet for startlån for førstegangsetablerere.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

Ved inngangen til 2026 deltar kommunens staber i 3 prosjekter:

- New European Bauhaus (NEBA) – Et samarbeid mellom kommunene i Sør-Østerdalsregionen og samarbeidspartnere fra 6 EU-land. Prosjektet er finansiert gjennom Interreg-programmet.
- GIS i beredskap – Et samarbeid gjennom Hedmark Kart. Prosjektet er finansiert med skjønnsmidler fra Statsforvalteren.
- Deltakelse i nasjonal arbeidsgruppa for KS Innføringsløp Velferdsteknologisk knutepunkt (VKP)

Sektor for Teknikk og miljø

Sektorens oppdrag

Sektoren for teknikk og miljø har ansvar for en bred portefølje av tjenester som omfatter arealplanlegging, byggesaksbehandling og tilsyn, inkludert saksbehandling etter lov om eierseksjoner og utslippstillatelser etter forurensningsloven. Den dekker også kart- og oppmålingsvirksomhet, veterinærvakt og landbruksforvaltning, samt forvaltning av fiske, vilt, natur og miljø, inkludert saker knyttet til forurensning og klima. Innen samferdsel og infrastruktur inngår drift og administrasjon av parkeringsordningen, samt vedlikehold av kommunale veger med tilhørende anlegg, gatelys og tiltak for trafikksikkerhet og miljø. Sektoren har også ansvar for opparbeidelse og vedlikehold av offentlige plasser, torg, parker, grøntanlegg, turveier og offentlige toaletter. Beredskapstjenestene inkluderer feiervesen, brannvesen, oljevernberedskap og forebyggende tiltak mot brann og eksplosjonsartede ulykker, hvor brann- og redningsvesenet forvaltes av Midt-Hedmark Brann og Redningsvesen IKS (MHBR). Innen vann og avløp håndteres produksjon og distribusjon av vann, inkludert vanninntak, filtrering, rensing, pumpestasjoner, høydebasseng og ledningsnett, samt gebyrinntekter knyttet til vannforsyning. Avløpsrensing og innsamling omfatter renseanlegg, utløp, pumpestasjoner og ledningsnett, med tilhørende gebyrinntekter. Avfallshåndteringen inkluderer oppfølging av nedlagt avfallsplass på Hornmoen etter krav fra Fylkesmannen, mens gjenvinning og sluttbehandling av husholdningsavfall forvaltes av SØIR Husholdning AS.

Målgrupper for tjenestene

Totalt for hele sektorens oppdrag vil de fleste av kommunens innbyggere være i målgruppen for disse tjenestene. Mer spesifikt kan målgruppene kategoriseres slik:

- alle som eier fast eiendom/bolig
- alle vann- og avløpsabonnenter
- alle brukere av kommunale veger/parker/parkeringsplasser
- utbyggere (private og profesjonelle aktører).
- aktører i landbruket.
- næringsdrivende innen bygg- og anleggsbransjen

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Sektoren har en stor tverrfaglighet blant sine medarbeidere, og utfører tjenester innenfor et bredt spekter av områder, alt fra vannverksdrift til behandling av tilskuddssøknader i jordbruket, og innkreving av eiendomsskatt.

Store deler av økonomien i sektoren er underlagt reglene om selvkost, som betyr at tjenestene finansieres ved at kommunen sender faktura til de som benytter seg av tjenestene. Hvert år saksbehandles det flere hundre større og mindre saker i sektoren, og det produseres og leveres gjennomsnittlig over 4.300 kubikkmeter drikkevann hvert døgn året rundt.

Om lag 260 kilometer kommunal veg driftes og vedlikeholdes for å sikre innbyggerne fremkommelighet gjennom alle årstider.

Sektoren er til en viss grad eksponert for svingninger i eiendomsmarkedet, og i perioder med lav byggeaktivitet, slik som nå, påvirker det tilgangen på saker som skal behandles etter plan- og bygningsloven og aktiviteten blir lavere. Vakante stillinger holdes fortsatt vakante i påvente av høyere byggeaktivitet

Elverum kommunes trestrategi ble vedtatt i 2021, og strategien er foreslått at oppdateres i 2027. Utarbeidelsen av en areal- og transportstrategi for Elverum (ATP) er i gang og vil fortsette gjennom 2026/27.

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål

Sektoren jobber for å gi forutsigbarhet til utbyggere og private gjennom informasjon, møter og forhåndskonferanser i saker som omhandler fast eiendom. Gjennom saksbehandlingen ivaretas handlingsrommet for utbygger og private, samtidig som det sikres en forsvarlig utbygging og samfunnsinteressene ivaretas. Vi planlegger og tilrettelegger for at flest mulig av kommunens innbyggere får korte avstander til aktuelle tjenester, aktiviteter og grøntområder med videre slik at dagliglivet kan fungerer best mulig. Vi sikrer fremkommelighet og sikkerhet til innbyggerne ved å drifte og holde det kommunale vegnettet i så god stand som mulig innenfor de økonomiske rammer som blir gitt.

Sektoren saksbehandler saker innen lovpålagte frister for å sikre riktige gebyrinntekter uten avslag i prisen. Det utvises stor grad av økonomisk nøkternhet i produksjonen av veg-, vann- og avløpstjenester, som et resultat av

mange runder med innsparingstiltak og effektiviseringer. Kommunens kart-databaser holdes kontinuerlig ajour, og tjenester søkes levert på en best mulig økonomisk lønnsom måte innenfor tildelt ramme.

Sektoren utarbeider kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, strategier og områdeplaner for å nå kommunens mål innen by- og arealplanlegging, samt saksbehandle private detaljreguleringsplaner innen lovpålagte frister for å være en attraktiv kommune for private utbyggere å investere i. Landbruksenheten søker løsninger, i saker behandlet etter landbrukslovverket, som fremmer hensiktsmessig bruk av landbruksarealer med tanke på næringsutøvelse, arrondering, bosetting og bolyst. Vi er bevisste på, og har en positiv inngang ved henvendelser om kjøp av eiendom, næringsutvikling og bosetting i kommunen. Vi bruker geografiske informasjonssystemer (GIS) og etablerer applikasjoner for godt kunnskapsgrunnlag både for saksbehandlere, utbyggere og publikum. Vann- og avløpsenheten jobber systematisk med å utvikle sine tjenester slik at vi kan levere vann og rense avløp til riktig pris og i henhold til målbare kvalitetsparametere i lov og forskrift. Drikkevannet er godt, og gebyrene er forholdsvis lave sammenliknet med andre tilsvarende kommuner.

Indikatorer for måloppnåelse

- Saksbehandling gjennomført innen frist
- Fremkommeligheten på de kommunale vegene har vært tilfredsstillende til enhver tid
- Vann- og avløpstjenestene har vært operative til enhver tid med riktig kvalitet
- Lite klager fra næringsaktører/innbyggere på saksbehandling eller samarbeid med kommunen

Planlagt utviklingsarbeid i 2026

- Arbeide med utviklingen av Areal- og Transportstrategi (ATP) for Elverum i fellesskap med Innlandet fylkeskommune, Statens vegvesen og næringslivet, periode 2025-2027
- Øke oppmerksomheten på klimaledelse i tjenesteområdet, jf. klima- og energiplanens mål 8 (kommunens egen virksomhet).
- Fortsette utvikling og effektivisering av sektorens tjenester gjennom bruk av GIS og geodata, og digital transformasjon.
- Utvikle sikringstiltak på vannverket i tråd med nasjonale retningslinjer
- Følge opp og utføre tiltakene i nylig vedtatte «*Hovedplan VA 2025-2035*»
- Avklare og følge opp nye krav til rensing av avløpsvann, herunder dialog med Statsforvalteren i forbindelse med krav om fjerning av nitrogen fra det kommunale avløpsvannet.
- Tilfredsstille nye krav gitt i «Forskrift om vegdata, trafikkinformasjon, trafikkberedskap og trafikkstyring m.m. for offentlig veg (vegdata- og trafikkinformasjonsforskriften)» med ikrafttredelse fra høsten 2025.
- Oppfølging av politisk vedtak om takstgrunnlag for eiendomsskatt.
- Jobbe aktivt med sykefraværsoppfølging slik at sykefraværet i sektoren reduseres

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

GIS i beredskap – Et samarbeid gjennom Hedmark Kart. Prosjektet er finansiert med skjønnsmidler fra Statsforvalteren.

Sektor for skole

Sektorens oppdrag

Kommunen tilbyr grunnskoleopplæring, inkludert spesialpedagogiske tiltak, logopedtjenester og støtte fra PPT. Skolefritidsordninger og skoleskyss sikrer trygghet og tilgjengelighet for elever. Kulturskolen gir barn og unge mulighet til kreativ utvikling.

Voksne får opplæringstilbud, både forberedende og individuelt tilrettelagt, samt norsk- og samfunnskunnskap for innvandrere. Introduksjonsprogrammet gir nyankomne innvandrere opplæring, oppfølging og økonomisk støtte.

Kommunen koordinerer bosetting og integrering av flyktninger, tilbyr råd og veiledning, og gir økonomisk støtte ved etablering. Introduksjonsprogrammet gir nyankomne innvandrere opplæring, oppfølging og økonomisk støtte. For enslige mindreårige flyktninger tilbys bofellesskap og oppfølging på hybel.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Grunnskole og SFO for ca. 1590 elever i 8 barneskoler, ungdomsskole for ca. 770 elever. Kulturskole for ca. 300 elever og 180 i voksenopplæringen ved ELS.

Politisk vedtak om bosetting av flyktninger basert på utredning av forespørsel om bosetting fra Integrerings- og mangfoldsdirektoratet (25 flyktninger hvorav 5 EMF i basis for 2026).

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål

- Grunnskolen, skolefritidsordningen og PPT skal i samarbeid med hjemmet bidra til elevenes utvikling gjennom kunnskap, ferdigheter og verdier. Opplæringen skal fremme respekt, likeverd, demokrati og kulturell forståelse, og bygge på kristen og humanistisk tradisjon. Den skal gi innsikt i både nasjonal og internasjonal kulturarv, stimulere til skaperglede og kritisk tenkning, og motarbeide diskriminering. Elevene skal møtes med tillit og få medansvar og medvirkning i et inkluderende læringsmiljø.
- Arbeidet som utføres ved BOI og ELS, i samarbeid med NAV og andre aktører, skal bidra til at flyktninger opplever å bli en del av det norske samfunnet gjennom arbeidslivsintegrering og tilhørighet i nærmiljø. Deltakelse i introduksjonsprogrammer samt veiledning ved bosetting skal bidra til dette. Deltakelse i arbeid og/eller utdanning er en viktig faktor for å bli integrert og oppleve tilhørighet.
- Kulturskole for alle i tråd med rammeplanen for kulturskolen: beskriver hvordan kulturskolen skal legge til rette tilbud for alle grupper og enkeltindivider i kommunen. Mangfold og inkludering i forhold til alder, kjønn, økonomiske forutsetninger og interesser.
- Kvalitet i grunnskole målt ved læringsresultater og trivsel er kjent som faktorer for attraktivitet for barnefamilier ved flytting og bosetting.
- Kvalitet i grunnskole og voksenopplæring danner grunnlag for videre utdanning og kompetanse som næringsliv og offentlige institusjoner etterspør.

Indikatorer på tjenestekvalitet	Resultat 2024/2025	Mål 2025	Mål 2026
Nasjonale prøver 5. trinn: andel elever på nivå 1 i lesing/regning/engelsk (3 nivåer, 1 er laveste ferdighetsnivå)	28,8%/27,1%/19,3%	<20 %	<20 %
Nasjonale prøver 8. trinn: andel elever på nivå 1 og 2, lesing/regning/engelsk (5 nivåer, 1 er laveste ferdighetsnivå)	36,4%/37,0%/29,4%	<30 %	<30 %
Grunnskolepoeng sammenlignet med nasjonalt snitt	-1,0	≥0	≥0
Andel elever med over 35 grunnskolepoeng	26%	>80%	>80 %
Mobbing 7./10. trinn, Elevundersøkelsen, andel elever som opplever mobbing	13,5%/16,0%	0 %	0 %
Trivsel 7./10 trinn, Elevundersøkelsen	4,2/4,0	4,5	4,5
Fravær 10. trinn, median dager/timer	12,0/10,0		9,0/8,0
Andel elever som oppnår Norskprøven A2 Nivå (muntlig)	85 %	90 %	90 %
Andel elever som fullfører grunnskole for voksne	67 %	100%	100 %
Andel elever som fullfører forberedende opplæring for voksne med vitnemål			100 %
Andel flyktninger som starter på utdanning eller jobb etter avsluttet program. Grunnskole for voksne er inkludert	30%	50%	50%
Andel av flyktninger som ved utgangen av 5 års perioden er i lønnet arbeid (heltid eller deltid).	-	-	40%
Andel ukrainske flyktninger mellom 20 – 66 år som innvandret etter februar 2022 som har kommet i lønnet arbeid jmf. SSB	-	-	40%

Indikatorer på tjenestekvalitet	Resultat 2024/2025	Mål 2025	Mål 2026
Antall enslige mindreårige i utdanning eller arbeid etter fylte 20 år	100%?	100%	100%
Antall deltagere i kulturskolen			10% økning
Aktiviteter rettet mot nye målgrupper og utvikling av tilbud knyttet til disse. Minst ett nytt prosjekt /år.			+1

Planlagt utviklingsarbeid i 2026

- Omstillingstiltak
- Videreføre utviklingsarbeid for arbeid med trivsel og mobbing i skolene og videreutvikling av felles læringsmiljøkonferanse for Elverumsskolen sammen med andre tiltak.
- Videreføre Regional kompetanseplan, i samarbeid med de andre kommunene i regionen, Læringsmiljøsentret ved Universitetet i Stavanger og Høgskolen i Innlandet. For 2026 er fokus på den autoritative voksenrollen som bidrag til å håndtere utfordringer i skolen.
- Implementere og gjennomføre leseplan for Elverumsskolen, med plan for bibliotek i skolene.
- Videreutvikle tverrfaglig arbeid gjennom «Bedre tverrfaglig innsats» og «Bedre tverrfaglig samhandling».
- Utvikle felles planer og rutiner som sikrer kvalitet i opplæring på flere områder.
- Delta i nettkurset Intensive lesekurs for voksenopplæringen i regi av Universitetet i Innlandet og Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse. ELS deltar i samarbeid med PPT som en del av lesesatsningen i kommunen.
- Økt fokus på arbeidsretting av introduksjonsprogrammet i samarbeidet mellom NAV, Bosetting og introduksjon og Elverum læringssenter. Det skal jobbes målrettet for at flyktninger skal komme i jobb i kommunen eller i det lokale næringslivet. Fortsette arbeidet i kommunen etter deltakelse i KS nettverket - Flyktninger i jobb. Ved tverrfaglig kompetanse skal det samarbeides med kommunen som arbeidsgiver og næringslivet for å lykkes i arbeidet med å få flere flyktninger ut i jobb og kommunen / næringslivet får dekket behovet for arbeidskraft.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Erasmus+ for grunnskole og voksenopplæring, med mobilitet for elever og ansatte, finansiert av EU/EØS-midler.
- Regional kompetanseplan, delvis statlig finansiert.
- Utvikle og læringsarenaer for praktisk og variert undervisning, statlig finansiert.
- «Håndverksløftet», samarbeidsprosjekt om lokale og nasjonale minoriteter finansiert av Sparebankstiftelsen via Kulturskolerådet.

Sektor for barnehage

Sektorens oppdrag:

Barnehagesektoren i Elverum kommune har ansvar for å sikre et likeverdig og inkluderende barnehage tilbud til alle barn. Dette omfatter drift av kommunale barnehager, tilskudd til private aktører, godkjenning, veiledning og tilsyn som lokal barnehagemyndighet, samt spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging etter barnehageloven. I tillegg tilbys tospråklig assistanse og språklige tiltak, skyssordninger for barn med særskilte behov, og det legges vekt på kvalitet, inkludering og barns rett til medvirkning.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

- Vedtekter for kommunale barnehager.
- 6 kommunale og 7 private barnehager.
- Omfang: ca. 925 barn per 15.12.2025 (planforutsetning inn i 2026).
- Lovpålagt bemannings- og pedagognorm.

- Vedtaksressurser ved inngangen til 2026: §31 – 24 298 årstimer og §37 – 13 896 årstimer.
- Tilskudd til private barnehager beregnes på bakgrunn av regnskap fra kommunale barnehager to år tilbake.

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

Kommunestyret (20.06.2024, sak 081/24) vedtok at Elverum kommune skal fortsette med supplerende opptak, og på sikt vurdere rullerende opptak og mer fleksible åpningstider i de kommunale barnehagene. Eventuelle merkostnader må dekkes innenfor vedtatt budsjettramme.

Det er ikke økonomisk handlingsrom til å endre dagens praksis, men i premissene for drift er det tatt høyde for å kunne tilby barnehageplass utover kommunens plikt og på denne måten holde venteliste for plass på et minimum.

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål

Barnehager av høy kvalitet virker helsefremmende og kan utjevne sosiale forskjeller.

- Høy kvalitet og tilgjengelighet i barnehagetilbudet.
- Tett foreldresamarbeid og foreldreveiledning som styrker barns oppvekstvilkår.
- Felles foreldremøter for hele sektoren (kommunale og private barnehager).
- Tett samarbeid med Arbeidslivssenteret – individuell lederoppfølging og enkeltsaker.
- Pilot med Trigo Tech – digital støtte i sykefraværsoppfølging.
- Felles planleggingsdag for alle barnehager i Elverum – felles kompetanse og retning for sektoren.

Indikatorer for måloppnåelse – indikatorer som sier noe om bidrag til overordnede mål

- Andel barn som kan norsk før skolestart – indikator på effekt av språk- og språkutviklingsarbeid.
- Andel barn som har gjennomført barnesamtaler – viser hvordan barnets stemme ivaretas.
- Foreldres tilfredshet (brukerundersøkelser) – uttrykk for kvalitet sett fra foresattes perspektiv.
- Andel § 37-vedtak evaluert med måloppnåelse – viser kvalitet og effekt av tiltak for barn med særlige behov.

Planlagt utviklingsarbeid i 2026 – utviklingsarbeidet som skal bidra til måloppnåelse på de overordnede målene

- Omstillingstiltak
- Styrket arbeid med språk og språkutvikling som del av tidlig innsats, med særskilt oppmerksomhet på flerspråklige barn og barn med svake norskspråklige ferdigheter inkludert språkpedagog i 60 % stilling (statlig finansiert) for veiledning og kompetanseheving
- Revidert plan for trygt og godt barnehagemiljø
- Felles satsing på autoritativ voksenrolle
- Ny årsplanmal og systematikk for barnesamtaler (barnets stemme) – del av Folkehelseprogrammet Innlandet
- Bedre systematikk i oppfølging av vedtak etter § 37 – utvikling av struktur og rutiner for evaluering og måloppnåelse
- Digitalisering og felles rutiner (Visma Samspill) – implementering av systemer for kvalitet og effektivitet
- Lederutviklingsprogram og styrket gruppelederrolle
- Regional kompetanseplan for barnehage (samarbeid med regionkommuner, Læringsmiljøsentret / UiS og HINN)
- Veiledning og oppfølging av nyutdannede barnehagelærere
- Årshjul med minikurs for fagarbeidere og assistenter
- Samarbeid med Arbeidslivssenteret (lederstøtte og nærvær)
- tverrfaglig samarbeid i laget rundt barnet

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Regional kompetanseplan for barnehage, delvis statlig finansiert (regionale kompetansemidler).
- Folkehelseprogrammet Innlandet, fylkeskommunalt prosjekt med tiltak for tidlig innsats og barnets stemme.

Sektor for Nav Elverum

Sektoren/stabens oppdrag

Råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid

Dette omfatter:

- Sosial rådgivning og veiledning til innbyggere som har behov for støtte i livsmestring og sosiale utfordringer.
- Gjeldsrådgivning for personer med økonomiske vansker, med mål om å bidra til økonomisk stabilitet og forebygging av gjeldsproblemer.

Arbeidsrettede tiltak i kommunal regi

Kommunen tilbyr:

- Varig tilrettelagt arbeid (VTA) for personer med nedsatt arbeidsevne. Dette skjer blant annet gjennom tilskudd til Tunet Arbeid og Utvikling AS, som tilrettelegger arbeidsplasser og oppfølging.

Kvalifiseringsordningen

Kommunen administrerer:

- Kvalifiseringsprogrammet (KVP), som gir personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne mulighet til å delta i et strukturert oppfølgingsprogram med mål om å komme i arbeid eller utdanning.

Økonomisk støtte til livsopphold

Kommunen yter:

- Økonomisk sosialhjelp til personer som ikke har tilstrekkelige midler til å dekke nødvendige levekostnader.
- Økonomisk sosialhjelp til flyktninger i introduksjonsperioden på inntil fem år, som en del av integreringsarbeidet.

Målgrupper for tjenestene

Personer som trenger råd og veiledning arbeidsrettet oppfølging, midlertidig bolig, gjeldsrådgiving, og økonomisk bistand til livsopphold. I tillegg er de som deltar i kvalifiseringsprogrammet og flyktninger som får arbeidsrettet oppfølging av, under- og etter endt introduksjonsprogram målgruppe.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Brukergruppe sosialhjelp: Stor brukergruppe med sammensatte behov, og variasjon gjennom året. I 2024 ble det behandlet 8 104 søknader om sosialhjelp, som krever høy grad av kunnskap, innsikt, kartlegging for å kunne fatte forsvarlige vedtak. Det er et høyt antall av brukerne som er langtidsmottakere av sosialhjelp, mange som har økonomisk sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold og det er mange unge som har behov for Navs tjenester. Mange brukere har ikke utdanning eller kompetanse som arbeidsmarkedet etterspør.

Arbeidsmarked: Det er nedgang i antall arbeidsplasser som ikke stiller spesielle krav til utdanning eller kompetanse. Men, det finnes slike innen salg, service, renhold, vaktmestertjenester med mer.

Omfang av tjenester/aktivitet i Nav Elverum

Sosialavdelingen ivaretar førstelinjetjenesten, og har ansvar for mottaket hvor det blant annet gis råd og veiledning for både statlige og kommunale tjenester/stønader. Videre har avdelingen ansvar for økonomisk sosialhjelp, midlertidig bolig, gjeldsrådgivning og aktivitetsplikten.

Markedsavdelingen har ansvar for sykemeldte, eller brukere som mottar arbeidsavklaringspenger, som har som mål å beholde arbeid hos eksisterende arbeidsgiver. Denne avdelingen har også ansvar for helhetlige tjenester til arbeidsgivere, arbeidsretting i IPS (jobbspesialister) for Sør-Østerdal som samarbeider tett med DPS og psykisk helse i kommunene og Egenregitiltaket AMS (arbeid med støtte), markedsarbeidet i Sør-Østerdal og det Nasjonale kompetansesenter for veteransaker.

Oppfølgingsavdelingen har ansvar for sykemeldte, eller brukere som mottar arbeidsavklaringspenger, som har som mål å skaffe arbeid, og kvalifiseringsprogrammet (KVP). Avdelingen jobber også med uføresaker og varige tilrettelagte arbeidsplasser. Nav har etablert et tverrfaglig team for ungdom, som har et særlig ansvar for å følge opp ungdommer som er uten jobb eller har droppet ut av videregående skole.

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

Det foreligger ingen vedtak ut over lov og forskrift som gir føringer for tjenesteproduksjon

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål

- Gi råd og veiledning til innbyggere for å få flere i arbeid og derigjennom færre på kommunale ytelser
- Avklare rettigheter til statlige ytelser

Planlagt utviklingsarbeid i 2026 – utviklingsarbeidet som skal bidra til måloppnåelse på de overordnede målene

- Omstilling
- Etablere samarbeid rundt utvalgte lavinntektsfamilier

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

Ingen pr i dag, men det søkes ulike prosjekter med ekstern finansiering.

Sektor for Kultur

Sektoren oppdrag:

Elverum kommune har som mål å være et attraktivt og ledende kultursentrum i Sør-Østerdal. Kommunens kulturliv er preget av mangfold, engasjement og inkludering, og tilbyr aktiviteter som fremmer glede, kunnskap, fellesskap, demokrati og god helse – for både innbyggere og besøkende. Kultursektoren samarbeider med frivillige og private aktører for å skape åpne møteplasser og tilgjengelige kulturopplevelser – uavhengig av alder, bakgrunn eller funksjonsevne.

Elverum jobber aktivt for å utvikle et rikt og inkluderende kulturliv innenfor tilgjengelige rammer. Kommunen forvalter og vedlikeholder egne kultur- og idrettsbygg, og bidrar til utvikling av idrettsanlegg og rekreasjonsområder. Gjennom disse kultur aktivitetene bidrar Elverum kommune til et levende og inkluderende kulturliv som er tilgjengelig for alle. Et aktivt kulturliv gir også viktige ringvirkninger for lokalt næringsliv – ved å skape aktivitet i sentrum, øke besøket til byens handel, serveringssteder og overnattingsbedrifter, og styrke Elverum som et attraktivt sted å bo, arbeide og besøke.

Målgrupper for tjenestene

- Alle innbyggere i Elverum kommune, studenter, soldater og alle turister og besøkende. Kulturaktiviteter som tilbys i bibliotek, kino, museer og idrettsanlegg er åpent for alle og lett tilgjengelig.
- Idrettslag, frivillige lag og foreninger og øvrige samarbeidspartnere gjennom kommunal støtte til virksomheten, som brukere av kommunale bygg og anlegg med mer.
- De som sokner til den norske kirke og øvrige livssynsorganisasjoner. Elverum kommunes ansvar er avgrenset til tilskuddet til Den norske kirke.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

Følgende premisser ligger til grunn for drift innenfor tildelte rammer i tillegg til bemanningsplan:

Kultur har ansvar for å opprettholde et aktivt og tilgjengelig kulturtilbud på kveld og helg i sine virksomheter, og samarbeider med frivilligheten for å styrke det lokale kulturlivet. Administrerer og utbetaler vedtatte tilskudd til lag og organisasjoner.

Omfang av tjenester/aktivitet:

Drift av Elverum kulturhus, Elverum Bibliotek, Elverum svømmehall, Elverumshallen - m/Ydalir og TAIK kveld, idrettsanlegg ute TAIK, Ungdommens hus, Koordinering og oppfølging av utleie Rådhuset, drift av kommunens biladministrasjon cirka 150 biler, Kantine Elvarheim, husleie TAIK AS, Festspillene i Elverum, tilskudd til lag og foreninger og driftstilskudd til fellelsrådet Elverum kirke.

Tilskuddsoversikt - administreres av kultursektor

Mottakere lag og organisasjoner	Tilskudd 2025	Tilskudd 2026
Festspillene i Elverum	1 100 000	1 100 000
Musikkrådet i Elverum	300 000	300 000
Idrettsrådet i Elverum	830 000	830 000
Fellesutvalget for samfunnshus / grendehus	120 000	120 000
Nysted, Elverum kunstforening	32 000	32 000
Grundsetmarten, Elverum Handelstand	100 000	100 000
Årets Elverumsing	15 000	15 000
Elverum kommunes kulturpris	30 000	30 000
Veterankorpsets julekonsert	40 000	40 000
Bruktsalg for barneklær og utstyr i Elverumshallen	20 000	20 000
Mekkeverkstedet Bajas	100 000	100 000
Glomdalsmuseet innbyggertilskudd	115 000	115 000
Gjennomføring 17.mai	125 000	125 000
Mottakere med avtale og regulert tilskudd.		
Terningen Arena Idrett og Kultur (TAIK)	6 135 000	6 315 000
Fellesrådet Elverum Kirke	9 927 000	10 277 000
Møteplassen	1 355 000	1 397 000
Frivilligsentralen	547 000	630 000

Politiske føringer/vedtak (verbalforslag mv) som grunnlag for tjenesteproduksjon ut over lov og forskrift

- Innføring av Meråpent Bibliotek i 2025
- Strategisk plan for kultur 2024 – 2028
- Strategisk plan for idrett, fysisk aktivitet og friluftsliv 2023 - 2027

Prioriterte aktivitet til å nå kommunens mål

Tjenestene skal være innrettet mot å gi enkeltmennesker muligheten til å mestre eget liv, gitt på riktig nivå med god kvalitet.

Tilgjengelige og inkluderende kultur- og fritidstjenester som fremmer livsmestring og psykisk helse:

- **Tilgjengelige og inkluderende tilbud:** Kultur-, idretts- og fritidstilbud skal være åpne for alle, uavhengig av alder, bakgrunn og funksjonsnivå.
- **Livsmestring og folkehelse:** Tjenestene skal bidra til at enkeltmennesker mestrer eget liv gjennom aktiviteter på riktig nivå og med god kvalitet.
- **Trygge møteplasser:** I arenaer som Elverum bibliotek, ungdommens hus, Elverum kulturhus og lokale idrettsanlegg.
- **Lavterskeltilbud:** Fritt Fram med gratis utlån av fritidsutstyr, og åpne arrangementer som Historisk fredag, Vettug Viten, Åpen Hall i vinterferie og høstferie, ferieklubb og Filmgull.
- **Barn prioriteres:** Lavere billettpriser kino og svømmehall, redusert halleie og prioritert i idrettshallene, utstyrssentralen Fritt Fram, gratis arrangementer i bibliotek og ferieklubb.
- **Eldre inkluderes:** Den kulturelle spaserstokken med lokale arrangementer gir hjemmeboende og institusjonsbeboere tilgang til meningsfulle opplevelser.
- **Idrett som fellesskapsarena:** Støtte til breddeidrett og frivillighet som fremmer fysisk aktivitet, sosial tilhørighet og psykisk helse.
- **Forebygging og inkludering:** Gode opplevelser og møteplasser er en viktig faktor for å forebygge ensomhet og styrke psykisk helse i hele kommunen.

Elverum kommune skal arbeide for økt handlingsrom for å imøtekomme rettigheter og behov hos innbyggerne.

- Svømmeopplæring for elever i grunnskolen i svømmehallen.
- Møteplasser for innbyggere i bibliotek, kulturhuset og bruk av idrettshallene.
- Ungdommens hus med lavterskel, møteplass, inkluderingsarena og gratis utlån av utstyr til fritid på Fritt Fram. Barnet har rett til hvile, fritid og lek, og til å delta i kunst og kulturliv. - FNs konvensjon om barns rettigheter.

Øke attraktivitet for bosetting, næring og besøk

- Elverum kino viser film 7 dager i uken.
- Elverum kulturhus har et variert program med lokale og nasjonale kulturaktører.
- Godt markedsførte kulturaktiviteter i bibliotek, kulturhus, kino, ungdommens hus og idrettsanlegg.
- Kultursektor bidrar aktivt inn i næringsforeninga, Festspillene i Elverum og filmfestivalen Movies on War.

Indikatorer for måloppnåelse

Kultur og religiøse formål: Indikator tjenestekvalitet	Resultat 2024	Mål 2025	Mål 2026
Bibliotek.			
Utlån per innbygger	2,27	2,8	2,5
Utlån av bøker/media for barn	25 232	32 000	32 000
Antall besøkende per år	64 609	82 000	80 000
Totalt antall arrangementer	154	65	100
Antall arrangementer for barn/unge	30	30	30
Antall arrangementer for skoleklasser / barnehage –		-	30
Kino			
Antall besøkende på kino – barn	6 271	6 000	6 000
Antall besøkende på kino – fra 11 år og oppover	31 755	32 000	30 000
Kunstformidling			
Antall besøkende på kulturarrangementer for voksne	5 461	6 000	6 000

Kultur og religiøse formål: Indikator tjenestekvalitet	Resultat 2024	Mål 2025	Mål 2026
Antall besøkende på kulturarrangementer for barn	3 550	3 500	3 500
Idrett			
Antall veiledninger for søknad på spillemidler	90	80	80
Antall stormøter med informasjon til idrettsråd, musikkråd,	4	3	4
Antall styremøter i Elverum Idrettsråd	10	10	10
Kommunale idrettsbygg og idrettsanlegg			
Totalt antall brukere Svømmehallen	61 024	75 000	75 000
Svømmehallen – antall besøkende på fellesbad	12 658	15 000	15 000

Planlagt utviklingsarbeid i 2026 – utviklingsarbeidet som skal bidra til måloppnåelse på de overordnede målene

- Utrede mulighet for Dagsturhytte i Elverum
- Gjennomføre student kino for elever fra Elverum videregående og studenter fra Universitetet, 1 per semester.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

- Etablering av ombruksløsningen Loopfront med støtte av Innlandet fylkeskommune, med mål om bedre utnyttelse av brukt kontorutstyr og annet utstyr.
- Bufdir med aktiviteter i skolen sommerferie.
- Sparebankstiftelse og Gjensidigstiftelsen til Fritt Fram utlånssentral.
- Bok start med egen bok til alle nyfødte og 2 åringer på helsestasjonen med støtte fra Innlandet fylkeskommune.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Sektoren oppdrag

Kommunen har ansvar for tjenestetilbudet til alle mennesker med behov for helse- og omsorgstjenester som oppholder seg i kommunen. Helse- og omsorgstjenester omfatter et bredt spekter av tjenester rettet mot innbyggere i alle aldre. Kommunenes ansvar for å yte omsorgstjenester avgrenses mot spesialisthelsetjenester som skal ytes av spesialisthelsetjenesten. Videre avgrenses kommunens ansvar mot helse- og omsorgsbehov som det forventes at den enkelte selv kan ivareta. Kommunen skal ha en synlig og lett tilgjengelig koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringsvirksomheten.

De klassiske omsorgstjenestene er helsetjenester i hjemmet, opphold i institusjon (sykehjem) kommunalt akutt døgnopphold, personlig assistanse eller annen praktisk bistand, støttekontakt, omsorgsstønning, pårørendestøtte og avlastning, tilrettelagt arbeid og aktivitet, samt brukerstyrt personlig assistanse (BPA). Kommunen skal ha generell oversikt over behovet for habilitering og rehabilitering i kommunen. Alle som bor eller oppholder seg i kommunen, skal tilbys nødvendig utredning og oppfølging ved behov. Kommunene har også ansvar for å identifisere behov for hjelpemidler, bistå i søknadsprosessen og i samarbeid med NAV bistå i bruk av hjelpemidler.

Kommunens tjenester inkluderer også helsestasjonstilbud for barn, ungdom og gravide, skolehelsetjeneste, psykisk helsearbeid og frisklivsarbeid. Det tilbys også miljøterapeutisk støtte til barn og unge. Kommuneoverlege med samfunnsmedisinske arbeidet som omfatter folkehelse, smittevern (inkl. reisevaksinasjon), miljørettet helsevern og helsemessig beredskap. Det gis råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid med senter mot incest og seksuelle overgrep og interkommunalt kriesenter. Kommunen har ansvar for fastlegeordningen, legevakt, fysio- og ergoterapitjenester, og psykologtjenester.

Barnevernets hovedoppgave er å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. Barnevernet skal dessuten bidra til trygge oppvekstkår for alle barn og unge.

Premisser som er lagt til grunn for den økonomiske rammen

De fleste helse- og omsorgstjenester er driftet 24/7 og 365 dager i året, og er lovpålagte. Tjenestene skal være nødvendige og forsvarlige. Hva som er godt nok er beskrevet i nasjonale retningslinjer. Samhandling og samarbeid med spesialisthelsetjenesten er spesielt viktig for å sikre innbygger helhetlige og sammenhengende tjenester. Statsforvalteren i Innlandet er tilsynsmyndighet for barneverns-, helse- og omsorgstjenestene, og skal også gi råd og veiledning.

Sektoren har 5 sykehjem; Moen sykehjem (37 plasser), Sætre sykehjem (24 plasser), Jotunhaugen sykehjem (24 plasser), Lyngholtet sykehjem (20 plasser) og Elverum helsehus (70 plasser inkl. KAD). Hjemmebaserte tjenester er fordelt på følgende avdelinger: Nord og Sør som gir helsehjelp til innbyggere i egne hjem, og Jotuntoppen bo- og omsorgssenter som har leiligheter for personer med demens med heldøgnsomsorg (24 leiligheter). Psykisk helse og rustjeneste gir helsehjelp og praktisk bistand til innbyggere i eget hjem, samt døgn tjenester ved bofellesskapene Øvre Sandbakken, Sandbakken og Leiret. Aktivitetstilbud for hjemmeboende med demenssykdom gis i lokalene ved Moen sykehjem og Jotuntoppen omsorgssenter. Tilrettelagte tjenester gis i følgende bofellesskap: Loken, Svartholtet (interkommunalt), Sandmoen, Grøndalsbakken, Grønliveien, Ydalirtunet og Jotunhaugen. Vestly gir helsehjelp til barn og unge og avlastning til foreldre og foresatte med barn og unge med hjelpebehov. Jotunhaugen omsorgsbolig gir også hjemmebaserte tjenester til målgruppen. Lavterskeltilbud for personer med rusproblemer tilbys på Annekset i samarbeid med frivillige organisasjoner.

Forebyggende tjenester er lokalisert på Helsehuset med jordmortjeneste, helsestasjon 0-5 og for ungdom, samt skolehelsetjenesten. Barnevernet er også på Helsehuset.

Kommuneoverlege med miljørettet helsevern har tilhold på Helsehuset. Det samme gjelder interkommunal legevakt.

Under er listet opp en rekke nøkkeltall sektoren har benyttet i planlegging av driften.

Barnevern

- Andel barn med melding i forhold til innbyggere 0–17 år: 4,3 %
- Andel barn med undersøkelse i forhold til innbyggere 0–17 år: 5,7 %

- Andel barn med barnevernstiltak i forhold til innbyggere 0–17 år: 4,3 %
- Undersøkelser med saksbehandlingstid innen 3 måneder: 94 %
- Antall barn med barnevernstiltak i løpet av året: 169
- Antall barn med akuttvedtak per 1000 i barnebefolkningen: 6
- Andel fosterhjemstiltak i familie og nære nettverk: 10,8 %

Helse

- Telefonhenvendelser interkommunal legevakt: 24 337
- Fysioterapeuter (årsverk per 10 000 innbyggere): 10,0
- Fastleger (leger per 10 000 innbyggere): 10,05
- Andel Nyfødte med hjemmebesøk av helsesykepleier innen 10 dager etter fødsel: 94,7%
- Andel nyfødte med hjemmebesøk av jordmor innen 3 døgn etter fødsel: 77,7 %

Helse- og omsorgstjenester

- Tjenestemottakere med vedtak per 23.10.2025: 1 650
- Vedtakstimer/uke i hjemmebaserte tjenester per 23.10.2025: 10 810
- Mottakere av hjemmebaserte tjenester per 23.10.2025: 1 076
- Mottakere av hjemmesykepleie per 23.10.2025: 536
- Mottakere av praktisk bistand (daglige gjøremål) per 23.10.2025: 205
- Mottakere av praktisk bistand (opplæring) per 23.10.2025: 90
- Mottakere av BPA per 23.10.2025: 43
- Mottakere av avlastning utenfor institusjon per 23.10.2025: 6
- Mottakere av rus- og psykisk helsetjeneste (ekskl. poliklinisk) per 23.10.2025: 227
- Mottakere av rus- og psykisk helse (poliklinisk oppfølging) per 23.10.2025: 165
- Institusjonsplasser per 23.10.2025: 175
- Omsorgsboliger med heldøgnsbemanning (eldre) per 23.10.2025: 24
- Beleggsprosent langtidsplass institusjon: 98,6 %
- Beleggsprosent korttidsplass institusjon: 92,3 %
- Plasser i skjermet enhet for personer med demens: 35

Tilskudd som administreres fra sektoren

Mottaker	2025	2026
Møteplassen 2 - Treffpunktet, lavterskel psykisk helse	796 000	844 000
Senter mot incest og seksuelle overgrep (NOK)	245 000	255 000

Kommentarer:

Møteplassen 2 - Lavterskel dagtilbud psykisk helse Treffpunktet. Avtale med gjensidig oppsigelsestid på 12 måneder. Kommunalt tilskudd til NOK. Kommunal bevilgning er en betingelse for statlig tilskudd.

Prioritert aktivitet til å nå kommunens mål

- Omstillingsarbeid og arbeid med kontinuerlig forbedring – blant annet oppgavedeling i alle deler av organisasjonen.
- God kvalitet, nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester som møter demografiske utfordringer med flere eldre og færre i yrkesaktiv alder.
- Digitalisering og innføring av velferdsteknologi.
- Tett samarbeid med HR i forbindelse med sykefraværsoppfølging og fokus på faktorer som fremmer godt arbeidsmiljø
- Arbeid med faktorer som fremmer heltidskultur.
- Stryke forebyggende innsats med foreldreveiledningsprogram fra barne- og familietjenesten.
- Styrke tidlig forebyggende innsats med gruppetiltak utover fastlagt program på helsestasjon 0-5 år.
- Øke pårørendestøtte ved å etablere «Parenthood» som tilbud til pårørende til barn og unge med rusutfordringer eller skolevegring.

- Styrke arbeid med å finne plass i barnets nærmiljø når barnet trenger å bo utenfor hjemmet.
- Rutine for årlig helsekontroll for tjenestemottakere i enhet tilrettelagte tjenester skal benyttes til å avdekke helserelaterte utfordringer. Dette kan bidra til økt mestring og målrettede tiltak til rett tid.
- Husråd for beboere i bofellesskap innen enhet tilrettelagte tjenester skal sørge for økt medvirkning, selvbestemmelse og mestring i eget liv.
- Fokus på bruker- og pårørendeinvolvering gjennom brukerundersøkelser og tilbud til pårørende om deltakelse individuelle møter på sykehjem.

Indikatorer for måloppnåelse – indikatorer som sier noe om bidrag til overordnede mål

- Andel barn med frivillig hjelpetiltak har aktiv tiltaksplan
- Andel barn med frivillig hjelpetiltak har evaluert tiltaksplan
- Andel lovpålagte tilsyn i fosterhjem er gjennomført
- Andel lovpålagte oppfølgingsbesøk i fosterhjem er gjennomført
- Antall seniorer som deltar på Sterk og stødig-trening i regi av Frisklivssentralen per år.
- Styrke tidlig forebyggende innsats ved at andel forebyggende saker i barne- og familietjenesten øker med 10 % i forhold til antall saker i 2025.
- Bruker- og pårørendeundersøkelser

Planlagt utviklingsarbeid i 2026: – utviklingsarbeidet som skal bidra til måloppnåelse på de overordnede målene

- Innen utgangen av 2026 skal digital hjemmesykepleie og digitale tilsyn være implementert som en del av tjenesten for å møte for å møte demografiske utfordringer og styrke opplevelsen av trygghet hos brukerne.
- Innføre metoden «Livets siste dager» som en faglig og etisk standard i institusjonstjenesten og tilrettelagte tjenester, med mål om å sikre kompetanse og en verdig avslutning på livet for pasienter og brukere. Implementeringen skal bidra til en lik praksis på tvers av enhetene, i samsvar med den modellen som allerede benyttes i ordinær hjemmetjeneste.
- Prosjektet «Rus- og psykisk helsetjeneste 0–100» skal etablere en helhetlig psykisk helsetjeneste for barn og unge i tråd med nasjonale veiledere. Prosjektet skal sikre god overgang til voksentjenester, styrke pårørendestøtte og motvirke utenforskap.
- Samhandlingsmodellen BTI er implementert som tverrfaglig samhandlingsmodell for alle tjenester i laget rundt barnet. Enhet barn, unge og familier er pådriver for og deltar aktivt i proaktiv, tverrfaglig og forebyggende samhandling rundt barn, unge og deres familier.
- Enhet rus og psykisk helsetjenester jobber med organisering av tjenestene for å sikre at tjenester blir gitt på riktig nivå i tjenestetrappa med blant annet vridning mot mer lavterskeltilbud. Det skal utarbeides en boligtrapp. Det skal utarbeides en boligtrapp.
- Forventningene til helse- og omsorgstjenestene må justeres i tråd med samfunnets bæreevne og den demografiske utviklingen. Ved å utarbeide og politisk vedta tydelige tjenestestandarder, legges det til rette for forsvarlige tjenester over tid. Dette vil også bidra til at innbyggerne i større grad tar ansvar for planlegging av egen alderdom.
- Innen utgangen av 2026 skal legevakten være over på ny kommunikasjonsplattform LifeX. Den erstatter dagens ICCS.
- Jf. nasjonal veileder «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming», skal kommunen sørge for at personer med utviklingshemming kan medvirke på systemnivå. Det ble i 2024 opprettet et kommunalt brukerråd i kommunen, som har månedlige møter. Gjennom 2026 skal det arbeides for at rådet i større grad blir brukerstyrt, og at saker fra rådet når ut til øvrig befolkning.
- Jf. nasjonal veileder «Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming», skal kommunen legge til rette for god seksuell helse hos personer med utviklingshemming. Det er i 2025 utdannet 3 VIP-instruktører i enheten (VIP = “veldig interessant person”). VIP-instruktørene er utdannet til å gjennomføre et kurs for personer med utviklingshemming, som skal gi disse selvbestemmelse, bedre evne til å forstå egne følelser, sette grenser for seg selv og forstå hva som er vold og overgrep. Kurs vil gjennomføres for brukergruppen gjennom 2026, i samarbeid med Nok Elverum.
- Arbeide for å øke kjennskap til TryggEst hos kommunens innbyggere og ansatte jf. tiltak i interkommunal handlingsplan mot vold og seksuelle overgrep.

- Ta i bruk kunstig intelligens (KI) for å effektivisere og forbedre turnusplanleggingen i sektor for helse, mestring og omsorg, med mål om bedre ressursutnyttelse, styrket kvalitet i tjenestene og ivaretagelse av medarbeidermedvirkning.
- Delta aktivt i arbeidet med felles anskaffelse og implementering av ny elektronisk pasientjournal for å sikre forsvarlige tjenester gjennom god og effektiv dokumentasjon og informasjonsflyt.
- Med bakgrunn i NOU 2023:4 Tid for handling gjennomføres utviklingsarbeid som viderefører og etablerer tiltak for å sikre forsvarlige helse- og omsorgstjenester i fremtiden. Arbeidet har særlig søkelys på oppgavedeling og kompetanse.
- I løpet av 2026 etablere ambulant natttjeneste med mål om å sikre fagkompetanse, effektive og forsvarlige tjenester.
- Starte omstillingsarbeidet for å gi flere brukere tjenester lavere i tjenestetrappen, ved å flytte ressurser fra institusjon til hjemmetjeneste og iverksette tiltak som gjør at flere kan bo lengre i eget hjem.
- Sektoren innfører og tar aktivt i bruk kvalitetssystemet Samsvar. Målet er å styrke systematisk kvalitetsarbeid og sikre forsvarlige og etterprøvbare tjenester.
- Enhet barn, unge og familier, sammen med hele laget rundt barnet, utarbeider felles kommunal tiltakstrapp for barn, unge og familier.
- Enhet barn, unge og familier utreder mulighet for bruk av KI til journalskriving på forebyggende tjenester i forbindelse med anskaffelse og implementering av nytt journalsystem innen 2029.
- Enhet rus og psykisk helsetjenester skal utarbeide større lavterskeltilbud og mer gruppebaserte tilbud.
- Kunstig intelligens (KI) benyttes i saksbehandling av tjenester, for å effektivisere og forbedre kvaliteten i saksbehandlingen.
- Enhet kommunehelsetjenesten skal utrede muligheten for bruk av KI til journalskriving ved legevakten.
- I enhet for tilrettelagte tjenester skal det arbeides mot en mer helhetlig tjenestetrapp til barn og unge med funksjonsnedsettelse. Ved å gjennomgå eksisterende vedtak, samt tydeliggjøre tildelingskriterier for framtidige vedtak, vil man arbeide for en tjenestetildeling som treffer brukernes behov mer effektivt.
- Videreutvikle samarbeid med frivillig sektor, særlig med fokus på forebyggende arbeid.
- Sammen med sektor for Teknisk og miljø legge til rette for god dialog med private utbyggere for å sikre utbygging av sentrumsnære leiligheter for å møte demografisk utvikling.

Deltakelse i prosjekt/reformer ut over ordinær drift med ekstern finansiering

Prosjekt: *FACT Sør-Østerdal* er delfinansiert med tilskudd fra Statsforvalteren og skal over i ordinær drift høsten 2026. FACT (Flexible Assertive Community Treatment) kan oversettes til fleksibel aktivt oppsøkende behandling. Tilbudet er rettet mot personer over 18 år som lever med alvorlige psykiske lidelser og/eller rusmiddelproblematikk, som har utfordringer med å bruke eksisterende tilbud.

Prosjekt: *Helhetlig pårørestøtte satt i system*. Formålet med prosjektet er å utvikle en lokal plan for systematisk arbeid med pårørendestøttende tilbud, samt utarbeide en lokal pårørende veileder. Arbeidet tar utgangspunkt i nasjonale føringer og «Pårørendeveilederen». Prosjektet er finansiert med tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet og egenfinansiering henholdsvis 80% tilskuddsmidler og 20% egenfinansiering.

Prosjekt: *Oppfølging barn og unge med psykisk helseutfordringer og rusrelaterte problemer*, tilskuddsmidler fra Helsedirektoratet via Statsforvalteren. Målet er å styrke tilbudet til barn og unge med psykiske helseutfordringer og problematisk rusmiddelbruk, med særlig vekt på barn og unge som har behov for langvarig, tilpasset eller sammensatt oppfølging. Det er et mål å stimulere til helhetlige tjenester og forpliktende samhandling mellom ulike nivåer og sektorer: mellom kommune og spesialisthelsetjenester. Varighet: årlig søknad på tilskudd, med forventet prosjektperiode 2025-2028.

Prosjekt: *Kommunalt rusarbeid*, tilskudd fra Helsedirektoratet via Statsforvalteren. Utvikling av Grip Ung og kompetansehevende tiltak. Varighet: årlig søknad på tilskudd, men forventet prosjektperiode 2025-2028.

Prosjekt: *Kommunalt rusarbeid*, tilskudd fra Statsforvalteren. Utvikle aktiviteter og styrke kompetanse for bedre imøtekomme rusrelaterte utfordringer for personer med demens, og dermed skape et tryggere miljø for målgruppen.

Prosjekt: *Utvikling og styrking av helsestasjon og skolehelsetjenesten*, tilskudd fra Helsedirektoratet. Årlig søknad på tilskudd.

DEL 4 – Vedlegg

Priser og gebyrer 2026

Priser og gebyrer som er merverdiavgiftspliktige er oppgitt **inkludert merverdiavgift** i regulativet. **Brukt merverdiavgiftssats er angitt i en egen kolonne.**

Priser som kommunestyret selv kan endre fra 2025 til 2026, er justert med 3,5 prosent som er kommunal lønns- og prisveksten (deflator).

Alle priser er avrundet oppover til nærmeste hele krone eller tier.

Priser som kommunestyret **ikke** har myndighet til å endre, er regulert i henhold til gjeldende lover og forskrifter.

Priser innen selvkostområder fastsettes i tråd med regelverket for selvkost.

Ved manglende betaling for kommunale tjenester skal kommunedirektøren iverksette innfordring i henhold til god inkassoskikk. Som hovedregel skal levering av tjenester opphøre ved manglende betaling av to eller flere terminer.

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	LEIE AV ELVERUMSHALLEN			
A	Turneringer/arrangementer			
	Messehallen/turn + 2 garderober/dusj (pr time à 60 min)	0%	370	390
	Idrettshallen + 2 garderober/dusj (pr time à 60 min)	0%	650	680
	Idrettshallen + alle garderober/dusj (pr time à 60 min)	0%	710	740
	Bomberom + garderober/dusj (pr time à 60 min)	0%	240	250
	Vestibyle	0%	230	240
B	Idrettshallen			
	Arrangementer uten inntektsgivende aktivitet pr døgn (driftsteknikertjenester faktureres i tillegg)	0%	8 760	9 070
	Idrettsarrangementer med egen avtale			
	Arrangement med inntektsgivende aktivitet pr døgn (tilsyn/driftstekniker faktureres i tillegg)	0%	16 400	16 980
	Egne avtaler ved større enkeltarrangementer			
	Tilsyn/bistand av driftstekniker per påbegynt time*	0%	800	800
	Utleie av personell til eksterne anlegg utenfor ordinær arbeidstid*	0%	940	940
	* Mva plikt må vurderes ut fra om leien anses som ledd i kunstnerisk og ikke kommersiell aktivitet			
	Leie av utstyr			
	Scene-elementer med ben pr element for inntil 2 uker	0%	220	230
C	Trening			
	Elverumshallen pr treningstime à 60 min	0%	440	460
	Messehallen pr treningstime à 60 min	0%	330	350
	Utleie av bomberom pr treningstime à 60 min	0%	200	210
	Aktiviteter for barn og unge under 19 år gis 40 % rabatt			
	Avgift for bruk av klister per time	0%	110	120
	Klisterbruk utenom klisterdager faktureres realkost pr klistervask, minimum	0%	1 570	1 630
D	Kamper - 25 % av spilleinntekten			
	Minimumsleie	0%	1 200	1 250
	Kretskamper	0%	710	740
E	Garderobeutleie (hver seksjon har 1 eller 2 garderober + 1 dusj)		-	-
	Garderobe en seksjon per time	0%	230	240
	Garderober to seksjoner per time	0%	350	370
	Garderober tre seksjoner per time	0%	490	510
	Leie av lagerrom - egen avtale			
F	Leie av Ydalir idrettshall			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Turneringer / arrangementer	0%	710	740
	Treningstime à 60 min inkludert garderobetid	0%	440	460
	Tilsyn driftspersonell/renhold etter avtale	0%	800	830
	Aktiviteter for barn og unge under 19 år gis 40 % rabatt på treningstimer			
	Ved utleie som ikke omfattes av dette regulativ gjelder prisregulativet for Elverumshallen			
G				
	Kjøkken/SFO (pr time à 60 min)	0%	930	970
	Amfi (pr time à 60 min)	0%	660	690
	Musikkrom (pr time à 60 min)	0%	660	690
	Teknikk og design rom (pr time à 60 min)	0%	660	690
	Sløyd (pr time à 60 min)	0%	660	690
H	Leie av Lillemoen skole - spesialrom			
	Kjøkken/SFO (pr time à 60 min)	0%	930	970
	Kulturstue (tidligere gymsal - pr time à 60 min)	0%	660	970
	UTLEIE AV SKOLELOKALER			
1	Skolens lokaler kan lånes ut utenom skoletid dersom skolen ikke selv har behov for lokalene. Priser per time dersom ikke annet står. Rektor har ansvar for utlån/utleie av skoleanlegg. Lag og foreninger med aktivitet i kroppsøvingssanlegg rettet mot barn og unge er gratis på hverdager frem til kl. 21.00. Bruk av svømmebasseng er gebyrbelagt for alle eksterne brukere. For arrangementer av inntektsbringende karakter betales leie etter satsene i reglementets punkt 5. Brukeren betaler for ekstra renhold som måtte bli nødvendig på grunn av utvidet bruk, også i de tilfeller det ikke betales leie. Brukes skolens kroppsøvingsutstyr så som baller, apparater og matter, betales en sum per halvår for dette. Søknad sendes den enkelte skole etter kunngjøring på kommunens hjemmeside før skoleferien. Øvrige vilkår fremgår i egen avtale.			
2	Bruk av kroppsøvingsutstyr pr halvår	0%	480	500
3	Overnatting pr person pr overnattingsdøgn	0%	170	180
4	Uttak av strøm til campingvogn o.l. pr døgn pr uttak	0%	150	160
5	Utleieprisen for de forskjellige rom fastsettes slik: (Minimumsleie = 1 time)			
	Gymnastikksal m/garderobe og dusj	0%	430	450
	Svømmebasseng m/garderobe og dusj	0%	430	450
	Klasserom	0%	250	260
	Øvrige rom	0%	300	320
6	Utleie av skolen til store arrangementer rettet mot barn og unge, eksempelvis Elverums turneringen og håndballturneringen. Pris pr skole pr utleie.	0%	12 970	13 430
	LEIE FOR DE ENKELTE ROM I KOMMUNEHUSET FOLKVANG			
	Utleie skjer ved at forespørsel bekreftes med underskrevet avtale. Utleie som krever ekstra renhold på kvelder og i helger, belastes leietaker i tillegg til leiekostnadene. Elverum - Aulaen på Folkvang leies kun ut til kulturformål, konserter, forestillinger og annet.			
A	Elverum - Aulaen			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0%	2 240	2 320
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0%	2 510	2 600
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	4 630	4 800
	Øving Aulaen alle dager	0%	690	720
	Timepris dagtid	0%	370	390
B	Leiret - Store Auditoriet			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0%	2 160	2 240
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0%	2 510	2 600
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	4 630	4 800
	Timepris dagtid	0%	370	390
C	Møterom: Sørskogbygda 1.etg. G213, Nordskogbygda 1. etg. H201 + Hernes 2.etg H301			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0%	840	870
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0%	840	870
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	1 620	1 680
	Leie av Elverum ungdomsskole - spesialrom			
	Skolestua (auditorium)			
	Dagtid 8:00 - 15:30 per gang	0%		2 220
	Kveld 15:30 - 24:00 per gang	0%		2 570
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%		4 750
	BETALING FOR LEIE AV LOKALER I UNGDOMMENS HUS			
	Frivillige lag, grupper eller organisasjoner med en klar barne- og ungdomsprofil: Gratis bruk av lokalene til sin virksomhet på dager uten ordinær drift. Forutsetninger for gratis bruk er: At arrangementet er lukket (for lagets medlemmer), og at ikke bruk av utstyr medfører kostnader, samt at lokalene ryddes etter bruk.			
	Bursdager, seremonier, jubileer etc	0%	1 880	1 500
	Større arrangementer som cuper, turneringer og mønstringer. Tilgang til hele huset unntatt øvingsrom	0%	5 420	5 610
A	Utleie av lokaler til andre brukergrupper (kort varighet, kveld eller dag)			
	Kafé	0%	940	980
	Storsal	0%	1 880	1 950
	Øvingsrom pr. mnd. i helger	0%	2 500	2 590
	Øvingsrom pr. ukedag/kveld	0%	660	690
B	Fritid med Bistand			
	Egenandel transport pr. tur fritidsaktiviteter internt i Elverum	0%	130	140
	Egenandel transport pr. tur fritidaktiviteter til nabokommuner	0%	180	190
	LEIE FOR DE ENKELTE ROM I RÅDHUSET			
A	Festsalen			
	Arrangement man -torsdag 8:00 - 24:00 pr gang inkludert kjentmann og renhold (Lag/organisasjon)	0%	5 120	5 250
	Seminar / konferanse dagtid man - fredag 8:00 - 16:00 pr gang inkludert renhold - tekniktjenester faktureres i tillegg.	0%	-	5 250
	Livssynsnøytralt seremonirom - mandag til fredag 08:00 - 16:00 per gang inkludert renhold og kjentmann. Spesielle behov kommer i tillegg.	0%	-	5 250
	Arrangement fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager inkludert kjentmann og renhold (lag/organisasjon)	0%	5 800	6 010
	Lukket arrangement (Større bryllup, forlovelsesfester e.l.) inkl. renhold. Kjentmann faktureres i tillegg, se kulturhuset for timesats	0%	-	5 950
	Festsalen - kommersielle leietakere, alle dager			
	Alle dager frem til kl. 02:00 inkludert renhold. Kjentmann faktureres i tillegg. Billettsalg, Kulturhuset sitt billettsystem skal benyttes.	0%	11 450	11 860
B	Rådhusfoajèen, alle dager.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Alle dager, inkludert renhold	0%	4 230	4 380
C	Kommunestyresalen			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang inkludert renhold	0%	2 860	2 970
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang inkludert renhold	0%	2 860	2 970
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager inkludert renhold	0%	3 590	3 720
D	Formannskapssalen			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang	0%	2 390	2 480
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang	0%	2 390	2 480
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	3 090	3 200
E	Grupperommet			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang inkludert renhold	0%	1 630	1 690
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang inkludert renhold	0%	1 630	1 690
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager inkludert renhold	0%	2 370	2 460
F	Peisestua			
	Dagtid 8:00 - 15:30 pr gang inkludert renhold	0%	1 630	1 690
	Kveld 15:30 - 24:00 pr gang inkludert renhold	0%	1 630	1 690
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager inkludert renhold	0%	2 370	2 460
G	Restaurant Elvarheim			
	Leie uten kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) inkludert renhold	0%	4 290	4 450
	Leie med kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) inkludert renhold	0%	5 800	6 010
H	Kantine Folkvang			
	Leie uten kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) inkludert renhold	0%	4 290	4 450
	Leie med kjøkken (kun utleie etter kl 15.30 hverdager og i helger) inkludert renhold	0%	5 800	6 010
	LEIE FOR DE ENKELTE ROM PÅ HELSEHUSET			
	Utleie skjer ved at forespørsel bekreftes med underskrevet avtale. Utleie som krever ekstra renhold på kvelder og i helger, belastes leietaker i tillegg til leiekostnadene.			
A	Helsehuset - Auditoriet (Semmelweis) - kapasitet: 180			
	Dagtid 8:00 - 15:30 per gang	0%	2 140	2 220
	Kveld 15:30 - 24:00 per gang	0%	2 480	2 570
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	4 590	4 760
	Timepris dagtid	0%	360	380
B	Kantine Helsehuset			
	Leie uten kjøkken (kun utleie etter kl 15:30 hverdager) inkludert renhold	0%	4 250	4 400
	VEILEDENDE UTLEIEPRISER VED KULTURHUSET I ELVERUM			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	I KS-096/08 ble kommunedirektøren (rådmann) delegert fullmakt til å vedta billettpriser i Kulturhuset og kino. Nedenfor er de priser som det nå er lagt opp til for kommende år. Kultursjefen har fullmakt til å godkjenne særskilte avtaler for hele Kultursektorens ansvarsområde. Det kan omfatte avtaler med leietakere/arrangører som for eksempel Festspillene i Elverum og lignende. Ledsagerbevis gir innehaveren adgang til arrangementer med en ledsager mot å betale kun for seg selv. Eksterne arrangører må forespørres om å akseptere ledsagerbevisordningen. Kultursektoren står også for utleie av Festsalen og Rådhusfoajéen. Kulturhuset leies ikke ut til kurs/konferanser etter kl 16:00			
A	Storstua - lokale leietagere/foreninger			
	Dagtid 8:00 - 15:30	0%	3 820	3 960
	Kveld 15:30 - 21:00	0%	7 610	7 880
	Utleie Storstua fra kl 21:00	0%	4 360	4 520
	Fredag kveld, lørdag, søndag og helligdager	0%	13 040	13 500
	Storstua - kommersielle leietakere alle dager			
	Alle dager	0%	16 300	16 880
	Dobbeltforestillinger	0%	21 720	22 490
B	Veslestua - lokale leietagere/foreninger			
	Dagtid 8:00 - 15:30	0%	2 720	2 820
	Kveldstid 15:30 - 21:00	0%	4 360	4 520
	Veslestua - kommersielle leietakere			
	Alle dager	0%	7 610	7 880
C	Avgift for billettssystem - billettavgift			
	Bruk av husets billettssystem er obligatorisk i rådhusets lokaler (Festfløya). Kurs og konferanser er unntatt.			
	Billettavgift pr solgt billett	0%	30	30
	Provisjon av billettinntekter etter at husleie og billettavgift er trukket fra brutto inntekt: (Lokale barne- og ungdomsaktiviteter der alle deltagere er under 18 år er fritatt for provisjon)			
	Lokale leietagere/foreninger	0%	6 %	6 %
	Kommersielle leietagere	0%	7 %	7 %
D	Utleie av teknikere			
	Lokale leietagere: Hverdager kl 09:00 - 24:00 pr påbegynt time	0%	800	800
	Lokale leietagere: Helger pr påbegynt time	0%	930	930
	Kommersielle leietagere hverdager og helg pr. påbegynt time*	0%	980	980
	Utleie av personell eksterne anlegg utenom ordinær arbeidstid*	0%	940	940
	* Mva plikt må vurderes ut fra om leien anses som ledd i kunstnerisk og ikke kommersiell aktivitet			
E	Utleie utstyr			
	Teknisk utstyr fra Kulturhuset leies ikke ut.			
	UTLEIE AV RÅDHUSPLASSEN			
	Kultursjefen gis myndighet til å forhandle frem spesiell avtale om utleie, dersom spesielle forutsetninger ligger til grunn. Som for eksempel Vintertid, Julemarked, Loppis i Leiret, Grundsetmart'n, Elverumsdagene, Festspillene og lignende.			
	Leie av plass ideel - maks 10 dager	0%	1 140	Gratis

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Leie av plass kommersiell inntil 25m ² per dag		-	1 140
	Leie av hele plassen kommersiell per dag inkl. snømåking/strøing (1. nov - 31.mars)	0%	12 000	12 420
	Leie av hele plassen, kommersiell, per dag. (01.april - 31.oktober)	0%	-	8 000
	Strøm - tilkoblingsavgift pr dag 16A - 1 fase, strømforbruk inkludert	0%	-	250
	Strøm - tilkoblingsavgift pr dag 32A - 3 fase, strømforbruk inkludert	0%	-	750
	Strøm - tilkoblingsavgift pr dag 64A - 3 fase, strømforbruk inkludert opptil 750 kWh*	0%	-	1 500
	* Forbruk utover 750 kWh faktureres med 2 kr per kWh	0%	-	2
	Behov for å leie teknikertjenester, se prisregulativet for kulturhuset		-	
	Gebyr for å ikke tilbakestille trekkerør for kabler. (Ikke trekke trekkestråd tilbake)	0%	-	2 000
	Småskala bruksalg og kakeotteri i privat regi gratis, må meldes inn på forhånd			Gratis
	UTLEIE AV MUSIKKPAVILJONGEN			
	Musikkpaviljong etter nærmere avtale		Gratis	Gratis
	BILLETTPRISER VED ELVERUM KINO - ved kjøp på nett påløper formidlingsavgift			
	I KS-096/08 ble kommunedirektøren (rådmann) delegert fullmakt til å vedta billettpriser i Kulturhuset og kino. Nedenfor er de priser som det nå er lagt opp til for kommende år.			
A	Barneforestillinger			
	Pr person uansett alder	12 %	120	125
B	Ungdom/voksenforestillinger - Alle forestillinger			-
	Pr person	12 %	150	160
C	Rabattordninger			-
	Honnørbillett voksen forestilling.	12 %	135	140
	Studenter høgskole og vernepliktige alle forestillinger	12 %	135	140
	UngInn	12 %	112	135
	ELVERUM BIBLIOTEK			
	Erstatning for tapte og ødelagt bøker/lydbøker	0%	680	710
	Erstatning for tapt og ødelagte filmer	0%	450	470
	Erstatning for tapt og ødelagt pc spill	0%	470	490
	Erstatning for tapt og ødelagte tidsskrifter	0%	140	150
	Kopiering av vitnemål med rett kopi bekreftelse	25 %	16	18
	Kopiering i sort/hvit format A4	25 %	6	6
	Kopiering i sort/hvitt format A3	25 %	11	11
	Kopiering i farge format A4	25 %	8	8
	Kopiering i farge format A3	25 %	16	16
	Erstatning for tapt lånekort	0%	58	61
	Gebyr for 1. gangs varsel om innlevering	0%	79	80
	Gebyr for 2. gangs varsel om innlevering	0%	167	175
	Scanning pr. sending	25 %	8	8
	Utskrift fra PC pr side	25 %	6	6
	BILLETTPRISER VED ELVERUM SVØMMEHALL			
A	Svømmehallen			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Voksenbillett	0 %	100	110
	Førstegangstjeneste/student	0 %	80	90
	Barnebillett	0 %	50	60
	Klippekort, voksne	0 %	990	1 100
	Klippekort, barn	0 %	500	600
	Klippekort, honnør	0 %	800	900
	Årskort, voksne	0 %	2 700	2 970
	Årskort, barn	0 %	1 350	1 620
B	Klubber/Idrettslag, stevner			
	Svømmestevne på helgedag (Tilsyn utover hallens ordinære åpningstid, og eventuelle driftsteknikertjenester faktureres i tillegg)	0 %	4 880	5 060
	Svømmestevne på hverdager (Tilsyn utover hallens ordinære åpningstid, og eventuelle driftsteknikertjenester faktureres i tillegg)	0 %	1 220	1 270
	Klubber/Idrettslag, trening			
	Hele bassenget pr time	0 %	474	491
	Baneleie pr time	0 %	170	180
C	Ordinær utleie			
	Hele bassenget pr time	0 %	1 150	1 200
	Bare trimrommet	0 %	180	190
	Tillegg for tilsyn/badevakt pr påbegynt time	0 %	800	830
	Når hele bassenget leies kan trimrom benyttes uten tillegg.			
D	Garderober i underetasje			
	1 garderobe / 1 dusj pr time	0 %	220	230
	2 garderober / 1 dusj pr time	0 %	290	310
	3 garderober / 2 dusj pr time	0 %	320	340
	4 garderober / 2 dusj pr time	0 %	350	370
	Ved utleie av garderoberne utenom badets åpningstider faktureres tillegg for tilsyn pr time	0 %	792	820
A	Bistand til betaling av kundefaktura på Servicekontoret			
	Betaling med kontanter/kort	0 %	50	-
B	Kjøp av andre offentlige dokumenter. Kopipris pr side			
	Sort/hvit format A4	25 %	6	6
	Sort/hvit format A3	25 %	11	11
	Farge format A4	25 %	8	8
	Farge format A3	25 %	16	16
	ALKOHOLLOVEN: SALGS- OG SKJENKEBEVILLINGER			
A	Kunnskapsprøve - salgsbevilling per gang	0 %	400	400
B	Kunnskapsprøve - skjenkebevilling per gang	0 %	400	400
C	Etablererprøve for serveringsvirksomhet per gang	0 %	400	400
D	Søknad om ambulerende bevilling per gang	0 %	440	460
E	Søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning /arrangement (under 600 personer) - ordinært bevillingsgebyr	0 %	1 340	1 390
F	Søknad om skjenkebevilling for enkeltanledning /arrangement for mer enn 600 personer			3 000
G	Søknad om skjenkebevilling for flere enkeltanledninger innenfor samme kalenderår - redusert bevillingsgebyr per anledning - 50% av ordinært gebyr.			690

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
H	Gebyr for ikke levert salgsoppgave fra bevilingshaver - per arrangement	0%	1 340	1 390
	Gebyr per omsatt vareliter alkoholholdig drikke følger satsene i forskrift om omsetning av alkoholholdig drikke § 6-2. Avgiftene blir regulert hvert år av Helse- og omsorgsdepartementet			
A	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende litersatser ikke overstiger kr 1500 pr år er minstesats kr 2550	0%	2 550	2 640
B	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende litersatser ikke overstiger kr 2500 pr år er minstesats kr 3740	0%	3 740	3 880
C	Minimumsgebyr per omsatt vareliter skjenket alkohol pr år. Der beregning etter gjeldende litersatser ikke overstiger minstesats regulert i hht. Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk mv. § 6-2 gjelder minstesats for bevilingsgebyr. Gebyrsatser følger årlig regulering fra Helse- og omsorgsdepartementet.	0%	6 100	6 320
	Minimum bevilingsgebyr for salg av alkohol. Gebyrsats følger årlig regulering fra Helse- og omsorgsdepartementet.			2 070
A	Tilsynsavgift ihht tobakkskadeloven § 10 - fast salg	0%	3 460	3 590
B	Tilsynsavgift ihht tobakkskadeloven § 10 - midlertidig salg	0%	1 450	1 510
	SKOLE			
	BETALING FOR OPPHOLD I SKOLEFRITIDSORDNING (SFO)			
	Betalingssatser for SFO fra 01.08. Alle priser som ikke er spesifisert til dag/time gjelder hel måned og kan ikke deles opp. Betaling innkreves over 11 måneder. Moderasjonsordninger gjelder ikke for matpenger.			
	Inntil 12 timer per uke, 1. – 3. klasse	0%	-	-
	Inntil 12 timer per uke, 4. klasse	0%	2 150	2 230
	Inntil 18 timer per uke, 1. – 3. klasse	0%	1 450	1 510
	Inntil 18 timer per uke, 4. klasse	0%	2 850	2 950
	Hel plass, 1. – 3. klasse	0%	2 150	2 230
	Hel plass, 4. klasse	0%	3 600	3 730
	Dagplass. Betaling for enkeltdager med forbehold om ledig plass.	0%	390	410
	Gebyr for henting av barn etter åpningstid; pr. påbegynt halvtime	0%	760	780
	Matpenger	0%	270	290
	Leksehjelptilbud: Det gis fratrekk i betalingssatsen ut fra antall timer leksehjelp som gis i SFO-tiden. Fratrekk pr time.	0%	135	140
	Søskenmoderasjon ytes slik: For barn nr. 2 eller flere: 20% Rekkefølgen avgjøres av barnets alder hvor det eldste barnet er barn nummer 1.			
	Foreldrebetaling skal maksimalt utgjøre 6% av den samlede person- og kapitalinntekten i husholdningen for et barn på 1. - 4. trinn.			
	Gratis SFO for elever med særlige behov på 5-7 trinn, ref. forskrift til opplæringsloven § 2-3.			
	SEMESTERAVGIFT FOR ELEVER I DEN KOMMUNALE KULTURSKOLE			
	Med virkning fra 01.08 fastsettes semesteravgiften slik:			
A	Semesteravgift for eneundervisning	0%	2 340	2 430

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Søskenmoderasjon gis dersom en elev går på flere tilbud i kulturskolen og dersom barn fra samme familie går i kulturskolen; 30%. Gjeldende fra 01.08.			
B	Semesteravgift for undervisning i gruppe	0%	1 750	1 820
C	Instrumentleie pr. år	0%	570	590
D	Note/Kopieringsavgift pr år	0%	250	260
E	Materiell visuelle fag pr år	0%	780	810
F	DUO (et kontingent-tillegg når en foresatt har undervisning sammen med elev)	0%	930	970
G	Voksenkurs - gruppe	0%	2 710	2 810
H	Brasstastick, Orkester	0%	930	970
I	Rekrutteringspakke - egenandel per korps per sesong/år	0%	5 970	6 180
	NORSKOPPLÆRING FOR ELEVER VED ELVERUM LÆRINGSENTER UTEN RETT TIL GRATIS OPPLÆRING			
	Kursavgift for 3 mnd. nybegynner	0%	13 360	15 600
	Kursavgift for 3 mnd. viderekomne			9 360
	Kursavgift kveld for 3 mnd.			5 000
	Kartleggingstest eksterne			500
	Samfunnskunnskap			
	Kursavgift 25 timer			2 500
	Bransjekurs 2 (helsefag og barne- og ungdomsarbeider) inkl. praksisoppfølging			
	Kursavgift pr. semester (6 mnd.)			25 000
	Bransjekurs 2 (helsefag og barne- og ungdomsarbeider) uten praksisoppfølging			
	Kursavgift pr. semester (6 mnd.)			12 500
	Prøver			
	Norskprøve skriftlig (lytte, lese og skrive)			1 000
	Norsk muntlig			1 000
	Delprøve norsk (lytte, lese og skrive)			500
	Statsborgerskapsprøve / samfunnskunnskapsprøve			1 000
	BARNEHAGE			
	OPPHOLDSBETALING			
	Elverum kommune praktiserer ordningen med reduksjon av foreldrebetaling for lavinntektsfamilier og gratis kjernetid i henhold til nasjonale føringer. Matpenger er unntatt fra reduksjon i foreldrebetaling og gratis kjernetid.			
A	Elverum kommune tilbyr: 100% , 80%, 70%, 60% og 50% plass.			
	100% plass	0%	2 000	1 200
	80% plass	0%	1 800	1 080
	70% plass	0%	1 600	960
	60% plass	0%	1 400	840
	50% plass	0%	1 200	720
	Dagplass - betaling for enkeltdager	0%	330	350
	Gebyr for henting av barn etter åpningstid; pr. påbegynt halvtime	0%	750	780
	Matpenger pr måned	0%	370	390
B	Søskenmoderasjon ytes slik: For barn nr. 2: 30 % For barn nr. 3: 100% Matpenger er unntatt fra søskenmoderasjonen			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	HELSE, MESTRING OG OMSORG			
	BETALING FOR UTENLANDSVAKSINERING			
	Egenbetaling for utenlandsvaksinasjon er fastsatt slik: Selve vaksinen og vaksinemateriell betales av den enkelte. Denne prisen varierer for de ulike vaksinene. Vaksinasjonsprogrammet mot enkelte sykdommer, krever vaksinasjon i flere omganger. Selve vaksinen er gratis for barn u/12 år.			
	Vaksinasjon pr gang (fra fylte 12 år)	0%	380	395
	Pris ved senere besøk angående samme reiseprogram	0%	240	250
	Familie - gjelder personer i samme husstand med hjemmeboende barn opp til 18 år.	0%	650	675
	Familiepris ved senere besøk angående samme reiseprogram vaksinerer. Gjelder personer i samme husstand.	0%		500
	Studenter / honnør / barn u 12 år	0%	310	330
	Egenandel ikke møtt til time	0%	370	395
	Enkel kontakt /resept/e-resept	0%	90	74
	Sertifikat, spesifikt for gulfebersertifikat pr stykk	0%		70
1	BETALING FOR SERVERING AV MIDDAG			
	Prisene forutsetter at det tegnes abonnementsavtale for minimum en måned ad gangen. Kommunedirektøren, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avvike denne prisen i spesielle tilfelle etter vurdering av helse- og /eller sosial status. Prisen for servering av middag til eldre og uføre fastsettes slik:			
	Utkjøring av middag med dessert eksklusive mva.	0%	117	122
	Utkjøring av middag uten dessert	0%	100	104
	Lunsj servert på dagopphold	0%	67	70
2	BETALING FOR HELSE- OG OMSORGSTJENESTER I HJEMMET			
	I medhold av forskrift FOR-2011-12-16-1349 om egenandel i kommunale helse- og omsorgstjenester som fastsetter betalingssetser for hjemmehjelp dvs. praktisk bistand og opplæring i hjemmet:			
	Abonnementsordning for tjenester som ytes over lang tid			
	*) Vederlag for praktisk bistand for personer med nettoinntekt før særfradrag under 2G settes til det tillatte i henhold til forskrift om egenandeler for kommunale helse- og omsorgstjenester.			
	Månedssavgift ved inntekt 0 G - 2 G (inntil 260 320)	0%		240*)
	Månedssavgift ved inntekt 2 G - 3 G (inntil 260 321 - 390 480)	0%	971	1 005
	Månedssavgift ved inntekt 3 G - 4 G (inntil 390 481 - 520 640)	0%	2 316	2 398
	Månedssavgift ved inntekt 4 G - 5 G (inntil 520 641 - 650 800)	0%	3 769	3 901
	Månedssavgift ved inntekt over 5 G (over 650 801)	0%	4 379	4 533
	De som er innlemmet i abonnementsordningen, men som ikke får hjelp under ferieavviklingen, fritas for månedssavgift i en måned. Brukere av hjemmetjenester skal ikke betale høyere vederlag enn det kommunens utgifter til vedkommende tjeneste utgjør pr måned (selvkost). De som er innlemmet i abonnementsordningen, skal dermed betale en lavere sats enn månedssavgiften, dersom antall timer vedkommende har fått hjelp er så lavt at kommunens kostnader, ved å gi hjelpen, ikke overstiger den månedssavgift brukeren skulle ha betalt etter sin netto inntekt.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Betalingssatsen uten abonnementsordning			
	Kommunens kostnad pr time (selvkost) for hjemmehjelp, boveileder o.l.	0 %	604	626
	Kommunedirektøren, eller den han bemyndiger, gis fullmakt til å avvike denne prisen i spesielle tilfeller etter vurdering av helse- og /eller sosial status. Det betales ikke egenandel for hjemmesykepleie.			
3	VEDERLAG FOR OPPHOLD I INSTITUSJON			
	Vederlag for opphold i institusjon er regulert i forskrift fra Helse- og omsorgsdepartementet - forskrift om egenandel i kommunale helse- og omsorgstjenester FOR-2011-12-16-1349 nr. 1349. I medhold av forskriften § 3 og 4 er følgende maksimalsatser for egenandel i institusjon vedtatt:			
	Korttidsopphold			
	Korttidsopphold pr døgn. Kost og losji, medisiner og lignende, samt nødvendig hjelp, er inkludert i satsen *)	0 %	193	200
	Korttidsopphold, dag- eller nattopphold *)			
	For dagopphold uten lunsj eller nattopphold*)	0 %	110	115
	*) Satsene følger de til enhver tid fastsatte maksimalsatser i forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 4. Reiseutgifter til/ fra korttidsopphold er ikke inkludert i betalingssatsen, og må derfor dekkes av den enkelte. Avlastningstiltak for personer og familier, som har et særdeles tyngende omsorgsarbeid, er gratis. Personer på avlastningstiltak har også gratis kost og losji, men utgifter til medisiner, medisinsk forbruksmaterieil, hygieneartikler, vask og reparasjon av privat tøy og egenandel for bruk av tjeneste, dekkes ikke.			
	Langtidsopphold Kommunen fastsetter oppholdsutgiftene ved den enkelte institusjon i eget vedtak. Den fastsatte egenandel skal ikke overstige de reelle utgiftene, og skal beregnes på følgende måte: Av inntekter inntil folketrygdens grunnbeløp, fratrullet et fribeløp, kan det kreves betalt 75 prosent årlig. Fribeipets størrelse følger av Helse- og omsorgsdepartementets forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 3 andre ledd. Betalingen skal begrenses slik at enhver har i behold til eget bruk minst 25% av folketrygdens grunnbeløp i tillegg til fordelen av fribeipet. Av inntekter utover folketrygdens grunnbeløp betales inntil 85%. Kommunen gir fradrag for boutgifter i egen bolig ved tildeling av fast plass i sykehjem: Leiligheter: Inntil 3 714 kroner- mot dokumentert betaling av husleie. Enebolig: Inntil 2.207kroner mot at det fremvises dokumentasjon på betalt strøm, kommunale avgifter og boligforsikring. Dersom beboer har hjemmeboende ektefelle, eller mindreårige barn eller delvis forsørger barn over 18 år, halveres beløpene. Det foreslås høyere fradrag for leiligheter enn eneboliger, da leilighetsbeboere gjennom sin husleie har høyere boutgifter. Reiseutgifter til/ fra langtidsopphold er ikke inkludert i betalingssatsen og må betales av den enkelte.			
	Jotuntoppen bo- og omsorgssenter			
	Mat pr måned, 4 måltider i døgnnet	0 %	4 820	4 990
	HJELPEMIDLER			
	Utkjøring av hjelpemidler, korttidsutlån	0 %	224	232

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
4	TRYGGHETSALARMER			
	Abonnementsgebyr pr. måned på trygghetsalarm stasjonær.	0%	358	358
	Abonnementsgebyr pr. måned på mobil trygghetsalarm.	0%	413	413
	Abonnementsgebyr pr. måned for ekstra smykke tilknyttet trygghetsalarm stasjonær.	0%	98	98
	Egenandel ved tap av alarmsmykke stasjonær trygghetsalarm	0%	361	333
	Egenandel ved tap av mobil trygghetsalarm	0%	1 191	1 233
	Abonnementsgebyr pr. måned for leie av digital nøkkelboks	0%	150	156
	Abonnementsgebyr pr. måned for leie av digital nøkkelboks inntekt under 2G			23
	Digital dørlås inkl. montering	0%	2 500	3 235
	Digital dørlås inkl. montering inntekt under 2G	0%	-	481
	Tilkobling av eksisterende dørlås	0%	-	1 239
5	BETALING FOR BEHANDLING HOS KOMMUNALT ANSATTE FYSIOTERAPEUTER			
	Betalingssatser for behandling hos kommunalt ansatte fysioterapeuter er regulert i forskrift, fra Helse- og omsorgsdepartementet, om stønad til dekning av utgifter til fysioterapi. FOR-2019-05-23-890. Kommunen vil til enhver tid følge betalingssatsene i forskriften.			
	Leie av treningssal Friskliv. Betaling pr økt / lån.	0%	434	450
	TEKNIKK OG MILJØ			
	BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV SAKER ETTER JORD- OG KONSESJONSLOVEN			
1	Gebyr for behandling av saker etter jord- og konsesjonsloven fastsettes ved forskrift av Landbruks- og Matdepartementet. Gebyr merket med *) kan endres av departementet etter at kommunestyret har fattet vedtak.			
1	Delingssaker etter jordloven *)			
1.1 *)	Gebyr for delingssaker som behandles etter jordloven, i henhold til gebyrsats fastsatt av Landbruks- og matdepartementet (kan forandres i løpet av gebyråret).	0%	2 000	2 000
1.2 *)	Gebyr for saker som behandles etter konsesjonsloven. Gebyrsats fastsatt av Landbruks- og matdepartementet. Tinglysingsgebyr kommer i tillegg (kan forandres i løpet av gebyråret).	0%	5 000	5 000
2	Gebyr for konsesjon av mindre areal (på grunn av enklere/raskere saksbehandling) Anvendes ved overføring av landbruksarealer mellom eiendommer hvor arealet ikke endrer formål som følge av overføringen. Tinglysingsgebyret og ev. oppretting av matrikkelenhet kommer i tillegg.			
2.1	Areal fra 0-5 daa - konsesjon	0%	1 100	1 140
2.2	Areal fra 5,1 - 20 daa - konsesjon	0%	3 060	3 170
3	FELLINGSavgift VILTFORVALTNING.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Hjemmelsgrunnlag "Lov om jakt og fangst av vilt" §40 og vedtak i viltfaglig utvalg VU-021/20 *): «Viltfaglig utvalg vedtar å øke fellingsavgiftene for henholdsvis elg og hjort slik at de økes årlig i tråd med de statlig fastsatte maksimalsatsene. Satsene avrundes ned til nærmeste krone.» Satsene vedtas <u>etter</u> kommunestyrets møte.			
3.1	Søknader i henhold til Forskrift om hold av vilt i fangenskap med videre jamfør rundskriv 1/99	0%	3 120	3 230
3.2	Fellingsavgift hjortevilt.			
	Voksen elg	0%	*)	*)
	Elg kalv	0%	*)	*)
	Voksen hjort	0%	*)	*)
	Hjort kalv	0%	*)	*)
3.3	Timepris (Kommer til anvendelse ved gjennomføring av avtalte oppdrag.)	0%	1 073	1 111
	BETALINGSREGULATIV FOR KARTKOPIER OG ANDRE KOPIERINGSTJENESTER			
1	Normalt uttak av kopier for saksorientering er gratis. Kopieringsoppdrag utover dette dekkes etter timepris, pluss papiromkostninger. Timepris:	25 %	1 345	1 393
2	Diverse bestemmelser			
2.1	Det skal ikke tas betaling for kart som skal følge delingssøknad, byggesøknad, søknad om utslippstillatelse eller andre søknader. Andre offentlige etater, skoler og ideelle organisasjoner betaler ikke for enkeltkopier på papir i A3 eller A4. For større format kan det avtales spesialpriser.			
3	Selvbetjeningsløsninger			
	Andre kart og eiendomsinformasjon selges kun via selvbetjente nettportaler som administreres av eksterne forhandlere (Se våre hjemmesider under kjøp/salg av eiendom). Prisene går fram av produktkatalogen til forhandler. Prisene inkluderer påslag til leverandør og mva. Pris på digitale kartdata er regulert gjennom Geovekstsamarbeidet.			
	REGULATIV FOR ARBEID ETTER MATRIKKELLOVEN			
	Lovhjemmel: Matrikkelloven § 32, forskriftens §16. Tinglysingsgebyr fastsettes ved statsbudsjettet og kommer i tillegg.			
1.1	Oppretting av matrikkelenhet			
1.1.1	Oppretting av grunneiendom og festegrunn			
	areal fra 0 - 500 m ²	0%	7 000	7 000
	areal fra 501m ² - 2000 m ²	0%	17 500	17 500
	pluss pr. påbegynt daa mellom 2 daa - 20 daa	0%	1 680	1 680
	For arealer over 20 daa betales etter medgått tid. Minstepris	0%	47 740	47 740
	For landbrukseiendommer og grunn til allmennyttige formål betales etter medgått tid. Minstepris	0%	7 000	7 000
	Ved samtidig oppmåling av minimum 4 tilgrensede tomter som er rekvirert av samme rekvirent, gis 40 % reduksjon av gebyret. For punktfeste der merking og måling i marken er unødvendig, betales etter pkt. 1.2. Ved ommatrikulering av arealer der målebrev er med koordinater regnes 50% av 1.1.1			
1.1.2	Matrikulering av eksisterende umatrikulert grunn			
	Arealklasser følger 1.1.1. Gebyr 50% av 1.1.1.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	For areal over 20 daa betales etter medgått tid. Minstepris:	0 %	25 445	25 445
1.1.3	Oppmåling av uteareal på eierseksjon			
	Arealklasser og gebyr følger 1.1.1.			
1.1.4	Oppretting av anleggseiendom			
	Gebyr for oppretting av anleggseiendom;			
	areal fra 0 - 2000 m ³	0 %	17 500	17 500
	areal fra 2001 m ³ - , økning pr. påbegynt 1000 m ³	0 %	1 680	1 680
1.1.5	Registrering av jordsameie			
	Gebyr for registrering av eksisterende jordsameie faktureres etter medgått tid.			
1.2	Oppretting av matrikkelenhet			
	Matrikkelføring uten fullført oppmålingsforretning. I tillegg vil det komme tilleggsgebyr for å utføre oppmålingsforretning. Viser til 1.1.1, 1.1.2, 1.1.4 og 1.1.5.	0 %	3 500	3 500
1.2.1	Avbrutt oppmålingsforretning eller matrikulering			
	Gebyr for utført arbeid når saken blir trukket før den er fullført, må avvises, ikke lar seg matrikkelføre på grunn av endrede hjemmelsforhold eller av andre grunner ikke kan fullføres, settes til 1/3 av gebyrsatsene etter 1.1 og 1.2.			
1.3	Grensejustering			
1.3.1	Grunneiendom, festegrunn og jordsameie			
	Ved gebyr for grensejustering kan arealet for involverte eiendommer justeres med inntil 5% av eiendommens areal (maksimalgrensen er satt til 500 m ²). En eiendom kan imidlertid ikke avgi areal som i sum overstiger 20% av eiendommens areal før justeringen.			
	areal fra 0 - 250 m ²	0 %	4 900	4 900
	areal fra 251 m ² - 500 m ²	0 %	7 350	7 350
1.3.2	Anleggseiendom			
	For anleggseiendom kan volumet justeres med inntil 5% av anleggseiendommens volum, men den maksimale grensen settes til 1000 m ³ .			
	volum fra 0 - 250 m ³	0 %	12 600	12 600
	volum fra 251 - 1000 m ³	0 %	14 000	14 000
1.4	Arealoverføring			
1.4.1	Grunneiendom, festegrunn og jordsameie			
	Ved arealoverføring skal oppmålingsforretning og tinglysing gjennomføres. Arealoverføring utløser dokumentavgift. Dette gjelder ikke arealoverføring til veg- og jernbaneformål.			
	areal 0 - 500 m ²	0 %	7 000	7 000
	areal fra 501 m ² - 2000 m ²	0 %	17 500	17 500
	areal fra 2001 m ² -, økning pr påbegynt 1000 m ²	0 %	1 680	1 680
	For landbrukseiendom og grunn til allmenntilrette formål betales etter medgått tid. Minstepris	0 %	7 000	7 000
1.4.2	Anleggseiendom			
	For anleggseiendom kan volum som skal overføres fra en matrikkelenhet til en annen ikke være registrert på en tredje matrikkelenhet. Volum kan kun overføres til en matrikkelenhet dersom vilkårene for sammenføring er til stede. Matrikkelenheten skal utgjøre et sammenhengende volum.			
	volum fra 0 - 250 m ³	0 %	14 000	14 000
	volum fra 251 - 500 m ³	0 %	17 500	17 500
	volum fra 501 m ³ -, økning pr påbegynt 500 m ³ .	0 %	1 680	1 680
1.5	Klarlegging av eksisterende grensepunkt der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	For inntil to punkt	0 %	2 100	2 100
	For hvert nytt punkt	0 %	560	560
1.6	Klarlegging av eksisterende grensepunkt der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt, eller klarlegging av rettigheter			
	For inntil to punkt	0 %	4 200	4 200
	For hvert nytt punkt	0 %	840	840
	Gebyr for klarlegging av rettigheter faktureres etter medgått tid.			
1.7	Privat grenseavtale			
	For inntil 2 punkter	0 %	3 850	3 850
	For hvert nytt punkt	0 %	630	630
	Billigste alternativ for rekvirent velges.			
	Alternativt kan gebyr fastsettes etter medgått tid (minimum 3 timer).			
1.8	Timepris			
	Timepris for arbeider etter matrikkelloven	0 %	1 100	1 100
1.9	Betalingsbetingelser			
	Gebyret beregnes etter de satser som gjelder på rekvisisjonstidspunktet. Gebyret kreves inn etterskuddsvis, men før tinglysning.			
1.10	Utstedelse av matrikkelbrev. Jamfør matrikkelforskriften § 16.4			
	Matrikkelbrev inntil 10 sider	0 %	175	175
	Matrikkelbrev over 10 sider	0 %	350	350
	GEBYRREGULATIV FOR SEKSJONERING AV EIENDOMMER.			
	Lovhjemmel: Lov om eierseksjoner § 15.			
1	Generelt			
	Regulativet skal dekke utgifter til kontroll av at vilkårene for seksjonering er til stede, herunder kontroll av tegninger og eventuell befarung. Tinglysning av seksjonsbegjæringen kommer i tillegg.			
2	Oppretting av eierseksjoner, Inntil 2 seksjoner:	0 %	6 460	6 720
	Fra og med 3. seksjon:	0 %	580	610
3	Reseksjonering, endring av eierseksjoner i seksjonert sameie:	0 %	6 460	6 720
4	Befarung			
	Hvis det i forbindelse med seksjonering/reseksjonering er nødvendig med befarung, betales det i tillegg pr time:	0 %	1 150	1 200
	Eventuelt gebyr for oppmåling av utearealer kommer i tillegg			
5	Sletting/oppheving av seksjonert sameie	0 %	1 200	1 250
6	Betalingsbestemmelser			
	Innbetaling skal skje innen frist fastsatt av kommunen. Blir seksjoneringstillatelse ikke gitt skal tinglysningsgebyret og halvparten av gebyret for seksjonering betales tilbake.			
7	Gebyr for oppmåling av uteareal på eierseksjon kommer i tillegg til punkt 2. og 3.			
	Se gebyrregulativ for matrikkelloven punkt. 1.1.3.			
	OPPDRAG FOR TJENESTER UTFØRT AV EGET FORETAK			
	Oppdrag og tjenester utført av eget foretak, org. nr. 952857991			
1	Plassering av tiltak og beliggenhetskontroll, timepris inklusive instrumentleie. Timepris:	25 %	2 475	2 563
	BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV BYGGE- OG DELINGSSAKER M.M.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Gebyr for behandling av bygge- og delingssaker fastsettes iht. pbl § 33-1. Tid til nødvendig tilsyn og ulovlighetsoppfølging inngår. Eventuell tvangsmulkt og overtredelsesgebyr behandles særskilt.			
	Gebyr beregnes etter de satser som gjelder på det tidspunkt kommunen har mottatt en behandlingsdyktig søknad.			
	Hvis gebyret anses å bli klart urimelig i forhold til det arbeid eller de kostnader som kommunen har hatt med saken, kan kommunedirektøren på eget initiativ eller etter søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet.			
	Alle arealer regnes som bruksareal (BRA) iht. NS 3940 hvor overbygd areal inngår.			
1	Nybygg og hovedombygging av boliger og fritidsboliger inkl. tilhørende garasje i samme bygning (tillatelse til tiltak)			
A	For søknader som inneholder én boenhet:	0%	30 530	32 670
B	For søknader som inneholder mer enn en selvstendig boenhet, betales pr. boenhet f.o.m. boenhet nr. 2 t.o.m. nr. 20:	0%	15 290	16 360
C	For søknader som inneholder mer enn en selvstendig boenhet, betales ved flere enn 20 boenheter f.o.m. nr. 21:	0%	7 680	8 220
D	For søknad om ny boenhet, som tilbygg eller påbygg til eksisterende bygg, eller ved bruksendring av del av eksisterende bygg, betales pr. boenhet:	0%	15 290	16 360
E	For søknader om tilbygg eller påbygg som ikke inneholder ny boenhet betales etter satsene i kapittel 2.			
F	Sammenføyning fra tomannsbolig til enebolig	0%	8 720	9 330
G	Andre sammenføyninger av boenhet i boligbygg, pr. boenhet som bringes til opphør	0%	8 720	9 330
2	Andre kategorier nybygg samt tilbygg, påbygg, under bygging, hovedombygging, betales etter bruksareal.			
A.1	Grunnbeløp – til og med 15 m ²	0%	6 291	6 730
A.2	16 – 200 m ² - pr m ²	0%	155	166
A.3	201 – 600 m ² - pr m ²	0%	113	121
A.4	alt over 600 m ² - pr m ²	0%	58	62
B	Bruksendring: Ved bruksendring betales 50 % av satsene i 2 A.			
C	Driftsbygninger i landbruket, uisolerte lagerbygg og haller av duk eller folie med bruksareal inntil 1000 m ² betales etter satsene i 2A (1-4), men maksimum 20.000 kroner.			
D	Driftsbygninger i landbruket, uisolerte lagerbygg og haller av duk eller folie med bruksareal over 1000 m ² betales etter satsene i 2A (1-4), men maksimum 25.000 kroner.			
3	Arealuavhengige tiltak			
A	På bolig-, fritids- og landbrukseiendom: Endring av tillatelse, tak over inngangsparti, veranda, vindfang, forstøtningsmur, støyskjerm, brønn, dam og basseng, midlertidig tiltak, fasadeendring, riving, bygningsteknisk installasjon (separat installasjon eksklusiv ildsted/skorstein), tilknytning til offentlig nett, tankanlegg, gjerde, terrenginngrep, P-plasser og uisolerte vinterhager.	0%	4 110	4 400

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
B	På annen eiendom enn bolig-, fritids- og landbrukseieendom: Endring av tillatelse, tak over inngangsparti, veranda, vindfang, forstøtningsmurer, støyskjerm, brønn, dam og basseng, midlertidig tiltak, fasadeendring, riving, bygningsteknisk installasjon (separat installasjon eksklusiv ildsted/skorstein), tilknytning til offentlig nett, lednings- og kabelanlegg, tankanlegg, gjerde, terrenginngrep og p-plasser.	0%	8 170	8 740
C	Igangsettingstillatelse etter rammetillatelse, pr stykk	0%	5 670	6 070
D	Skorstein og ildsteder: oppføring, rehabilitering av skorstein	0%	1 290	1 380
E	Skilt og reklame, oppføring av enkeltskilt inntil 2 stk. (ved mer enn 2 skilt og skiltplaner for bygninger betales etter satsene i 3 F)	0%	3 550	3 800
F	Skiltplaner, ID-mast, pylon/totem	0%	7 600	8 130
4	Dispensasjoner			
A	Administrativ avgjørelse. Det betales et gebyr pr. dispensasjon, med 50% reduksjon fra og med dispensasjon nr. 2, dersom flere dispensasjoner i samme søknad. (fullt gebyr uavhengig av utfall)	0%	7 600	8 130
B	Politisk avgjørelse (fullt gebyr uavhengig av utfall)	0%	15 740	16 840
5	Fradeling/ arealoverføring (I tillegg kommer egne gebyrer knyttet til ev. kart- og oppmålingsforretning).			
A	For behandling av søknad om deling av eiendom i regulert område betales	0%	6 360	6 810
B	For hver ytterligere parsell i samme søknad betales	0%	3 250	3 480
C	For behandling av søknad om deling av eiendom utenfor regulert område betales	0%	6 360	6 810
D	For hver ytterligere parsell i samme søknad betales	0%	4 660	4 990
6	For behandling av utslippssøknader			
A	Inntil 15 pe	0%	7 100	7 600
B	15-50 pe	0%	34 650	37 080
C	Over 50 pe	0%	72 740	77 830
7	Behandling av søknader som ikke kommer til utførelse:			
A	For ferdigbehandlede søknader som ikke kommer til utførelse betales 75 % av satsene for gjeldende behandling, unntatt dispensasjonsgebyret som betales fullt ut, se punkt 4.			
B	Ved avslag betales 75% av satsene for gjeldende behandling, unntatt dispensasjonsgebyret som betales fullt ut, se punkt 4.			
C	Dersom søker velger å trekke saken før den er ferdigbehandlet, faktureres gebyret ut fra hvor langt i prosessen behandlingen har kommet. Ferdigbehandlet søknad settes til 75 % av ordinært gebyr. Prosesstart regnes fra mottakskontroll er gjennomført.			
D	Ved pålegg om søknad for ulovlig igangsatt byggearbeid eller arbeid igangsatt uten tillatelse, betales 100 % tillegg av satsene ovenfor på grunn av merarbeid.			
E	Fornyelse av tidligere godkjent byggesøknad og reviderte søknader som krever ny behandling belastes med 50 % av gjeldende behandling hvis søknad mottas innen ett år etter utløp av byggefrist.			
F	Dersom et avslag medfører at en revidert søknad mottas innen 3 måneder fra vedtaksdato og denne søknaden blir godkjent, betales et redusert gebyr tilsvarende 50 % av fullt gebyr.			
G	Merarbeid der arbeid ikke dekkes av regulativet faktureres med kr. 1 066,- pr time. Dette gjelder også besvarelse av forespørsler som medfører en sammenstilling av informasjon.			
8	Behandling av søknad om godkjenning av foretak og ansvarsrett, også ved sanitærmeldinger			
A	Lokal godkjenning	0%	6 340	6 780

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
B	Gjentatt søknad om lokal godkjenning som samsvarer med tidligere godkjenning	0%	2 210	2 360
C	Personlig godkjenning (selvbyggere)	0%	2 381	2 540
D	Søknad om ansvarsrett (der det ikke er gitt lokal eller personlig godkjenning)	0%	1 191	1 270
E	Endring av ansvarshavende	0%	2 570	2 750
F	Behandling av sanitærmeldinger der søker ikke har sentral godkjenning	0%	4 570	4 890
9	Andre gebyrer			
A	Søknad om midlertidig brukstillatelse (skal brukes kun unntaksvis, se pbl. § 21-10, 3. ledd)	0%	5 090	5 450
B	Ferdigattest som rekvireres innen fastsatt frist i midlertidig brukstillatelse belastes ikke med gebyr. Hvis ikke settes gebyret til:	0%	3 160	3 380
C	Anmodning om tilleggsopplysninger pga. søknad ikke komplett og behandlingsdyktig, pr. gang	0%	1 400	1 500
D	Gjennomgang som fører til retur av søknad fordi den ikke inneholder den minimumsdokumentasjonen som kreves i forskriften.	0%	1 741	1 860
	BETALINGSREGULATIV FOR BEHANDLING AV PLANSAKER			
	Private planforslag - Plan- og bygningsloven (PBL) kapittel 12. Med hjemmel i forskrift til plan- og bygningsloven § 2-1 kreves det at alle forslag til reguleringsplaner konstrueres og leveres på digital form før planforslaget tas opp til 1. gangs behandling. Digital arealplan skal være i henhold til nasjonal produktspesifikasjon for arealplan og digitalt planregister. Gebyret skal ikke overstige kommunens nødvendige kostnader på sektoren. Dersom planprosessen avsluttes etter oppstartsmøte og før forslag legges ut til offentlig ettersyn, skal det beregnes 50 % av fullt gebyr.			
	Hvis gebyret anses å bli klart urimelig i forhold til det arbeid og de kostnader som kommunen har hatt med saken, kan kommunedirektøren på eget initiativ eller etter søknad fastsette annet gebyr enn det som framgår av regulativet.			
A	Planprogram	0%	22 340	23 130
B	Reguleringsplaner (gebyr for oppstartsmøte og eventuelt konsekvensutredning tilkommer)		-	-
	Planareal inntil 10 daa	0%	95 560	98 910
	Planareal inntil 20 daa	0%	106 420	110 150
	Over 20 daa tillegg pr. påbegynt 10 daa	0%	9 560	9 900
	Innenfor kommunedelplan for Leiret, eller innenfor sentrumsformål S1 Vestad i byplanen.	0%	174 820	180 940
	Maksimalgebyr, for reguleringsplaner	0%	211 730	219 150
	Mindre reguleringsendringer, med delegert vedtak, fast pris:	0%	27 150	28 110
	Mindre reguleringsendringer, vedtak i formannskap, fast pris:	0%	47 790	49 470
	Vindkraftverk og solkraftverk (område- og detaljregulering), privat utarbeidelse	0%	200 000	207 000

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
C	<u>Tilleggsgebyr</u> Når kommunen må utføre digitalisering av plankart og tilpasning av format for innlegging i GIS-database betales gebyr etter brukte timeverk.			
	Minstegebyr pr. planforslag	0%	10 050	10 410
	Timepris	0%	1 210	1 260
D	<u>Konsekvensutredninger</u> Hvor planmyndigheten er godkjenningmyndighet for søkers konsekvensutredninger, jfr. Forskrift om konsekvensutredninger, betales gebyr etter brukte timeverk og utgifter kommunen måtte ha hatt til sakkyndig bistand.			
	Minstegebyr pr. planforslag	0%	30 900	50 000
	Minstegebyr for konsekvensutredning områderegeringsplan vindkraft. Eventuelle utgifter kommunen måtte ha til sakkyndig bistand kommer i tillegg.	0%	75 000	77 630
	Timepris	0%	1 210	1 260
E	Oppstartsmøte plansak, full planprosess	0%	11 610	12 020
	Oppstartsmøte plansak, mindre endring.	0%	8 040	8 330
	Oppstartsmøte vindkraft- og solkraftverk, områder- og detaljregulering	0%	30 000	31 050
F	Foreleggelse av planspørsmål (PBL §12-8) Framleggelse med politisk forhåndsvurdering	0%	14 790	15 310
	Foreleggelse av planspørsmål, vindkraftverk og solkraftverk	0%	20 000	20 700
G	Oppheve plan, privat initiativ	0%	34 580	35 800
	VEI, PARK OG ANLEGG			
1	LEIE AV TORGPASSER			
	Torgplassene er på 25 m2(liten) eller 50 m2 (stor)			
1.1.	Liten plass. 1 dag	0%	300	320
1.2	Liten plass. 10 dager, vilkårlige datoer	0%	1 100	1 140
1.3	Liten plass. 1 uke, kalender uke	0%	900	940
1.4	Liten plass. 1 måned, kalender måned	0%	1 400	1 450
1.5	Liten plass. 6 måneder, vilkårlige kalender-måneder	0%	2 200	2 280
1.6	Stor plass. 1 dag	0%	500	520
1.7	Stor plass. 10 dager, vilkårlige datoer	0%	1 800	1 870
1.8	Stor plass. 1 uke, kalender uke	0%	1 500	1 560
1.9	Stor plass. 1 måned, kalender måned	0%	2 300	2 390
1.10	Stor plass. 6 måneder, vilkårlige kalender-måneder	0%	3 600	3 730
1.11	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 dag	0%	200	210
1.12	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 10 dager, vilkårlige datoer	0%	2 000	2 070
1.13	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 uke, kalender uke	0%	1 400	1 450
1.14	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 1 måned, kalender måned	0%	2 800	2 900
1.15	Leie av 1 strøm uttak 16A 1-fase. 6 måneder, vilkårlige kalender-måneder	0%	3 900	4 040
		0%	-	-
2	LEIE AV KOMMUNAL P-PLASS, GATEGRUNN, TORG ELLER PARK	0%	-	-
	Kommunedirektøren kan inngå avtale om reduksjon av gebyr dersom gebyret blir urimelig høyt. All bruk/leie skal være forhåndsavtalt			
2.1	Folkvangtomta og Torget sør. Pris pr. dag.	0%	6 900	7 150
2.2	Kommunal gategrunn, Elvarheimparken, på betingelse av ingen framleie			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Der skiltplan er påkrevd, pris pr. dag og stenging av gate inntil 3 gatekvartal	0 %	1 845	1 910
	Der skiltplan er påkrevd, pris pr. dag og stenging av gate over 3 gatekvartal	0 %	2 990	3 100
	Bistand for utarbeidelse av skiltplaner, inntil 3 gatekvartal.	0 %	1 786	1 849
	Bistand for utarbeidelse av skiltplaner, over 3 gatekvartal.	0 %	2 990	3 100
	Uten vegstenging, intet gebyr. Evt. skader belastes søker.			
2.3	Det er utarbeidet særskilt avtale for Grundsetmartn, Elverumsdagene, og maidager/tivoli med omfattende trafikktiltak og leiebehov. Eventuelt skader faktureres separat	0 %	63 120	65 330
3	PARKERINGSavgift OG GEBYR			
	Elektrisk og hydrogendrevet kjøretøy betaler samme avgift som øvrige kjøretøy der avgiftsparkering gjelder. Hvis man parkerer på offentlig parkeringsplass med tidsbegrenset parkering, må urskive brukes. Står man på lade plass, må lading pågå for å unngå kontrollsanksjon			
3.1	Parkeringsavgift Folkvangtomta, svømmehallen nord eller Elvarheimgata pr dag.	25 %	60	90
3.2	Parkeringsavgift sentrum, utenom Folkvangtomta, svømmehallen nord eller Elvarheimgata, pr dag	25 %	30	180
3.3	Parkeringsavgift pr time. (gjelder fra første time på Folkvangtomta/svømmehallen nord/Elvarheimgata. Gjelder for tredje time ellers i sentrum, hvor det er to timer gratis parkering)	25 %	30	40
	Lading på lade plass. Her må det betales for parkering etter gjeldene satser, deretter belastes ladeavgift etter gjeldende spotpris for strøm med ett påslag for å dekke inn nettleie og vedlikeholdsutgifter. Påslaget er pr. 1/1-2026 på 100%. Kommunedirektøren kan endre påslaget i løpet av året.			
3.4	Jf. "Forskrift om offentlig parkeringsgebyr"; gjelder overtredelser av bestemmelser om stans og parkering av motorvogn eller tilhenger til motorvogn på veg åpen for alminnelig ferdsel, jf. trafikkreglene § 1. Samferdseldepartementet fastsetter størrelsen på gebyret, og dette kan endres uavhengig av kommunestyrets vedtak.	0 %	900	900
3.5	Jamfør "Forskrift om vilkårsarkering (parkeringsforskriften)". Gebyr fastsatt av Samferdseldepartementet. Ved overtredelse av vilkårene for parkering ilegges en kontrollsanksjon (gebyr) på: For andre overtredelser, herunder brudd på dokumentasjonsplikt for tidsbegrenset gratisarkering og kontrollsanksjon for dette , henvises det til forskriftens § 36. Samferdseldepartementet fastsetter størrelsen på gebyret, og dette kan endres uavhengig av kommunestyrets vedtak.	0 %	660	660
4	PARKERING, ABONNEMENTSKORT			
	Abonnementskort for parkering på offentlige avgiftsbelagte langtids P-plasser. Kortet er elektronisk og er knyttet til kjøretøyets reg.nr.			
4.1	Avgift pr år	25 %	7 525	17 000
4.2	Avgift pr måned	25 %	761	1 500
5	FRIKJØP AV PARKERINGSPLASSER			
	Jfr. vedtekt til PBL §69 nr. 4, stadfestet 05.11.1984.	0 %	173 720	179 810
6	GRAVING I KOMMUNALE VEGER OG GATER			
6.1	Behandling av gravesøknader, inkl. befarng, tilsyn og kontroll, pr søknad:	0 %	7 090	7 340
6.2	Dobbelt gebyr når graving er igangsatt uten godkjent gravetillatelse.	0 %	14 180	14 680

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
6.3	Gebyr for behandling av tiltak uten graving: -på kommunalt trafikkareal som krever arbeidsvarsling og skiltplan: Gjelder for all avsperring på veg, G/S-veg og fortau	0 %	1 750	1 820
6.4	Dobbelt gebyr når tiltak er igangsatt uten godkjent arbeidstillatelse	0 %	3 500	3 630
7	HÅNDHEVING AV POLITIVEDTEKTENE			
	Jamfør Politivedtektenes § 28a. Vedtektenes § 6, § 12, § 13, § 15, § 16, § 17, § 19, § 20 håndheves av Elverum kommune med hjemmel i forskrift av 19. juni 2012 nr. 600 om Kommunal håndheving av politivedtekter. Elverum kommune illegger ved overtredelser av disse bestemmelsene overtredelsesgebyr som fastsatt i forskriftens §6.			
	VANN- OG AVLØPSGEBYR			
	Vedtatt av Elverum kommunestyre hjemmel i lokal forskrift om vann- og avløpsgebyrer vedtatt 04. oktober 2023. Kommunestyret vedtar årlig nytt gebyrregulativ i forbindelse med budsjettbehandlingen.			
	Tilknytningsgebyr er et engangsgebyr som skal betales for tilknytning til kommunalt vann- og/eller avløpsanlegg. Gebyret skal betales for: a) Ny tilknytning av eiendom. b) Eiendom som kommunen krever tilknyttet. c) Eiendom med tilknytning som ikke er godkjent. For boligeiendom skal tilknytningsgebyr utgjøre et fast beløp per boenhet. Nærings- og kombinasjonseiendom skal betale tilknytningsgebyr i kategorier avhengig av utvendig diameter på inntaksledningen. Tilknytningsgebyret skal være betalt før tilknytning.			
	Årsgebyr for vannforsyning og avløpshåndtering er todelt: Abonnementsgebyr: Et fast årlig gebyr for kommunens vann- og avløpstjenester. Inntektene fra gebyret skal fortrinnsvis dekke tjenestenes forventede faste kostnader. I 2026 forventes disse å utgjøre ca. 15 % for vann og 15 % for avløp. Forbruksgebyr Fastsettes etter faktisk målt vannforbruk. For eiendom hvor vannmåler ikke er installert beregnes det et stipulert forbruk lik eiendommens bruksareal multiplisert med en faktor på 1,2 m3/m2. For fritidsbolig skal faktoren være 0,6 m3/m2. Bruksareal beregnes etter NS-3940. Vann og avløpsgebyrene beregnes etter prinsippet vannmengde inn er lik vannmengde ut.			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Differensiert abonnementsgebyr: Abonnementsgebyret er differensiert ut fra brukskategorier: a) Bolig- og fritidseiendom: per boenhet. b) Nærings- og kombinasjonseiendom: etter fastsatte kategorier som gjenspeiler vannforsyningskapasiteten til den enkelte eiendom.			
	Vannmåleravlesning: Abonnenter uten fjernavleste vannmålere skal lese av vannmåleren minst én gang i året, innen 31. desember, og levere resultatet til kommunen.			
	Gebyrreduksjon i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag. Abonnenten har rett til reduksjon i gebyr ved feil eller mangel ved vannforsyningen i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag. Abonnenten har rett til redusert gebyr dersom ikke-varslet avbrudd i vannforsyningen varer i mer enn 24 timer. Vilkår for gebyrreduksjon er at mangelen skyldes forhold på kommunens side, for eksempel forurensing i vannkilde eller feil ved kommunalt anlegg. Krav om redusert gebyr må fremmes innen to måneder etter at forholdet oppsto, dersom ikke kommunen har fattet eget vedtak om gebyrreduksjon.			
	GEBYRSATSER (alle satser er inklusiv merverdiavgift):			
1.1	Årlig abonnementsgebyr (kr/år) VANN			
	Bolig- og fritidseiendom (per boenhet)	15 %	630	630
	Annet enn bolig:			
	Kategori 1 (0-300) m ³ (1 boenhet)	15 %	630	630
	Kategori 2 (301-1.000) m ³ (3 boenheter)	15 %	1 888	1 888
	Kategori 3 (1.001-3.000) m ³ (6 boenheter)	15 %	3 776	3 775
	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ (12 boenheter)	15 %	7 551	7 551
	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ (24 boenheter)	15 %	15 102	15 102
	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ (50 boenheter)	15 %	31 463	31 463
	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ (100 boenheter)	15 %	62 926	62 926
	Kategori 8 (150.001-500.000) m ³ (150 boenheter)	15 %	94 389	94 389
	Kategori 9 (500.001-1.000.000) m ³ (300 boenheter)	15 %	188 777	188 777
	Sprinkleranlegg etter målt forbruk		-	
			-	
1.2	Årlig abonnementsgebyr (kr/år) AVLØP		-	
	Bolig- og fritidseiendom (per boenhet)	15 %	771	826
	Annet enn bolig:		-	-
	Kategori 1 (0-300) m ³ (1 boenhet)	15 %	771	826
	Kategori 2 (301-1.000) m ³ (3 boenheter)	15 %	2 313	2 475
	Kategori 3 (1.001-3.000) m ³ (6 boenheter)	15 %	4 626	4 951
	Kategori 4 (3.001-6.000) m ³ (12 boenheter)	15 %	9 252	9 899
	Kategori 5 (6.001-20.000) m ³ (24 boenheter)	15 %	18 504	19 800
	Kategori 6 (20.001-50.000) m ³ (50 boenheter)	15 %	38 551	41 251
	Kategori 7 (50.001-150.000) m ³ (100 boenheter)	15 %	77 102	82 499
	Kategori 8 (150.001-500.000) m ³ (150 boenheter)	15 %	115 653	123 749
	Kategori 9 (500.001-1.000.000) m ³ (300 boenheter)	15 %	231 305	247 496
	Sprinkleranlegg etter målt forbruk			
2.1	Målt forbruk kr/m³ VANN			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Alle abonnenter	15 %	20,47	20,47
2.2	Målt forbruk kr/m³ AVLØP			
	Alle abonnenter	15 %	25,60	27,39
3.1	Tilknytningsgebyr (kr) VANN			
	Bolig- og fritidseiendom	15 %	10 028	10 028
	Annet enn bolig:			
	Rørdimensjon 0 - 32 mm	15 %	10 028	10 028
	Rørdimensjon 32 – 40 mm	15 %	12 535	12 535
	Rørdimensjon 40 – 50 mm	15 %	15 042	15 042
	Rørdimensjon 50 – 63 mm	15 %	18 050	18 050
	Rørdimensjon 63 – 110 mm	15 %	21 560	21 560
	Rørdimensjon større enn 110 mm	15 %	25 070	25 070
3.2	Tilknytningsgebyr (kr) AVLØP			
	Bolig- og fritidseiendom	15 %	10 580	11 321
	Annet enn bolig:			-
	Rørdimensjon 0 - 32 mm	15 %	10 580	11 321
	Rørdimensjon 32 – 40 mm	15 %	13 225	14 151
	Rørdimensjon 40 – 50 mm	15 %	15 870	16 981
	Rørdimensjon 50 – 63 mm	15 %	16 560	17 719
	Rørdimensjon 63 – 110 mm	15 %	22 747	24 340
	Rørdimensjon større enn 110 mm	15 %	26 450	28 302
	Gebyrreduksjon i årsgebyret i medhold av forbrukerkjøpslovens regler om prisavslag: Årsgebyret reduseres med 0,3% per påbegynte døgn utover det første døgnet.			
4	Vannmålerleie (kr/år)			
	Per måler - Inntil 25 mm	15 %	240	240
	Per måler – 25 – 50 mm	15 %	336	336
	Per måler - Større enn 50 mm	15 %	480	480
	Oppmøtegebyr for avlesning av vannmåler: Dersom abonnenten unnlater å foreta avlesning i tråd med lokal forskrift og kommunen må foreta avlesning: kr 1500 per gang per vannmåler			
	Gebyr for avstengning og påsetting av vannforsyningen: Dersom kommunen foretar avstengning eller påsetting: kr 2000 per gang per eiendom.			
	Forfallsdatoer for kommunale gebyrer: 30. mars, 30. mai, 30. september og 30. november			
	INNFORDRINGSGEBYR			
	*Omkostninger som påløper i forbindelse med innfordring av husleie, barnehage/SFO, pleie- og omsorgstjenester, kommunale eiendomsavgifter, diverse fakturering og plan- og byggesaker framgår i tabellen nedenfor. Gebyrer fastsettes ut fra det til enhver tid gjeldende rettsgebyr (R), inkassosats (IS) fastsatt i forskrift eller standardkompensasjon etter lov om forsinkelsesrente.			
	Purregebyr (0,1 IS) av gjeldende inkassosats	0 %	*)	*)

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Betalingsoppfordring (0,3 IS) av gjeldende inkassosats	0 %	*)	*)
	Saker til forliksråd (1 R) av gjeldende rettsgebyr	0 %	*)	*)
	Begjæring om utlegg (1,7 R) av gjeldende rettsgebyr	0 %	*)	*)
	Standardkompensasjon for næringsdrivende i henhold til lov om forsinkelsesrenter		*)	*)
	Forsinkelsesrenter beregnes i henhold til lov om forsinket betaling.			
	MIDT-HEDMARK BRANN OG REDNINGSVESEN IKS.			
A	Leie av bil og mannskap			
	Leie av utrykningskjøretøy pr. time (i henhold til KS satser)	25 %	955	955
	Mannskap pr time pr stykk (i henhold til KS satser)	25 %	1 368	1 368
	Fritatt for merverdiavgift ved utrykning.			
B	Unødige alarmer utover 1 grunnet manglende vedlikehold/uaktsomhet.	25 %	10 469	10 836
	Unødige innbruddsalarmer utover 3 grunnet manglende vedlikehold/uaktsomhet.	25 %	1 075	1 114
C	Kursavgift for kurs arrangert av brann- og feiervesenet fastsettes i forhold til det enkelte kurs. Fritatt for merverdiavgift.			
D	Gebyr for behandling av søknad om fyrverkeri og tilsyn av utsalgssted.	0 %	4 075	4 218
	FEIE-OG TILSYNSGEBYR			
	Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS (MHBR) innkrever feie- og tilsynsgebyrer på vegne av kommunen og representerer ved innfordring av kravene Elverum kommune hva gjelder bruk av legalpant i eiendommer.			
1	For vanlige røykpiper i bolig- og forretningsbygg inntil 3 etasjer, ekskl. kjeller og uinnredet loft pr. pipe (røykløp) pr. år.	25 %	730	770
2	Tilsyn/kontroll/feieing fritidsbolig, faktureres pr. år	25 %	294	300
	Det foretas ikke feieing av piper (røykløp) dersom ildsted ikke er tilkoblet, eller i særskilte tilfeller, ildstedet (ene) er plombert av feiervesenet. NB! I disse tilfellene kan det søkes fritak for feie-/tilsynsgebyr.		-	-
3	Tilsyn/kontroll som går over 1 time faktureres pr. time. (iht. KS satser)	25 %	1 368	1 368
4	Dersom feier ved 2. gangs varsel møter "stengt dør2, ikke klargjort", faktureres det tilleggsgebyr for administrasjonskostnader	25 %	1 368	1 368
	Hvis eier/bruker ønsker tilsyn/feieing etter endt arbeidstid, på vanlige ukedager, betales et pristillegg på 50% iht. pkt. 3. Hvis eier/bruker ønsker tilsyn/feieing på helgedager betales et pristillegg på 100% iht. pkt. 3. Annet ikke lovpålagt arbeid faktureres etter pkt. 3 pr. påbegynte halvtimer inkludert kjøretid. Feieing og tilsyn er en lovpålagt tjeneste som det kan søkes fritak for, dersom fyringsanlegget ikke er i bruk. Se www.mhbr.no for å søke. Fritaket har ikke tilbakevirkende kraft.			
	Gebyr for tilknytning til Midt-Hedmark brann- og redningsvesen IKS/ Alarmsentral Brann Innlandet (110) automatiske alarmmottakere <i>Det fastsettes følgende satser for tilknytning til brannvesenets automatiske alarmmottaker ekskl. merverdiavgift, med unntak av</i>			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	<i>noen som er inkl. merverdiavgift som er merket. Ikke avgiftspliktige ytelser er merket særskilt.</i>			
1	Brannalarm, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på inntil 300 m ²	25 %	1 350	1 400
2	Brannalarm, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på 300 m ² -500 m ² • Kirkebygg, barnehage, privateide samfunnshus/ forsamlingslokaler • Skoler med samlet bruksareal (BRA) under 5000 m ² • Sykehjem/institusjon med mindre enn 100 senger • Næringsbygg med overnatting med mindre enn 50 senger • Leilighetsbygg/blokker med bruksareal (BRA) inntil 1200 m ² , gjelder ved detekterte fellesarealer • Politi-/ambulans-/brannstasjoner, Rådhus/kommunehus og Tinghus/rettsbygninger • Omsorgsboliger med mindre enn 20 leiligheter	25 %	2 694	2 788
3	Brannalarm, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Bygg med bruksareal (BRA) på 500 m ² -1200 m ² • Inntil 2 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 1200 m ² • Skoler med samlet bruksareal (BRA) over 5000 m ² • Sykehjem/institusjon med mer enn 100 senger • Næringsbygg med overnatting med 50 senger eller mer • Leilighetsbygg/blokker med bruksareal (BRA) på 1200 m ² -7500 m ² , gjelder ved detekterte fellesarealer • Idrettshaller • Omsorgsboliger med 20-50 leiligheter • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mindre enn 20 leiligheter • Garasjeanlegg inntil 5000 m ²	25 %	4 150	4 281
	Brannalarm, Kvartalsavgift prisgruppe 5 Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann/sprinkler o.l. • Kjøpesenter, mer enn 20 butikker • Storindustri med bruksareal (BRA) over 7500 m ² • Sykehus • Inntil 4 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500 m ² • Bolighus/blokker med næring sammen med mer enn 20 leiligheter, gjelder ved detekterte fellesarealer • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mer enn 50 leiligheter	25 %	5 375	5 563

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
5	Brannalarm, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 15 innganger på alarmsender for brann/ sprinkler o.l. • Kjøpesenter, mer enn 20 butikker • Storindustri med bruksareal (BRA) over 7500 m ² • Sykehus • Inntil 4 bygg på samme adresse med samlet bruksareal (BRA) inntil 7500 m ² • Bolighus/blokker med næring sammen med mer enn 20 leiligheter, gjelder ved detekterte fellesarealer • Private leilighetsbygg i kombinasjon med enkel næringsvirksomhet med mer enn 50 leiligheter	25 %	6 731	6 963
6	Brannalarm, Privatbolig/leilighet, Kvartalsavgift pris gruppe 6 • Brannalarm inkl. en tilleggsalarm	25 %	1 470	1 520
7	Brannalarm, Gårdsbruk/landbrukseiendommer, Kvartalsavgift Gjelder bruk av inntil 7 innganger på alarmsender for brann/ sprinkler o.l. • Brannalarm	25 %	1 519	1 575
8	Innbrudd, Kvartalsavgift • Kunden må ha brannalarm fra før, og selv ha system for å rykke ut på alarmen • Prisen gjelder pr. bygg	25 %	681	706
	Innbrudd, Kvartalsavgift - innbrudd avtaler inngått før 01.01.2016	25 %	Etter avtale	Etter avtale
9	Heisalarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som ikke har andre alarmer til 110-sentralen • Prisen gjelder for første heis	25 %	1 350	1 400
10	Heisalarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg der det er overført andre alarmer til 110-sentralen • Prisen gjelder pr. heis	25 %	681	706
11	Teknisk alarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som har andre alarmer til 110-sentralen	25 %	681	706
12	Teknisk alarm, Kvartalsavgift • Gjelder bygg som ikke har andre alarmer til 110-sentralen	25 %	1 350	1 400
	Rabattsatser for storkunder: Kunder med 5 objekt adresser eller mer får 15 % rabatt			
	SØR-ØSTERDAL INTERKOMMUNE RENOVASJON IKS			
	Det fastsettes følgende gebyrsatser for Sør- Østerdal Interkommunale renovasjonsselskap IKS. Alle priser er inklusiv merverdiavgift. Ved manuell betaling av fakturering/betalinger, vil det tilkomme et behandlingsgebyr på kr. 35,-. Sør-Østerdal Interkommunale Renovasjonsselskap IKS (SØIR) innkrever renovasjonsgebyrene på vegne av kommunen, og representerer ved innfordring av kravene Elverum kommune hva gjelder bruk av legalpant i eiendommer.			
A	Grunngebyr pr. år – husstander/husholdningsavfall	25 %	2 160	2 183
B	Volumgebyr pr år - tømming av restavfallsbeholder 1 gang pr måned - ordinære husstander:			
	140 ltr. restavfall	25 %	1 960	1 980
	190 ltr. restavfall	25 %	3 259	3 293
	240 ltr. restavfall	25 %	4 173	4 215
	360 ltr. restavfall	25 %	6 290	6 354
	660 ltr. restavfall	25 %	11 588	11 704
	160 ltr. ekstrasekk (kjøpes i butikkene - 60 kr inkludert mva)	25 %	70	70

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
C	Renovasjonsgebyr pr. år - forenklet renovasjonsordning (kun sekkrenovasjon) jamfør retningslinjer for endring av abonnement: (spredtbygde områder, langprivat gårdsveg, liten avfallsproduksjon)			
	Årsgebyr forenklet ordning	25 %	2 035	2 056
D	Fradrag i ordinært renovasjonsgebyr pr. år som følge av hjemmekompostering/bruk av egen gjødselekjeller for bioavfall - jfr. retningslinjer for endring av abonnement.			
	Fradrag hjemmekompostering	25 %	-800	-809
E	Serviceabonnement pr. år - henting av avfall utover 3 meters-regelen.			
	3-10 meter	25 %	300	304
	11-20 meter	25 %	608	614
	over 20 meter - særskilt avtale			
F	Gebyr pr år for renovasjon av hytter og fritidseiendommer			
	Kategori 0	25 %	3 641	3 679
	- hytter/fritidseiendommer i områder med høy standard og stor avfallsproduksjon (for eksempel Trysilfjellet)			
	Kategori 1	25 %	2 276	2 300
	- hytter/fritidseiendommer i regulerte hytteområder med tilrettelagt infrastruktur (veg, vann, avløp, elektrisitet).			
	Kategori 2	25 %	1 235	1 248
	- hytter/fritidseiendommer i eller i tilknytning til regulerte hytteområder. Omfatter også hytter som ligger inntil offentlig vei/privat vei og hvor det delvis er tilrettelagt infrastruktur. De fleste hytter hører inn under denne kategorien.			
	Kategori 3	25 %	496	501
	- omfatter hytter/koier med lav standard utenfor regulerte områder, uten vegforbindelse i rimelig nærhet.			
G	Bringeordning av sortert avfall til ministasjoner - papp/papir, glass og tekstiler			
	Ministasjoner		-	-
H	Bringeordning til gjenvinningsstasjoner - sorterte avfallsfraksjoner som papp/papir, treverk, metall, møbler, farlig avfall, hageavfall, kuldemøbler og så videre			
	Sortert avfall - Alle fraksjoner unntatt restavfall		-	-
	Restavfall pr inspiserbar sekk, inntil 140 liter, i klar plast med løst avfall (55 kr inkl. mva) inntil 3 sekker. Mer enn 3 sekker betales som 1/2 m ³	25 %	70	70
	Restavfall pr. 1/2 m ³ - 180 kr	25 %	235	235
	Restavfall pr. 1 m ³ - (mer enn 6 sekker etter m ³)	25 %	535	535
	Kostnadene for håndtering av sortert avfall inngår i grunngebyret.			
I	Septikrenovasjon – Elverum kommune			
	For tømning av slamavskillere for eiendommer med fast bosetting betales pr. år for slamvolum opp til 6 m ³ og tømning hvert 2. år.	25 %	1 690	1 708
	For eiendommer med fast bosetting uten toalett og for fritidsbebyggelse betales pr. år for slamvolum opptil 6 m ³ og tømning hvert 4. år.	25 %	841	850
	Tilsyn og kontroll av private avløpsanlegg jfr. KS vedtak 008/19	0 %	200	200
	ELVERUM KIRKELIGE FELLESRÅD			

	Priser og gebyrer 2026	Mva	2025	2026
	Festeavgift per år for graver ved kirkegårdene i Elverum	0 %	375	375

Selvkostkalkyler 2026

Elverum kommune beregner kommunale gebyrer i tråd med forskrift om beregning av selvkost.

Selvkost innebærer at ekstrakostnadene som kommunen påføres ved å produsere en bestemt tjeneste skal dekkes av gebyrene som brukerne av tjenestene betaler. Kommunen har ikke anledning til å tjene penger på tjenestene. En annen sentral begrensning i kommunens handlingsrom er at overskudd fra det enkelte år skal tilbakeføres til abonnentene eller brukerne i form av lavere gebyrer innen de neste fem årene.

Dette betyr at hvis kommunen har bokført et overskudd som er eldre enn fire år, må dette brukes til å redusere gebyrene i det kommende budsjettåret. Eksempelvis må et overskudd som stammer fra 2020 i sin helhet være disponert innen 2025.

Utfordringer med selvkostbudsjettet

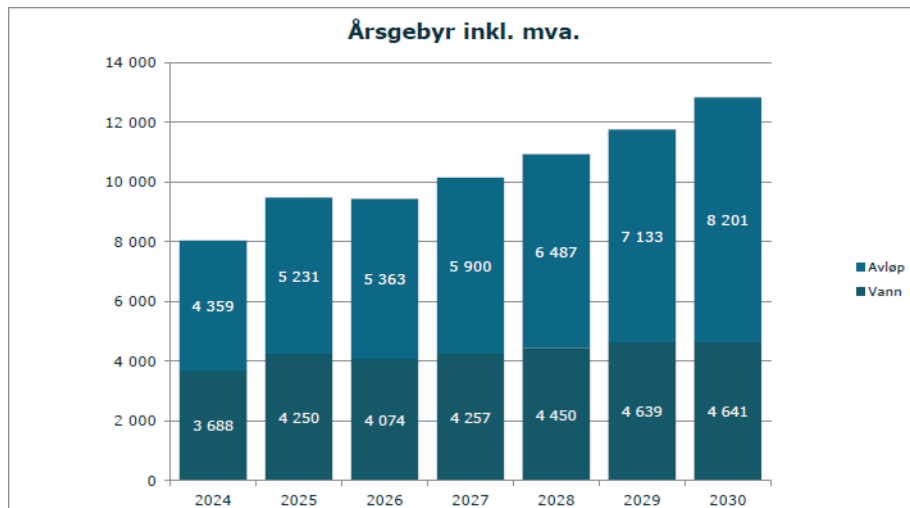
Det er en rekke faktorer som påvirker selvkostresultatet og som ligger utenfor kommunens kontroll. De viktigste faktorene er budsjettårets forventede kalkylerente (3 måned NIBOR + 0,7 %-poeng), kapasitetsbegrensninger ved gjennomføring av planlagte prosjekter, samt usikre utgifter og inntekter. I sum fører dette til at det er utfordrende å treffe med budsjettet.

Generelle forutsetninger

Kalkylerenten er anslått å bli 4,67 % i 2026. Budsjettet er utarbeidet den 17. oktober. Tallene for 2024 viser endelig etterkalkyle, tallene for 2025 er prognostiserte verdier, mens tallene for 2026 til 2029 er budsjett-/økonomiplan. Ved behov for ytterligere grunnlagstall og beregningsmetoder henvises det til kommunens selvkostmodell Momentum Selvkost Kommune.

Gebyrutvikling for vann og avløp

Fra 2025 til 2026 foreslås en samlet gebyrreduksjon på rundt -0,46 %, hvor avløp øker mest i prosent med 2,53 %. Vann reduseres med 4,14 %. I perioden 2024 til 2029 øker samlet gebyr med kr 3 726, fra kr 8 046 i 2024 til kr 11 772 i 2029. Dette tilsvarer en gjennomsnittlig årlig gebyrøkning på 7,91 %. Gebyreksemplene for vann og avløp er basert på et årlig vannforbruk på 150 kubikkmeter.

Gebyrendring fra året før	2026	2027	2028	2029	2030
Vann	-4,1 %	4,5 %	4,5 %	4,3 %	0,0 %
Avløp	2,5 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	15,0 %
Samlet endring	-0,5 %	7,6 %	7,7 %	7,6 %	9,1 %

Elverum kommune benytter selvkostmodellen Momentum Selvkost Kommune til for- og etter kalkulasjon av kommunale gebyrer. Modellen benyttes for tiden av flere enn 300 norske kommuner og selskap.

Forslaget til gebyrsatser for 2026 er utarbeidet av Elverum kommune i samarbeid med Momentum by Visma som har mer enn 20 års erfaring med selvkostberegninger og - rådgivning og bred erfaring rundt alle problemstillinger knyttet til selvkost.

Selvkostoppstilling Vann

Selvkostregnskap(1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	3 670	4 610	5 853	6 087	6 331	6 584	6 847
11*** Varer og tjenester	5 047	5 100	5 690	5 918	6 154	6 400	6 656
12*** Varer og tjenester	3 472	3 500	4 648	4 834	10 027	15 428	6 046
14*** Overføringsutgifter	60	1	100	104	108	112	117
Direkte driftsutgifter	12 248	13 211	16 291	16 943	22 620	28 525	19 666
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	8 299	8 516	5 521	5 957	6 245	6 399	6 431
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	8 478	9 246	10 449	11 015	11 873	12 766	13 512
Sum kapitalkostnader	16 778	17 762	15 970	16 972	18 118	19 164	19 943
Indirekte kostnader (drift og kapital)	1 268	1 318	1 370	1 424	1 481	1 540	1 601
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-1 521	-800	-800	-824	-849	-875	-702
Gebyrgrunnlag	28 773	31 692	33 031	34 715	41 570	48 554	40 509
Gebyrinntekter	33 500	36 822	36 400	38 204	40 103	42 001	42 205
Herav tilknytningsgebyr	382	150	400	400	400	400	400
Selvkostresultat	4 727	5 130	3 369	3 489	-1 467	-6 554	1 696
Selvkost dekningsgrad i %	116,43 %	116,19 %	110,20 %	110,05 %	96,47 %	86,50 %	104,19 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-9 101	-4 667	368	3 833	7 574	6 413	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	4 727	5 130	3 369	3 489	-1 467	-6 554	1 696
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-293	-94	96	252	306	141	38
Selvkostfond 31.12	-4 667	368	3 833	7 574	6 413	0	1 734

Selvkostoppstilling Avløp

Selvkostregnskap(1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	5 372	6 000	6 086	6 329	6 583	6 846	7 120
11*** Varer og tjenester	5 488	5 500	4 899	5 095	5 299	5 511	5 731
12*** Varer og tjenester	5 037	4 000	3 864	4 019	4 179	4 346	4 520
13*** Tjenester som erstatter kommunal egenp	4 804	5 050	5 550	5 772	6 003	6 243	6 493
14*** Overføringsutgifter	66	2	100	104	108	112	117
Direkte driftsutgifter	20 567	20 552	20 499	21 319	22 172	23 059	23 981
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	8 935	9 103	6 305	6 379	6 242	18 377	30 921
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	7 680	8 358	9 487	10 154	11 165	21 444	40 420
Sum kapitalkostnader	16 615	17 461	15 792	16 533	17 407	39 821	71 341
Indirekte kostnader (drift og kapital)	1 224	1 273	1 324	1 377	1 431	1 488	1 547
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-1 370	-235	-235	-235	-235	-235	-235
Gebyrgrunnlag	37 036	39 051	37 380	38 993	40 775	64 132	96 634
Gebyrinntekter	37 468	43 411	47 400	52 359	57 811	63 841	73 692
Herav tilknytningsgebyr	375	400	400	400	400	400	400
Selvkostresultat	432	4 360	10 020	13 365	17 036	-291	-22 942
Selvkost dekningsgrad i %	101,17 %	111,16 %	126,80 %	134,28 %	141,78 %	99,55 %	76,26 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	-676	-264	4 182	14 631	28 957	47 673	49 511
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	432	4 360	10 020	13 365	17 036	-291	-22 942
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	-20	86	429	961	1 679	2 129	1 700
Selvkostfond 31.12	-264	4 182	14 631	28 957	47 673	49 511	28 269

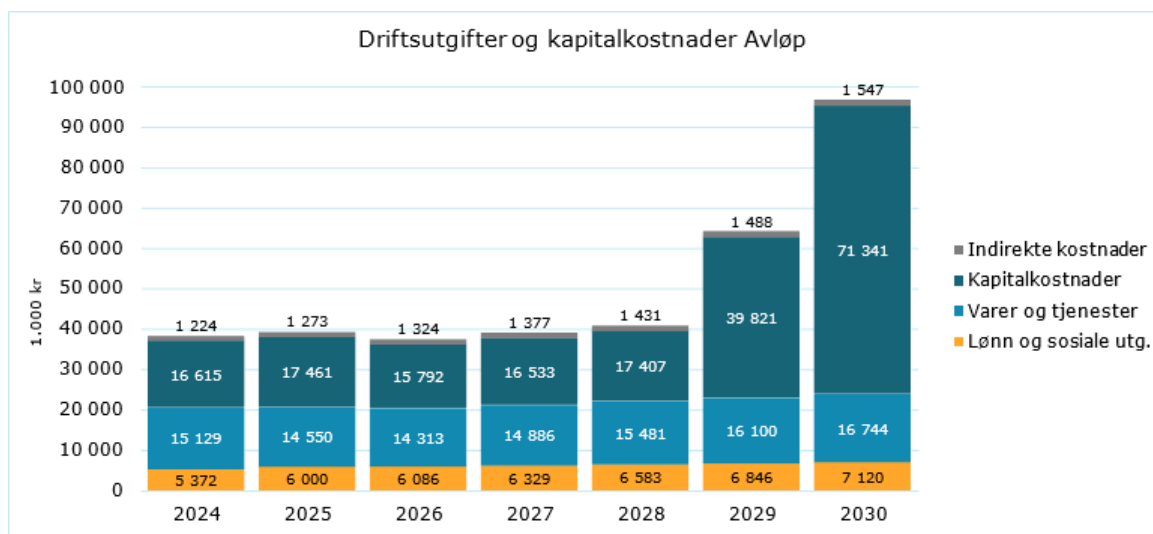
Gebyrsatser - Avløp 2024 til 2030

De samlede gebyrinntektene for avløp i Elverum kommune er ment å dekke alle kostnadene kommunen har ved å yte tjenesten. Årsgebyret er todelt, bestående av et fast abonnementsgebyr og et variabelt forbruksgebyr. For 2026 er det beregnet at abonnementsgebyret bør settes til 897 kroner og forbruksgebyret bør settes til 29,77 kroner/m³ for å dekke kommunens forventede kostnader. Det gir et samlet årsgebyr på 5 363 kroner for en standardabonnent med årlig vannforbruk på 150 m³.

Gebyrsatser, Avløp (inkl. mva.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Abonnementsgebyr (kr/abonnent)	729	875	897	987	1 086	1 194	1 373
Endring, abonnementsgebyr		20,0 %	2,6 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	15,0 %
Forbruksgebyr (kr/m ³)	24,20	29,04	29,77	32,75	36,01	39,59	45,52
Endring, forbruksgebyr		20,0 %	2,5 %	10,0 %	9,9 %	10,0 %	15,0 %
Årsgebyr ved 150 m ³ årlig forbruk	4 359	5 231	5 363	5 900	6 487	7 133	8 201
Endring fra året før		20,0 %	2,5 %	10,0 %	10,0 %	10,0 %	15,0 %

Driftsutgifter og kapitalkostnader - Avløp

Diagrammet viser den forventede utviklingen av kostnadene for avløp frem mot 2030.

Fra 2025 til 2026 forventes de totale kostnadene å reduseres med 4,53 %, hvorav overføringsutgifter øker mest med omtrent 98 000 kroner. Kapitalkostnadene utgjør 41,98 % av de totale kostnadene og forventes å øke med 55,5 millioner kr fra 2026 til 2030 som følge av planlagte investeringer.

Selvkostoppstilling Private planer

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	739	428	443	461	479	498	518
11*** Varer og tjenester	14	12	12	12	13	13	14
12*** Varer og tjenester	0	8	8	8	8	7	7
15*** Finansutgifter mv. ekskl. 155 og 159	-0	0	0	0	0	0	0
Direkte driftsutgifter	753	444	461	479	499	519	539
Indirekte kostnader (drift og kapital)	136	141	146	151	157	163	170
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-56	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	833	585	607	631	656	682	709
Gebyrinntekter	98	559	400	400	400	400	400
Subsidiering	736	26	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-736	-26	-207	-231	-256	-282	-309
Selvkost dekningsgrad i %	11,74 %	95,58 %	65,93 %	63,41 %	60,99 %	58,66 %	56,42 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	0	0	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	0	0	-207	-231	-256	-282	-309
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	0	0	-207	-231	-256	-282	-309

Selvkostoppstilling Byggesak

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	3 896	4 141	4 307	4 479	4 658	4 845	5 039
11*** Varer og tjenester	318	412	428	445	463	481	501
12*** Varer og tjenester	3	10	11	11	12	12	13
Direkte driftsutgifter	4 216	4 563	4 746	4 936	5 133	5 339	5 552
Indirekte kostnader (drift og kapital)	2 108	2 191	2 277	2 366	2 459	2 555	2 656
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-20	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	6 304	6 754	7 023	7 302	7 592	7 894	8 208
Gebyrinntekter	6 083	4 500	5 001	5 000	5 000	5 000	5 000
Subsidiering	0	1 771	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	-221	-2 254	-2 022	-2 301	-2 592	-2 894	-3 208
Selvkost dekningsgrad i %	96,49 %	66,63 %	71,21 %	68,48 %	65,86 %	63,34 %	60,91 %

Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	679	483	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	-221	-483	-2 022	-2 301	-2 592	-2 894	-3 208
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	25	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	483	0	-2 022	-2 301	-2 592	-2 894	-3 208

Selvkostoppstilling Oppmåling

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	1 023	1 350	1 404	1 460	1 519	1 579	1 642
11*** Varer og tjenester	47	50	52	54	56	58	61
12*** Varer og tjenester	60	70	73	76	79	82	85
Direkte driftsutgifter	1 129	1 470	1 529	1 590	1 654	1 720	1 789
Direkte kalkulatoriske avskrivninger	42	42	42	42	42	42	29
Direkte kalkulatoriske rentekostnader	13	11	10	7	5	4	2
Sum kapitalkostnader	55	53	52	50	48	46	30
Indirekte kostnader (drift og kapital)	166	172	178	184	191	198	205
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-51	-59	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	1 299	1 636	1 759	1 824	1 892	1 963	2 024
Gebyrinntekter	2 399	650	651	644	635	650	650
Selvkostresultat	1 101	-986	-1 108	-1 179	-1 258	-1 314	-1 374
Selvkost dekningsgrad i %	184,76 %	39,73 %	37,01 %	35,34 %	33,54 %	33,10 %	32,10 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	2 464	3 696	2 853	1 853	730	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1 101	-986	-1 108	-1 179	-1 258	-1 314	-1 374
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	131	143	107	57	0	0	0
Selvkostfond 31.12	3 696	2 853	1 853	730	-527	-1 314	-1 374

Selvkostoppstilling Eierseksjonering

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	29	30	31	32	34	35	36
11*** Varer og tjenester	1	1	1	1	1	1	1
12*** Varer og tjenester	6	6	6	6	6	7	7
Direkte driftsutgifter	35	37	38	40	41	43	44
Indirekte kostnader (drift og kapital)	4	4	4	4	4	4	5
+/- Øvrige inntekter og kostnader	-18	0	0	0	0	0	0
Gebyrgrunnlag	24	41	42	44	45	47	49
Gebyrinntekter	25	15	42	44	45	47	49
Subsidiering	0	17	0	0	0	0	0
Selvkostresultat	1	-26	0	0	0	0	0
Selvkost dekningsgrad i %	105,50 %	36,59 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %	100,00 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	7	9	0	0	0	0	0
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	1	-9	0	0	0	0	0
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	0	0	0	0	0	0	0
Selvkostfond 31.12	9	0	0	0	0	0	0

Selvkostoppstilling Tilsyn av spredt avløp

Selvkostregnskap (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
10*** Lønn	129	215	430	447	465	484	503
11*** Varer og tjenester	2	20	40	42	43	45	47
Direkte driftsutgifter	132	235	470	489	508	529	550
Indirekte kostnader (drift og kapital)	88	91	95	99	103	107	111
Gebyrgrunnlag	220	326	565	588	611	636	661
Gebyrinntekter	565	370	370	405	448	515	576
Selvkostresultat	345	44	-195	-183	-163	-121	-85
Selvkost dekningsgrad i %	257,28 %	113,56 %	65,48 %	68,92 %	73,29 %	80,96 %	87,09 %
Selvkostfond/fremførbart underskudd (1.000 kr)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Selvkostfond 01.01	246	610	683	515	351	200	85
-/+ Bruk av/avsetning til selvkostfond	345	44	-195	-183	-163	-121	-85
-/+ Kalkulert rentekostnad/-inntekt selvkostfond	18	28	27	19	12	6	2
Selvkostfond 31.12	610	683	515	351	200	85	2

Kontrollutvalg

Kontrollutvalget forslag til budsjett skal følge kommunedirektørens innstilling kommunens årsbudsjett. Nedenfor er kontrollutvalgets forslag til budsjett 2026.

	Budsjett 2025	Budsjett 2026
Annen godtgjøring folkevalgte	52 000	52 000
Tapt arbeidsfortjeneste folkevalgte	15 000	10 000
Møtegodtgjørelse folkevalgte	50 000	45 000
Arbeidsgiveravgift	15 000	15 000
Abonnementer	3 000	3 000
Beverting	3 000	3 000
Kurs og opplæring	40 000	40 000
Sum politisk virksomhet	178 000	168 000
Regnskapsrevisjon	1 561 875	1 623 125
Forvaltningsrevisjon	510 000	530 000*
Eierskapskontroll	95 625	99 375
Bestilte mindre undersøkelser	191 250	198 750
Annet (møter KU og KS)	89 250	66 250
Sekretariat, Konsek Øst IKS	479 000	492 500
SUM	3 105 000	3 178 000

* Beløpet må reduseres med kr 150 000 i henhold til kommunestyrets vedtatte endringsforslag.

Sak EI-49/25 Budsjett for kontroll- og revisjonsarbeidet 2026

Forslag til vedtak/innstilling:

- Vedlagt budsjett med en ramme på kr 3 178 000,- oversendes kommunestyret som kontrollutvalgets forslag til budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Elverum kommune 2026.
- Forslaget følger formannskapetets innstilling til kommunestyret som gjelder budsjettet for Elverum kommune 2026.

Saksframstilling:

I henhold til forskrift om kontrollutvalget og revisjon, kapittel 1 § 2, skal kontrollutvalget utarbeide forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen eller fylkeskommunen. Dette vil si budsjett for kontrollutvalgets egen virksomhet, for sekretærfunksjonen, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og regnskapsrevisjonen.

Det er verdt å merke seg kommentarene til forskriften § 2, hvor det står følgende: «**At forslaget skal følge innstillingen betyr også at kommunedirektøren ikke har adgang til å gjøre endringer i dette forslaget underveis i prosessen**».

Politisk virksomhet

Det er lagt inn en reduksjon på til sammen kr 10 000,- nå kr 168 000,-.

Regnskapsrevisjon

Budsjettet for Revisjon Øst IKS vedtas av representantskapet i selskapet. I dette budsjettforslaget er timeforslaget i Elverum kommune anslått til å ligge på 1 225. Dette gir et revisjonshonorar på kr 1 623 125,-. Budsjettet omfatter timeforbruk på områdene:

- Revisjon av kommunens årsregnskap 950
- Attestasjoner og revisjonsuttalelser 225
- Veiledning/bistand 25
- Forenklet etterlevelseskontroll 25
- Møter i kontrollutvalg og kommunestyre 50

Bestilte mindre undersøkelser

Det er lagt inn 150 timer for mindre undersøkelser.

Forvaltningsrevisjon

I oppdragsavtalen med Revisjon Øst IKS er det lagt inn 400 timer til forvaltningsrevisjon, kr 530 000,-.

Det legges fram forslag til valg av forvaltningsrevisjonsprosjekt for kontrollutvalget.

Eierskapskontroll

Det er lagt inn 75 timer for eierskapskontroll.

Sekretariat for kontrollutvalget

Dette er et samarbeid mellom Elverum, Engerdal, Stor-Elvdal, Trysil, Åmot, Eidskog, Grue, Kongsvinger, Nord-Odal, Sør-Odal, Våler og Åsnes kommuner.

Driftsutgiftene i Konsek Øst IKS har fordelingsnøkkel 40 % etter innbyggertall, mens 60 % er fordelt likt i budsjettsammenheng, men blir avregnet etter medgått tid i etterkant. I budsjettet for 2026 er Elverum kommunes andel kr 492 500,-.

Konklusjon

Forslag for budsjett for kontroll og revisjonsarbeidet i Elverum kommune for 2026:

Politisk virksomhet kr 168 000,-

Regnskapsrevisjon kr 1 623 125,-

Mindre undersøkelser kr 198 750,-

Forvaltningsrevisjon kr 530 000,-

Eierskapskontroll kr 99 375,-

Møter i kontrollutvalg og kommunestyre kr 66 250,-

Sekretariat for kontrollutvalget kr 492 500,-

Beskrivelse av grunnlagsendringer for hver sektor og stab

Ved budsjettering er det noen forhold som administrasjon og kommunestyret selv ikke kan påvirke og som må innarbeides i budsjetter for kommende år. Forhold som kommunen selv ikke kan påvirke er blant annet lønns- og prisvekst, endringer i myndighetskrav (lovpålagte oppgaver), endringer i demografi og brukersammensetning mv.

I grunnlagsendringer ligger også helårsvirkning av tiltak i gjeldene økonomiplan eller andre endringer som kommunestyret har vedtatt gjennom året (egne saker eller tertialrapporter).

I skjemaet for «*Bevilgning drift – netto*» vises budsjetterammer for de forskjellige sektorer og staber.

Budsjetterammene er nettorammer, det vil si bruttoutgifter minus bruttoinntekter for hver sektor og stab. Endringer i forutsetninger gjør at rammene må justeres hvert år for at årsbudsjettet for kommende år skal være realistisk.

Lønns- prisvekst fra 2025 til 2026 (deflator) er innarbeidet med 3,5 prosent, som er i samsvar med forslag til statsbudsjett 2026.

- **Lønn:** 2,1 % (helårseffekt av lønnsoppgjøret 2025), og 3 % i forventet lønnsoppgjør 2026.
- **Utgifter:** 2,8 % prisregulering
- **Inntekter:** 3,5 % prisregulering

Tabellen nedenfor viser grunnlagsendringer på hovedpostnivå samlet for alle sektorer og staber.

Grunnlagsendringer fordelt på hovedposter		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		58 313
02 Lønn til vikarer		196
03 Lønn til ferievikarer		487
04 Overtidslønn		230
05 Annen lønn		1 149
09 Sosiale utgifter (pensjon og arbeidsgiveravgift)		34 952
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		17 304
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		6 451
40 Overføringer og tilskudd til andre		24 397
60 Salgsinntekter		-4 236
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		10 707
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse		-500
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		-12 000
Sum grunnlagsendringer		137 449

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 fordelt på hovedposter.

Økningen i sosiale utgifter i tabellen over viser en relativt stor vekst. Hovedårsaken er endrede pensjonsregler som medfører økte kostnader for kommunene. Endringene innebærer en årlig økning i pensjonskostnadene på om lag 2 prosent for kommunen. Dette skal kompenseres gjennom en tilsvarende økning i rammetilskuddet.

Nedenfor er grunnlagsendringene for hver sektor og stab kommentert. Endringene er delt i inn i hovedposter, som viser hvilken type utgiftsart er det som er påvirket er grunnlagsendringer.

Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	-197
05 Annen lønn	-125
09 Sosiale utgifter	-530
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-220
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	-242
40 Overføringer og tilskudd til andre	-503
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	1 892
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-49
Sum grunnlagsendringer	26

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Kommunedirektør inkl. Samfunnsutviklingsstaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Endring av stilling fra juridisk rådgiver til kommuneadvokat. Endringen ses i sammenheng med reduksjon kjøp av advokattjenester i barnevern. Naturlig avgang 0,3 årsverk politisk sekretariat. Rådgiverstilling klima og energi erstattes ikke etter oppsigelse.

0,4 årsverk overføres fra HR/personal til politisk sekretariat. Endrer rammen mellom staber, men endrer ikke den totale rammen i kommunen. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 tilsvarer 111 000 kroner.

05 Annen lønn: Økte reisekostnader kommuneadvokat i forbindelse med saker for nemd. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 tilsvarer 23 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt sosiale utgifter av lønnsoppgjør 2025 tilsvarer 45 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Kostnader knyttet til krav om kompetanse kommuneadvokat og kompetansetiltak innen beredskap. Kjøp av tjenester til kommuneplan samfunnsdel som følge av at rådgiver i prosjekt har sagt opp stillingen. Prisregulering av utgifter tilsvarer 60 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Økning 72 000 kroner til kontrollutvalget

40 Overføringer og tilskudd til andre: Tilskudd til prosjekt Klima og energi bortfaller som følge av at rådgiver har sagt opp. Tilsvarer 710 000 kroner. Økt tilskudd til Elverum vekst for tjenestekjøp med 200 000 kroner

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Bortfall av overføringer fra kommunene i regionen reduseres med 1,3 millioner kroner. Lavere aktivitet i internasjonale prosjekter på grunn av omlegging av program i perioden gir lavere overføringer i 2026. Beregnet til 600 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -49 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til stabens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for teknikk og miljø

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	543
04 Overtidslønn	12
05 Annen lønn	230
09 Sosiale utgifter	-1 138
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	1 205
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	960
60 Salgsinntekter	5 278
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-259
Sum grunnlagsendringer	6 831

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Sektor for teknikk og miljø.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Reduserer lønnsbudsjettet på enhet geodata med en vakant stilling, på grunn av lav aktivitet i eiendomsmarkedet. Øker lønnsbudsjettet på planenheten for å imøtekomme økt aktivitet. Effekten av lønnsoppgjøret 2025 utgjør alene 510 000 kroner.

04 Overtidslønn: Justert opp basert på effekten av lønnsoppgjør 2025 med 12 000 kroner.

05 Annen lønn: Justeres opp basert på tidligere underbudsjettet lønn til ekstrahjelp hos enhet veg, park og anlegg. Effekten av lønnsoppgjøret utgjør 21 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over. Premieavviket for 2026 reduserer denne kostnadsgruppen betydelig.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Justeres opp på grunn av prisvekst på varer og tjenester. I denne økningen ligger bl.a. 100 000 kroner til drift og vedlikehold av nye rådhusplassen, mesteparten av disse utgiftene vil dekkes opp av inntekter fra utleie av plassen. Prisregulering av utgifter beløper seg til 597 000 kroner. Forsikringspremiene er varslet økt med 22,3%.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Budsjettet tilhørende kommunens tilskudd til Midt-Hedmark-Brann og Redning øker med 960 000 kroner jfr. vedtatt Strategiplan MHBR, KS sak 24/7659

60 Salgsinntekter: Reduserer inntektsbudsjettet på geodata-enheten med 1.35 millioner kroner på grunn av lite etterspørsel etter oppmålingsforretninger. Dekkes inn av tidligere opparbeidet selvkostfond. Har for tiden to vakante stillinger, hvor den ene fjernes og den andre opprettholdes i påvente av høyere aktivitet i eiendomsmarkedet.

Reduserer inntektsbudsjettet på byggesaks-enheten med 993 000 kroner på grunn av lavere byggeaktivitet i kommunen, som følge av høye renter og byggekostnader. Dekkes delvis inn av tidligere opparbeidet selvkostfond. Vakant stilling holdes fortsatt vakant i påvente av større byggeaktivitet i markedet.

Reduserer inntektsbudsjettet på parkeringsområdet på grunn av vedtak om fortsatt to timers gratis parkering i sentrum. Når de nye vedtatte bestemmelsene innføres vil inntektene øke noe sammenliknet med tidligere, men mindre enn forutsatt, dersom avgift hadde blitt innført fra første time. Forventede inntekter fra parkeringsordningen reduseres med 1,5 millioner kroner fra opprinnelig 2025-budsjett til budsjett 2026.

Inntektsbudsjettet tilhørende enhet for veg, park og anlegg reduseres med bakgrunn i mindre salg av tjenester for utførelse i veg-prosjekter, samt redusert etterspørsel hos andre sektorer. Inntektsbudsjettet reduseres med 1,58 millioner kroner, ned fra dagens budsjett på 4,08 millioner kroner til budsjett 2026 pålydende 2,5 millioner kroner. Med bakgrunn i bemanningsbehovet for vinterberedskapen er målsettingen å holde denne inntekten så høy som mulig, for å holde de totale kostnadene til vegvedlikehold så lave som mulig.

Inntektsvekst, som følge av prisvekst, utgjør 222 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -259 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Flytting av budsjettmidler for vann og avløp fra fellesområdet til sektor for teknikk og miljø

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	8 357
04 Overtidslønn	561
05 Annen lønn	29
09 Sosiale utgifter	2 831
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	19 800
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	5 50
60 Salgsinntekter	-77 58
Sum grunnlagsendringer	-40 957

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 - vann og avløp.
Eiendomsstaben

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	2 030
02 Lønn til vikarer	2
04 Overtidslønn	15
09 Sosiale utgifter	- 1 607
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	6 890
60 Salgsinntekter	-2 888
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-530
Sum grunnlagsendringer	3 912

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Eiendomsstaben.
Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Underbudsjettet lønn knyttet til fast tilsatte vikarrenholdere. Disse ble ansatt i slutten av 2024 i et forsøk på å redusere sykefraværet, noe som faktisk har inntruffet i løpet av 2025. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 957 000 kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 2 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 15 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 288 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Økte kostnader som følge av regulering av 2025-priser, samt underfinansiert budsjett i 2025.

Økt leiekostnad til formålsbygg utgjør 505 000 kroner, mens økt felleskostnad borettslag utgjør 200 000 kroner. Økt kostnad til TV-abonnement i boliger utgjør 150 000 kroner, mens fjernvarmekostnaden utgjør en økning på 1.350.000 kroner. Videre utgjør økte gebyrer for VA til kommunale boliger 750 000 kroner. Underfinansiert kaffeordning samt økte priser utgjør 390.000 kroner. I tillegg utgjør budsjettoverføringen av vedsentralen fra HMO 1,26 millioner kroner. Bortfall av fakturering til Kommuneskogen for vedsentralen utgjør 120 000 kroner, mens varsel om økt forsikringspremie for formålsbygg og boliger utgjør en økning av budsjettet med 730 000 kroner.

Innsparing knyttet til pågående ENØK-prosjekt innebærer redusert netto budsjettkostnad for strøm i størrelsesorden -565 000 kroner, mens bortfall av kostnader til tomgangsdrift Kirkeby oppvekstsenter utgjør -130 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør kr 2,13 millioner kroner.

60 Salgsinntekter: Økt husleieinntekt knyttet til justert gjengs leie for boligporteføljen, samt økt inntekt knyttet til utleie av Beredskapssenteret utgjør i sum -956 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør kr 1,9 millioner kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -530 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til stabens budsjettramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for skole

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		13 244
02 Lønn til vikarer		88
03 Lønn til ferievikarer		13
04 Overtidslønn		30
05 Annen lønn		891
09 Sosiale utgifter		-7 118
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		2 666
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		4 174
40 Overføringer og tilskudd til andre		-206
60 Salgsinntekter		-343
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		527
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		- 3 248
Sum grunnlagsendringer		10 717

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Sektor for skole.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Endringene på grunnskoleområdet utgjør 7,6 millioner kroner. Av dette er korrigering av budsjetteringsfeil kr 6,18 millioner kroner, utsatt effekt av tiltak med sentralisering av tilbud for elever med autismespekterforstyrrelse 1,42 millioner kroner. Det er redusert noe over ett årsverk i Bosetting og introduksjon, som utgjør 744 000 kroner, og en økning hos ELS på 427 000 kroner. PPT/logoped har redusert stilling tilsvarende 322 000 kroner. I tillegg kommer en økning på 127 000 kroner som dekkes av Innlandet fylke.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør kr 6 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 88 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 13 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 30 000 kroner.

05 Annen lønn: Redusert budsjett til engasjement i grunnskolen på 1,62 millioner kroner, økt budsjett til introduksjonslønn på 2,48 millioner kroner. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 33 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 1,5 millioner kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Økning på prisjustering og etter reguleringer på skoleskyss utgjør 1,51 millioner kroner. Matutgifter til SFO, er regulert i henhold til inntektsøkning og prisjustering 311 000 kroner. Innkjøpskostnader til kantine på EUS er regulert opp med 500 000 kroner, med en tilsvarende inntektsøkning som er budsjettert tidligere. Det er budsjettert med reduksjon på utgifter til anbudsprosess i BOI, 100 000 kroner og utgifter til lokalleie i grunnskole, 250 000 kroner.

Det er videre redusert 307 000 kroner i en teknisk budsjettpost knyttet til lokaler for PPT i opphørt kommunesamarbeid. Det er ulike andre mindre poster og reguleringer i sektoren som utgjør en økning på 353 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 547 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Økningen kommer i all hovedsak av økte kostnader til individuelt tilpasset opplæring for elever plassert i omsorg i andre kommuner, 1,6 millioner kroner, og tilsvarende kostnader til elever som går på privatskole, 2,4 millioner kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Fjernet historisk budsjettpost uten grunnlag, 206 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Økning i betaling for plass og kost i SFO etter revidering basert på september 2025-nivå, 236 000 kroner. Prisjustering av inntekter utgjør 387 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Netto økning på 550 000 kroner som følge av økte tilskudd fra IMDi, 700 000 kroner, inntektstap etter avsluttet verstkommunesamarbeid, 950 000 kroner, inntekter på lærere i utdanning, 280 000 kroner og endringer i inntekter på gjesteelever på totalt 580 000 kroner.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, –3, 25 millioner kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for barnehage

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		- 1 142
02 Lønn til vikarer		13
04 Overtidslønn		2
05 Annen lønn		762
09 Sosiale utgifter		-1 037
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		514
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		7 900
60 Salgsinntekter		3 151
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		270
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV		- 1 112
Sum grunnlagsendringer		9 320

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Sektor for barnehage.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Reduksjonen skyldes tiltak om å legge ned en småbarnsavdeling fra august 2025, tilsvarende 3 årsverk. I tillegg er det foretatt en nedjustering på ett årsverk i en kommunal barnehage som følge av endrede barnetall. Samlet innebærer dette en reduksjon på 4 årsverk i sektoren, med en helårseffekt på om lag 2,7 millioner kroner i 2026.

Helårseffekten av lønnsoppgjøret 2025 utgjør 1,6 millioner kroner, noe som gjør at netto endring fremkommer lavere i tabellen.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 13 000 kroner.

05 Annen lønn: Avviket skyldes forskjøvet arbeidstid iht. hovedtariffavtalen. Når arbeidsgiver ber ansatte om å forskyve vakter, utløses kompensasjon. Tidligere har dette i praksis blitt håndtert uten utbetaling, men avtaleverket krever at ordningen følges. Dette gir økte utgifter i sektoren fra 2026.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 17 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 536 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: 260 000 kroner gjelder økte lisenskostnader, da regnskapet viser høyere utgifter enn budsjettet.

Resten er en teknisk justering knyttet til matpenger: inntekten er økt uten at utgiften er regulert tilsvarende. Inntekter og utgifter til mat hører sammen og må føres i balanse.

Prisregulering av utgifter utgjør 97 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Skyldes beregning for tilskudd til private barnehager.

60 Salgsinntekter: Avviket skyldes helårseffekt av regjeringens innføring av endring i makspris i barnehage. Fra 2 000 kroner hver mnd. Til 1 200 kroner hver mnd.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: 400 000 kroner skyldes en budsjetteknisk justering av et tidligere innmeldt salderingstiltak. Gjelder frikjøp av ansatte til utviklingsarbeid i tråd med strategisk plan med ekstern finansiering. 900 000 kroner ble finansiert i 2025, men kun 500 000 kroner blir finansiert i 2026. Antar at det vil komme inn 500 000 kroner mer i refusjon grunnet barn i andre kommuner.

370 000 kroner skyldes lavere refusjon fra staten i 2026 enn tidligere, da midler til foreldre støttende tiltak faller bort.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -1,11 millioner kroner er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjettramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Nav Elverum

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		716
04 Overtidslønn		1
05 Annen lønn		260
09 Sosiale utgifter		-683
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		128
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		50
40 Overføringer og tilskudd til andre		6 458
60 Salgsinntekter		-1
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra Nav		-208
Sum grunnlagsendringer		6 721

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Nav Elverum.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: 347 000 kroner, tidligere feilbudsjettering grunnet differanse i faktiske i lønnsforhandlinger og budsjettert lønnsutvikling.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 369 000 kroner.

05 Annen lønn: 260 000 kroner, oppjustering økte satser Kvalifikasjons Programmet (KVP - deltager lønn).

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 110 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: 106 000 kroner, leasing av PC og telefon, kontorrekvisita, lisenser etc.

Prisregulering av utgifter utgjør 22 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: 50 000 kroner, prisvekst administrasjon

40 Overføringer og tilskudd til andre: 6,46 millioner kroner, økt økonomisk sosialhjelp som en følge av å økte statlige veiledende satser (reguleres minst 1 gang i året av Arbeids- og velferdsdepartementet), prisstigning på varer og tjenester generelt i samfunnet, deriblant husleie. Antall fordrevde fra Ukraina som er registret hos Nav øker markant, da en stor pulje blir avsluttet introduksjonsprogrammet i løpet av 2025. Disse har behov for økonomisk sosialhjelp, dersom de ikke er i arbeid og derfor ikke er økonomisk selvstendige.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra Nav: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra Nav, -208 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjettramme.

Sektor for kultur

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	-265
02 Lønn til vikarer	2
03 Lønn til ferievikarer	5
04 Overtidslønn	7
05 Annen lønn	-40
09 Sosiale utgifter	-1 186
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	1 111
40 Overføringer og tilskudd til andre	468
60 Salgsinntekter	-115
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	6
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-205
Sum grunnlagsendringer	-212

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Sektor for kultur.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Redusert med 2 årsverk Jobbsentralen. 20% stilling økning assistent bibliotek, innarbeidet tillegg i fast lønn og generell lønnsøkning på sektor med totalt 470 000 kroner. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 407 000 kroner.

05 Annen lønn: Lønn til ekstrahjelp ved arrangementer. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 13 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon og beregningsforutsetninger for pensjon. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 13 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Dataprogrammet BookUp, Serviceavtale Meråpent og Kpi Bibliofil, Økning Tono/gramolisenser, økte utgifter trykking og distribusjon, økning kostnad serviceavtaler utstyr, Kpi økning husleie TAIK, mindre prisjusteringer på oppfølging av artister og økning i forsikringskostnader med 329 000 kroner. Prisregulering av utgifter utgjør 331 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Kpi framskrivning i henhold til avtale møteplassen med 41 000 kroner, frivilligsentralen med 83 000 kroner og Elverum kirkelig fellesråd med 350 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Kaffeautomat for besøkende på biblioteket er fjernet inntektskrav kaffesalg nullet ut, kiosk Ungdommens hus inntektskrav justert. Tatt ut inntektskrav Jobbsentralen 205 000 kroner. Økte leieinntekter kantina rådhuset, ses mot økte kostnader overtid. Prisregulering av inntekter utgjør 365 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -205 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Sektor for helse, mestring og omsorg

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	23 796
02 Lønn til vikarer	91
03 Lønn til ferievikarer	469

04 Overtidslønn	145
05 Annen lønn	-1 021
09 Sosiale utgifter	-18 322
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	8 331
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	-6 991
40 Overføringer og tilskudd til andre	17 957
60 Salgsinntekter	-3 609
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	7 075
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-5 960
Sum grunnlagsendringer	21 961

Sektoren for helse, mestring og omsorg skiller seg vesentlig fra de andre sektorene når det gjelder omfang av tjenester og økonomi. For å forklare og beskrive alle grunnlagsendringene er de forklaringene fordelt i forhold til enhet.

Grunnlagsendringer i sektoren for helse, mestring og omsorg	
(beløp i 1000 kr)	Endring
Pleie- og omsorgssjef ansvar 7000	2 291
Fellestjenester PRO ansvar 702*	-213
Samfunnsmedisinsk enhet ansvar 703*	271
Tildeling og koordinering ansvar 71*	3 194
Institusjonstjenester virksomhet 720*	-1 541
Tjenester til funksjonshemmede ansvar virksomhet 760	-8 729
Hjemmebaserte tjenester ansvar 77*	2 127
Psykisk helse ansvar 78*	-3 242
Kommunehelsetjenesten ansvar 321*	5 379
Barn, unge og familier virksomhet 320*	22 424
Sum grunnlagsendringer	21 961

Helse- og omsorgssjefen

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	2 392
02 Lønn til vikarer	-9
03 Lønn til ferievikarer	3
05 Annen lønn	137
09 Sosiale utgifter	- 1 167
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	62
40 Overføringer og tilskudd til andre	33
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	6 800
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	- 5 960
Sum grunnlagsendringer	2 291

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Helse- og omsorgssjefen.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: I tillegg til lønnsvekst skyldes avviket helårsvirkning av stilling som delvis var til innsparing i 2025, 1 årsverk rådgiver er overført til HR/personal. Korrigert salderingstiltak 2,95 millioner kroner som følge av økt lønnsnivå for avdelingsledere i 2023, hvor tiltaket ikke ble innfridd i 2025. Tiltaket sees mot omfattende omstillingsarbeid som pågår.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 145 000 kroner.

05 Annen lønn: Økt som følge av merforbruk for psykososialt kriseteam med 127 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 10 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 33 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Prisregulering av utgifter utgjør 62 000 kroner.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Avtalen med Møteplassen i Elverum, Treffpunktet er regulert i henhold til avtalen budsjett økt med 33 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Refusjon for ressurskrevende tjenester er beregnet redusert med kr 6,8 millioner kroner. Dette skyldes tjenester som har falt fra, endringer i eksisterende brukerbehov og nye brukere, samt endringer i beregningsforutsetningene. Denne økningen må sees opp mot både reduserte og økte utgifter i sektorens enheter.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Sektorens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV på 5,96 millioner kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Fellestjenester

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	630
02 Lønn til vikarer	7
03 Lønn til ferievikarer	20
04 Overtidslønn	1
05 Annen lønn	
09 Sosiale utgifter	-524
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	- 178
60 Salgsinntekter	
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	- 213
Sum grunnlagsendringer	-213

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for fellestjenester.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Økning skyldes generell lønnsvekst.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 324 000 kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 7 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 20 000 kroner.

04 Overtid: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 1 000 kroner.

05 Annen lønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 4 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 104 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Budsjett for kjøp av matvarer på Sentralkjøkkenet er for høyt og er redusert med 466 000 kroner. Internt er budsjett for kjøp av matvarer tatt ned 220 000 kroner, og flyttet til hovedpost 60 for å kompensere for redusert salg. Budsjett er økt med 23 000 kroner for arbeidstøy til ansatte.

Prisregulering av varer og tjenester utgjør 265 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Inntekt for salg av mat er budsjettert for høyt og er redusert med 420 000 kroner, hvorav 220 000 kroner av dette budsjett som er flyttet internt fra hovedpost 10 på grunn av for høyt budsjett for kjøp av matvarer.

Det er forventet høyere brukerbetaling for praktisk bistand (hjemmehjelp og opplæring) med 300 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 108 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Endringer i budsjett for vertkommunesamarbeid om matproduksjon medfører økt refusjon fra andre kommuner med 152 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 61 000 kroner.

Samfunnsmedisinsk enhet

Grunnlagsendringer		
		(beløp i 1000 kr)
		Endring
01	Fastlønn	-81
02	Lønn til vikarer	8
09	Sosiale utgifter	-280
10	Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	625
60	Salgsinntekter	-1
Sum grunnlagsendringer		271

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Samfunnsmedisinsk enhet.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Lønnsvekst og reduksjon av 0,1 årsverk.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 54 000 kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 8 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 18 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Utgifter til Norsk helsenett er prisregulert og økt med 240 000 kroner. Driftstilskudd til private fysioterapeuter er prisjustert med 490 000 kroner. Budsjett er redusert med 125 000 kroner som følge av teknisk justering fra HØP 2025.

Prisregulering av varer og tjenester utgjør 20 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av varer og tjenester utgjør 1 000 kroner.

Tildeling og koordinering

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		710
03 Lønn til ferievikarer		1
05 Annen lønn		- 87
09 Sosiale utgifter		-1 062
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		393
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		3 500
60 Salgsinntekter		-11
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		-250
Sum grunnlagsendringer		3 194

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Tildeling og koordinering.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Økning skyldes korrigerende i grunnlaget for fastlønn.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 463 000 kroner.

02 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 1 000 kroner.

05 Annen lønn: Redusert budsjett til ekstra innleie med 196 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 109 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 171 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Budsjett for velferdsteknologi er økt med 350 000 kroner for å sikre budsjett til blant annet trygghetsalarmer og digitale medisindispensere i hjemmetjenesten. Budsjett er økt med 8 000 kroner til arbeidstøy til ansatte.

Prisregulering av utgifter utgjør 34 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Økt budsjett for Brukerstyrt personlig assistanse som følge av økte vedtak med 3 millioner kroner. Budsjett for utskrivningsklare pasienter fra spesialisthelsetjenesten er for lavt og økes med 0,5 millioner kroner.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av inntekter utgjør 11 000 kroner.

70 Overføring fra andre med krav om motytelse: Økt fastlønnstilskudd for fysioterapeuttenesten med 250 000 kroner.

Institusjonstjenesten

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	3 973
02 Lønn til vikarer	35
03 Lønn til ferievikarer	175
04 Overtidslønn	34
05 Annen lønn	701
09 Sosiale utgifter	-5 071
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	1 762
60 Salgsinntekter	- 3 150
Sum grunnlagsendringer	-1 541

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Institusjonstjenesten
Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Budsjett økt som følge av lønnsøkning, og redusert med tidligere salderingstiltak natttjenesten kr 1,563 millioner kroner som må sees i sammenheng med omstillingsarbeid som pågår høsten 2025. Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør kr 2,56 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør 35 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør 175 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør 34 000 kroner.

05 Annen lønn: Økt som følge av beregninger knyttet til fastlønnsbudsjettet.

Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør 42 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjøret for 2025 utgjør 865 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Det er laget en plan for å skifte ut pasientsenger som ikke lenger kan repareres, og budsjett er økt med 420 000 kroner. Budsjett for medisinsk forbruksmateriell er for lavt og er økt med 300 000 kroner. Budsjett for vaskeritjenester er for lavt og er økt med 200 000 kroner. Innkjøp av mobiltelefoner tilhørende signalanlegg medfører økt budsjett med 30 000 kroner. Budsjett økt med 21 000 kroner for å sikre tilstrekkelig tilgang til bruk av pc for ansatte ved sykehjemmene. 427 000 kroner av økningen på denne hovedposten må sees mot økt inntekt på hovedpost 60 (intern budsjettregulering). Prisregulering av utgifter utgjør 364 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Inntekt for betaling for opphold på sykehjem er beregnet til 3,15 millioner kroner høyere enn budsjettet (inkl. forventet regulering av Grunnbeløpet). Deler av denne økte inntekten (427 000 kroner) må sees mot økt budsjett for ulike driftsutgifter på institusjon hovedpost 10.

Tilrettelagte tjenester - tjenester til funksjonshemmede

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	4 812
02 Lønn til vikarer	24
03 Lønn til ferievikarer	124
04 Overtidslønn	28
05 Annen lønn	-198
09 Sosiale utgifter	-3 698
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	- 9 732
60 Salgsinntekter	-7
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	215

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
Sum grunnlagsendringer	Endring
	-8 729

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Tjenester til funksjonshemmede.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Det er endringer i brukerbehov med både tjenester som har falt fra og nye som har kommet til, og dette medfører økt lønnskostnad med 2,7 millioner kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 2,1 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 24 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 124 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 28 000 kroner.

05 Annen lønn: Budsjett er redusert med 69 000 kroner.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 45 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 691 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Budsjett for eiendomsdrift og husleie knyttet til Vedsentralen overført til eiendom med 1,25 millioner kroner. Transport av brukere til tilrettelagt arbeid og aktivitet er økt med 763 000 kroner. Budsjett er økt som følge av for lavt budsjett til vaskeritjenester og renhold med 60 000 kroner. Arbeidstøy til ansatte medfører økt budsjett med 20 000 kroner. Budsjett for innkjøp av pc til ansatte er økt med 35 000 kroner. Lisenser er prisregulert med 32 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 47 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Et enetiltak er avsluttet og et nytt har kommet til og budsjett er netto redusert med kr 7,99 millioner kroner. Salderingstiltak for å ta tilbake kjøp av tjenester og drifte selv er korrigert ned til 1,05 millioner kroner i 2025. Innsparingen ved å ta tilbake kjøp av tjenester og drifte i kommunal regi er avhengig av at tjenestene kan tilbys samlokalisert for å få effektiv drift. Budsjett for kjøp av avlastningstjenester er redusert med 695 000 kroner da behovet er redusert.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av inntekter utgjør 7 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Budsjett er økt med 215 000 kroner da annen kommune ikke lenger kjøper avlastningstjenester fra Vestly avlastning.

Hjemmebaserte tjenester

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
Sum grunnlagsendringer	Endring
01 Fastlønn	1 425
02 Lønn til vikarer	9
03 Lønn til ferievikarer	90
04 Overtidslønn	20
05 Annen lønn	1 078
09 Sosiale utgifter	-3 487
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	3 107
60 Salgsinntekter	-115
Sum grunnlagsendringer	2 127

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Hjemmebaserte tjenester.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Korreksjon av fastlønnsgrunnlaget medfører en reduksjon i budsjett med 155 000 kroner. Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør kr 1,58 millioner kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 9 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 90 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 20 000 kroner.

05 Annen lønn: Avviket skyldes beregninger knyttet til fastlønnsbudsjettet.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 44 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 522 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Det er benyttet mindre vikarbyrå i 2025 enn i 2024, og det jobbes for å redusere behovet, men det er vurdert at det er behov for kjøp av vikar og budsjett er satt til 2,2 millioner kroner. Flere driftsposter er underbudsjettet; lisenser til system for lagerstyring økt med 50 000 kroner, skyss av brukere til dagaktiviteten økt med 240 000 kroner, matbudsjett for Jotuntoppen økt med 165 000 kroner og økte utgifter til rengjøring av lokaler 20 000 kroner. Flere kontorstoler må byttes ut og det er lagt inn økt budsjett 20 000 kroner. Godt samarbeid med bilansvarlige og ansatte i hjemmetjenesten med fokus på å redusere skade på tjenestebiler så kan budsjettet reduseres med 200 000 kroner. Budsjett for arbeidstøy til ansatte er økt med 410 000 kroner. Økt budsjett for pc til ansatte er lagt inn med 21 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 181 000 kroner.

60 Salgsinntekter: Det er forventet høyere inntekt for betaling for dagopphold med 48 000 kroner.

Prisregulering av inntekter utgjør 67 000 kroner.

Rus og psykisk helse

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	5 421
02 Lønn til vikarer	16
03 Lønn til ferievikarer	42
04 Overtidslønn	26
05 Annen lønn	-1 477
09 Sosiale utgifter	-1 670
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	174
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	- 6 379
60 Salgsinntekter	-3
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	608
Sum grunnlagsendringer	-3 242

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Rus og psykisk helse.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Økning i fastlønn med kr 2,38 millioner kroner skyldes korrigerende i fastlønnsbudsjettet, avvikling av kjøp av vekttertjenester som erstattes av egne ansatte med 3,48 årsverk, økt vedtaksmengde i Leiret bofellesskapet gir 0,66 årsverk økning og 1 årsverk psykolog som følge av styrking i forbindelse med mottak av flyktninger.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 1 million kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 16 000 kroner.

03 Lønn til ferievikar: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 42 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 26 000 kroner.

05 Annen lønn: Avviket skyldes beregninger knyttet til fastlønnsbudsjettet.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 6 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 319 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Mangler budsjett til lisens for digital hjemmeoppfølging med 84 000 kroner. Økt budsjett for arbeidsklær til ansatte med 43 000 kroner. I tillegg er budsjett til driftsutgifter til tolketjenester og telefoni og IKT utstyr økt med 26 000 kroner.

Prisregulering av utgifter utgjør 21 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Et kjøp av privat enetiltak er avvirket og budsjett for kjøp av tjenester fra private er redusert med 6,37 millioner kroner. Salderingstiltak for å ta tilbake kjøp av tjenester og drifte selv er korrigert ned og ligger inne med en forventet reduksjon på 1,05 millioner kroner. Innsparingen er avhengig av at tjenestene kan tilbys samlokalisert for å få effektiv drift.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av inntekter utgjør 3 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Budsjettet tilskudd faller bort fra 2026, og inntekten må reduseres med 608 000 kroner.

Kommunehelsetjenesten

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	552
02 Lønn til vikarer	1
03 Lønn til ferievikarer	14
04 Overtidslønn	30
05 Annen lønn	546
09 Sosiale utgifter	-1 089
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	68
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	5 470
60 Salgsinntekter	-193
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	-20
Sum grunnlagsendringer	5 379

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Kommunehelsetjenesten.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Lønnsbudsjett er økt som følge av lønnsvekst og økt 0,2 årsverk som følge av at LIS1 ordningen er flyttet til Elverum kommunale legesenter og økt 0,2 årsverk til legevaktoverlege ved interkommunal legevakt.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 452 000 kroner.

02 Lønn til vikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 1 000 kroner.

03 Lønn til ferievikarer: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 14 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 30 000 kroner.

05 Annen lønn: Budsjett økt med 432 000 kroner som følge av flere pasienter som gir økt utbetaling av egenandel til legene. Må sees i sammenheng med økt inntekt på hovedpost 70.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 114 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 176 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Økningen skyldes flere forhold. Prisregulering av lisenser ved legevakt og til Norsk Helsennett 340 000 kroner. Budsjett til legevakt er økt med 400 000 kroner til kjøp av vikartjenester for å sikre faglig forsvarlig drift, særlig ved ferieavvikling og på helligdag, samt utgifter til

kollegavarsling. Utgifter til tolk er økt med 55 000 kroner. Utgift til egenandel legekonsultasjon på Legevakta er økt med 200 000 kroner, og må sees mot økt inntekt på hovedpost 70. Elverum skal betale ut basistilskudd istedenfor å betale husleie til Elverum helsesenter AS, og derfor er budsjettet på 1,56 millioner kroner flyttet internt fra denne hovedposten til hovedpost 30. LIS1 ordningen flyttes fra Helsetorget legesenter til Elverum kommunale legesenter, og i den forbindelse er det gjort intern budsjettjusteringer, ved blant annet å øke denne hovedposten med 60 000 kroner som følge av utbetaling til selvstendig næringsdrivende i forbindelse veiledning. Forventer en økning i utgifter på egenandeler med 200 000 kroner, kontoen sees opp mot inntektsøkning for brukerbetaling og må derfor sees mot hovedpost 60.

Prisregulering av utgifter utgjør 286 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Basistilskudd til fastlege er økt med kr 4,59 millioner kroner som følge av økte satser fra 1. juli 2025, som får helårsvirkning i 2026. I tillegg er det lagt inn 3 % forventet økning fra 1. juli 2026. Innsparing ved å flytte LIS1 ordningen til Elverum kommunale legesenter med 680 000 kroner og må sees mot økte lønnsmidler (fastlønn, annen lønn og utbetaling til selvstendig næringsdrivende). Elverum skal betale ut basistilskudd istedenfor å betale husleie til Elverum helsesenter AS, og derfor er budsjettet på 1,56 millioner kroner flyttet internt fra hovedpost 10 til denne hovedposten.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av inntekter utgjør 193 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Budsjett er økt med 20 000 kroner som følge av økt budsjett på legevakta på ulike utgiftsposter (kollegavarsling, lisenser, vikartjenester, brukerbetaling, økt bemanning og korrigering av lønnsbudsjett og prisstigning) som medfører økt refusjon fra deltakerkommunene ved Elverum kommunale legevakt.

Barn, unge og familier

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		3 962
04 Overtidslønn		6
05 Annen lønn		-1 753
09 Sosiale utgifter		-274
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		2 615
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		150
40 Overføringer og tilskudd til andre		17 924
60 Salgsinntekter		-141
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse		-65
Sum grunnlagsendringer		22 424

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til enhet for Barn, unge og familier.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Økning skyldes intern flytting av Psykologtjenesten fra sektorens stab til barne- og familietjenesten i enhet barn, unge og familier. Barne- og familietjenesten er økt med 0,5 årsverk for å sikre ledelse av tjenesten. Jordmortjenesten ble redusert i 2025, men siden antall fødsler er økt reverseres 0,1 årsverk av tiltaket. Korrigeringer i lønnsbudsjettet.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 773 000 kroner.

04 Overtidslønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 6 000 kroner.

05 Annen lønn: Budsjett til annen lønn er fosterhjem er redusert med 2 millioner kroner. Budsjett er økt med 186 000 kroner som følge av økte satser til fosterhjem.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 34 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 288 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Barneverntjenesten har økt budsjett for forebyggende tiltak i hjemmet med 3,5 millioner kroner. Det ligger allerede inne en forventet reduksjon av kjøp av tiltak i hjemmet på 1 million kroner, men dette vil ikke kunne ha helårs virkning i 2026. Tolketjeneste er økt med 100 000 kroner. Budsjett for kjøp av juridiske tjenester er redusert med 479 000 kroner, siden kommunen har egen kommuneadvokat sentralt.

Prisregulering av utgifter utgjør 494 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Budsjett i barnevernet er økt med 150 000 kroner grunnet økte satser ved kjøp av tjenester fra andre kommuner.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Barneverntjenesten har økt fra 4 til 8 institusjonsplasseringer i 2025, og budsjett er økt med 9, 03 millioner kroner. Den ene plassering er forventet avsluttet 2027. Det er også budsjettet for en ekstra institusjonsplassering i 2026 med 2,58 millioner kroner. Budsjett for spesialiserte fosterhjem og beredskapshjem er underbudsjettet og økt med 4 millioner kroner. Spesialisert fosterhjem for ettervern er økt med 560 000 kroner. Bo- og etableringsutgifter er økt med 404 000 kroner. Det er lagt inn prisstigning med til sammen 1,35 millioner kroner for Krisesenteret og økt satser institusjonsplasser, kjøp fra andre, beredskapshjem og spesialiserte fosterhjem.

60 Salgsinntekter: Korrigerert opp refusjon fra Helfo for jordmorttjenesten i forhold til tidligere års regnskap med 141 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Budsjett er økt grunnet økte satser fra andre kommuner i barneverntjenesten med 65 000 kroner.

HR-/Personalstaben

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	619
04 Overtidslønn	1
05 Annen lønn	109
09 Sosiale utgifter	-285
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-590
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	502
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-115
Sum grunnlagsendringer	241

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Personalstaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: økning skyldes lønnsregulering, bemanningsplanleggerstilling overført fra HMO, rekruttering av HR-sjef og omgjøring av stilling fra spesialkonsulent til rådgiver.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 193 000 kroner.

05 Annen lønn: Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 109 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er reduksjon i 20 prosent stilling og 2 lærlinger.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 79 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Fjernet behov for juridisk bistand og lisenser. Prisregulering av utgifter utgjør 27 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: lærlingetilskudd er justert med 18 lærlinger, tidligere vedtatt i kommunestyret.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -115 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjettramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Service- og IKT-staben

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	485
02 Overtidslønn	11
05 Annen lønn	-30
09 Sosiale utgifter	-646
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	1 800
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon	100
40 Overføringer og tilskudd til andre	2 023
60 Salgsinntekter	-198
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	-23
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-176
Sum grunnlagsendringer	3 346

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Service- og IKT-staben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Underbudsjettet lønn knyttet til lønnsjusteringer foretatt i løpet av 2025.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 334 000 kroner.

05 Annen lønn: Redusert avtalefestet tillegg

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 101 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Estimert økte lisenskostnader på programvare og infrastrukturløsninger.

Prisregulering av utgifter utgjør 234 000 kroner.

30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon: Økte felleskostnader IKA Opplandene kommunalt oppgavefelleskap (KO), interkommunalt arkivsamarbeid

40 Overføringer og tilskudd til andre: Tilskudd til etablering og utbedring overført fra felleskapittelet til budsjettramme for Boligsosialt team, og utgjør 2 millioner kroner

60 Salgsinntekter: Prisregulering av utgifter utgjør 198 000 kroner.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse:

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -176 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjettramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Økonomistaben

Grunnlagsendringer	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	560
04 Overtidslønn	6
09 Sosiale utgifter	-651
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	125
60 Salgsinntekter	-96
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	966
98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV	-138
Sum grunnlagsendringer	772

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Økonomistaben.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Endringer i fastlønnsbudsjetter som følge av lønnsoppgjør høsten 2024, ansiennitetsopprykk og nyrekruttering i 2025.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 310 000 kroner.

09 Sosiale utgifter: Endringer i sosiale utgifter er et resultat av endringer i hovedpostene over og beregningsforutsetninger for pensjon.

Helårseffekt av lønnsoppgjør 2025 utgjør 92 000 kroner.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Prisregulering av utgifter.

60 Salgsinntekter: Prisregulering av inntekter.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: Inntekter for administrative påslag for interkommunale samarbeid, hvor Elverum kommune er vertskommune, er flyttet til fellesområdet.

98 Ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV: Stabens forventede andel av ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, -138 000 kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjetttramme. Forventet utvikling av ubrukte midler rapporteres jevnlig gjennom året til kommunedirektør, formannskap og kommunestyret.

Felles/finans/vann og avløp

Fellesområdet har inneholdt budsjettmidler til forvaltning av startlån og tilskudd til kjøp og utbedring. I tillegg har vann og avløpssektoren vært en del av budsjettområdet. Fra 2026 er nevnte budsjettposter flyttet til Service- og IKT-staben og sektor for teknikk og miljø med henholdsvis 2 millioner kroner og 40,9 millioner kroner.

Grunnlagsendringer uten startlån og tilskudd og vann og avløp	
	(beløp i 1000 kr)
	Endring
01 Fastlønn	17 620
09 Sosiale utgifter	68 411
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon	-4 525
40 Overføringer og tilskudd til andre	-2 000
70 Overføringer fra andre med krav om motytelse	-508
80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse	-500
Sum grunnlagsendringer	78 498

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 i rammen til Felles/finans/vann og avløp.

Forklaring av sum grunnlagsendring på hovedpostnivå:

01 Fastlønn: Forventede ubrukte fastlønnsmidler og refusjoner fra NAV, 12 millioner kroner, er flyttet fra felleskapittelet til sektorens/stabens budsjetttramme. 5,6 millioner i endringer i reserver til lønnsoppgjør.

09 Sosiale utgifter: Premieinnbetalinger til pensjonskasser belaster i sin helhet sektorer og staber fra 2025. Premieavvik og inndekning av tidligere års premieavvik, samt midler til pensjonsreserve ligger på felleskapitlet. Budsjettforutsetningene fra 2025 var feil ved at sektorer og staber hadde for mye budsjettmidler, men felleskapitlet hadde tilsvarende for mye budsjettert inntekter i form av premieavvik.

Det er innarbeidet 68,4 millioner kroner i økte utgifter/reduerte inntekter (premieavvik) på felleskapitlet, mens sektor og staber har fått en reduksjon på ca 30 millioner kroner. Reduksjonen ute på sektorer og staber skulle isolert sett vært større. På av endringer i ordningen med avtalefestet pensjon har sektorer og staber også måtte ta høyde for økning i pensjonsutgifter.

Endringene med AFP innebærer en årlig økning i pensjonskostnadene på om lag 2 prosent for kommunen. Dette skal kompenseres gjennom en tilsvarende økning i rammetilskuddet.

10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon: Reduksjon av prisreserven for utilsiktede virkninger av manglende prisregulering av sektorenes budsjetter til kjøp av varer og tjenester i 2025.

40 Overføringer og tilskudd til andre: Flytting av midler til sektor for Service og IKT, som forvalter Startlån og tilskuddsordninger til etablering og utbedring.

70 Overføringer fra andre med krav om motytelse: 966 000 kroner i inntekter for administrative påslag for interkommunale samarbeid, hvor Elverum kommune er vertskommune, er flyttet til fellesområdet fra Økonomistaben. 458 000 kroner i reduksjon i rentekompensasjonsmidler fra Husbanken.

80 Overføringer fra andre uten krav om motytelse: Økning i overføringer fra KF Elverum kommuneskoger fra 1,5 millioner kroner til 2 millioner kroner.

I tillegg er alle budsjettmidler for vann og avløp fra fellesområdet til sektor for teknikk og miljø

Grunnlagsendringer		
	(beløp i 1000 kr)	Endring
01 Fastlønn		-8 357
04 Overtidslønn		-561
05 Annen lønn		-29
09 Sosiale utgifter		-2 831
10 Kjøp av varer og tjenester som inngår i egen tjenesteproduksjon		-19 800
30 Kjøp av varer og tjenester som erstatter egen tjenesteproduksjon		-5 50
60 Salgsinntekter		77 58
Sum grunnlagsendringer		40 957

Tabell: Grunnlagsendringer fra 2025 til 2026 - vann og avløp.

Flytting av budsjettmidler øker budsjetttrammen til på felleskapitlet med 41 millioner, og tilsvarende reduksjon i budsjetttrammen for Teknikk og miljø.

Kommunestyresak 127/25

Handlings- og økonomiplan 2026 - 2029 med årsbudsjett 2026 - Elverum kommune

Utvalg	Saksnummer	Møtedato
Formannskapet	203/25	26.11.2025
Kommunestyret	127/25	11.12.2025

Kommunestyret 11.12.2025

Vedtak:

1. Handlings- og økonomiplan for 2026–2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med formannskapets innstilling med de endringer som fremkommer i AP, SP og SV sitt fremlagte budsjettforslag.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Nedleggelse Frydenlund					-1 100
2	Sommerblomster (S7)		150	150	150	150
3	Kommunestyret – godtgjøring (S1)				-50	-50
4	Kontrollutvalget forvaltningsrevisjon		-150	-150	-150	-150
5	Bibliotek (S21)		50	50	50	50
6	Læringer – 17 (S34)		238	238	238	238
7	Sørskogbygda Skole (S10)		2 500	3 500		
8	Leie av valglokale			-50		-50
9	Prosjektmidler kultur		50	50	50	50
10	HMO-samløkalisering		165	330	330	330
11	Økt overføring gjennom statsbudsjettet		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850

Investeringsiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-79 565	71 565	8 000	
2	Ny beredskapstank		-1 000		1 000	
3	Lastebil		-2 000		2 000	

Driftskonsekvenser av investeringsiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-1 818	-3 354	460	83
2	Ny beredskapstank		-24	-148	-124	-20
3	Lastebil		-48	-296	-248	-40

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat	2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	10 737	11 530	11 144	12 359

2. Det ikke prioriterte investeringsiltaket nr 24 - Oppgradering av lagerrom til vaktrom Lyngholtet sykehjem prioriteres inn. Finansiering av tiltaket gjøres ved å redusere bevilgningen til investeringsprosjekt - Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg - med et tilsvarende beløp.
3. Låneopptak for finansiering av investeringer i 2026 settes til kr 157 942 000.
4. Elverum kommune tar opp 50 millioner kroner i likviditetslån eller trekkrettighet i bank.

5. For 2026 søkes det om kr 40 millioner i lån fra Husbanken for videre utlån (startlån). Rammen for startlån settes til kr 75 000 000, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån.
I tillegg søkes det om 20 millioner kroner for videre utlån til førstegangsetablerere.
6. Kommunedirektøren gis myndighet til å oppta lån innenfor den vedtatte låneramme, og til å godkjenne lånebetingelsene, låneform og låneinstitusjon.
7. Betalingsregulativ for 2026 vedtas i samsvar med vedlegget i det fremlagte dokument (datert 28.10.2025).
8. Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes.

Verbalforslag:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren igangsette en fullstendig gjennomgang av alle barneskolene i Elverum vedrørende nåværende kapasitet og behov for elevplasser de neste årene ved de respektive skolene.
-Kommunestyret ønsker svar på hvilke løsninger som er mulig å få til uten å igangsette nye investeringer, eller med moderate investeringer på det nåværende tidspunkt.
-Arbeidet starter opp umiddelbart på nyåret 2026 og resultatet legges frem i kommunestyrets budsjettkonferanse i juni 2026.
-Kommunestyret forutsetter at skole- kretsgrenser og evt. flytting av disse for å utnytte ledig kapasitet vurderes som en del av løsningen.
-Formannskapet skal være styringsgruppe for arbeidet.
2. Kommunestyret ønsker en tett oppfølging vedrørende tiltak som gjennomføres for å sikre målsettingene beskrevet i *Strukturell omorganisering* i Agenda Kaupangrapporten, (kapittel 4.4.2 tiltak Pleie og omsorg).
-Kommunestyret ber om at det gis en kort orientering månedlig i formannskapet, slik at også politisk ledelse holdes løpende orientert i denne omstillingssaken.
3. Må øke innsatsen for salg av eiendom for å få ned antall kvm å drifte!!
4. Kommunestyret ber om at prosjektet «Arealeffektivisering» gjenåpnes og fullføres med hensikt å se om det mulig å redusere arealer i administrasjonsbygg. I denne sammenheng bes kommunedirektøren vurdere hvordan tjenestene i HMO herunder barnevern, rus, psykiatri m.m. kan samles i bygg som allerede er i bruk ref. tiltak nummer 12, side 129 i HØP 2026-2029.
5. For å drifte kommunens grøntarealer er det foreslått å bruke robotgressklippere, og at det i så fall krever innkjøp av flere nye.
6. Bruk av robotgressklippere før og under blomstring forringer det biologiske mangfoldet av planter, og er skadelig for insektene som lever i grøntområdene. I noen områder, som f.eks. Elvarheimparken, er det likevel ønskelig å holde plenen nede for å legge til rette for bruk og opphold. I andre områder kan det være aktuelt å øke mangfoldet av blomsterplanter og pollinerende insekter ved å etablere blomsterenger ved å utsette å slå grøntarealene til etter blomstring og frøsetting.
Forslag til vedtak: Kommunestyret ber kommunedirektøren lage en plan for kommunens grøntarealer som definerer hvilke områder som bør slås jevnlig manuelt eller med robotgressklipper, og hvilke områder hvor det kan etableres blomstereng/utsette klipping.
7. Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for en arbeidsgruppe som skal jobbe med en gjennomgang av gebyr - og betalingsregulativet i god tid før budsjettprosessen starter i 2027. Gruppen skal bestå av representanter fra formannskapet, evt. kommunestyret, og administrasjonen.
8. Kommunen bes om i løpet av 2026 å gå gjennom hele bilordningen i kommunen.
9. Kommunestyret ber kommunedirektøren gjennomføre en vurdering av toalettkapasiteten ved Elverum ungdomsskole, inkludert en kartlegging av behovet sett opp mot dagens elev- og personalmengde og forventede endringer i årene framover.
Vurderingen skal inkludere:
 1. Mulige midlertidige løsninger som kan etableres før skoleåret 2026/2027, herunder mobile eller modulbaserte sanitærløsninger.
 2. Langsiktige og permanente tiltak innenfor skolens eksisterende bygningsmasse.
 3. En vurdering opp mot gjeldende tekniske og faglige normer, samt kravene i opplæringsloven om et trygt og godt skolemiljø og arbeidsmiljølovens krav til fullt forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte.
 Arbeidet bes lagt fram for kommunestyret i forbindelse med budsjettkonferansen i juni 2026.

10. Kommunestyret viser til presentasjonen under byseminaret 19.11.26, og ber administrasjonen utrede muligheten for utvidet og alternativ bruk av kantina på Elvarheim, i sambruk med dagens VTA-tilbud. Utredningen skal særlig belyse:
1. Hvordan kantina kan integreres som et sosialt møtested i tilknytning til kulturhuset og kulturarrangementer, herunder enkel servering før og etter arrangementer.
 2. Hvilke tilpasninger som eventuelt må gjøres for å ivareta logistikk, drift og VTA.
 3. Hvordan slik bruk kan styrke kulturtilbudet og kulturopplevelsen i kommunen.
 4. Muligheter for utleie av kantina.
- Kommunestyret ber om at utredningen legges fram innen juni 2026.
11. Kommunestyret ber Kommunedirektøren om å utrede muligheten for en stilling som arrangementsansvarlig på heltid. En pådriver for å skape liv i Leiret, og arrangere kulturarrangementer i Kulturhuset, Paviljongen og Rådhusplassen, samt være et bindeledd mellom de forskjellige arrangørene og kommunen. Vi ber kommunedirektøren komme tilbake med en utredning av dette innen juni 2026.
12. Kommunestyret ber kommunedirektøren ta initiativ til et formelt samarbeid med Statnett og Elvia for å avklare hvilke netttiltak som er nødvendige for å sikre tilstrekkelig regional kapasitet for næringsutvikling og forsyningsikkerhet i Elverum.
- Arbeidet skal omfatte en oversikt over flaskehals, forslag til prioriterte tiltak og vurdering av hvordan kommunen kan stille krav om nettforbedringer i dialog med framtidige kraftprodusenter og større kraftforbrukere.
- Kommunedirektøren kan involvere Elverum Energi og, ved behov, Innlandet fylkeskommune i arbeidet. Resultatet legges fram for kommunestyret innen 1. desember 2026.

11.12.2025 Behandling i Kommunestyret

KS - møtebehandling:

Utsettelsesforslag fra Rune Rindalsholt (FrP):

Handlings og økonomiplan 2026-2029, samt årsbudsjett for 2026 sendes i retur til kommunedirektør i og med at mottatte forslag ikke er i henhold til gjeldende kommunestyrevedtak av 12.12.24, sak 145/24, verbal nr 12.

Avstemming:

Utsettelsesforslag fra Rune Rindalsholt (FrP) falt med 32 mot 3 stemmer (Rune Rindalsholt - FrP, Vidar Skaret - ND, Stig Wolfgang Jørgensen - PP).

TALLDEL:

Endringsforslag fra SV, SP og AP v/Ingrid H. Gabrielsen (SV):

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte forslaget fra SV, SP og AP.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Nedleggelse Frydenlund					-1 100
2	Sommerblomster (S7)		150	150	150	150
3	Kommunestyret – godtgjøring (S1)				-50	-50
4	Kontrollutvalget forvaltningsrevisjon		-150	-150	-150	-150
5	Bibliotek (S21)		50	50	50	50
6	Læringer – 17 (S34)		238	238	238	238
7	Sørskogbygda Skole (S10)		2 500	3 500		
8	Leie av valglokale			-50		-50
9	Prosjektmidler kultur		50	50	50	50
10	HMO-samløkalisering		165	330	330	330
11	Økt overføring gjennom statsbudsjettet		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850

Investeringsiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-79 565	71 565	8 000	
2	Ny beredskapstank		-1 000		1 000	
3	Lastebil		-2 000		2 000	

Driftskonsekvenser av investeringstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-1 818	-3 354	460	83
2	Ny beredskapstank		-24	-148	-124	-20
3	Lastebil		-48	-296	-248	-40
Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat			2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond			10 737	11 530	11 144	12 359

Endringsforslag fra H v/Yngve Sætre (H):

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra Høyre.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ikke innføring av parkeringsavgift fra første time		1 500	1 500	1 500	1 500
2	Økt utbytte fra Elverum kommuneskoger		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
3	Stortingets saldering statsbudsjett 2026 - økt rammetilskudd		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850
Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat			2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond			11 850	11 850	11 850	11 850

Endringsforslag fra FrP v/Dag Martin Bakken (FrP):

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra FrP.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ikke innføring av parkeringsavgift fra første time		1 500	1 500	1 500	1 500
2	Sommerblomster i Sentrum		150	150	150	150
3	Ikke ta imot 25 flyktninger i året (Voksenopplæringen)		-1 725	-2 000	-3 000	-5 000
4	Støtte til Sørskogbygda Samfunnshus		75	150	150	
5	Stortingets salderte statsbudsjett 2026 - økt rammetilskudd		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850
Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat			2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond			11 850	12 050	13 050	15 200

Endringsforslag fra PP v/Turid Olsen (PP):

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra PP.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Melde seg ut av utmarks-kommuners sammenslutning (S3)			100	100	100
2	Parkeringsavgift fra første time (S4)		1 500	1 500	1 500	1 500
3	Sommerblomster i sentrum (S7)		150	150	150	150
4	Sørskogbygda skole opprettholdes (S10)		2 500	5 000	5 000	5 000
5	Vedlikehold av kjøretøy i egenregi (24)		200	200	200	200
6	Elverum Vekst		-220			
7	Frivillighetssentralen		-30			
8	Søndre Nyborg, husleie etter rehabilitering av kjøkken		-150	-200	-200	-200
9	Forvaltningsrevisjon		-100			
10	Økt ramme/inntekstutjevning		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850

Investerings tiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Mer vedlikehold av kjøretøy - investering i utstyr		-1 000			
2	Utbygging og ombygging Vestad skole		-79 565	-8 000		
3	Utskifting av biler, reduksjon 10 millioner kroner over 4 år		-3 975	-4 050	-2 250	
4	Ny beredskapstank		-1 000			
5	Lastebil		-2 000			

Driftskonsekvenser av investerings tiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Vedlikehold av kjøretøy – investering i utstyr		-19	-118	-115	-111
2	Utbygging og ombygging Vestad skole		-1 818	-5 172	-4 712	-4 628
3	Utskifting av biler, reduksjon 10 millioner kroner over 4 år		-95	-588	-1 169	-1 463
4	Ny beredskapstank		-24	-148	-143	-138
5	Lastebil		-48	-296	-286	-277

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat			2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	Beløp i hele tusen		10 004	11 422	11 525	11 717

Endringsforslag fra MDG og V v/Martin Grønbekk Moen:

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra MDG og V.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ikke innføring av parkeringsavgift fra første time		1 500	1 500	1 500	1 500
2	Ikke redusere åpningstid bibliotek		70	70	70	70
3	Stortingets saldering statsbudsjett 2026 - økt rammetilskudd		-11 850	-11 850	-11 850	-11 850

Investerings tiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ny beredskapstank		-1 000		1 000	
2	Lastebil		-2 000		2 000	

Driftskonsekvenser av investerings tiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ny beredskapstank		-24	-148	-124	-20
2	Lastebil		-48	-296	-248	-40

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat			2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	Beløp i hele tusen		10 352	10 724	10 652	10 340

AVSTEMMING TALLDEL:

Formannskapetets innstilling fra 26.11.25 falt enstemmig.

Endringsforslag fra MDG og V falt med 33 mot to stemmer (Gjermund Gjestvang - MDG og Martin Grønbekk Moen - V).

Endringsforslag fra PP falt med 31 mot 4 stemmer (Turid Olsen, Rune Marius Hermansen, Stig Wolfgang Jørgensen - PP, Jan Arild Lindstad - INP).

Endringsforslag fra FrP falt med 32 mot 3 stemmer (Dag Martin Bakken, Renate Ous - FrP, Vidar Skaret - ND).

Endringsforslag fra H falt med 28 mot 7 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H).

Endringsforslag fra SV, SP og AP vedtatt med 22 mot 13 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate Ous - FrP, Gjermund Gjestvang - MDG, Martin Grønbekk Moen - V, Vidar Skaret - ND,).

VERBALFORSLAG:

Verbalforslag fra AP, SV og SP:

Skole:

1. Kommunestyret ber kommunedirektøren igangsette en fullstendig gjennomgang av alle barneskolene i Elverum vedrørende nåværende kapasitet og behov for elevplasser de neste årene ved de respektive skolene.
2. Kommunestyret ønsker svar på hvilke løsninger som er mulig å få til uten å igangsette nye investeringer, eller med moderate investeringer på det nåværende tidspunkt.
3. Arbeidet starter opp umiddelbart på nyåret 2026 og resultatet legges frem i kommunestyrets budsjettkonferanse i juni 2026.
4. Kommunestyret forutsetter at skole- kretsgrenser og evt flytting av disse for å utnytte ledig kapasitet vurderes som en del av løsningen.
5. Formannskapet skal være styringsgruppe for arbeidet.

Avstemming:

Verbalforslag fra AP, SV og SP vedtatt med 23 mot 12 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Renate Ous - FrP, Gjermund Gjestvang - MDG, Vidar Skaret - ND, Martin Grønbekk Moen - V).

Verbalforslag fra AP, SV og SP:

Helse-mestring-omsorg:

1. Kommunestyret ønsker en tett oppfølging vedrørende tiltak som gjennomføres for å sikre målsettingene beskrevet i *Strukturell omorganisering* i Agenda Kaupangrapporten, (kapittel 4.4.2 tiltak Pleie og omsorg).
2. Kommunestyret ber om at det gis en kort orientering månedlig i formannskapet, slik at også politisk ledelse holdes løpende orientert i denne omstillingssaken.

Avstemming:

Verbalforslag fra AP, SV og SP vedtatt med 22 mot 13 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Renate Ous, Rune Rindalsholt - FrP, Gjermund Gjestvang - MDG, Vidar Skaret - ND, Martin Grønbekk Moen - V).

Verbalforslag fra FrP v/Dag Martin Bakken:

Nr 1: Innsparingstiltak 29: HMO – frigjøre ressurser fra langtidsopphold på sykehjem til korttidsopphold og mulighet for å bo hjemme lenger med hjelp fra hjemmetjenesten

Avvikling av Sætre sykehjem: I stedet for avvikling av Sætre alders- og sykehjem vedtar Kommunestyret at drift av Sætre alders- og sykehjem legges ut på anbud og slik sett ikke belaster kommunens budsjett.

Dette verbalforslaget ble trukket i møtet.

Nr 2: Må øke innsatsen for salg av eiendom for å få ned antall kvm å drifte!!

Avstemming:

Verbalforslag 2 fra FrP enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra AP, SV og SP v/Magnus Stenseth:

Arealeffektivisering

Kommunestyret ber om at prosjektet «Arealeffektivisering» gjenåpnes og fullføres med hensikt å se om det mulig å redusere arealer i administrasjonsbygg. I denne sammenheng bes kommunedirektøren vurdere hvordan tjenestene i HMO herunder barnevern, rus, psykiatri m.m. kan samles i bygg som allerede er i bruk ref tiltak nummer 12, side 129 i HØP 2026-2029.

Avstemming:

Verbalforslag fra AP, SV og SP vedtatt med 33 mot to stemmer (Rune Rindalsholt - FrP og Vidar Skaret - ND).

Verbalforslag fra AP, SV og SP:

Drift av grøntarealer v/Per Ivar Kvammen (SV):

For å drifte kommunens grøntarealer er det foreslått å bruke robotgressklippere, og at det i så fall krever innkjøp av flere nye.

Bruk av robotgressklippere før og under blomstring forringer det biologiske mangfoldet av planter, og er skadelig for insektene som lever i grøntområdene. I noen områder, som f.eks Elvarheimparken, er det likevel ønskelig å holde plenen nede for å legge til rette for bruk og opphold. I andre områder kan det være aktuelt å øke mangfoldet av blomsterplanter og pollinerende insekter ved å etablere blomsterenger ved å utsette å slå grøntarealene til etter blomstring og frøsetting.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret ber kommunedirektøren lage en plan for kommunens grøntarealer som definerer hvilke områder som bør slås jevnlig manuelt eller med robotgressklipper, og hvilke områder hvor det kan etableres blomstereng/utsette klipping.

Avstemming:

Verbalforslag fra AP, SV og SP vedtatt med 24 mot 11 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate Ous - FrP, Martin Grønbekk Moen - V).

Gebyrregulativet v/Christina Beck Jørgensen (SV):

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge til rette for en arbeidsgruppe som skal jobbe med en gjennomgang av gebyr - og betalingsregulativet i god tid før budsjettprosessen starter i 2027. Gruppen skal bestå av representanter fra formannskapet, evt kommunestyret, og administrasjonen.

Avstemming:

Verbalforslag fra AP, SV og SP vedtatt med 18 mot 17 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate

Ous - FrP, Martin Grønbekk Moen - V, Gjermund Gjestvang - MDG, Vidar Skaret - ND, Jan Arild Lindstad - INP, Turid Olsen, Rune Marius Hermansen, Stig Wolfgang Jørgensen - PP).

Verbalforslag fra PP v/Turid Olsen:

Investeringsforslag nr 1, TEK MIL – mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi og nr 8 Kultur – Utskifting av biler, samt tilhørende salderingstiltak nr 24, KULTUR – mer vedlikehold av kjøretøy i egenregi.

Investeringene er omtalt i kommunedirektørens budsjettforslag, side 35 og 38, mens forklaringen til salderingstiltak nr 24 er beskrevet på side 22. Kaupangrapporten: Tiltak 4.9 side 131.

Kommunedirektørens investeringsforslag er innkjøp av nye biler for til sammen 40,2 millioner over 4 år samt investering i container for oppbevaring av dekk og øvrig utstyr på driftssentralen for enklere vedlikehold med 1 million.

Innsparingen av enklere vedlikehold er budsjettert til 200 000 pr år.

Elverum kommune eier 150 biler, bensin, diesel og elektrisk. Samlet snittalder er oppgitt til 9,1 år, samlet kjørelengde i 2024 er oppgitt til ca 1,4 millioner km. Dvs gjennomsnittlig kjørelengde er 9 333 km pr bil.

Biladministrasjonen er lagt til kulturkontoret, mens det foreslåtte vedlikeholdsansvaret er lagt til TEK MIL.

Etter Pensjonistpartiets oppfatning synes det ikke optimalt at biladministrasjon og vedlikehold av bilene skal være organisert under to sektorer i kommunen.

Pensjonistpartiet har i sitt alternative budsjett redusert samlet investeringen i nye biler med 10 millioner i 4-års perioden og utstyr på driftssentralen på 1 million i 2026, noe som betyr redusert låneopptak og renter. For 2026 mener vi at 5 millioner vil holde for absolutt nødvendige kjøp av nye biler.

Vi har lagt inn igjen kr 200 000 i antatte besparelser på vedlikehold.

Besparelsen som Agenda Kaupang har foreslått dreier seg om vask av biler, skifte av dekk og enklere reparasjoner. Det er 600 hjul som skal skiftes vår og høst. Vi kan ikke se hvordan kommunen skal kunne håndtere hurtig skifte av 600 hjul ved plutselig snøfall/glatte veier tidlig på høsten.

Pensjonistpartiet foreslår:

1. Kommunen bes om i løpet av 2026 å gå gjennom hele bilordningen i kommunen med sikte på å få samlet nybilkjøp, vedlikehold og dekkskift hos samme leverandør gjeldende fra 01.01.2027. Vi vet at de fleste bilforhandlere tilbyr dekkhotell, de har tilstrekkelig med personell for både kontroll og skifte av hjul. Avtale om bilvask bør også vurderes.
2. Biladministrasjon og eventuelt enklere vedlikehold må i tilfelle vårt forslag ikke blir vedtatt, samordnes i samme sektor

Pkt. 1 endres til: Kommunen bes om i løpet av 2026 å gå gjennom hele bilordningen i kommunen.

Pkt. 2 trekkes i møtet.

Avstemming:

Verbalforslag fra PP pkt. 1 vedtatt med 23 mot 12 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate Ous - FrP, Martin Grønbekk Moen - V, Vidar Skaret - ND).

Verbalforslag fra V v/Martin Grønbekk Moen:

Kommunestyret ber kommunedirektøren gjennomføre en vurdering av toalettkapasiteten ved Elverum ungdomsskole, inkludert en kartlegging av behovet sett opp mot dagens elev- og personalmengde og forventede endringer i årene framover.

Vurderingen skal inkludere:

1. **Mulige midlertidige løsninger** som kan etableres før skoleåret 2026/2027, herunder mobile eller modulbaserte sanitærløsninger.
2. **Langsiktige og permanente tiltak** innenfor skolens eksisterende bygningsmasse.
3. En vurdering opp mot **gjeldende tekniske og faglige normer**, samt kravene i **opplæringsloven** om et trygt og godt skolemiljø og **arbeidsmiljølovens** krav til fullt forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte.

Arbeidet bes lagt fram for kommunestyret i forbindelse med budsjettkonferansen i juni 2026.

Avstemming:

Verbalforslag fra V enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra H v/Yngve Sætre:

1. Vurdere utvidet og alternativ bruk av kantina på Elvarheim

Kommunestyret viser til presentasjonen under byseminaret 19.11.26, og ber administrasjonen utrede muligheten for utvidet og alternativ bruk av kantina på Elvarheim, i sambruk med dagens VTA-tilbud. Utredningen skal særlig belyse:

1. Hvordan kantina kan integreres som et sosialt møtested i tilknytning til kulturhuset og kulturarrangementer, herunder enkel servering før og etter arrangementer.
2. Hvilke tilpasninger som eventuelt må gjøres for å ivareta logistikk, drift og VTA.
3. Hvordan slik bruk kan styrke kulturtilbudet og kulturopplevelsen i kommunen.
4. Muligheter for utleie av kantina.

Kommunestyret ber om at utredningen legges fram innen juni 2026.

Avstemming:

Verbalforslag fra H vedtatt med 33 mot to stemmer (Rune Rindalsholt - FrP, Martin Grønbekk Moen - V).

2. Arrangementsansvarlig

Kommunestyret ber Kommunedirektøren om å utrede muligheten for en stilling som arrangementsansvarlig på heltid. En pådriver for å skape liv i Leiret, og arrangere kulturarrangementer i Kulturhuset, Paviljongen og Rådhusplassen, samt være et bindeledd mellom de forskjellige arrangørene og kommunen.

Vi ber kommunedirektøren komme tilbake med en utredning av dette innen juni 2026.

Avstemming:

Verbalforslag fra H vedtatt med 29 mot 6 stemmer (Turid Olsen, Rune Marius Hermansen, Stig Wolfgang Jørgensen - PP, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate Ous - FrP).

3. Tilflytningsbonus

Bakgrunn:

I Elverum er det mange som oppholder seg over lengre tid, uten å være bostedsregistrert her. Spesielt gjelder dette studenter som går på Universitetet og en del yngre befolkningsgrupper, men også andre. Staten overfører penger til kommunene basert på innbyggertall. For tiden utgjør overføringen ca 80.000 kr per innbygger ekstra.

Flere byer i Innlandet har samme situasjon, og noen har iverksatt aktive tiltak for å få noen av de som oppholder seg i kommunen i lengre tid til å melde flytting til kommunen. Lillehammer kommune tilbyr et årskort på bussen i sone 1 for studenter som velger å flytte til Lillehammer, under forutsetning av at de bor i kommunen minst ett år, er tatt opp på et studium og melder flytting i tilstrekkelig tid før Statens telledato, 1. juli. Østlendingen skrev for noen dager siden at over 600 studenter har valgt å benytte dette tilbudet i 2025.

Hamar har en annen ordning som også innebærer incentiver for å få studenter til å melde flytting til byen.

Forslag til vedtak:

Kommunestyret ber kommunedirektøren legge frem en sak der det redegjøres for hvordan Elverum kommune kan prøve ut en tilsvarende ordning som det Lillehammer har for å stimulere flere til å melde flytting til Elverum. Som del av prøveprosjektet bør det vurderes om «Tilflytningsbonusen» skal være ett busskort, som i Lillehammer, en tilsvarende kontantbetaling eller andre insentiver med verdi på ca 5000 kr. Kommunestyret ber om at slik prøveordning også vurderes tilrettelagt for yngre befolkningsgrupper som ikke er bostedsregistrert i Elverum.

Utredningen må være klar til realitetsbehandles senest i kommunestyremøtet 4. mars, slik at et eventuelt igangsettingsvedtak kan kommuniseres ut før påske (28/3-6/4) og iverksettes med flyttemeldinger fra de som ønsker til Folkeregistret i april og mai 2026.

Avstemming:

Verbalforslag fra H falt med 24 mot 11 stemmer (Yngve Sætre, Sølvi Amundsen Aas, Joakim Ekseth, Siv Lena Birkheim, Nils Richard Melby, Steinar Jensen, Audhild Køhl - H, Dag Martin Bakken, Rune Rindalsholt, Renate Ous - Frp, Stig Wolfgang Jørgensen - PP).

Verbalforslag fra V v/Martin Grønbekk Moen:

Kommunestyret ber kommunedirektøren ta initiativ til et formelt samarbeid med Statnett og Elvia for å avklare hvilke nettiltak som er nødvendige for å sikre tilstrekkelig regional kapasitet for næringsutvikling og forsyningssikkerhet i Elverum.

Arbeidet skal omfatte en oversikt over flaskehalser, forslag til prioriterte tiltak og vurdering av hvordan kommunen kan stille krav om nettforbedringer i dialog med framtidige kraftprodusenter og større kraftforbrukere. Kommunedirektøren kan involvere Elverum Energi og, ved behov, Innlandet fylkeskommune i arbeidet.

Resultatet legges fram for kommunestyret innen 1. desember 2026.

Avstemming:

Verbalforslag fra V enstemmig vedtatt.

Verbalforslag fra MDG v/Gjermund Gjestvang:

Vi ber kommunedirektøren vurdere et mer plantebasert kosthold i kommunens kantiner og mattilbud. Dette kan begrunnes med at det fremmer folkehelse, reduserer matkostnader, kutter klimagassutslipp og støtter kommunens bærekraftsmål.

Avstemming:

Verbalforslag fra MDG falt 28 mot 7 stemmer (Gjermund Gjestvang - MDG, Per Ivar Kvammen, Ingrid Hvidsten Gabrielsen, Christina Beck Jørgensen - SV, Kate Langsethagen, Jeanette Evensen Olsen - AP, Martin Grønbekk Moen - V).

Formannskapet 26.11.2025

Vedtak:

Formannskapets innstilling til kommunestyret 11.12.2025:

1. Handlings- og økonomiplan for 2026–2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte dokument (kommunedirektørens innstilling til formannskapet), *med de endringer som fremkommer i AP, SP og SV sitt fremlagte forslag til endringer*. Driftsbudsjettet for 2026 fordeles som netto rammebevilgninger til sektorer og staber.
2. Det ikke prioriterte investerings tiltaket nr 24 - Oppgradering av lagerrom til vaktrom Lyngholtet sykehjem prioriteres inn. Finansiering av tiltaket gjøres ved å redusere bevilgningen til investeringsprosjekt - Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg - med et tilsvarende beløp.

3. Låneopptak for finansiering av investeringer i 2026 settes til kr 157 942 000.
4. Elverum kommune tar opp 50 millioner kroner i likviditetslån eller trekkrettighet i bank.
5. For 2026 søkes det om kr 40 millioner i lån fra Husbanken for videre utlån (startlån). Rammen for startlån settes til kr 75 000 000, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån.
I tillegg søkes det om 20 millioner kroner for videre utlån til førstegangsetablerere.
6. Kommunedirektøren gis myndighet til å oppta lån innenfor den vedtatte låneramme, og til å godkjenne lånebetingelsene, låneform og låneinstitusjon.
7. Betalingsregulativ for 2026 vedtas i samsvar med vedlegget i det fremlagte dokument (datert 28.10.2025).
8. Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes.

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Nedleggelse Frydenlund					-1 100
2	Sommerblomster (S7)		150	150	150	150
3	Kommunestyret – godtgjøring (S1)				-50	-50
4	Kontrollutvalget forvaltningsrevisjon		-150	-150	-150	-150
5	Bibliotek (S21)		50	50	50	50
6	Læringer – 17 (S34)		238	238	238	238
7	Sørskogbygda Skole (S10)		2 500	3 500		
8	Leie av valglokale			-50		-50
9	Prosjektmidler kultur		50	50	50	50

Investeringstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-79 565	71 565		
2	Ny beredskapstank		-1 000		1 000	
3	Lastebil		-2 000		2 000	

Driftskonsekvenser av investeringstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole		-1 818	-3 354	460	83
2	Ny beredskapstank		-24	-148	-124	-20
3	Lastebil		-48	-296	-248	-40

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat		2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	Beløp i hele tusen	-948	10	-376	839

26.11.2025 Behandling i Formannskapet

FSK - møtebehandling:

Kommunedirektør Kristian Trengereid og økonomisjef David Sande orienterte og svarte på spørsmålene.

Endringsforslag fra kommunedirektør Kristian Trengereid - kommedirektørens innstilling, punkt 5

Det vises til formannskapets sak 200/25 - Økning av ramme for startlån. Det er foreslått en økning i rammen for startlån, og et nytt lån til førstegangsetablerere. Dette er endringer som også medfører endringer av kommunedirektørens innstilling i denne saken.

Kommunedirektørens foreslår endringer av punkt fem i innstillingen til formannskapets sak 203/25:

5. For 2026 søkes det om kr 40 millioner i lån fra Husbanken for videre utlån (startlån). Rammen for startlån settes til kr 75 000 000, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån. I tillegg søkes det om 20 millioner kroner for videre utlån til førstegangsetablerere.

Endringsforslag fra Ingrid H. Gabrielsen (SV) på vegne av AP, SP og SV:

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Nedleggelse Frydenlund				-1 100
2	Sommerblomster (S7)	150	150	150	150
3	Kommunestyret – godtgjøring (S1)			-50	-50
4	Kontrollutvalget forvaltningsrevisjon	-150	-150	-150	-150
5	Bibliotek (S21)	50	50	50	50
6	Læringer – 17 (S34)	238	238	238	238
7	Sørskogbygda Skole (S10)	2 500	3 500		
8	Leie av valglokale		-50		-50
9	Prosjektmidler kultur	50	50	50	50

Investeringstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole	-79 565	71 565		
2	Ny beredskapstank	-1 000		1 000	
3	Lastebil	-2 000		2 000	

Driftskonsekvenser av investeringstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Eiendom - utbygging og ombygging av Vestad skole	-1 818	-3 354	460	83
2	Ny beredskapstank	-24	-148	-124	-20
3	Lastebil	-48	-296	-248	-40

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat

		2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	Beløp i hele tusen	-948	10	-376	839

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra Arbeiderpartiet, Senterpartiet og SV.

Endringsforslag fra Yngve Sætre (H):

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Ikke innføring av parkeringsavgift fra første time		1 500	1 500	1 500	1 500
2	Økt utbytte fra Elverum kommuneskoger		-1 500	-1 500	-1 500	-1 500

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat

		2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond	Beløp i hele tusen	-	-	-	-

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra Høyre.

Endringsforslag fra Turid Olsen (Pensjonistpartiet):

Driftstiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Melde seg ut av utmarks-kommuners sammenslutning (S3)			100	100	100
2	Parkeringsavgift fra første time (S4)		1 500	1 500	1 500	1 500
3	Sommerblomster i sentrum (S7)		150	150	150	150
4	Sørskogbygda skole opprettholdes (S10)		2 500	2 500	2 500	2 500
5	Vedlikehold av kjøretøy i egenregi (24)		200	200	200	200
6	Elverum Vekst		-220			
7	Frivillighetssentralen		-30			
8	Søndre Nyborg, husleie etter rehabilitering av kjøkken		-150	-200	-200	-200
9	Forvaltningsrevisjon		-100			
10	Økt ramme/inntekstutjevning		-1 000			

Investeringsiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Mer vedlikehold av kjøretøy - investering i utstyr		-1 000			
2	Utbygging og ombygging Vestad skole		-79 565	-8 000		
3	Utskifting av biler, reduksjon 10 millioner kroner over 4 år		-3 975	-4 050	-2 250	
4	Ny beredskapstank		-1 000			
5	Lastebil		-2 000			

Driftskonsekvenser av investeringsiltak

Nr	Tiltaksbeskrivelse	Beløp i hele tusen	2026	2027	2028	2029
1	Vedlikehold av kjøretøy – investering i utstyr		-19	-118	-115	-111
2	Utbygging og ombygging Vestad skole		-1 818	-5 172	-4 712	-4 628

3	Utskifting av biler, reduksjon 10 millioner kroner over 4 år	-95	-588	-1 169	-1 463
4	Ny beredskapstank	-24	-148	-143	-138
5	Lastebil	-48	-296	-286	-277

Sum endringsforslag som påvirker netto driftsresultat	2026	2027	2028	2029
Endring i bruk/avsetning til disposisjonsfond Beløp i hele tusen	-846	-528	-425	-233

Kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan med årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte budsjettforslaget fra Pensjonistpartiet.

Avstemming:

Kommunedirektørens innstilling med forslag til endring av innstillingens punkt fem: Falt med 1 mot 8 stemmer (Lillian Skjærvik - AP, Per Ivar Kvammen - SV, Kate E. Langsethagen - AP, Arnfinn Uthus - SP, Ingrid H. Gabrielsen - SV, Turid Olsen - PP, Joakim Ekseth - H og Yngve Sætre - H).

Olsens (PP) endringsforslag: Falt med 1 mot 8 stemmer (Lillian Skjærvik - AP, Per Ivar Kvammen - SV, Kate E. Langsethagen - AP, Arnfinn Uthus - SP, Ingrid H. Gabrielsen - SV, Martin Grønbekk Moen - V, Joakim Ekseth - H og Yngve Sætre - H)

Sætres (H) endringsforslag: Falt med 2 mot 7 stemmer (Lillian Skjærvik - AP, Per Ivar Kvammen - SV, Kate E. Langsethagen - AP, Arnfinn Uthus - SP, Ingrid H. Gabrielsen - SV, Turid Olsen - PP og Martin Grønbekk Moen - V)

Gabrielsens (SV) endringsforslag på vegne av AP, SP og SV: Vedtatt med 6 mot 3 stemmer (Yngve Sætre - H, Joakim Ekseth - H og Martin Grønbekk Moen - V).

Kommunedirektørens innstilling

1. Handlings- og økonomiplan for 2026–2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026 vedtas i samsvar med det fremlagte dokument (kommunedirektørens innstilling til formannskapet). Driftsbudsjettet for 2026 fordeles som netto rammebevilgninger til sektorer og staber.
2. Det ikke prioriterte investeringstiltaket nr 24 - Oppgradering av lagerrom til vaktrom Lyngholtet sykehjem prioriteres inn. Finansiering av tiltaket gjøres ved å redusere bevilgningen til investeringsprosjekt - Oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg - med et tilsvarende beløp.
3. Låneopptak for finansiering av investeringer i 2026 settes til kr 157 942 000.
4. Elverum kommune tar opp 50 millioner kroner i likviditetslån eller trekkrettighet i bank.
5. For 2026 søkes det om kr 20 millioner kroner i lån fra Husbanken for videreutlån (startlån). Rammen for startlån settes til kr 55 000 000, og finansieres med ordinære og ekstraordinære innbetalinger på utlån.
6. Kommunedirektøren gis myndighet til å oppta lån innenfor den vedtatte låneramme, og til å godkjenne lånebetingelsene, låneform og låneinstitusjon.
7. Betalingsregulativ for 2026 vedtas i samsvar med vedlegget i det fremlagte dokument (datert 28.10.2025).
8. Tilskudd og overføringer til lag, foreninger og organisasjoner betinger at kommunen gis full innsynsrett i bruken av midlene, og gir kontrollutvalget adgang til å føre kontroll med hvordan midlene forvaltes.

Utredning

Kommuneloven og tilhørende forskrifter stiller krav til kommunens årsbudsjett og økonomiplan, mens plan- og bygningsloven regulerer handlingsdelen i kommuneplanen.

Formannskapet skal fremme sin innstilling til handlings- og økonomiplan 2026-2029 med årsbudsjett for 2026 overfor kommunestyret. Kommunedirektøren skal utarbeide forslag til tiltak som sikrer at aktiviteten skjer i tråd med gjeldende lover og forskrifter, og innenfor tilgjengelige økonomiske rammer. I tillegg skal aktivitet rettes mot de mål som ligger i kommuneplanen.

Formannskapets innstilling til Handlings- og økonomiplan for 2026 – 2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2029 skal ligge til alminnelig ettersyn i 14 dager før kommunestyret får saken til behandling. Dette gjøres ved at dokumentet med formannskapets innstilling blir publisert på kommunens hjemmeside.

Elverum kommune skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid. For å sikre kommunen økonomisk handleevne over tid er det i kommunens økonomireglement vedtatt økonomiske mål og handlingsregler. Økonomiske måltall og handlingsregler er omtalt i fremlagte handlings- og økonomiplan. Netto driftsresultat for 2026 og resten av planperioden er ikke tilfredsstillende. Summen av netto driftsresultat, disposisjonsfond og gjeldsgrad gjør at Elverum kommune har svært lite handlingsrom, og behov for omstillinger utover det som allerede er gjort. **Statsforvalteren mener Elverum kommune har et betydelig omstillingsbehov som følge av store demografiendringer og levekårsutfordringer.** For å fortsette å bistå kommunen i arbeid med omstilling er det også for 2026 tildelt skjønnsmidler. I brevet om tildeling av skjønnsmidler for 2026 skriver Statsforvalteren:

"Kommunen har et betydelig omstillingsbehov som følge av store demografiendringer og levekårsutfordringer. Dette kan gi utfordringer med å levere forsvarlige tjenester fremover. Vi er bekymret for at nødvendige og tilstrekkelige tiltak ikke iverksettes raskt nok. Kommunens kapasitet til å gjennomføre omstilling og sørge for utvikling er begrenset. Vi mener det derfor er viktig å bidra med skjønnsmidler for at det viktige omstillingsarbeidet i kommunen gjennomføres på en god måte. Bruken av midlene tilpasses kommunens behov. Midlene kan for eksempel benyttes til analyser eller gjennomføring av tiltak både mellom kommuner, overordnet for kommunen og mellom sektorer. Kommunen har et svært lite økonomisk handlingsrom. Statsforvalteren vil ha egne møter med kommunen i 2025 for å følge den økonomiske situasjonen og omstillingsarbeidet."

I arbeid med omstilling har kommunen fått bistand fra Agenda Kaupang. De har kommet med en fylldig rapport med analyser av kommunens økonomi, omfang og kvalitet i tjenestene, samt effektivitet i utføring av disse. Agenda Kaupang har kommet med forslag på tiltak som kan gjennomføres for å sikre kommunen en sunn driftsøkonomi på sikt. Handlings- og økonomiplan viser til denne rapporten når det gjelder salderingstiltakene som er foreslått.

På grunn av lite økonomisk handlingsrom må nivået på **investeringer** holdes på en minimum. De investeringer som er prioritert inn i kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan er begrenset til et minimum. Mange av investeringene er helt nødvendige og noen henger sammen med salderingstiltak som skal bidra til en sunnere driftsøkonomi i planperioden. I drøftingsmøte med hovedtillitsvalgte kom det frem et viktig HMS-tiltak som ikke ligger inne som prioritert tiltak. Det er tiltak 24 - Oppgradering av lagerrom til vaktrom Lyngholtet sykehjem (s 141). Tiltaket er ikke prioritert og har en økonomiske ramme på kr 425 000. Dette tiltaket må prioriteres inn, og forslag til finansiering er å redusere bevilgningen til oppgradering av kjøkken omsorgsboliger Søndre Nyborg med et tilsvarende beløp.

Bemanningsplaner for 2026 og endringer i disse er forklart i del 3 - Virksomhetsplan 2026. Forklaring av endringer for sektor helse, mestring og omsorg på side 49 inneholder feil. Korrekt forklaring og tekst er:

"Sektor for helse, mestring og omsorg har en netto økning på 0,58 årsverk.

Årsaken til økte grunnlagsendringer med 7,68 årsverk er flere. Ett årsverk systemansvarlig Gat er overført til HR-staben. Rus og psykisk helse har økt med en psykolog og skal avslutte kjøp av vektertjeneste og erstatte med egne ansatte. Tilrettelagte tjenester har netto økt brukerbehov og må styrke bemanningen. Kommunehelsetjenesten har økt behov på interkommunal legevakt, og har en liten reduksjon i årsverk for tilsynslege og kommuneoverlege. Som følge av at Elverum kommunale legesenter har fått ansvar for LIS1 ordningen medfører det økt behov veiledning fra lege og for helsesekretær. Enhet for barn, unge og familier har økt behov på grunn av flere barnefødsler, og styrking av fagleder barne- og familietjenesten.

Omstillingstiltakene medfører et nedtak av 7,1 årsverk gjennom 2026 (de fleste tiltak har halvårs effekt). 0,3 årsverk

knyttes til salderingstiltak nr. 25, 1,1 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 26, 2,7 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 31 og 3 årsverk knyttes til salderingstiltak nr. 32."

I virksomhetsplanene er **tilskudd til lag og foreninger** nevnt. Vedlegget som viser en samlet oversikt over tilskudd til lag og foreninger er dessverre ikke oppdatert. Det er tilskuddene nevnt i virksomhetsplanene som viser korrekte beløp på de enkelte tilskuddene, med unnta av tilskudd til idrettsrådet. Tilskuddsbeløpet til Idrettsrådet som er innarbeidet i neste års budsjett er 830 000 kroner og ikke 805 000 kroner som det står på side 62.

Kommunens likviditet er fortsatt svak og det kan være behov for kassekreditt også i 2026. Kredittgrensen i 2025 er på 100 millioner kroner, men for 2026 kan denne reduseres til 50 millioner kroner. Kassekreditten vil være med å sikre nødvendig likviditet i perioder med svak likviditet, noe som ofte er situasjonen i forbindelse utbetaling av lønn den 15. i hver måned.

Priser og gebyrer for 2026, og som ikke er regulert av lov og forskrift, er prisjustert opp med lønns- og prisvekst i kommunal sektor (3,5 %).

Vann- og avløpsgebyrene er foreslått redusert med 0,5 %, henholdsvis -4,1 % på vann-gebyret og 2,5 % på avløpsgebyret. Det er videre innarbeidet relativ store prisøkninger innen avløp i årene som kommer. Hovedårsaken til dette er pålegg om nye rensekrav som igjen medfører betydelige investeringer i nytt renseanlegg. Dette er planlagt ferdigstilt i 2030-2031, og det vil kreve vesentlig økning i gebyrer for å dekke økte kapitalutgifter. Det vises til vedlegg i handlings- og økonomiplanene som viser selvkostkalkyler i årene som kommer.

I vedlagte dokument (datert 28.10.2025) er alle budsjettforutsetninger, mål, premisser og tiltak beskrevet, sammen med obligatoriske økonomiske oversikter. Med dette legger kommunedirektøren frem sitt forslag til handling- og økonomiplan 2026 - 2029 med virksomhetsplan og årsbudsjett for 2026.